

ΕΡΓΟ:

**Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Πρωτοβουλίες και Δικτυώσεις για την Ανάπτυξη
Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων Καινοτομίας**

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ:

Π.7: Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Αύγουστος 2015

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΕΡΓΟΥ:

Ένωση των Εταιρειών:

**Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
«ΑΠΟΨΗ»**

**PLANET A.E. - Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής
Συμβουλευτικών Υπηρεσιών**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Επιτελική Σύνοψη - Εισαγωγή	5
1.1	Επιτελική Σύνοψη	5
1.2	Εισαγωγή	8
2.	Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Καινοτομία	10
2.1	Επισκόπηση της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»	10
2.2	Το Πρόγραμμα Πλαίσιο «Horizon 2020».....	14
2.3	Η νέα πολιτική συνοχής και η έξυπνη εξειδίκευση.....	20
2.3.1	Συνοπτική επισκόπηση της Νέας Πολιτικής Συνοχής 2014-2020	20
2.3.2	Γενικό πλαίσιο των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS 3)	22
2.4	Κύριες δράσεις στήριξης της καινοτομίας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 – 2020	23
2.4.1	Τομεακά ΕΠ 2014-2020.....	23
2.4.2	ΠΕΠ Αττικής 2014-2020	30
2.5	Επιδόσεις Καινοτομίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ	35
2.5.1	Κυριότερα συμπεράσματα για το 2014.....	35
2.5.2	Το πλαίσιο αξιολόγησης των επιδόσεων	37
2.6	Καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις	41
3.	Παρουσίαση Καλών Πρακτικών.....	47
3.1.1	Καλές Πρακτικές Δικτύωσης, Εκκόλαψης και Διασύνδεσης Ακαδημαϊκού και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος.....	49
3.1.2	Καλές Πρακτικές Αναβάθμισης Ανθρώπινου Δυναμικού.....	56
3.1.3	Καλές Πρακτικές Χρηματοδότησης	60
3.1.4	Καλές Πρακτικές Διαχείρισης και προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων	63
4.	Συνθετική διάγνωση συμπερασμάτων Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων για την καινοτομία.....	67
4.1	Συγκέντρωση απόψεων των συμμετεχόντων στην Πρωτοβουλία του ΣΕΒ «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη»	67
4.1.1	Παρουσίαση Ερωτηματολογίου	68
4.1.2	Κυριότερα Συμπεράσματα.....	69
4.2	Επαφές και Συνεντεύξεις με στελέχη επιχειρήσεων	71
4.3	Αξιολόγηση υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης που παρασχέθηκαν	74
4.3.1	Αξιολόγηση υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης που παρασχέθηκαν.....	74
4.3.2	Αξιολόγηση από τους Συμβούλους.....	77
4.4	Σύνοψη εξωτερικής αξιολόγησης για το σύνολο της Πράξης.....	78
5.	Στόχευση του Σχεδίου Δράσης	81

5.1	Το Σκεπτικό και οι Στόχοι του Σχεδίου Δράσης για την Καινοτομία	81
5.2	Οι ομάδες - στόχοι του Σχεδίου Δράσης	86
6.	Διάρθρωση του Σχεδίου και παρουσίαση των πράξεων	90
6.1	Άξονας 1: Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης.....	91
6.1.1	Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Καινοτομίας Innovation Management Program.....	91
6.1.2	Πράξη 1.2: Κατάρτιση ομάδων του Γενικού Πληθυσμού σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας	99
6.1.3	Πράξη 1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας.....	107
6.2	Άξονας 2: Δικτύωση Στελεχών με Επιχειρήσεις.....	114
6.2.1	Πράξη 2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με αποφοίτους.....	114
6.2.2	Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας	121
6.3	Άξονας 3: Ενίσχυση Προσόντων Καινοτομίας.....	128
6.3.1	Πράξη 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία	128
6.3.2	Πράξη 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας	136
6.3.3	Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για τις θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία	143
6.4	Άξονας 4: Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας.....	149
6.4.1	Πράξη 4.1: Κύκλοι Καινοτομίας (Innovation Circles).....	149
6.5	Άξονας 5: Προβολή / Προώθηση καινοτομίας.....	177
6.5.1	Πράξη 5.1: Δράσεις προβολής και ευαισθητοποίησης για την καινοτομία.....	177
6.6	Άξονας 6: Ενδυνάμωση της θεσμικής ικανότητας του ΣΕΒ	184
6.6.1	Πράξη 6.1: Επιμόρφωση – Εκπαίδευση στελεχών του ΣΕΒ σε θέματα σχετικά με την καινοτομία	184
6.6.2	Πράξη 6.2: Συμμετοχή στελεχών του ΣΕΒ σε ημερίδες σχετικές με την προώθηση της καινοτομίας, καθώς και σε προγράμματα ανταλλαγής εμπειριών	190
6.6.3	Πράξη 6.3: Ενδυνάμωση της επιστημονικής επάρκειας του ΣΕΒ σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας.....	195
7.	Συσχετισμός Σχεδίου Δράσης με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020	199
7.1	Χρηματοδοτικές δυνατότητες στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020	199
7.2	Συνέργειες με άλλες παρεμβάσεις ενίσχυσης της καινοτομίας.....	201

8. Ο ρόλος της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας.....	206
8.1 Πλαίσιο διοίκησης	206
8.2 Οργάνωση και αρμοδιότητες.....	207
8.2.1 Διοίκηση	208
8.2.2 Υλοποίηση	209
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Συνολικό Χρονοδιάγραμμα	211
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Συγκεντρωτικός πίνακας έργων	212

1. Επιτελική Σύνοψη - Εισαγωγή

1.1 Επιτελική Σύνοψη

Το παρών Σχέδιο Δράσης αποσκοπεί στην προδιαγραφή και τον προγραμματισμό Δράσεων Δια Βίου Μάθησης για την ενίσχυση της Καινοτομίας. Πιο συγκεκριμένα οι στόχοι του Σχεδίου είναι:

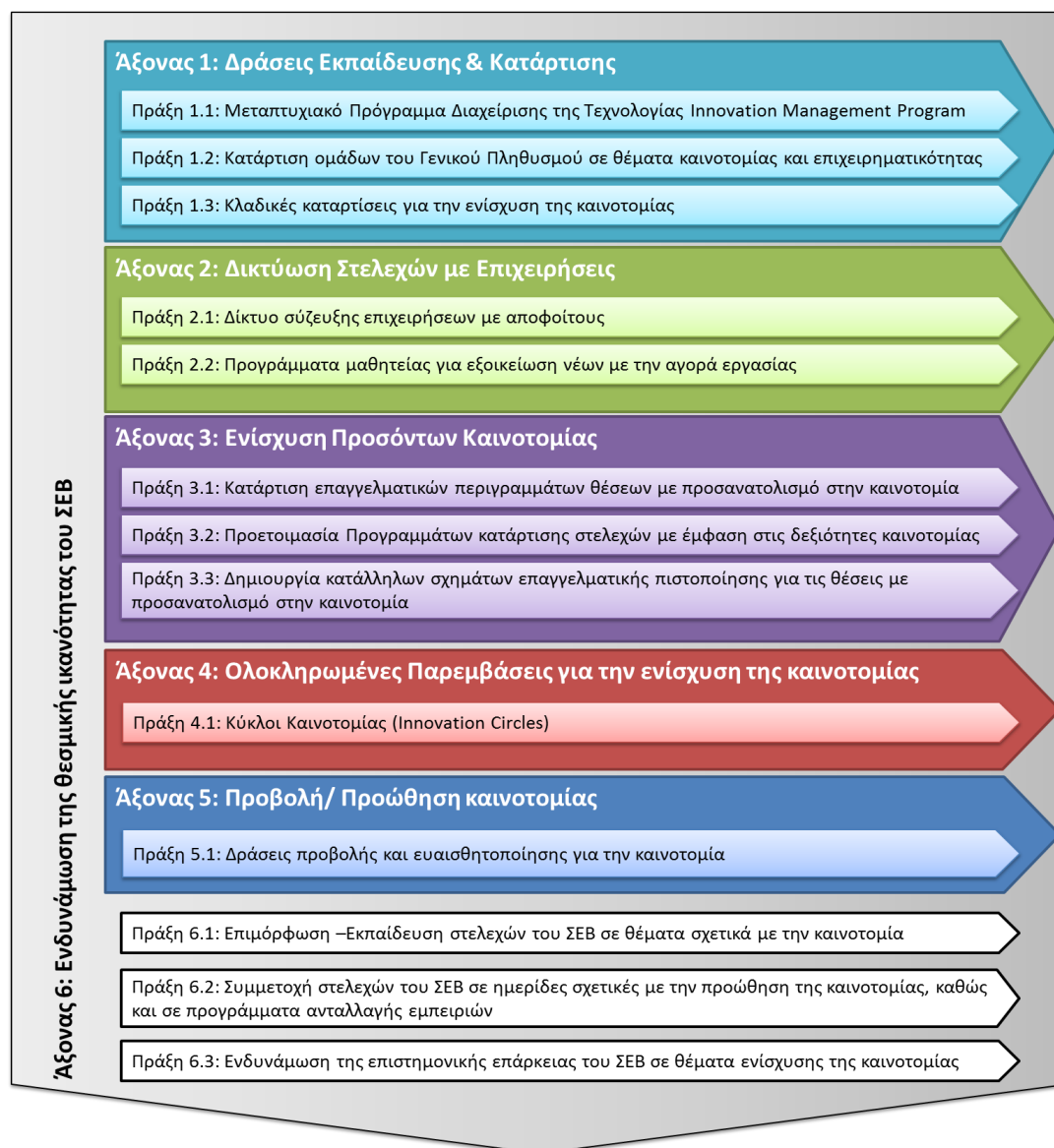
- Η ενίσχυση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων καινοτομίας των εργαζομένων στις ελληνικές επιχειρήσεις
- Η διαμόρφωση εκπαιδευτικού πλαισίου για την προώθηση της καινοτομίας
- Η προαγωγή ειδικοτήτων που συμβάλλουν στην καινοτομία
- Η δημιουργία περιβάλλοντος ανοικτής καινοτομίας
- Η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση στα ζητήματα της καινοτομίας

Για την ανάπτυξη του Σχεδίου Δράσης μελετήθηκαν καλές πρακτικές από τον Ευρωπαϊκό χώρο, συνυπολογίστηκαν τα συμπεράσματα από την υλοποίηση της πρωτοβουλίας «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη» και οι απόψεις των συμμετεχόντων σ' αυτήν αναφορικά με μελλοντικές αντίστοιχες παρεμβάσεις, ενώ πραγματοποιήθηκαν και στοχευμένες συνεντεύξεις με εκπροσώπους επιχειρήσεων που διαθέτουν καθιερωμένους μηχανισμούς για την ενίσχυση της καινοτομίας.

Οι κυριότερες καλές πρακτικές αφορούσαν στην ενίσχυση της διασύνδεσης του ακαδημαϊκού και επιχειρηματικού χώρου, στην καθοδήγηση και υποστήριξη των επιχειρήσεων για την ανάπτυξη εσωτερικών μηχανισμών καινοτομίας, στην υποστήριξη επιχειρήσεων για την άντληση χρηματοδότησης, καθώς και για τη διαχείριση της πνευματικής τους ιδιοκτησίας.

Οι απόψεις των στελεχών των επιχειρήσεων για μελλοντικές δράσεις στήριξης της καινοτομίας επικεντρώθηκαν στην ενίσχυση της δικτύωσης, την παροχή εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων με κλαδική εστίαση, τη συμβουλευτική καθοδήγηση για την ανάπτυξη επιχειρησιακών καινοτομικών σχεδίων, την παροχή τακτικής ενημέρωσης για τις εξελίξεις τις τάσεις και καλές πρακτικές στον κλάδο δραστηριοποίησής τους, καθώς και την ανάγκη χρηματοδοτικών μηχανισμών.

Το προτεινόμενο Σχέδιο Δράσης διαρθρώνεται σε έξι Άξονες όπως απεικονίζεται στο σχήμα που ακολουθεί:

Ο **Άξονας 1** περιλαμβάνει Πράξεις Εκπαίδευσης Κατάρτισης για την ενίσχυση της Καινοτομίας. Προδιαγράφονται α) η ανάπτυξη ενός μεταπτυχιακού προγράμματος διαχείρισης της καινοτομίας (Innovation Management Program) στα πρότυπα των διεθνών τάσεων, β) η παροχή γενικών εκπαιδευτικών / ενημερωτικών προγραμμάτων προς εργαζόμενους ώστε να εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και μορφές της καινοτομίας αποσκοπώντας στην ανάπτυξη ενός περισσότερο καινοτομικού τρόπου σκέψης, καθώς και γ) η παροχή εξειδικευμένων καταρτίσεων σε στελέχη επιχειρήσεων από επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας με στόχο την μεταφορά τεχνογνωσίας από το διεθνή χώρο και κατ' επέκταση την ενίσχυση της καινοτομικής τους δραστηριότητας.

Ο **Άξονας 2** αφορά στην ενίσχυση της δικτύωσης των στελεχών με τις επιχειρήσεις και περιλαμβάνει δύο Πράξεις: α) την ανάπτυξη ενός περιφερειακού δικτύου για τη διασύνδεση επιχειρήσεων με αποφοίτους και άλλα φυσικά

πρόσωπα με σκοπό την υλοποίηση συγκεκριμένων καινοτομικών έργων και β) την υλοποίηση προγραμμάτων μαθητείας για αποφοίτους της τεχνικής εκπαίδευσης προσφέροντας στους ίδιους ένα σημαντικό εφόδιο για την είσοδο στην αγορά εργασίας και παράλληλα προσφέροντας στις επιχειρήσεις νέες, φρέσκιες και καινοτόμες ιδέες και μεθόδους.

Ο **Άξονας 3** αφορά στην υλοποίηση 3 Πράξεων που αποσκοπούν στην αναγνώριση και προαγωγή των προσόντων καινοτομίας στο ελληνικό σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης και κατ' επέκταση στην ελληνική αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπονται α) η ανάπτυξη των επαγγελματικών περιγραμμάτων για επαγγέλματα που συνδέονται άμεσα με την ενίσχυση της καινοτομικής δραστηριότητας, β) η προετοιμασία κατάλληλων προγραμμάτων σπουδών που θα ανταποκρίνονται στα ορισμένα επαγγελματικά περιγράμματα και τέλος γ) η ανάπτυξη του κατάλληλου πλαισίου για την πιστοποίηση των προσόντων που απαιτούνται για την άσκηση των εν λόγω επαγγελμάτων.

Ο **Άξονας 4** αφορά στην υλοποίηση της ολοκληρωμένης παρέμβασης «Κύκλοι Καινοτομίας» η οποία αποτελεί και τον πυρήνα του Σχεδίου Δράσης. Οι Κύκλοι Καινοτομίας συνίστανται στη δημιουργία μέσα στις επιχειρήσεις δομών διαχείρισης και ενίσχυσης της καινοτομικής δραστηριότητας με συστηματικό τρόπο. Κάθε Κύκλος Καινοτομίας αλληλεπιδρά με αντίστοιχους Κύκλους Καινοτομίας άλλων επιχειρήσεων τόσο σε κλαδικό επίπεδο όσο και σε οριζόντιο θεματικό. Η προσπάθεια αυτή θα συντονίζεται από κατάλληλο Κεντρικό Μηχανισμό ο οποίος θα αναλάβει την παροχή εξειδικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξης στις επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν, τη συστηματική ενημέρωση των συμμετεχόντων για τις τρέχουσες εξελίξεις στο χώρο της καινοτομίας, καθώς και την προώθηση δράσεων δικτύωσης.

Ο **Άξονας 5** αφορά στην υλοποίηση των αναγκαίων δράσεων προβολής για την ενημέρωση των επιχειρήσεων σχετικά με τη σημασία και την αναγκαιότητα ανάπτυξης καινοτομικών μηχανισμών και παράλληλα για την ευαισθητοποίησή τους προκειμένου να συμμετάσχουν στις παρεμβάσεις που δρομολογεί ο ΣΕΒ.

Τέλος ο **Άξονας 6** περιλαμβάνει δράσεις για τη διοικητική ενδυνάμωση του ΣΕΒ ώστε να επιτελέσει πιο αποτελεσματικά τον θεσμικό του ρόλο και τα καθήκοντα που αναλαμβάνει με το Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία. Ειδικότερα περιλαμβάνει την ανάπτυξη μηχανισμών και την προαγωγή των ικανοτήτων των στελεχών του ΣΕΒ για την αποτελεσματικότερη υποστήριξη των επιχειρήσεων μελών του σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομικής τους δραστηριότητας.

1.2 Εισαγωγή

Το παρόν **Παραδοτέο Π.7 «Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία»** εκπονήθηκε στο πλαίσιο της από υπ. Αριθμ. 4/2013 Σύμβασης που υπεγράφη στις 25 Νοεμβρίου 2013 μεταξύ της «Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας» και του Αναδόχου του έργου «Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Πρωτοβουλίες και Δικτυώσεις για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων Καινοτομίας» που απαρτίζεται από την Ένωση των εταιρειών «ΑΠΟΨΗ – PLANET A.E.».

Συνοψίζει το προϊόν της εργασίας 4.1 «Εκπόνηση Σχεδίου Δράσης για την καινοτομία» της Φάσης 4 «ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» του Έργου, με στόχο τον **προσδιορισμό δράσεων Δια Βίου Μάθησης για την Καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις** προς δυνητική αξιοποίηση από μελλοντικά χρηματοδοτικά προγράμματα του κράτους.

Το Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία διαρθρώνεται σε επτά κεφάλαια με το ακόλουθο περιεχόμενο:

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή - Επιτελική σύνοψη

Κεφάλαιο 2: Περιγράφονται οι ευρωπαϊκές πολιτικές και το πλαίσιο για την καινοτομία με έμφαση στο περιεχόμενο της στρατηγικής 2020, στις προβλέψεις του Προγράμματος Horizon 2020, στις κατευθύνσεις της νέας πολιτικής συνοχής και των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης. Επίσης γίνεται σύντομη αναφορά στις επιδόσεις καινοτομίας των κρατών μελών της Ε.Ε. και στις επιδόσεις καινοτομίας των ελληνικών επιχειρήσεων.

Κεφάλαιο 3: Παρουσιάζονται καλές πρακτικές ενίσχυσης της καινοτομικής επίδοσης των επιχειρήσεων από τον ευρωπαϊκό χώρο.

Κεφάλαιο 4: Παρουσιάζονται τα βασικά συμπεράσματα που αναδεικνύονται από την υλοποίηση της Πρωτοβουλίας «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη» και οι απόψεις των συμμετεχόντων σ' αυτήν αναφορικά με μελλοντικές αντίστοιχες παρεμβάσεις.

Κεφάλαιο 5: Ορίζονται οι στόχοι του Σχεδίου Δράσης και οι Άξονες Προτεραιότητας των παρεμβάσεων μέσω των οποίων προτείνεται η επίτευξη των στόχων αυτών.

Κεφάλαιο 6: Παρουσιάζονται αναλυτικά, ανά Άξονα Προτεραιότητας, οι πράξεις που συνθέτουν το Σχέδιο Δράσης. Για κάθε πράξη δίνονται ο στόχος, το αντικείμενο, οι ομάδες στόχοι - ωφελούμενοι, το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, ο φορέας υλοποίησης, ο προϋπολογισμός, οι δυνητικές πηγές χρηματοδότησης και οι προϋποθέσεις υλοποίησης.

Κεφάλαιο 7: Συσχετίζονται οι Πράξεις του Σχεδίου Δράσης για την καινοτομία με παρεμβάσεις που προβλέπεται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο των τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 και παρουσιάζονται οι

συνέργειες των Πράξεων με άλλες παρεμβάσεις ενίσχυσης της καινοτομίας στο πλαίσιο των Προγραμμάτων αυτών.

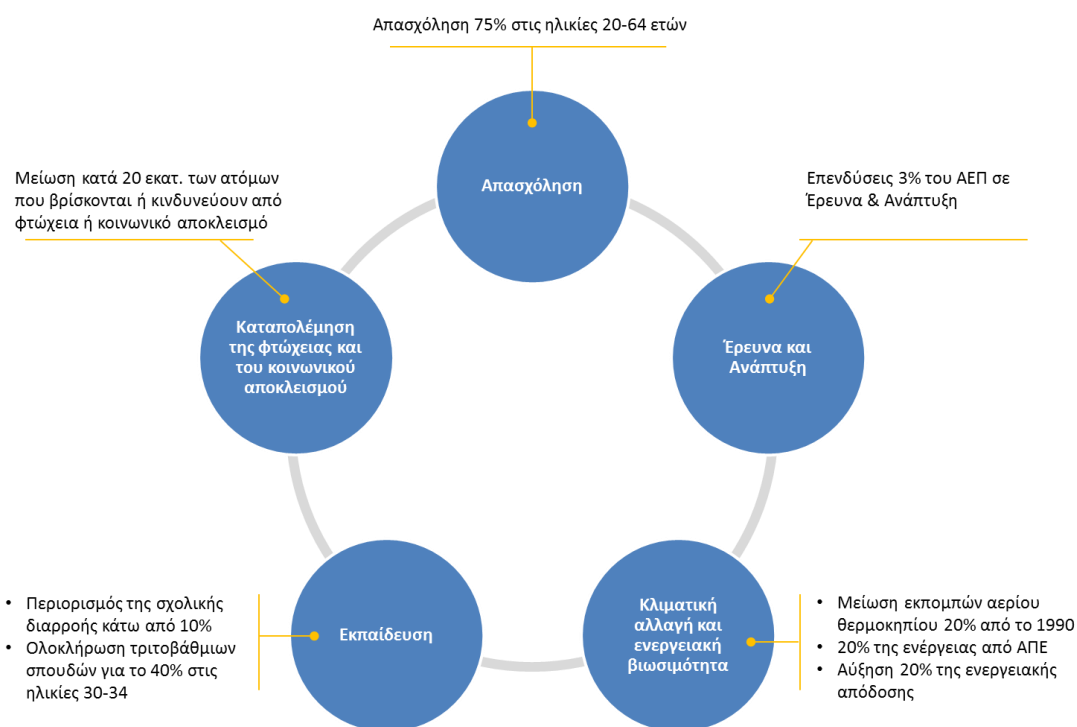
Κεφάλαιο 8: Περιγράφεται ο ρόλος της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υλοποίησης του προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης για την καινοτομία.

2. Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Καινοτομία

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται το Ευρωπαϊκό πλαίσιο για την ενίσχυση των καινοτομικών δραστηριοτήτων των Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων όπως αυτό διαμορφώνεται μέσω τριών βασικών αξόνων: τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020», το πρόγραμμα Horizon 2020 και τη νέα πολιτικής συνοχής της Ε.Ε. για την περίοδο 2014-2020. Επίσης, παρουσιάζονται οι καινοτομικές επιδόσεις μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρώπης βάσει του European Innovation Scoreboard, καθώς και οι επιδόσεις καινοτομίας συγκεκριμένα των Ελληνικών Επιχειρήσεων.

2.1 Επισκόπηση της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Η δεκαετής αναπτυξιακή στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020» δεν είναι απλά ένα εργαλείο για την καταπολέμηση της κρίσης που εξακολουθεί να πλήττει πολλές από τις ευρωπαϊκές οικονομίες. Στοχεύει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων του αναπτυξιακού μοντέλου της Ένωσης και στη δημιουργία των αναγκαίων συνθηκών για μια ανάπτυξη πιο έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς. Για να γίνει αυτό πραγματικότητα, **η ΕΕ έχει θέσει τους ακόλουθους πέντε βασικούς στόχους** που πρέπει να επιτύχει έως το 2020:

Οι στόχοι αυτοί:

- Απεικονίζουν γενικά την πρόοδο που θα πρέπει να σημειώσει η ΕΕ σε κύριους τομείς, μέχρι το 2020.
- Μετατρέπονται σε εθνικούς στόχους, ώστε κάθε κράτος μέλος να μπορεί να ελέγχει τη δική του πρόοδο.

- Δεν προϋποθέτουν καταμερισμό των υποχρεώσεων – καθώς είναι κοινοί στόχοι που υλοποιούνται με συνδυασμό εθνικής δράσης και δράσης σε επίπεδο ΕΕ.
- Είναι αλληλένδετοι και αλληλοενισχυόμενοι.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» περιλαμβάνει επίσης επτά «**εμβληματικές πρωτοβουλίες**» που παρέχουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο η ΕΕ και οι εθνικές αρχές αλληλοϋποστηρίζονται σε τομείς που προάγουν τις προτεραιότητες αυτής της στρατηγικής. Πρόκειται για τις εξής πρωτοβουλίες:

- «Ένωση καινοτομίας»,
- «Νεολαία σε κίνηση»,
- «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη»,
- «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους»
- «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης»
- «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας»
- «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας»

Μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», **η Ευρωπαϊκή Ένωση αξιοποιεί το σύνολο των πολιτικών και μηχανισμών που διαθέτει όπως:**

- **την προώθηση της ενιαίας αγοράς**, απαλείφοντας εμπόδια όπως η ανεπαρκής διασύνδεση δικτύων και συστάδων, η άνιση εφαρμογή των κανόνων της αγοράς, η νομοθετική πολυπλοκότητα κ.α.
- **τον προϋπολογισμό της ΕΕ**, συμπεριλαμβανομένων του ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης, του κοινωνικού ταμείου και του ταμείου συνοχής
- **τα μέσα εξωτερικής πολιτικής**, ενθαρρύνοντας τις εμπορικές συναλλαγές σε ανοικτές και ανταγωνιστικές παγκόσμιες αγορές που θα λειτουργούν μέσα σε ένα διεθνές κανονιστικό πλαίσιο
- **την ενίσχυση της συνεργασίας των κρατών μελών**, μέσω του συντονισμού και της ορθής στόχευσης των εθνικών πολιτικών.

Η πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας» (Innovation Union)

Η εμβληματική πρωτοβουλία της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 για τη δημιουργία Ένωσης Καινοτομίας έως το 2020 αποσκοπεί στην προώθηση της καινοτομίας με

τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η πρωτοβουλία στηρίζεται σε μία ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία αναδεικνύει την καινοτομία ως κύριο μοχλό και μέσο για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων της Ευρώπης. Η πρωτοβουλία στηρίζεται στην ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Ευρώπης (κορυφαίους ερευνητές διεθνούς κύρους, καινοτόμες επιχειρήσεις μεταξύ άλλων), και τον περιορισμό των αδυναμιών της. Οι βασικές αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν είναι οι εξής:

- **Ανεπαρκείς επενδύσεις στο γνωστικό κεφάλαιο της Ε.Ε..** Άλλες χώρες, όπως οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία πραγματοποιούν μεγαλύτερες επενδύσεις από την Ε.Ε. και η Κίνα καλύπτει πολύ γρήγορα τη διαφορά.
- **Μη ικανοποιητικές συνθήκες πλαισίου,** από τις δυσκολίες στην εξεύρεση χρηματοδότησης, το υψηλό κόστος κατοχύρωσης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας έως τον αργό ρυθμό τυποποίησης και την αναποτελεσματική χρήση των δημόσιων συμβάσεων. [Πρόκειται για σοβαρό μειονέκτημα αφού οι εταιρείες μπορούν να επιλέξουν να πραγματοποιήσουν έρευνα σε πολλά άλλα μέρη του κόσμου].
- **Κατακερματισμός προσπαθειών και δαπανηρή επανάληψη εργασιών.** Πρέπει να αναλωθούν οι πόροι πιο ορθολογικά και να επιτευχθεί κρίσιμη μάζα.

Ο απώτερος στόχος της πρωτοβουλίας συνοψίζεται ως εξής, σύμφωνα με το ίδιο το κείμενο της Πρωτοβουλίας:

«Ίσως η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι να υιοθετήσουν μια πολύ πιο **στρατηγική προσέγγιση για την καινοτομία**. Μια προσέγγιση στην οποία η **καινοτομία θα αποτελεί πρωταρχικό στόχο πολιτικής**, η προοπτική θα είναι μεσοπρόθεσμη έως μακροπρόθεσμη, **όλα τα μέσα πολιτικής, τα μέτρα και η χρηματοδότηση θα έχουν σχεδιαστεί για την προώθηση της καινοτομίας, οι πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο θα είναι ευθυγραμμισμένες** και αλληλοενισχυόμενες και, τέλος, μια προσέγγιση στην οποία η ανώτατη πολιτική ηγεσία θα καθορίσει ένα **στρατηγικό πρόγραμμα υλοποίησης**, θα παρακολουθεί τακτικά την πρόοδό του και θα αντιμετωπίζει τις καθυστερήσεις».

Τα αναμενόμενα οφέλη από την επίτευξη της Ένωσης Καινοτομίας είναι πολλαπλά. Αξίζει να σημειωθεί ότι όπως έδειξε πρόσφατη μελέτη, επενδύοντας το 3% του ΑΕΠ στην Έρευνα και Ανάπτυξη θα μπορούσαν να δημιουργηθούν 3,7 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης και να αυξηθεί το ετήσιο ΑΕΠ κατά 795 δις. ευρώ έως το 2025.

Μέσα για την επίτευξη της Ένωσης Καινοτομίας

- Σε καιρούς δημοσιονομικών περιορισμών, η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν να **επενδύουν στην εκπαίδευση, την έρευνα και την**

ανάπτυξη, την καινοτομία και τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας.

- **Η ΕΕ και τα εθνικά συστήματα έρευνας και καινοτομίας πρέπει να συνδεθούν καλύτερα μεταξύ τους και η επίδοσή τους να βελτιωθεί ώστε να αποφευχθεί ο κατακερματισμός πόρων.**
- **Τα εκπαιδευτικά συστήματα σε όλα τα επίπεδα πρέπει να εκσυγχρονιστούν με βασική αρχή την αριστεία.** Η Ευρώπη χρειάζεται περισσότερα πανεπιστήμια με παγκόσμιο κύρος με στόχο την προσέλκυση κορυφαίων ταλέντων από το εξωτερικό.
- **Οι ερευνητές και οι παραγωγοί καινοτομίας πρέπει να μπορούν να εργαστούν και να συνεργαστούν σε όλη την ΕΕ το ίδιο εύκολα όπως και στη χώρα τους. Ο ευρωπαϊκός χώρος έρευνας πρέπει να ολοκληρωθεί για να δημιουργηθεί το πλαίσιο για μια πραγματικά ελεύθερη ροή της γνώσης.**
- **Η πρόσβαση στα προγράμματα της ΕΕ πρέπει να απλοποιηθεί και το πολλαπλασιαστικό τους αποτέλεσμα στις επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα να βελτιωθεί, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.** Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας θα πρέπει να ενισχυθεί. Πρέπει να δοθεί ώθηση στη συμβολή του προγράμματος-πλαisiού στην τροφοδότηση των ταχύτατα αναπτυσσόμενων ΜΜΕ. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως με βάση τις στρατηγικές έξυπνης περιφερειακής εξειδίκευσης.
- **Η έρευνα στην Ευρώπη πρέπει να οδηγήσει σε περισσότερες καινοτομίες.** Η συνεργασία του κόσμου της επιστήμης με τον κόσμο των επιχειρήσεων πρέπει να βελτιωθεί, να αρθούν τα εμπόδια και να δοθούν κίνητρα.
- **Πρέπει να αρθούν τα εμπόδια που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες σχετικά με τη μεταφορά των «ιδεών στην αγορά»:** καλύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ιδίως για τις ΜΜΕ, οικονομικά προσιτή κατοχύρωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ταχύτερη θέσπιση διαλειτουργικών προτύπων και στρατηγική χρήση των μαζικών προϋπολογισμών για τις δημόσιες συμβάσεις. Άμεση επίτευξη συμφωνίας σχετικά με το **δίπλωμα ευρεσιτεχνίας της ΕΕ.**
- **Οι ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας πρέπει να δρομολογηθούν** για να επιταχυνθεί η έρευνα, η ανάπτυξη και η εξάπλωση των καινοτομιών στην αγορά ώστε να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες κοινωνικές προκλήσεις, να υπάρξει συγκέντρωση εμπειρογνωμοσύνης και πόρων και να δοθεί ώθηση στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, ξεκινώντας από τον τομέα της υγιούς γήρανσης.

- Τα ισχυρά σημεία στο σχεδιασμό και τη δημιουργικότητα πρέπει να αξιοποιηθούν καλύτερα. **Πρέπει να στηριχθεί η κοινωνική καινοτομία.** Πρέπει να αναπτυχθεί καλύτερη κατανόηση της έννοιας της **καινοτομίας στο δημόσιο τομέα** και να προβληθούν επιτυχημένες πρωτοβουλίες.
- **Είναι ανάγκη να συνεργαστεί η ΕΕ με τους διεθνείς εταίρους της. Αυτό σημαίνει ανοικτή πρόσβαση στα προγράμματα της ΕΕ για την έρευνα και την ανάπτυξη, εξασφαλίζοντας παράλληλα ανάλογες συνθήκες στο εξωτερικό.** Αυτό, επίσης, σημαίνει τη δημιουργία ενός κοινού μετώπου της ΕΕ όπου χρειάζεται για την προστασία των συμφερόντων της.

2.2 Το Πρόγραμμα Πλαίσιο «Horizon 2020»

Το πρόγραμμα-πλαίσιο «Horizon 2020» υποστηρίζει πλήρως τη στρατηγική “Ευρώπη 2020” που αναδεικνύει την έρευνα και την καινοτομία ως κεντρικούς μοχλούς για την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης, στοχεύοντας παράλληλα στην αποτελεσματική αντιμετώπιση μειζόνων κοινωνικών προκλήσεων. Το Horizon 2020 αποτελεί βασικό κορμό της Ευρώπης 2020, της Ένωσης Καινοτομίας & του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Το πρόγραμμα-πλαίσιο:

- Ανταποκρίνεται στην οικονομική κρίση μέσω της επένδυσης στην καινοτομία και έρευνα με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης και ανάπτυξης στο μέλλον
- Αντιμετωπίζει τις ανησυχίες των λαών σχετικά με τα ως προς το ζην, την ασφάλεια και το περιβάλλον
- Ενδυναμώνει την παγκόσμια θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Έρευνα, Καινοτομία και Τεχνολογία

Το πρόγραμμα πλαίσιο «Horizon 2020» αποτελεί τη συνέχιση και συνέχεια των ακόλουθων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών της ΕΕ:

- του 7ου Προγράμματος Πλαισίου για την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (7th Framework Programme for Research and Technological Development)
- των τμημάτων που αφορούν την καινοτομία του Προγράμματος Πλαισίου για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (Competitiveness and Innovation Framework Programme)
- των προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (European Institute of Innovation and Technology).

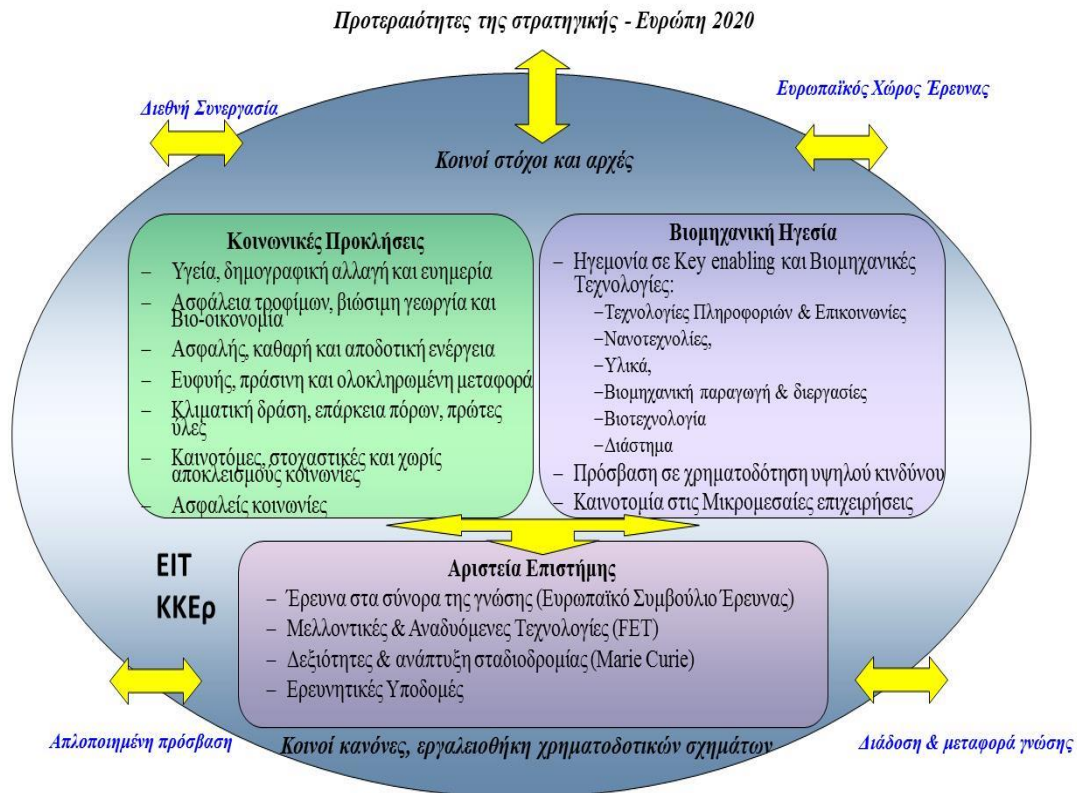
Μέσω του Horizon 2020 θα διατεθούν συνολικά **80 δις €** για τη στήριξη της έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη, την περίοδο 2014-2020.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του Horizon 2020 είναι τα ακόλουθα:

- συνενώνει τρία ξεχωριστά προγράμματα / πρωτοβουλίες (7ο ΠΠ, CIP, EIT-Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας) σ' ένα **ενιαίο πρόγραμμα - πλαίσιο**
- εστιάζει σε **περισσότερη καινοτομία**, από την έρευνα μέχρι και την παραγωγή προϊόντος / εμπόριο (from research to retail) και αφορά όλες τις μορφές καινοτομίας (τεχνολογική καινοτομία, μη τεχνολογική καινοτομία, κοινωνική καινοτομία κ.λπ.).
- εστιάζει σε **κοινωνικές προκλήσεις** που αντιμετωπίζει η κοινωνία της Ε.Ε. π.χ. υγεία, καθαρή ενέργεια και μεταφορά
- παρέχει **απλοποιημένη πρόσβαση**, για όλες τις εταιρείες, πανεπιστήμια, ινστιτούτα σε όλες τις χώρες της Ε. Ένωσης και πέρα από αυτές
- **περιλαμβάνει νέες μορφές στήριξης**: Βραβεία (επιβράβευσης, κινήτρου), υποστήριξη ειδικών δράσεων ΜμΕ σε τρεις φάσεις (από την ιδέα στην αγορά)
- **αξιοποιεί οικονομικά μέσα** όπως: πρόσβαση σε χρηματοδότηση κινδύνου (δάνεια, εγγυήσεις, ίδια χρηματοδότηση - equity μέσω:
 - debt facility (δάνεια σε ένα δικαιούχο για έρευνα και καινοτομία),
 - εγγυήσεις σε ενδιάμεσους και
 - δάνεια για ΜμΕ έντασης γνώσης συμπληρωματικά του Loan Guarantee Facility για ΜμΕ του COSME (Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και ΜμΕ).

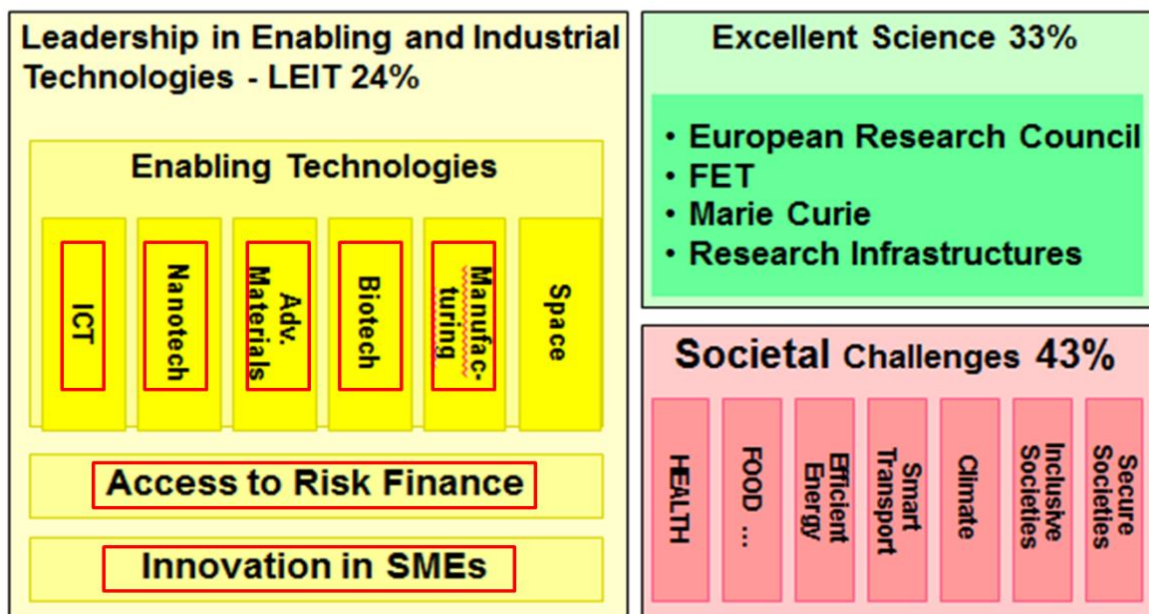
Το πρόγραμμα πλαίσιο Horizon 2020 εστιάζει σε τρεις άξονες, όπως απεικονίζεται στο σχήμα που ακολουθεί:

- Αριστεία Επιστήμης (Excellent Science)
- Βιομηχανική Ηγεσία (Industrial Leadership)
- Κοινωνικές Προκλήσεις (Societal Challenges)

Ευκαιρίες και Δυνατότητες του Προγράμματος για την ενίσχυσης της καινοτομίας

Ο ΣΕΒ θα μπορούσε μέσω ενεργειών να ενημερώσει τις επιχειρήσεις για τις δυνατότητες δημιουργίας κοινοπραξιών και υποβολών προτάσεων για χρηματοδότηση οι οποίες θα προωθούν την καινοτομία. Συγκεκριμένα στο παρακάτω σχήμα φαίνονται τα πεδία τα οποία είναι διαθέσιμα για υποβολή προτάσεων στο Horizon 2020 και σημειώνονται αυτά που αποτελούν ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τις επιχειρήσεις μέλη του ΣΕΒ:

Παρακάτω παρουσιάζονται τα περιεχόμενα κάθε μίας από τις συγκεκριμένες κατηγορίες.

Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας

Η δυναμική και οι δυνατότητες των σύγχρονων συστημάτων ΤΠΕ ακόμα αυξάνονται εκθετικά τροφοδοτούμενες από την πρόοδο της ηλεκτρονικής, των μικροσυστημάτων, των δικτύων, της προόδου στην επεξεργασία δεδομένων και τη διαδραστικότητα ανθρώπων-μηχανών. Αυτές οι εξελίξεις παρέχουν μεγάλες ευκαιρίες στην Ευρώπη για ανάπτυξη της νέας γενιάς ανοικτών πλατφόρμων πάνω στις οποίες μπορούν να εφαρμοστούν και καινοτόμα συστήματα, εφαρμογές και μηχανές.

Αυτές οι νέες λύσεις θα επιτρέψουν μία πληθώρα επιχειρηματικών εξελίξεων συγκεκριμένα για τις ΜΜΕ και θα συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην υποστήριξη της ανάπτυξης.

Βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος

Το πρώτο πρόγραμμα για τις ΤΠΕ στο Horizon 2020 παρέχει μία ισορροπημένη απόκριση στις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζονται από την Ευρώπη στον συγκεκριμένο τομέα: πρώτον, η ανάγκη διατήρησης μίας ισχυρής τεχνογνωσίας σε κρίσιμες αξιακές αλυσίδες και δεύτερον η ανάγκη μετακίνησης από την αριστεία της έρευνας στην αγορά.

Περιλαμβάνει μία ισχυρή στήριξη σε βιομηχανικά σχέδια δράσης με νέους μηχανισμούς που θα προωθούν την καινοτομία, ενισχύοντας την μακροπρόθεσμη αφοσίωση σε βιομηχανικές στρατηγικές και την παροχή ευελιξίας που θα συμβάλλει στην ανάπτυξη δυναμικών οικοσυστημάτων μέσα στα οποία θα μπορούν να λειτουργούν παίκτες προσανατολισμένοι στην καινοτομία.

Έξι βασικές γραμμές δραστηριοτήτων έχουν αναγνωρισθεί σαν πυλώνες του Προγράμματος:

1. Μία νέα γενιά εξαρτημάτων και συστημάτων
2. Προηγμένη πληροφορική
3. Διαδίκτυο του Μέλλοντος
4. Τεχνολογίες περιεχομένου και διαχείριση πληροφορίας
5. Ρομποτική
6. Μίκρο και νάνο-ηλεκτρονικές τεχνολογίες, Φωτονική

Επιπρόσθετα, το Πρόγραμμα περιλαμβάνει πολλά καθιερωμένα θέματα τα οποία περιλαμβάνουν την ασφάλεια στο διαδίκτυο, το διαδίκτυο των πραγμάτων και έρευνα σε μία ανθρωποκεντρική Ψηφιακή Εποχή. Όλες οι δραστηριότητες συμπληρώνονται με υποστήριξη της καινοτομίας, διεθνή συνεργασία και δράσεις

ειδικά για τις ΜΜΕ ώστε να χρησιμοποιηθούν ως μέσο για από κάτω προς τα πάνω μεταφορά της καινοτομίας.

Νανοτεχνολογίες, Ανεπτυγμένα Υλικά, Ανεπτυγμένη Παραγωγή και Επεξεργασία και Βιοτεχνολογία

Η έρευνα και η Καινοτομία για την ενίσχυση των Ευρωπαϊκών βιομηχανικών δυναμικοτήτων και επιχειρηματικών προοπτικών, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ. Το πρόγραμμα Horizon 2020 θα επικεντρώσει κυρίως στην ανάπτυξη Ευρωπαϊκών βιομηχανικών δυνατοτήτων σε Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής (Key Enabling Technologies)

Το συγκεκριμένο μέρος του προγράμματος καλύπτει διαφορετικά πεδία:

- Νανοτεχνολογίες
- Προηγμένα Υλικά
- Προηγμένη παραγωγή και επεξεργασία
- Βιοτεχνολογία

Οι δραστηριότητες του προγράμματος θα απευθύνονται στο σύνολο της αλυσίδας καινοτομίας με τα επίπεδα τεχνολογικής ετοιμότητας να εκτείνονται στο κρίσιμο εύρος από τα μεσαία μέχρι τα υψηλά επίπεδα που προηγούνται της μαζικής παραγωγής και θα βοηθούν στην γεφύρωση των χασμάτων («κοιλιάδα του θανάτου») σε αυτό το εύρος.

Αυτές οι δραστηριότητες θα βασίζονται στις ατζέντες έρευνας και καινοτομίας όπως προσδιορίζονται από τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις, μαζί με την ερευνητική κοινότητα, και έχουν ισχυρή εστίαση στην μόχλευση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα.

Για υψηλότερα επίπεδα τεχνολογικής ετοιμότητας, εξατομικευμένη υποστήριξη θα παρέχεται για πιλοτικές γραμμές υψηλής κλίμακας και ενδεικτικά έργα ώστε να διευκολυνθεί η βιομηχανική τόνωση και εμπορευματοποίηση. Θα υπάρχει ισχυρή εστίαση στη συνεισφορά των Τεχνολογιών Γενικής Εφαρμογής (Key Enabling Technologies) στις κοινωνικές προκλήσεις.

ΣΔΙΤ

Συμπράξεις Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα θα χρησιμοποιηθούν εκτενώς για την εφαρμογή των Τεχνολογιών Γενικής Εφαρμογής (Key Enabling Technologies). Θα επιστρέψουν στην βιομηχανία να συμμετέχει άμεσα στον καθορισμό και την εφαρμογή των προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας.

Οι τρεις προτεινόμενες ΣΔΙΤ για το συγκεκριμένο πρόγραμμα:

- Κτήρια χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης
- Εργοστάσια του μέλλοντος
- Βιομηχανίες Βιώσιμων Διαδικασιών

Πρόσβαση σε χρηματοδότηση Κινδύνου

InnovFin – Χρηματοδότηση ΕΕ για Καινοτομία είναι η ονομασία υπό την οποία η ΕΕ προωθεί ένα εύρος χρηματοοικονομικών προϊόντων και συμβουλευτικών υπηρεσιών ώστε να ενισχυθεί αποτελεσματικά η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης για δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη.

Περιλαμβάνει ένα εύρος προσωποποιημένων προϊόντων – από εγγυήσεις για μεσάζοντες που δανείζουν στις ΜΜΕ έως άμεσα δάνεια προς τις επιχειρήσεις – προς ενίσχυση όλων των έργων Έρευνας και Καινοτομίας στην ΕΕ και τις χώρες που σχετίζονται με το πρόγραμμα. Η InnovFin στηρίζεται στην επιτυχία της διαμοίρασης του κινδύνου όπως αναπτύχθηκε υπό το 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο, το οποίο συνέβαλε στην παροχή άνω των € 11 δις που χρηματοδότησαν 114 έργα Έρευνας και Καινοτομίας Π/Υ άνω των € 30 δις.

Τα προϊόντα του InnovFin θα λειτουργούν σε συνδυασμό με αυτά του προγράμματος της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των ΜΜΕ.

ΜΜΕ

Το Horizon 2020 ενεργά υποστηρίζει τις ΜΜΕ παρέχοντας τόσο άμεση χρηματοοικονομική στήριξη, όσο και έμμεση υποστήριξη στην αύξηση της δυναμικότητας καινοτομίας.

Το «Καινοτομία στις ΜΜΕ» στοχεύει στη δημιουργία γέφυρας μεταξύ του πυρήνα του Προγράμματος Πλαισίου – υποστήριξη σε έργα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας – και της δημιουργίας ενός φιλικού οικοσυστήματος για την καινοτομία και ανάπτυξη στις ΜΜΕ.

Σκοπός του «Καινοτομία στις ΜΜΕ» είναι η βελτιστοποίηση του περιβάλλοντος Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας για τις ΜΜΕ, ώστε να περιλαμβάνει μέσω της εγκαθίδρυσης και προώθησης ενός εύρους υπηρεσιών υποστήριξης, με στόχο την ενδυνάμωση της δυναμικότητας καινοτομίας των ΜΜΕ, και να δημιουργεί αξία στην αγορά και/ ή στην κοινωνία, με αυτόν τον τρόπο συμβάλλοντας στη στρατηγική για έξυπνη, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη ανάπτυξη

Ένα εύρος δράσεων συμβάλλει στο χτίσιμο δυναμικότητας διαχείρισης καινοτομίας για ΜΜΕ. Η δυναμικότητα διοίκησης Καινοτομίας είναι η εσωτερική ικανότητα των επιχειρήσεων να διοικούν τις διαδικασίες καινοτομίας από τη γέννηση της ιδέας μέχρι και την κερδοφορία της στην αγορά.

Οι ΜΜΕ μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη βοήθεια μέσω ενός εξειδικευμένου εργαλείου ΜΜΕ, το οποίο είναι μία νέα προσέγγιση στην υποστήριξη καινοτόμων δραστηριοτήτων ΜΜΕ. Προσελκύει περισσότερες ΜΜΕ στο Horizon 2020 και συμβάλλει στην αύξηση του οικονομικού αντίκτυπου των αποτελεσμάτων των

έργων μέσω μίας επιχειρηματικο-κεντρικής και κατευθυνόμενης από την αγορά προσέγγισης.

Το όργανο για τις ΜΜΕ απευθύνεται στις χρηματοδοτικές ανάγκες των διεθνώς προσανατολισμένων ΜΜΕ στην εφαρμογή υψηλού κινδύνου αλλά και υψηλών προσδοκιών ιδεών καινοτομίας. Στοιχεύει στην υποστήριξη έργων με μία Ευρωπαϊκή διάσταση που θα οδηγήσει σε ρηξικέλευθες αλλαγές στον τρόπο που γίνονται οι δουλειές. Εισάγει επιχειρήσεις σε νέες αγορές, προωθεί την ανάπτυξη και δημιουργεί υψηλές αποδόσεις επενδύσεων. Το εργαλείο ΜΜΕ απευθύνεται σε όλους τους τύπους καινοτόμων ΜΜΕ ώστε να είναι δυνατό να προωθηθούν οι πρωταθλητές ανάπτυξης όλων των τομέων.

Η «Καινοτομία στις ΜΜΕ» περιλαμβάνει επίσης δράσεις που παρέχουν έμμεση υποστήριξη στις ΜΜΕ με τη μορφή εξατομικευμένων υπηρεσιών και έργων (θεσμική ενδυνάμωση διαχείρισης καινοτομίας κτλ), δράσεις δικτύωσης και κινητικότητας για παρόχους υπηρεσιών και διαμορφωτές πολιτικής καινοτομίας (π.χ. ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ διεθνών θεσμών καινοτομίας). Επίσης το Horizon 2020 παρέχει άμεση υποστήριξη στο Δίκτυο Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων, έναν παίκτη κλειδί στη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδοτικές ευκαιρίες.

Τέλος, υποστηρίζει τη δεύτερη πρωτοβουλία EUREKA / Eurostars Joint Programme (2014-2020), που παρέχει χρηματοδότηση για διακρατικά, προσανατολισμένα στην αγορά συνεργατικά έργα Έρευνας και Ανάπτυξης τα οποία διέπονται από ΜΜΕ με έμφαση στην Έρευνα και ανάπτυξη που βρίσκονται σε κάποια από τα Κράτη-Μέλη του EUREKA που συμμετέχουν στο Eurostars.

2.3 Η νέα πολιτική συνοχής και η έξυπνη εξειδίκευση

2.3.1 Συνοπτική επισκόπηση της Νέας Πολιτικής Συνοχής 2014-2020

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πολιτική της Συνοχής κατά την Προγραμματική περίοδο 2014-2020, όπως παρουσιάζεται στο σχέδιο Γενικού Κανονισμού, αλλά και στους επιμέρους Κανονισμούς, τοποθετεί την **Πολιτική Συνοχής ως όχημα για την επίτευξη της στρατηγικής Ευρώπη 2020** που στοχεύει στην προώθηση της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας. Καλείται όχι απλά να συμβάλει σ' αυτήν, προωθώντας τον κατεξοχήν στόχο της σύγκλισης που υπηρετεί, αλλά να προσανατολιστεί αποκλειστικά στις θεματικές προτεραιότητες της στρατηγικής, με αυστηρούς όρους και προϋποθέσεις για την εκπλήρωσή τους.

Οι **θεματικοί στόχοι** της νέας Πολιτικής Συνοχής και τα συμβαλλόμενα Ευρωπαϊκά Ταμεία είναι τα εξής:

Θεματικοί Στόχοι	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΤΣ
1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	X		
2. Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	X		
3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	X		
4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	X		X
5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	X		X
6. Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	X		X
7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	X		X
8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας	X	X	
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	X	X	
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	X	X	
11. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	X	X	X

ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΤΑ: Ταμείο Συνοχής

Βασική διαφοροποίηση της νέας προγραμματικής περιόδου έναντι της προηγούμενης (2007-2013) αποτελεί η υιοθέτηση Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου σε επίπεδο Ένωσης, που στοχεύει στον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των Ταμείων, μέσω της επικέντρωσης στους έντεκα θεματικούς στόχους της ΕΥΡΩΠΗ 2020, πάνω στους οποίους θα βασιστούν οι Συμφωνίες Εταιρικής Σχέσης (δηλαδή τα νέα ΕΣΠΑ των Κρατών Μελών) και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα.

2.3.2 Γενικό πλαίσιο των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS 3)

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι υποχρεωμένα να διαμορφώσουν εθνικές ή/και περιφερειακές **Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Έρευνα και Καινοτομία** (Smart Specialisation Strategy – RIS2).

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αποτελεί μια **ολοκληρωμένη, τοπικά προσανατολισμένη, ατζέντα οικονομικού μετασχηματισμού** που αποσκοπεί στο να δώσει ισχυρή ώθηση στο παραγωγικό δυναμικό της χώρας / μιας περιφέρειας μέσα από την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και των περιοχών αριστείας που την καθιστούν μοναδική σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η διαμόρφωση εθνικών ή/και περιφερειακών Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης αποτελεί προϋπόθεση / εκ των προτέρων όρος (**ex ante conditionality**) για την πρόσβαση σε πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) όπως καθορίζεται από τη νέα πολιτική συνοχής της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020. Συγκεκριμένα, αποτελεί προϋπόθεση χρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ επενδύσεων στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 1 «Ενίσχυση έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας».

Η αναγκαιότητα των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης (RIS 3)

Προκειμένου να ανακάμψει από την οικονομική πτώση, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) χρειάζεται την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς περιορισμούς ανάπτυξη. Αυτό προϋποθέτει μια περιεκτική ευρωπαϊκή στρατηγική καινοτομίας, όπως περιγράφεται στην πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας». Η έμφαση δίνεται στην επένδυση στην έρευνα, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα σε κάθε Κράτος Μέλος και περιφέρεια της ΕΕ, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως η δυναμική της Ευρώπης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί οι εθνικές και περιφερειακές αρχές σε όλη την Ευρώπη να καταρτίσουν στρατηγικές έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση, έτσι ώστε να είναι δυνατή η χρήση των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ πιο αποδοτικά και να αυξηθούν οι συνέργειες μεταξύ διαφορετικών εθνικών, περιφερειακών και ευρωπαϊκών πολιτικών, καθώς και μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων.

Μέσα από την υλοποίηση των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης αναμένεται να **ενισχυθούν τα περιφερειακά συστήματα καινοτομίας**, να μεγιστοποιηθούν οι ροές γνώσης και να εξαπλωθούν οι ωφέλειες της καινοτομίας σε όλο το εύρος της περιφερειακής οικονομίας.

Βασικά χαρακτηριστικά των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS 3)

Οι εθνικές / περιφερειακές στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης είναι ολοκληρωμένες δράσεις τοπικού οικονομικού μετασχηματισμού οι οποίες αναπτύσσονται με βάση 3 αρχές (γνωστές ως 4 “C”):

- **Δύσκολες επιλογές - Κρίσιμη μάζα (Tough Choices and Critical mass):** περιορισμένος αριθμός προτεραιοτήτων αξιοποιώντας τα δυνατά σημεία της χώρας / περιφέρειας και τη διεθνή εξειδίκευση με στόχο τη δημιουργία κρίσιμης μάζας και τη συγκέντρωση πόρων
- **Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (Competitive Advantage):** αξιοποίηση του ταλέντου που υπάρχει στη βάση της διασύνδεσης των δεξιοτήτων έρευνας και καινοτομίας μέσα από τη διαδικασία ανακάλυψης της επιχειρηματικότητας «entrepreneurial discovery process».
- **Δικτύωση και Συστάδες (Connectivity and clusters):** δημιουργία διεθνούς επιπέδου cluster τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα για διατομεακή δικτύωση και εξειδικευμένη τεχνολογική διαφοροποίηση.
- **Συνεργατική Πρωτοβουλία/Ηγεσία (Collaborative Leadership):** αποτελεσματικά συστήματα καινοτομίας τα οποία δημιουργούνται από συλλογικές προσπάθειες, συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και πειραματικές πλατφόρμες οι οποίες δίνουν το λόγο και σε μη τυπικούς συνεισφέροντες/φορείς (un-usual suspects).

Επιπρόσθετα χαρακτηριστικά των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης είναι τα ακόλουθα:

- Επικεντρώνουν την υποστήριξη των επενδύσεων σε βασικές εθνικές/περιφερειακές προτεραιότητες, προκλήσεις και ανάγκες, με στόχο μια ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση.
- Στοχεύουν στην προσέλκυση και τόνωση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα σε συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας.
- Υποστηρίζουν την τεχνολογική, καθώς και τη βασισμένη στην πρακτική, καινοτομία
- Αναπτύσσονται βασισμένες σε τεκμηρίωση και περιλαμβάνουν αξιόπιστα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

2.4 Κύριες δράσεις στήριξης της καινοτομίας στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 – 2020

2.4.1 Τομεακά ΕΠ 2014-2020

Στο πλαίσιο του νέου ΕΣΠΑ της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, έχουν διαμορφωθεί δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα τα οποία προωθούν, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας:

- Το ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα Καινοτομία»
- Το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Στη συνέχεια παρουσιάζονται για τα παραπάνω ΕΠ, οι στόχοι, ο προϋπολογισμός, οι άξονες προτεραιότητας, και ενδεικτικές προβλεπόμενες δράσεις **στήριξης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας** για την περίοδο 2014-2020.

Η ανάλυση έχει γίνει με βάση τα οριστικοποιημένα κείμενα των ΕΠ¹ όπως έχουν εγκριθεί από την ΕΕ τον Δεκέμβριο του 2014.

ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (2014-2020)

Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι **«η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, της μετάβασης στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας»**. Συγκεκριμένα, προωθεί ένα αναπτυξιακό υπόδειγμα το οποίο αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας, ενώ μέσω από αυτό υλοποιείται η στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης με στόχο τη σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων της Ελλάδας και των περιφερειών της.

Αποσκοπεί επίσης στη στήριξη της επανεκκίνησης της ελληνικής οικονομίας, και αποτελεί κεντρικό εργαλείο της προσπάθειας της χώρας για τη δημιουργία και λειτουργία ενός νέου παραγωγικού μοντέλου που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της χώρας. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 4,665 δισ. ευρώ δημόσιας δαπάνης (εκ των οποίων τα 286 εκ. ευρώ αντιστοιχούν στον προϋπολογισμό του Αποθεματικού Επίδοσης του Ε.Π).

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην **ανάπτυξη τομέων εξωστρέφειας που είναι ήδη ανεπτυγμένοι στη διεθνή οικονομία αλλά και αφήνουν στην καινοτόμο ελληνική επιχειρηματικότητα περιθώρια ευκαιρίας για ανάπτυξη συγκεκριμένων τμημάτων της αγοράς (niche markets)**. Οι (9) τομείς αυτοί (Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων, Ενέργεια, Εφοδιαστική Αλυσίδα, Πολιτιστικές & Δημιουργικές Βιομηχανίες, Περιβάλλον, Τουρισμός, ΤΠΕ, Υγεία, Υλικά-Κατασκευές) θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα αξιοποιηθούν στην έξυπνη εξειδίκευση.

¹ Τα εγκεκριμένα κείμενα των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων διατίθενται στην ιστοσελίδα <http://www.espa.gr/el/Pages/staticNewProgrammingPeriod.aspx>

Οι άξονες προτεραιότητας του ΕΠΑνΕΚ (πλην της Τεχνικής Υποστήριξης της Εφαρμογής) είναι οι ακόλουθοι:

- ΑΠ 1: Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με τομεακές προτεραιότητες
- ΑΠ 1Σ: Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο).
- ΑΠ 2: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις.
- ΑΠ 2Σ: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο).
- ΑΠ 3: Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας
- ΑΠ 3Σ: Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο).

Οι προβλεπόμενες δράσεις/παρεμβάσεις που προβλέπονται από το Ε.Π. οι οποίες στηρίζουν την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα αλλά και τη συνεργασία των επιχειρήσεων με ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα, είναι οι ακόλουθες:

- **Δράσεις προαγωγής επιχειρηματικών επενδύσεων, καθώς και διεθνούς δικτύωσης στην Έρευνα και Καινοτομία**, που καλούνται να υποστηρίξουν την ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι δράσεις αυτές θα συνδεθούν με τους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας: Υλικά-Κατασκευές, Τουρισμός, Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες, Αγροδιατροφή, Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη, Υγεία και Φάρμακα, Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα (Logistics), Ενέργεια, ΤΠΕ.
- **Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης σε λειτουργούσες επιχειρήσεις**, για την παραγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, της οργανωτικής καινοτομίας, της καινοτομίας στο marketing, της μείωσης του κόστους λειτουργίας και των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών και ενέργειας.
- **Ενίσχυση νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για την εκμετάλλευση της γνώσης που προκύπτει από την ερευνητική δραστηριότητα**, με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων επιστημόνων/ ερευνητών. Στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι επίσης να ενισχυθούν με κεφάλαιο σποράς επιχειρηματικές ιδέες από ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια, ΤΕΙ και επιχειρήσεις.
- **Δημιουργία και ανάπτυξη συστάδων ή συμπράξεων επιχειρήσεων, ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών**, ως εργαλείο τόσο για την

ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης όσο και για την καταπολέμηση του κατακερματισμού των επιχειρηματικών και ερευνητικών δυνάμεων της χώρας και της αδυναμίας σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή.

- **Ανάπτυξη του βιομηχανικού σχεδίου (industrial design)** στην Ελλάδα και της παροχής σχετικών υπηρεσιών της ώστε να βελτιωθεί η εργονομία, της λειτουργικότητας, της χρηστικότητας και της αισθητικής των προϊόντων.
- **Δράσεις για την ανάπτυξη δεσμών και συνεργιών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.** Αφορά στην ενίσχυση συμπράξεων επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα στο πλαίσιο κοινοπραξιών μεσοπρόθεσμης διάρκειας.
- **Ενίσχυση των βραχυπρόθεσμων συνεργασιών επιχειρήσεων με εργαστήρια ΑΕΙ και ερευνητικών ιδρυμάτων.** Οι ενισχύσεις των επιχειρήσεων για αγορά τέτοιου είδους υπηρεσιών από τους ερευνητικούς οργανισμούς μπορεί να χορηγούνται είτε για υπηρεσίες για τις οποίες δεν υπάρχει άλλος πάροχος στην εγχώρια αγορά είτε για οτιδήποτε υπηρεσίες, που παρέχονται σε τιμές αγοράς. (ανάθεση ερευνητικών ή τεχνικών εργασιών από επιχειρήσεις σε δημόσια εργαστήρια (κουπόνια/δελτία καινοτομίας–έρευνας).
- **Υποστήριξη της κατοχύρωσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και γενικότερα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας.** Η δράση αποβλέπει στη χορήγηση πιστωτικών τίτλων μέσω του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας στους εφευρέτες που επιθυμούν να κατοχυρώσουν την επινόησή τους στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Δ.Ε (European Patent Office) ή και σε τρίτες χώρες μέσω της διεθνούς συνθήκης συνεργασίας (Patent Cooperation Treaty). Αντίστοιχη ενίσχυση θα χορηγείται και για τους κατόχους βιομηχανικού σχεδίου.
- **Ανάπτυξη, αναβάθμιση ερευνητικού δυναμικού και διάδοση των νέων τεχνολογιών,** που περιλαμβάνει εκπαίδευση και μετεκπαίδευση του ερευνητικού δυναμικού σε ταχέως αναπτυσσόμενες καινοτόμες τεχνολογίες, καθώς και ευαισθητοποίηση των χρηστών σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες για την περαιτέρω εξοικείωση αυτών καθώς και τη συνεχή διείσδυση και αξιοποίηση τους στις ελληνικές επιχειρήσεις. Περαιτέρω θα ενισχυθεί η ολοκλήρωση (έργο phasing) του πιλοτικού επιδεικτικού αλλά και ερευνητικού χαρακτήρα σχεδίου Ενεργειακής Αυτάρκειας της νήσου Αγ. Ευστρατίος – «Πράσινο Νησί» από ανανεώσιμες πηγές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- **Ανάπτυξη δομών σύνδεσης επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά/ερευνητικά κέντρα.** Ενίσχυση υπαρχουσών ή νέο δημιουργούμενων επιχειρηματικών

δομών πανεπιστημίων και ΤΕΙ για την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και των νέων γνώσεων που παράγονται και διακινούνται απ' αυτά.

- **Υποστήριξη των ελληνικών ερευνητικών ομάδων να συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές δραστηριότητες του HORIZON 2020 και του COSME:** Οι ενέργειες που θα χρηματοδοτηθούν αφορούν κυρίως την υποστήριξη της προετοιμασίας του σχήματος για την μελέτη οικονομικής βιωσιμότητας και ολοκλήρωση της πρότασης του για συμμετοχή στο HORIZON, την κάλυψη δαπανών παγίων (capacity building), καθώς και δράσεις συνεργειών με τον Ορίζοντα όπως τα εταιρικά σχήματα καινοτομίας (Joint Technology Initiatives). Επίσης, περιλαμβάνονται δράσεις υποστήριξης των ελληνικών επιχειρήσεων και ερευνητικών ομάδων να συμμετέχουν στα προγράμματα των ESA, CERN, EMBL-EMBO, EUREKA κ.ά.:
- **Χρηματοδότηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης διά μέσου διακρατικών ερευνητικών συμφωνιών** η οποία παράλληλα με την ενίσχυση των μικρών διακρατικών έργων θα επεκταθεί σε μεγάλες δράσεις, οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τις ανάγκες των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες –στόχος) των παραπάνω παρεμβάσεων/ δράσεων αναμένεται να είναι, ενδεικτικά: λειτουργούσες επιχειρήσεις, νέοι (επαγγελματικά) επιχειρηματίες, συστάδες επιχειρηματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων (clusters), εταιρίες ειδικού σκοπού και με συγκεκριμένο αντικείμενο για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ερευνητικοί και ακαδημαϊκοί φορείς, κοινοπραξίες επιχειρήσεων και ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ερευνητές.

ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (2014-2020)

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» αποτελεί ένα από τα επτά Τομεακά/ Εθνικά Επιχειρησιακά Προγράμματα της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, με τη συγχρηματοδότηση του ΕΚΤ και της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων. Η συνολική χρηματοδότηση του Ε.Π., εξολοκλήρου δημόσια δαπάνη, ανέρχεται στα 2,667 δισ. ευρώ (εκ των οποίων τα 139 εκ. ευρώ αντιστοιχούν στον προϋπολογισμό του Αποθεματικού Επίδοσης του Ε.Π).

Στόχος του Ε.Π. είναι η αντιμετώπιση της ανεργίας, με εστίαση στη δημιουργία ποιοτικών δυνατοτήτων εκπαίδευσης, αναβάθμισης δεξιοτήτων και βιώσιμης απασχόλησης για όλους και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Περιλαμβάνει τις παρεμβάσεις που εντάσσονται στη δεύτερη χρηματοδοτική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 αναφορικά με την

«ανάπτυξη και την αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού-ενεργό κοινωνική ενσωμάτωση» και καλείται να αντιμετωπίσει τις πλέον αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης και της ύφεσης, την ανεργία και τη φτώχεια.

Το Ε.Π. αναμένεται να συμβάλλει στους εθνικούς στόχους που έχουν τεθεί για την απασχόληση, την καταπολέμηση της φτώχειας και την εκπαίδευση, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020» και συγκεκριμένα στην αύξηση του ποσοστού της απασχόλησης στο 70%, τη μείωση του αριθμού των ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση ή κίνδυνο φτώχειας/ή και του κοινωνικού αποκλεισμού κατά 450.000 άτομα, τη μείωση του ποσοστού της πρόωρης εγκατάλειψης σχολείου στο 9,7% και την αύξηση του ποσοστού ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο 32%.

Βασική στρατηγική επιλογή για το Ε.Π. αποτελεί η εμπροσθοβαρής υλοποίηση των δράσεων τα πρώτα έτη της νέας προγραμματικής περιόδου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της παρατεταμένης ύφεσης, ιδιαίτερα στον τομέα της απασχόλησης, δεδομένου ότι σε περιόδους κρίσης οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων αποτελούν την κύρια πηγή δημόσιας χρηματοδότησης.

Η στρατηγική αυτή θα υλοποιηθεί μέσα από εννέα Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ), πλέον των Αξόνων της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος::

- ΑΠ 1: Συστημικές Παρεμβάσεις των θεσμών της αγοράς εργασίας και της πρόνοιας.
- ΑΠ 2: Βελτίωση Προοπτικών Απασχόλησης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Ανθρώπινου Δυναμικού.
- ΑΠ 3: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση των Νέων έως 29 ετών.
- ΑΠ 4: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.
- ΑΠ 5: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.
- ΑΠ 6: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος.
- ΑΠ 7: Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και Βελτίωση της Συνάφειας της εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- ΑΠ 8: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και της Διά Βίου Μάθησης - σύνδεση με την αγορά εργασίας (Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας).
- ΑΠ 9: Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και της Διά Βίου Μάθησης - σύνδεση με την αγορά εργασίας (Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου)
- ΑΠ 10: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής ΕΠ (11 Περιφέρειες)

- ΑΠ 11: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής ΕΠ στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- ΑΠ 12: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής ΕΠ στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Στο Ε.Π. προβλέπεται η υλοποίηση, μεταξύ άλλων, παρεμβάσεων/ δράσεων που στηρίζουν την έρευνα, την καινοτομία καθώς και δράσεις που προωθούν τη νεανική και καινοτόμο επιχειρηματικότητα:

- **Γραφεία Μεταφοράς Τεχνολογίας:** Αντικείμενο της παρέμβασης είναι η υποστήριξη της λειτουργίας **Γραφείων Μεταφοράς Τεχνολογίας** στα Πανεπιστήμια, ώστε να ενισχυθεί η έρευνα και η καινοτομία καθώς και η **δικτύωση των Πανεπιστημίων με τον επιχειρηματικό κόσμο και με ερευνητικούς φορείς.**
- **Ενίσχυση προγραμμάτων μεταπτυχιακής και διδακτορικής έρευνας:** Αφορά σε δράσεις για την ενίσχυση προγραμμάτων μεταπτυχιακής και διδακτορικής έρευνας, αξιοποιώντας και τη δυνατότητα έρευνας σε φορείς ακαδημαϊκούς φορείς του εξωτερικού, ιδίως σε τομείς που συνδέονται με τις αναπτυξιακές ανάγκες της Ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.
- **Ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης:** Αφορά στην ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της ενίσχυσης **ερευνητικών προγραμμάτων των ανώτερων και κατώτερων βαθμίδων ΔΕΠ/ΕΠ των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων**, με την συμμετοχή φοιτητών και αξιοποίηση συνεργασιών ή/και δικτυώσεων με άλλα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και παραγωγικούς φορείς, με στόχο τον εμπλουτισμό του διδακτικού έργου.
- Για την καλλιέργεια της επιχειρηματικής κουλτούρας στους φοιτητές προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, θα υλοποιηθούν **προγράμματα – σεμινάρια επιχειρηματικότητας, δράσεις παροχής συμβουλευτικής καθοδήγησης σε θέματα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας και δράσεις δικτύωσης με επιχειρήσεις**, με τη συμβολή των Μονάδων Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας (ΜοΚΕ). Σημειώνεται ότι προτεραιότητα θα δοθεί σε τομείς της οικονομίας με υψηλή αναπτυξιακή προοπτική, όπως ο αγροδιατροφικός τομέας, ο τουρισμός κ.λπ.
- **Προγράμματα Πρακτικής άσκησης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης:** Αφορούν στην απόκτηση εμπειρίας σε πραγματικό περιβάλλον εργασίας των φοιτητών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με στόχο την καλύτερη σύνδεση των Πανεπιστημίων με τον επιχειρηματικό κόσμο. Η πρακτική άσκηση θα χρηματοδοτείται στον βαθμό που είναι ενσωματωμένη στο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου.

- **Δράσεις επιχειρηματικότητας και καινοτομίας:** Αντικείμενο είναι η αξιοποίηση του υφιστάμενου υλικού των ΜοΚΕ αλλά και η παραγωγή νέου υλικού καθώς και η υλοποίηση μαθημάτων επιχειρηματικότητας, η παροχή συμβουλευτικής καθοδήγησης των φοιτητών σε θέματα επιχειρηματικότητας και η δικτύωση με επιχειρήσεις.

Βασικοί ωφελούμενοι (ομάδες – στόχοι) των παραπάνω παρεμβάσεων/δράσεων αναμένεται να είναι, ενδεικτικά: τα Μέλη ΔΕΠ/ΕΠ, Φοιτητές τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, Μεταπτυχιακοί και Διδακτορικοί Φοιτητές, καθώς και Ερευνητές.

2.4.2 ΠΕΠ Αττικής 2014-2020

Ο *αναπτυξιακός σχεδιασμός* της Αττικής για την περίοδο 2014-2020 περιλαμβάνει την ανάδειξη και ενίσχυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας αλλά και την αντιμετώπιση προβλημάτων όπως είναι η συρρίκνωση του παραγωγικού ιστού, η αποβιομηχάνιση, η αποχρωθέτηση δραστηριοτήτων, η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η νέα φτώχεια. Επιπλέον, η *αναπτυξιακή στρατηγική* της Περιφέρειας εστιάζει σε πολιτικές και δράσεις με τη μέγιστη πολλαπλασιαστική επίδραση για την περιφερειακή οικονομία, καθώς και με τη μέγιστη δυνατή μόχλευση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα και από άλλους δημόσιους και Κοινοτικούς οργανισμούς.

Η *στρατηγική* της Περιφέρειας Αττικής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 συμπυκνώνεται στην **παραγωγική ανασυγκρότηση και χωρική και κοινωνική συνοχή** με ορόσημο το έτος 2020 και προέκταση ανάδειξης των αποτελεσμάτων της επιχειρούμενης αναπτυξιακής διαδικασίας ακόμα και μετά το 2020.

Οι βασικοί *αναπτυξιακοί στόχοι – προτεραιότητες* για την Αττική είναι:

- Η αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και η βαθμιαία αναδιάρθρωση της με τη μετατόπιση σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής περιβαλλοντικής όχλησης με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, **την καινοτόμο επιχειρηματικότητα** και τη φιλική και έξυπνη αξιοποίηση των ΤΠΕ.
- Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής σαν τόπου κατοικίας και προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω της προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
- Η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Ο προϋπολογισμός του ΠΕΠ ανέρχεται στα 1.139.966.974 €² (εκ των οποίων τα 70 εκ. ευρώ αντιστοιχούν στον προϋπολογισμό του Αποθεματικού Επίδοσης του ΠΕΠ).

Με βάση την ανωτέρω αναπτυξιακή στρατηγική, η *διάρθρωση του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020* σε Άξονες Προτεραιότητας [πλην της Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής, ΑΠ12 (ΕΤΠΑ) και ΑΠ13 (ΕΚΤ)] είναι η ακόλουθη:

- ΑΠ1: Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ2: Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ4: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ5: Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ6: Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ7: Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ8: Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΚΤ)
- ΑΠ9: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΚΤ)
- ΑΠ10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας (ΕΤΠΑ)
- ΑΠ11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης (ΕΤΠΑ)

Οι προβλεπόμενες κατηγορίες δράσεων στο ΠΕΠ που στηρίζουν την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα αλλά και τη συνεργασία των επιχειρήσεων με ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα, περιλαμβάνονται στους πρώτους τρεις (3) Άξονες Προτεραιότητας και είναι οι ακόλουθες:

ΑΠ1: Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της

² Αφορά στο σύνολο της κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής.

Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία (Συν. Χρημ/ση 3: 29.832.550 €)

- **Δράσεις για τη δημιουργία και ενίσχυση υποδομών καινοτομίας στους τομείς προτεραιότητας της RIS3** (competence centers, μονάδες αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων κλπ). Θα αξιοποιηθούν οι δυνατότητες για την ενίσχυση των δυνατοτήτων διασύνδεσης μεταξύ των υφιστάμενων δικτύων έρευνας και καινοτομίας (E&K) των επιχειρήσεων και των εκπαιδευτικών και ερευνητικών κέντρων της περιφέρειας καθώς και των υφιστάμενων clusters (πχ δημιουργία κτιριακών υποδομών και προμήθειας εξοπλισμού των δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας, η προμήθεια εξοπλισμού των δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας, θέσπιση προγραμμάτων διδακτορικής και μεταδιδακτορικής έρευνας, εκπόνηση ερευνών – μελετών, κλπ).

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά κέντρα, ΜΜΕ, Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι

- **Δράσεις που καλύπτουν την ανοιχτή, την κοινωνική και την οικολογική καινοτομία.** Προβλέπονται δράσεις για τη δημιουργία δικτύων, έργων εφαρμοσμένης έρευνας, και συστάδων (clusters) ανάμεσα στις επιχειρήσεις και τα ερευνητικά κέντρα, στους τομείς που θα αναδείξει η ΠΣΕΕ, την ανάπτυξη «θερμοκοιτίδων», «start-ups», την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες και ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, καθώς και στον τομέα του πολιτισμού, του τουρισμού, σε τομείς που συνδέονται με την κοινωνική καινοτομία, την οικολογική καινοτομία, την ανάπτυξη τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον, την επίδειξη, διάδοση καινοτομιών, μεταφοράς τεχνολογίας, την ενίσχυση συνεργασιών με κέντρα καινοτομίας και πρωτοβουλίες του εξωτερικού, τη διευκόλυνση της πρόσβασης και της συμμετοχής των ΜΜΕ στην αξιοποίηση των παραγόμενων τεχνολογιών και καινοτομιών, κλπ..

Ενδεικτικές κατηγορίες δικαιούχων: ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά κέντρα, ΜΜΕ, Περιφέρεια Αττικής, Δήμοι.

ΑΠ2: Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ (Συν. Χρημ/ση: 40.000.000 €)

- **Πρωώθηση της αύξησης της χρήσης και της ζήτησης των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις της Περιφέρειας.** Προβλέπονται δράσεις οι οποίες μέσω της ενσωμάτωσης ΤΠΕ θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, στην αναβάθμιση των επιχειρησιακών λειτουργιών τους, στη βελτίωση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, στην ενίσχυση της παραγωγής τεχνολογικών λύσεων για τις

³ Η συνολική χρηματοδότηση αφορά στο σύνολο της κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής.

επιχειρήσεις, στην ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων ή προσαρμογή των επιχειρησιακών μοντέλων υφιστάμενων στους τομείς της ΠΣΕΕ και, εν γένει, του τουρισμού, του πολιτισμού, της ενέργειας κ.λπ.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Περιφέρεια Αττικής, ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά κέντρα, Συνεργατικά Σχήματα

- **Αξιοποίηση των εφαρμογών ΤΠΕ για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση** μέσω παρεμβάσεων στήριξης των επιχειρήσεων που αναπτύσσουν προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ για ιδιωτική και δημόσια χρήση), καθώς και των φορέων που συνδέονται με την αστική διαχείριση και αναζωογόνηση και την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Περιφέρεια Αττικής, ΟΑΣΑ, Δήμοι και επιχειρήσεις τους, ΜΚΟ, Clusters, Ενδιάμεσοι Φορείς, ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά κέντρα κ.λπ.

ΑΠ3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας (Συν. Χρημ/ση: 132.049.165 €)

- **Προώθηση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων και της προσαρμογής υφιστάμενων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας**, όπως αυτοί θα προσδιορισθούν από την ΠΣΕΕ, με στόχο τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών, την επιχειρηματική ανακάλυψη και τη δικτύωση των ΜΜΕ. Παρέχονται ενισχύσεις, μεταξύ άλλων και μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων, σε συνεργατικά σχήματα. Περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για την υποστήριξη της αρχικής δικτύωσης (networking), την ωρίμανση – τεχνική και συμβουλευτική στήριξη για τη δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών και επιχειρηματικών δικτύων (clustering), τη δημιουργία κοινών υποδομών προς τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τη μεταφορά τεχνολογίας, κατασκευή πρωτοτύπων, την υποστήριξη της διάδοσης έργων επίδειξης, κ.λπ.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Περιφέρεια Αττικής, Επιμελητήρια, ΣΕΤΕ, Ενδιάμεσοι φορείς Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, Ταμεία, Clusters κ.λπ.

- **Παροχή ενισχύσεων, μεταξύ άλλων και μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων, σε επιχειρήσεις.** Περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για τη στήριξη των επιχειρήσεων και των κεφαλαιακών τους αναγκών με τη μορφή επιχορηγήσεων, και άλλα οικονομικά μέσα, τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και υποβοήθησης εξεύρεσης κεφαλαίων, χρηματοοικονομικές διευκολύνσεις και εγγυήσεις στις λειτουργούσες / υφιστάμενες επιχειρήσεις που εφαρμόζουν στρατηγικές επέκτασης, την

αναδιάρθρωση, διαφοροποίηση, προσαρμογή κ.λπ., την αρχική δικτύωση (networking) και δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών και επιχειρηματικών δικτύων.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Περιφέρεια Αττικής, Επιμελητήρια, ΣΕΤΕ, Ενδιάμεσοι φορείς Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, Ταμεία, Clusters κ.λπ..

- **Πρώθηση κυρίως δράσεων «συλλογικού» χαρακτήρα**, από επαγγελματικούς φορείς και συνεργατικούς μηχανισμούς, στη βάση ειδικών μορφών συνεργασίας. Προβλέπονται δράσεις για τη στοχευμένη προβολή, διάχυση και αξιοποίηση των «ικανοτήτων» των ΜΜΕ όσον αφορά στη βελτίωση των εξαγωγικών τους επιδόσεων και στη δημιουργία προϋποθέσεων βιώσιμης ένταξής τους στα διεθνή δίκτυα παραγωγής και εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών.

Ενδεικτικοί Δικαιούχοι: Περιφέρεια Αττικής, Επιμελητήρια, ΣΕΤΕ, Ενδιάμεσοι φορείς Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, Ταμεία, Δήμοι, Clusters κ.λπ..

2.5 Επιδόσεις Καινοτομίας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ

2.5.1 Κυριότερα συμπεράσματα για το 2014

Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκδοση της ΕΕ (Innovation Union Scoreboard 2015) για την εξέλιξη της καινοτομίας τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και συγκριτικά μεταξύ των κρατών μελών (ΚΜ) προκύπτει ότι οι καινοτομικές επιδόσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο παρέμειναν στάσιμες το 2014.

Οι επιδόσεις των κρατών μελών για το 2014 παρουσιάζουν μια μικτή εικόνα, καθώς 15 κράτη μέλη βελτίωσαν τις επιδόσεις τους, ενώ τα υπόλοιπα 13 παρουσιάζουν χειρότερες επιδόσεις σε σύγκριση με το 2013.

Για τη μέτρηση της καινοτομικής δραστηριότητας κάθε ΚΜ, έχει οριστεί ένα πλαίσιο αξιολόγησης το οποίο θέτει τρεις βασικούς δείκτες και 8 επιμέρους διαστάσεις καινοτομίας:

- **Προϋποθέσεις Καινοτομίας (enablers):** αποτυπώνει τους βασικούς παράγοντες για την ανάπτυξη της καινοτομίας που αφορούν στο εξωτερικό περιβάλλον μιας επιχείρησης και αφορά 3 διαστάσεις καινοτομίας
 - Ανθρώπινο Δυναμικό
 - Ανοικτά, εξαιρετικά και ελκυστικά ερευνητικά συστήματα
 - Πλαίσιο χρηματοδότησης και υποστήριξης
- **Επιχειρηματικές Δραστηριότητες (firm activities):** αποτυπώνει τις καινοτομικές προσπάθειες εντός της επιχείρησης και αφορά 3 διαστάσεις καινοτομίας
 - Επενδύσεις επιχείρησης
 - Δικτύωση και επιχειρηματικότητα
 - Πνευματική ιδιοκτησία
- **Αποτελέσματα (outputs):** αφορά στην επίδραση της επιχειρηματικής καινοτομίας σε δύο διαστάσεις
 - Καινοτόμοι
 - Οικονομικά Αποτελέσματα

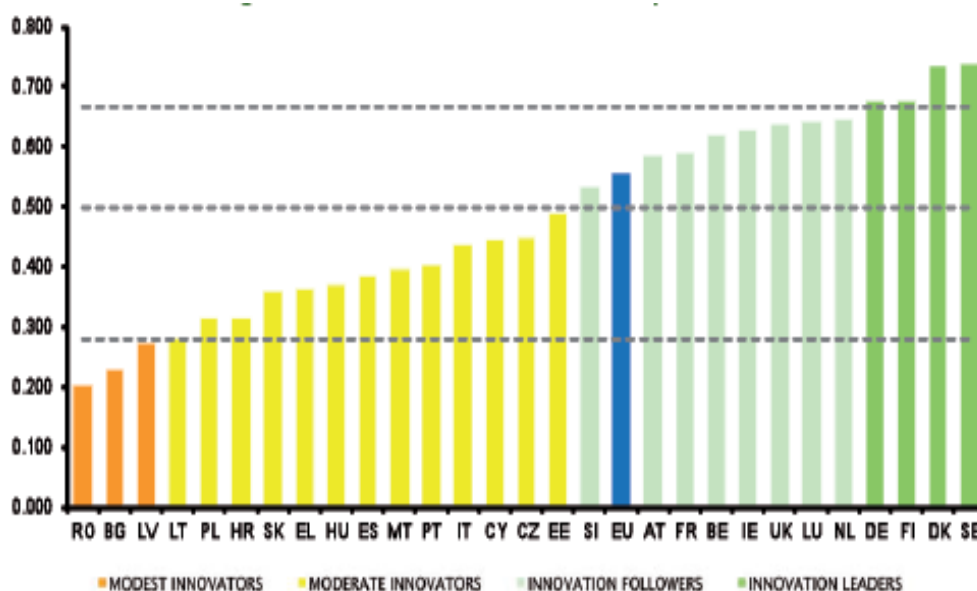
Σύμφωνα με το παραπάνω πλαίσιο αξιολόγησης των καινοτομικών επιδόσεων τα 28 ΚΜ χωρίζονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες

- **Πρωτοπόροι Καινοτομίας (Innovation leaders)** χαρακτηρίζονται τα ΚΜ που τοποθετούνται αρκετά υψηλότερα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, στην κατηγορία εντάσσονται η Δανία, η Φινλανδία, η Γερμανία και η Σουηδία
- **Ακόλουθοι Καινοτομίας (Innovation Followers)** χαρακτηρίζονται τα ΚΜ που τοποθετούνται υψηλότερα μεν αλλά κοντά στον Ευρωπαϊκό μέσο όρο,

στην κατηγορία εντάσσονται η Αυστρία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Σλοβενία και το Ηνωμένο Βασίλειο

- **Μέτριοι Καινοτόμοι (Moderate Innovators)** χαρακτηρίζονται τα ΚΜ που τοποθετούνται κάτω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, στην κατηγορία εντάσσονται η Κροατία, η Κύπρος, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ουγγαρία, η Ιταλία, η Λιθουανία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Σλοβακία και η Ισπανία
- **Περιορισμένοι Καινοτόμοι (Modest Innovators)** χαρακτηρίζονται τα ΚΜ που τοποθετούνται αρκετά κάτω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, στην κατηγορία εντάσσονται η Βουλγαρία, η Λετονία και η Ρουμανία

Στο παρακάτω διάγραμμα φαίνεται η συγκριτική τοποθέτηση των 28 ΚΜ αναφορικά με τις επιδόσεις τους σε θέματα καινοτομίας.

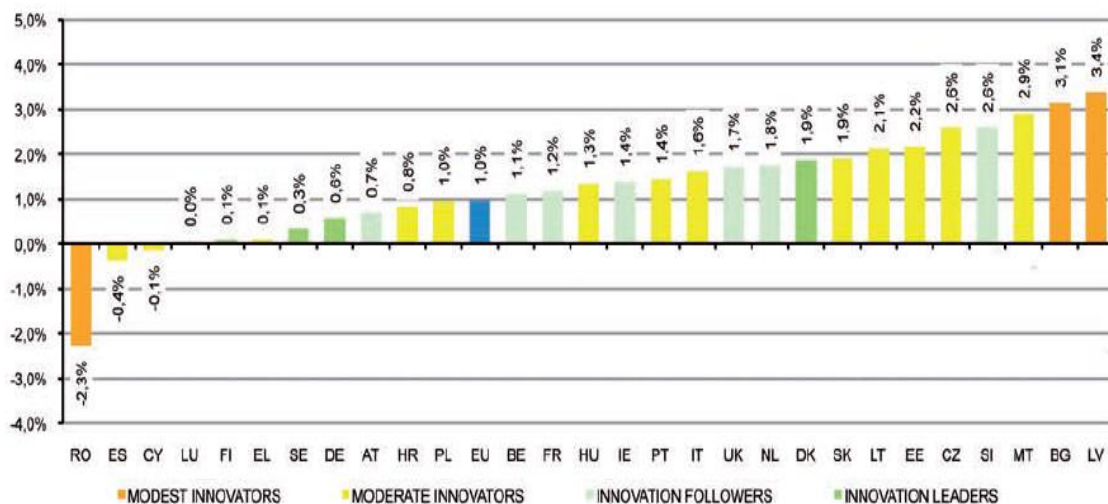
Πηγή: Innovation Union Scoreboard 2015

Σε γενικές γραμμές οι επιδόσεις των ΚΜ δεν παρουσιάζουν σημαντικές αλλαγές σε σχέση με το 2013, καθώς μόνο δύο χώρες άλλαξαν κατηγορία επίδοσης και συγκεκριμένα η Κύπρος και η Εσθονία «έπεσαν» από την κατηγορία Ακόλουθοι Καινοτομίας στους Μέτριους Καινοτόμους.

Το ποσοστό βελτίωσης του βαθμού καινοτομίας παρουσιάζει σημαντική διαφοροποίηση μεταξύ των χωρών των τεσσάρων βασικών κατηγοριών, καθώς υπάρχουν περιπτώσεις με σημαντική βελτίωση της καινοτομικής τους δραστηριότητας και άλλες με οριακή αύξηση που πρακτικά ισοδυναμεί με σταθεροποίηση της καινοτομικής τους δραστηριότητας. Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το ποσοστό βελτίωσης της καινοτομικής δραστηριότητας των 28 ΚΜ, καθώς και του Ευρωπαϊκού μ.ο. κατά την τελευταία οκταετία (2007-2014). Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η πλειοψηφία των

Π.7 Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

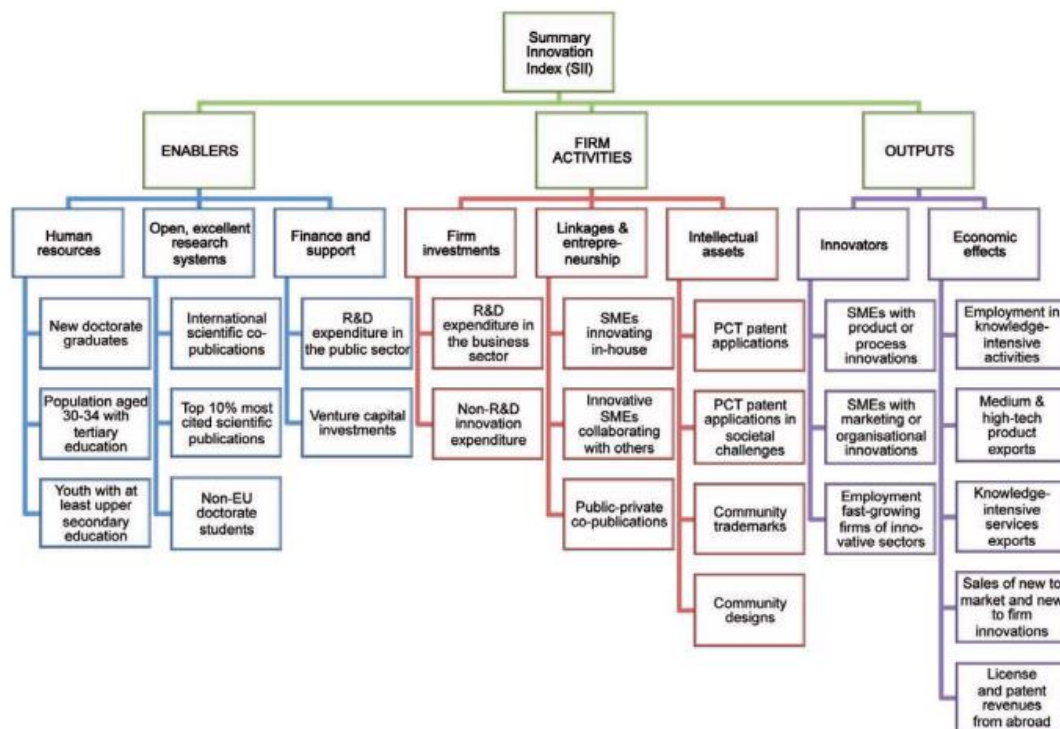
χωρών τοποθετείται πάνω του Ευρωπαϊκού μ.ο., καθώς ΚΜ με σημαντικές οικονομίες (Γερμανία, Ισπανία) αλλά και ΚΜ με σημαντική συνεισφορά στις καινοτομικές επιδόσεις της ΕΕ (Σουηδία, Φινλανδία) παρουσιάζουν μικρό ποσοστό αύξησης της καινοτομικής τους δραστηριότητας.

Πηγή: *Innovation Union Scoreboard 2015*

2.5.2 Το πλαίσιο αξιολόγησης των επιδόσεων

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την διαμόρφωση της Innovation Scoreboard και με βάση τον οποίο, οι χώρες κατατάσσονται ιεραρχικά αναλόγως των επιδόσεών τους σε θέματα Καινοτομίας, παρουσιάζεται συνοπτικά στο παρακάτω διάγραμμα.

Πηγή: *Innovation Union Scoreboard 2015*

Οι παράγοντες και οι δείκτες που μετρώνται και σε σύνθεση των οποίων βασίζεται η αξιολόγηση, ομαδοποιούνται σε τρεις (3) βασικές ομάδες:

- **Παράγοντες – Προϋποθέσεις (Enablers)**, που περιλαμβάνουν
 - Ανθρώπινο Δυναμικό (Human Resources)
 - Σύστημα έρευνας (Research Systems)
 - Χρηματοδότηση και υποστήριξη (Finance and Support)
- **Δραστηριότητες επιχειρήσεων (Firm activities)**
 - Επενδύσεις (Firm Investment)
 - Διασυνδέσεις και Επιχειρηματικότητα (Linkages and entrepreneurship)
 - Επιστημονικό Κεφάλαιο (Intellectual assets)
- **Αποτελέσματα (Outputs)**
 - Καινοτόμες Επιχειρήσεις (Innovators)
 - Οικονομικές επιδράσεις (Economic effects)

Η εφαρμογή της συγκεκριμένης μεθοδολογίας και ο τύπος των παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη και οι οποίοι, συνεκτιμώμενοι, διαμορφώνουν τις κατατάξεις

χωρών, καταλήγει, όπως φάνηκε σε ενότητες κειμένου που προηγήθηκαν σε τοποθέτηση χωρών όπως η Ελλάδα, σε χαμηλές θέσεις της σχετικής κατάταξης.

Μπορεί ωστόσο να υποστηριχθεί ότι στο εύρος των παραγόντων που εξετάζονται, δεν λαμβάνονται υπόψη και ορισμένοι άλλοι παράγοντες που, ενώ δε θα μετέβαλαν ουσιαστικά την εικόνα που διαμορφώνεται, η απουσία τους από το μεθοδολογικό πλαίσιο πιθανώς δε θα επιτρέψει να αναδειχθούν μελλοντικά, βελτιώσεις που αναμένεται να προκύψουν, ως αποτέλεσμα νέων πρωτοβουλιών συλλογικών φορέων ή και μεμονωμένων επιχειρήσεων όπως π.χ. η συστηματική και μεθοδική υλοποίηση προγραμμάτων για την ενίσχυση της Καινοτομίας, όπως το Σχέδιο Δράσης του ΣΕΒ για την Καινοτομία.

Ειδικότερα,

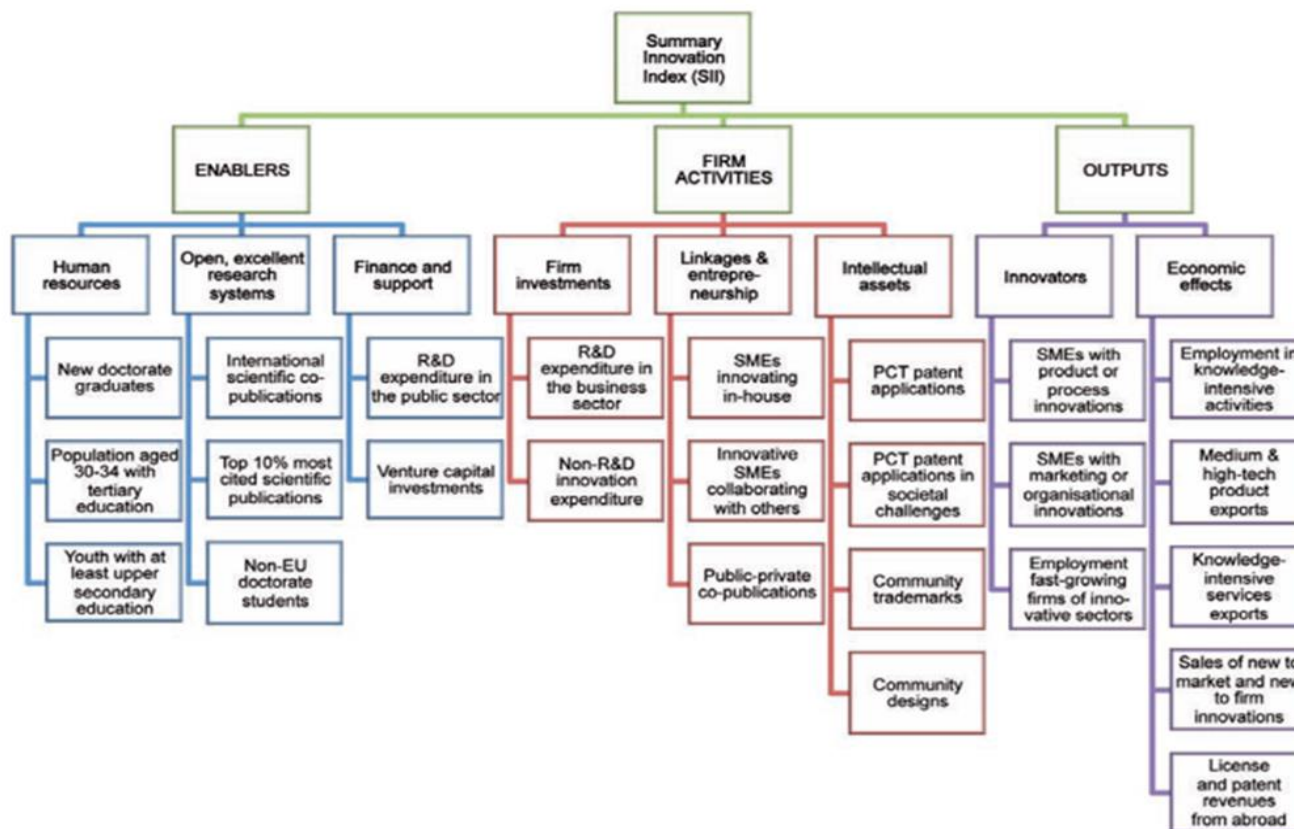
Πρώτον: Αναφορικά με το **ανθρώπινο δυναμικό**, θα πρέπει να προβλεφθεί και η δυνητική επίδραση από ανάληψη πρωτοβουλίας για νέες μορφές εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού που έχει συγκεκριμένα σχέση με την προώθηση καινοτομιών

Δεύτερον: Σε **θέματα μηχανισμών υποστήριξης πρωτοβουλιών** καινοτόμων επιχειρήσεων, το εύρος των παραγόντων που η μεθοδολογία προβλέπει, θεωρείται ιδιαίτερα περιορισμένο και δεν προβλέπεται π.χ. η επίδραση από πρωτοβουλίες φορέων, οι οποίες σε περιπτώσεις χωρών όπου οι επιχειρήσεις δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους (ανθρώπινους, οικονομικούς ή άλλου τύπου), αυτοί είναι δυνατό, να συμπληρωθούν. Αυτού του τύπου οι πρωτοβουλίες μπορεί να αποδειχτούν καταλυτικής σημασίας.

Τρίτο: Μεταξύ των παραγόντων που ενθαρρύνουν και αναβαθμίζουν την εφικτότητα καινοτομικής δράσης, δε γίνεται αναφορά στις επιδράσεις (θετικές) από συμμετοχή επιχειρήσεων σε συλλογικά σχήματα ενθάρρυνσης και υποστήριξης της καινοτομικής δράσης. Τέτοιου τύπου είναι π.χ. τα προγράμματα που υλοποιούνται, σε θέματα Καινοτομίας, από φορείς όπως ο ΣΕΒ.

Τέταρτο: Μεταξύ των θετικών επιδράσεων και αποτελεσμάτων που η καινοτομική δράση αναμένεται να προκαλέσει, και πάλι δεν περιλαμβάνονται αποτελέσματα ιδιαίτερης σημασίας για επιχειρήσεις και χώρες όπως η Ελλάδα, π.χ. η συνέργειες που αναμένεται να προκύψουν τόσο σε εγχώριο επίπεδο, όσο και σε διακρατικό, από επιχειρήσεις που καινοτομούν και προβάλλουν ή διαχέουν τα αποτελέσματα της καινοτομικής τους δράσης. Και, παράλληλα, δεν υπάρχει αναφορά στις θετικές επιπτώσεις - ιδιαίτερης σημασίας για την ελληνική οικονομία-όπως, η σύγκλιση προς άλλες οικονομίες, χάρη στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας λόγω υλοποίησης καινοτομιών.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, περιλαμβάνονται, ανά ομάδα παραγόντων, και οι συμπληρωματικοί αυτοί παράγοντες που προτείνονται.

[1] : Νέες Μορφές Εκπαίδευσης

[2] : Πρωτοβουλίες Φορέων

[3] : Συμμετοχή Επιχειρήσεων σε νέα Προγράμματα Καινοτομίας

[4] : Συνέργιες σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο

[5] : Οικονομική σύγκλιση

2.6 Καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις

Το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών δημοσίευσε πρόσφατα τα κύρια αποτελέσματα της έρευνας για την **«Καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις» την περίοδο 2010 έως και 2012.**

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά το 2014 από το **Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, συντονιστή του δικτύου Enterprise Europe Network-Hellas**, με αναφορά στην τριετία 2010-2012 και τα αποτελέσματα της έρευνας για την Ελλάδα απεστάλησαν στην Eurostat, σε εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 995/2012.

Η έρευνα του ΕΚΤ αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την κατανόηση της καινοτομικής δραστηριότητας στη χώρα μας και τη σημασία που μπορεί να έχει στην παραγωγική της ανασυγκρότηση, παρέχοντας στοιχεία για την περίοδο 2010-2012 από σχεδόν **15 χιλιάδες επιχειρήσεις με 10 ή περισσότερους εργαζομένους, σε Βιομηχανία και Υπηρεσίες.**

Ειδικότερα, παρουσιάζονται στοιχεία για τους τύπους καινοτομίας, τις καινοτομικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων, την εισαγωγή νέων προϊόντων στην επιχείρηση και στην αγορά, τον ρόλο του κρατικού τομέα για την υποστήριξη της καινοτομίας μέσω των κρατικών συμβάσεων, τις συνεργασίες, τις στρατηγικές και τα εμπόδια που συναντούν οι επιχειρήσεις για την ανάπτυξη καινοτομιών. Τα συμπεράσματα είναι πολλά και ενδιαφέροντα και τα βασικότερα εξ' αυτών παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Σύμφωνα λοιπόν με την Έκθεση του ΕΚΤ, η Ελλάδα εξακολουθεί να καινοτομεί, παρά τις δυσκολίες που περνάει, και βρίσκεται στην **11η θέση στις 28 χώρες της ΕΕ** όσον αφορά το ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων. Συνολικά, επενδύονται **1,9 δισ. ευρώ** σε καινοτομικές δραστηριότητες. Τα **μεγάλα αστικά κέντρα** εξακολουθούν να είναι πόλοι έλξης της καινοτομικής δραστηριότητας, αλλά και η περιφέρεια καταγράφει σημαντικές επιδόσεις. Περιφέρειες, όπως η **Κρήτη ή η Στερεά Ελλάδα**, αποτελούν κεντρικά σημεία στον καινοτομικό χάρτη της χώρας.

Η έρευνα που διεξήχθη από το ΕΚΤ παρέχει στοιχεία για τέσσερις τύπους καινοτομίας, τις καινοτομικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων, την εισαγωγή νέων προϊόντων στην επιχείρηση και στην αγορά, τον ρόλο του κρατικού τομέα για την υποστήριξη της καινοτομίας μέσω των κρατικών συμβάσεων, τις συνεργασίες, τις στρατηγικές και τα εμπόδια που συναντούν οι επιχειρήσεις για την ανάπτυξη καινοτομιών.

Ειδικότερα:

Την περίοδο 2010-2012, το 52,3% των ελληνικών επιχειρήσεων που εμπίπτουν στον πληθυσμό της έρευνας⁴ καινοτομούν σε έναν ή περισσότερους τομείς. Με βάση το ποσοστό αυτό η Ελλάδα τοποθετείται στην 11^η θέση μεταξύ των 28 χωρών της ΕΕ και πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (48,9%).

Το μεγαλύτερο ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων καταγράφεται στην Περιφέρεια Κρήτης (65,2%) και ακολουθούν η Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (56%), Αττικής (54,3%) και Κεντρικής Μακεδονίας (53%). Αντίστροφα τα μικρότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (22,1%), Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (36,9%) και Βορείου Αιγαίου (39,9%).

Ως προς τα **χαρακτηριστικά των καινοτόμων επιχειρήσεων**, η εικόνα διαμορφώνεται ως εξής:

Τόσο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όσο και οι μεγάλες επιχειρήσεις εμφανίζονται να είναι στην πλειονότητά τους καινοτόμες. Ωστόσο το ποσοστό καινοτομίας αυξάνεται προοδευτικά με το μέγεθος της επιχείρησης και από 50,7% στις επιχειρήσεις με 10-49 εργαζόμενους, ανέρχεται σε 60,7% στις επιχειρήσεις με 50-249 εργαζόμενους και φτάνει το 75,6% στις επιχειρήσεις με 250 και άνω εργαζόμενους.

Οι καινοτόμες επιχειρήσεις ξεπερνούν το 50% τόσο στον τομέα της βιομηχανίας όσο και στον τομέα των υπηρεσιών.

Στον τομέα της Βιομηχανίας, το μεγαλύτερο ποσοστό (53,6%) καινοτόμων επιχειρήσεων καταγράφεται στον κλάδο της «Μεταποίησης», στον οποίο διακρίνονται οι επιμέρους κλάδοι της «Παραγωγής βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων» με ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων 79,7%, της «Κατασκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων» με ποσοστό 76,7% και της «Κατασκευής ηλεκτρολογικού εξοπλισμού» με 73,0%.

Στον τομέα των Υπηρεσιών, το μεγαλύτερο ποσοστό (62,9%) καινοτόμων επιχειρήσεων καταγράφεται στον κλάδο της «Ενημέρωσης & Επικοινωνίας»,

⁴ 14.987 ελληνικές επιχειρήσεις με 10 εργαζόμενους και άνω και με δραστηριότητα στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας

Βιομηχανία Β (05-09): Ορυχεία και λατομεία

Γ (10-33): Μεταποίηση

Δ (35): Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού

Ε (36-39): Παροχή νερού - επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης

Υπηρεσίες Ζ (46): Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών

Η (49-53): Μεταφορά και αποθήκευση

Ι (58-63): Ενημέρωση και επικοινωνία

ΙΑ (64-66): Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες

ΙΓ (71): Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις

ΙΓ (72): Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη

ΙΓ (73): Διαφήμιση και έρευνα αγοράς

στον οποίο διακρίνονται οι κλάδοι των «Δραστηριοτήτων προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφών δραστηριοτήτων» με ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων 78,4%, των «Εκδοτικών δραστηριοτήτων (λογισμικό, βιβλία, περιοδικά)» με ποσοστό 75,6% και των «Τηλεπικοινωνιών» με 60,3%.

Οι καινοτόμες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν ένα σημαντικό τμήμα του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων. Ειδικότερα στον τομέα της Βιομηχανίας το 76% του κύκλου εργασιών προέρχεται από τις καινοτόμες επιχειρήσεις. Στον τομέα των Υπηρεσιών το ποσοστό αυτό είναι 65,1%.

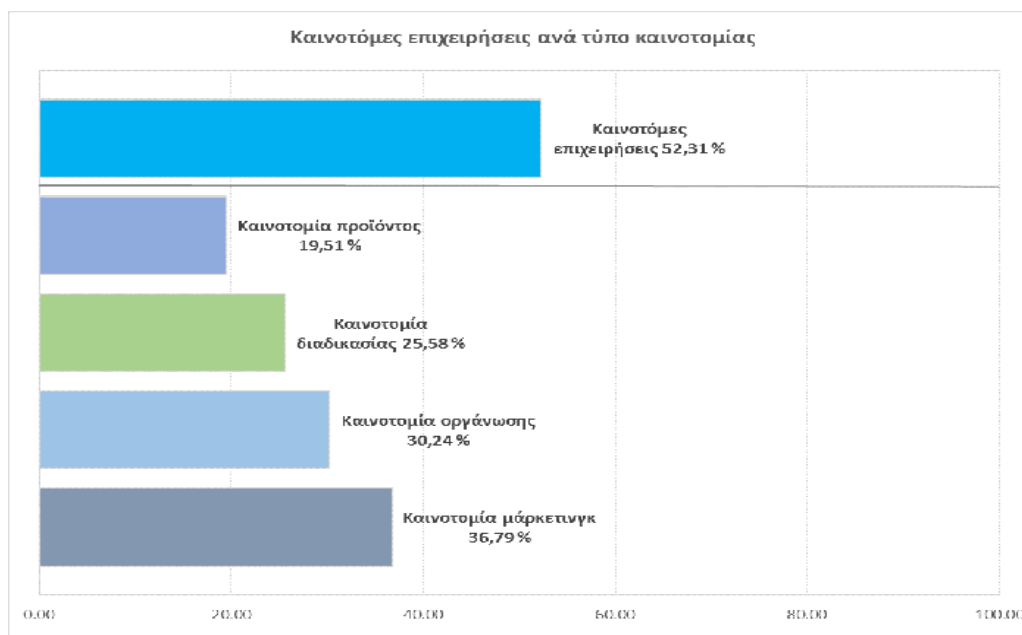
Οι καινοτόμες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν επίσης και μεγάλο ποσοστό της συνολικής απασχόλησης. Το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων το 2012 τόσο του τομέα της Βιομηχανίας όσο και του τομέα των Υπηρεσιών απασχολούνται στις καινοτόμες επιχειρήσεις (67,6% και 72,3% αντίστοιχα).

Η εθνική αγορά αποτελεί τη μεγαλύτερη αγορά για το 51,5% των καινοτόμων επιχειρήσεων και ακολουθεί η τοπική /περιφερειακή αγορά που είναι σημαντικότερη για το 38,8% των καινοτόμων επιχειρήσεων.

Η εικόνα αντιστρέφεται στις μη καινοτόμες επιχειρήσεις, για τις οποίες η τοπική/περιφερειακή αγορά είναι σημαντικότερη σε ποσοστό 48,8% και η εθνική σε ποσοστό 41,8%.

Το ποσοστό των επιχειρήσεων που καταγράφουν ως σημαντικότερη αγορά τις άλλες χώρες, είτε εντός είτε εκτός Ευρώπης, είναι χαμηλό τόσο στις καινοτόμες όσο και στις μη καινοτόμες επιχειρήσεις.

Οι επιχειρήσεις που καινοτομούν, σύμφωνα και με τη συνήθη πρακτική, κατατάσσονται στο πλαίσιο της έρευνας του ΕΚΤ σε **δύο συγκεντρωτικές κατηγορίες, την «Καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας» και την «Οργανωσιακή καινοτομία ή/και καινοτομία μάρκετινγκ».** Με βάση την κατάταξή τους στις δύο αυτές συγκεντρωτικές κατηγορίες, η εικόνα που διαμορφώνεται παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Πηγή: ΕΚΤ, έρευνα για την «Καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις» την περίοδο 2010 έως και 2012

Καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας

Το 34,3% των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στον πληθυσμό της έρευνας του ΕΚΤ, καινοτομεί σε προϊόντα ή/και διαδικασίες. Καινοτομία προϊόντος καταγράφει το 19,5% και καινοτομία διαδικασίας το 25,6% των επιχειρήσεων.

Σε ποσοστό 4% οι επιχειρήσεις υλοποίησαν καινοτομικές δραστηριότητες για την εισαγωγή καινοτομιών προϊόντος ή/και διαδικασίας που είτε βρίσκονταν ακόμα σε εξέλιξη το 2012 είτε ανεστάλησαν πριν την εισαγωγή καινοτομίας.

Με βάση την καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας, η Ελλάδα με ποσοστό 34,3% βρίσκεται στην 16η θέση μεταξύ των χωρών μελών της ΕΕ-28. Ο μέσος ευρωπαϊκός όρος ανέρχεται σε 36%.

Ός προς τη γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων με καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας πρώτη εμφανίζεται και πάλι η Περιφέρεια Κρήτης (με ποσοστό 50,6%) και ακολουθούν οι υπόλοιπες Περιφέρειες με μικρές διαφοροποιήσεις σε σύγκριση με την κατάταξη στο σύνολο της καινοτομίας. Η Περιφέρεια Αττικής βρίσκεται στη δεύτερη θέση, με ποσοστό επιχειρήσεων με καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας 36,2% και ακολουθεί η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με ποσοστό 35,9%. Αντίστροφα η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου βρίσκεται στην τελευταία θέση με 9,4%, ενώ προηγούνται οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (12,4%) και Δυτικής Μακεδονίας (18,9%).

Όσον αφορά την ανάπτυξη καινοτομιών, οι περισσότερες επιχειρήσεις αναπτύσσουν μόνες τους τις καινοτομίες προϊόντος (αγαθών, υπηρεσιών) ή/και διαδικασίας, ξεπερνώντας το 50% στις καινοτόμες διαδικασίες. Ακολουθούν οι επιχειρήσεις που αναπτύσσουν καινοτομίες μαζί με άλλες επιχειρήσεις ή άλλους

φορείς. Οι επιχειρήσεις που αναπτύσσουν καινοτομίες προσαρμόζοντας ή τροποποιώντας προϊόντα και διαδικασίες που αρχικά αναπτύχθηκαν από άλλους φορείς είναι λίγες τόσο ως προς τα αγαθά/υπηρεσίες που εισάγουν όσο και ως προς τις καινοτόμες διαδικασίες τους. Περιορισμένη είναι τέλος η ανάπτυξη καινοτομιών αποκλειστικά από άλλους φορείς για λογαριασμό της επιχείρησης.

Οργανωσιακή καινοτομία ή/και καινοτομία μάρκετινγκ

Οι επιχειρήσεις που καινοτομούν στην οργάνωση ή/και στο μάρκετινγκ αντιστοιχούν στο 45,4% των επιχειρήσεων του πληθυσμού της έρευνας του ΕΚΤ. Οργανωσιακή καινοτομία καταγράφει το 30,2% και καινοτομία μάρκετινγκ το 36,8% των επιχειρήσεων του πληθυσμού.

Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι, σύμφωνα με την Έρευνα, η Ελλάδα κατέχει την 5η θέση ως προς την οργανωσιακή καινοτομία ή/και καινοτομία μάρκετινγκ με ποσοστό 45,4%, με τον μέσο ευρωπαϊκό όρο να είναι 37,1%.

Παράγοντες που ευνοούν την ανάπτυξη καινοτομιών σε προϊόντα και διαδικασίες

Σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα της έρευνας του ΕΚΤ, οι επιχειρήσεις με καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας επιλέγουν κυρίως πηγές εντός της επιχείρησης/ομίλου επιχειρήσεων για την πληροφόρησή τους ως προς την ανάπτυξη των καινοτομιών (32,7%). Επόμενες πηγές πληροφόρησης δηλώνονται οι προμηθευτές εξοπλισμού, υλικών, εξαρτημάτων ή λογισμικού, σε ποσοστό 23,2%, οι πελάτες από τον ιδιωτικό τομέα (21,9%) και έπονται τα συνέδρια, εμπορικές και άλλες εκθέσεις (15,7%).

Η ανάπτυξη καινοτομιών προϊόντος ή/και διαδικασίας είναι αποτέλεσμα συνεργασίας για το 38,2% των επιχειρήσεων με καινοτομική επίδοση. Ως συνεργασία για την καινοτομία εννοείται η ενεργός συμμετοχή σε καινοτομικές δραστηριότητες μαζί με άλλες επιχειρήσεις ή οργανισμούς, χωρίς να είναι απαραίτητο και οι δύο εταίροι της συνεργασίας να έχουν εμπορικό όφελος. Οι κύριοι συνεργάτες είναι οι προμηθευτές (εξοπλισμού, υλικών, λογισμικού) σε ποσοστό 32,2%, οι πελάτες από τον ιδιωτικό τομέα, σε ποσοστό 24,6%, οι σύμβουλοι και τα ιδιωτικά εργαστήρια (20,9%) και τα Πανεπιστήμια, ΤΕΙ ή άλλα ιδρύματα μετα-δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (19%).

Ως προς την γεωγραφική περιοχή των συνεργασιών που αναπτύσσουν οι επιχειρήσεις με καινοτομία προϊόντος ή/και διαδικασίας, οι συνεργασίες πραγματοποιούνται με φορείς στην Ελλάδα σε ποσοστό 50% και ακολουθούν οι συνεργασίες με φορείς στην Λοιπή Ευρώπη (31,1%).

Λιγότερες είναι οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με φορείς στις Ηνωμένες Πολιτείες (8%), σε άλλες χώρες (5,8%) και στην Κίνα/Ινδία (5,1%).

Σύμφωνα με την Έκθεση του ΕΚΤ, ο ρόλος του δημοσίου τομέα, μέσω των συμβάσεων που συνάπτει με τις επιχειρήσεις για τις διάφορες προμήθειες σε αγαθά και υπηρεσίες, αναγνωρίζεται διεθνώς ως ιδιαίτερα σημαντικός στη

μόχλευση της καινοτομίας. Έτσι εξετάστηκε η ύπαρξη καινοτομίας στο πλαίσιο των συμβάσεων που συνάπτει το ελληνικό δημόσιο με τις επιχειρήσεις και διαπιστώθηκε ότι το 6,2% των επιχειρήσεων που είχαν συμβάσεις με τον δημόσιο τομέα δηλώνει πως υλοποίησε καινοτομικές δραστηριότητες ως προϋπόθεση της σύμβασης. Ποσοστό 11,9% δηλώνει πως υλοποίησε καινοτομικές δραστηριότητες χωρίς να είναι προϋπόθεση της σύμβασης. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν συμβάσεις με τον ελληνικό δημόσιο τομέα δεν υλοποίησαν καμία καινοτομία (81,8%). Τα ποσοστά των ελληνικών επιχειρήσεων που υλοποίησαν καινοτομίες στο πλαίσιο συμβάσεων με φορείς του δημοσίου τομέα άλλων χωρών είναι μεγαλύτερα και συγκεκριμένα, ποσοστό 14,7% υλοποίησε καινοτομικές δραστηριότητες ως προϋπόθεση της σύμβασης και ποσοστό 27,4% χωρίς να είναι προϋπόθεση της σύμβασης.

Σύμφωνα πάντα με την Έκθεση του ΕΚΤ οι στόχοι, οι στρατηγικές και τα εμπόδια που καταγράφουν οι καινοτόμες επιχειρήσεις στην περίοδο 2010 έως και 2012 είναι:

Κυρίαρχοι στόχοι: η μείωση κόστους (64,6%) και η αύξηση του κύκλου εργασιών (62,1%). Ακολουθώντας, οι καινοτόμες επιχειρήσεις επιδιώκουν την αύξηση του μεριδίου αγοράς, σε ποσοστό 52,7%, και του περιθωρίου κέρδους, σε ποσοστό 47%.

Βασικές στρατηγικές: η μείωση του κόστους λειτουργίας ή/και του κόστους υλικών, εξαρτημάτων ή υπηρεσιών που αγοράζονται με ποσοστό 55,4% και 44,8% αντιστοίχως. Ακολουθεί η αύξηση ευελιξίας/ανταπόκρισης της επιχείρησης, με ποσοστό 42,4%, ενώ σε μικρότερο βαθμό υιοθετούνται οι υπόλοιπες στρατηγικές. Μόλις το 16,2% των καινοτόμων επιχειρήσεων υιοθετεί στρατηγικές δημιουργίας συνεργασιών με άλλες επιχειρήσεις ή οργανισμούς.

Κυριότερα εμπόδια: ο ισχυρός ανταγωνισμός τιμών (47,8%) και η έλλειψη ζήτησης (41,9%). Ακολουθούν η έλλειψη επαρκούς χρηματοδότησης (37,7%), το υψηλό κόστος πρόσβασης σε νέες αγορές (25,7%) και το υψηλό κόστος συμμόρφωσης με κανονισμούς και νομικές απαιτήσεις (25,5%). Τα λοιπά εμπόδια συγκεντρώνουν χαμηλότερα ποσοστά, με τις καινοτομίες των ανταγωνιστών να αναγνωρίζονται ως εμπόδιο μόλις από το 6% των καινοτόμων επιχειρήσεων.

3. Παρουσίαση Καλών Πρακτικών

Στη συνέχεια παρουσιάζονται μια σειρά «καλών πρακτικών» από τον Ευρωπαϊκό χώρο οι οποίες αναδεικνύουν τρόπους και μεθόδους ενίσχυσης της καινοτομίας και ομαδοποιούνται ως επί το πλείστον στους ακόλουθους τομείς πολιτικής:

- Ενίσχυση της Δικτύωσης, Καλλιέργειας και Διασύνδεσης του Ακαδημαϊκού και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος
- Αναβάθμιση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Εργαλεία Χρηματοδότησης
- Διαχείριση και προστασία πνευματικών δικαιωμάτων

Οι περιπτώσεις που εξετάστηκαν συγκεντρώθηκαν κυρίως από μελέτες που είτε χρηματοδοτεί είτε αναδημοσιεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των Κρατών Μελών και μεταξύ άλλων αξιοποιήθηκαν οι εξής πηγές:

- «Exchange of good policy practices promoting the industrial uptake and deployment of key enabling technologies», DG Enterprise & Industry, EU, 2012
- «Enhancing the competitiveness of tourism in the EU – an evaluation approach to establishing 20 cases of innovation and good practice», Centre for Strategy & Evaluation Services, UK, 2013
- Embracing Open Innovation in Europe, A Best Practices Guide on Open Innovation Policies, euris project, 2012
- Creativity and Innovation, Best practices from EU programmes, EU, 2009

Η πλειοψηφία των περιπτώσεων που προβάλλονται ως «πετυχημένες» πρακτικές ενίσχυσης της καινοτομίας, αποσκοπούν στην ενίσχυση της δικτύωσης και της επιχειρηματικότητας μέσω της ανάπτυξης φυσικών ή και ψηφιακών δικτύων όπου συγκεντρώνονται εκπρόσωποι της έρευνας, των επιχειρήσεων, καθώς και ενδιαφερόμενοι επενδυτές με σκοπό την ανάδειξη και χρηματοδότηση νέων ή καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών, επίσης παρατηρούνται αρκετές δράσεις «επώασης» νέων επιχειρήσεων όπως η συγκρότηση θερμοκοιτίδων για την υποστήριξη των επιχειρήσεων στα πρώτα τους βήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι πιο επιτυχημένες θερμοκοιτίδες έχουν σαφή προσανατολισμό, στοχεύοντας στην ενίσχυση συγκεκριμένων ερευνητικών τομέων, οι οποίοι αναδεικνύουν συνήθως τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των τοπικών επιχειρήσεων διευκολύνοντας έτσι τη συγκέντρωση πόρων. Επίσης, περιλαμβάνονται καλές πρακτικές για την ενίσχυση της παραγωγής εμπορευματοποιήσιμων ερευνητικών αποτελεσμάτων και την προστασία των επιχειρήσεων μέσω της κατοχύρωσης πνευματικών δικαιωμάτων, καθώς και καλές πρακτικές και εργαλεία τόσο για την

άμεση όσο και την έμμεση χρηματοδότηση (π.χ. παροχή εργαστηριακών εγκαταστάσεων) κυρίως νεοφυών καινοτόμων επιχειρήσεων.

Συνοψίζοντας τους κυριότερους παράγοντες επιτυχίας μεταξύ των καλών πρακτικών που εξετάστηκαν και παρουσιάζονται στη συνέχεια, διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Άρτια στοχευμένες δράσεις στην κατεύθυνση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της τοπικής αγοράς / βιομηχανίας και του καινοτομικού συστήματος (ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια κλπ).
- Εστίαση στην ενίσχυση της μεταφοράς τεχνογνωσίας και εμπειριών μεταξύ ερευνητικού/ακαδημαϊκού και επιχειρηματικού τομέα.
- Διασφάλιση της αξιοποίησης της παραγόμενης τεχνογνωσίας καλύπτοντας και τα στάδια τεχνολογικής ανάπτυξης και εμπορευματοποίησης.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται επιλεγμένες καλές πρακτικές στους προαναφερθέντες τομείς πολιτικής.

3.1.1 Καλές Πρακτικές Δικτύωσης, Εκκόλαψης και Διασύνδεσης Ακαδημαϊκού και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος

3.1.1.1 Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Συνεργασίας Συστάδων (EE) *European Cluster Collaboration Platform*

Η εν λόγω βέλτιστη πρακτική αφορά στην ανάπτυξη μιας διαδικτυακής πύλης για τη δικτύωση συστάδων (clusters), εντάσσεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Αριστείας Συστάδων και χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας και Καινοτομίας. Ο σκοπός της πλατφόρμας είναι να παρέχει πληροφορίες online και υποστήριξη δικτύωσης για συστάδες (clusters) οργανώσεων και μελών (εταιρειών, ιδρυμάτων E & A, άλλων εμπλεκόμενων) από ίδιο ή διαφορετικό τομέα, με στόχο τη βελτίωση των επιδόσεών τους και την αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους μέσω διακρατικής και διεθνούς συνεργασίας.

Το παραπάνω επιτυγχάνεται είτε μέσω μιας επαγγελματικής παρουσίασης των δραστηριοτήτων των μελών, μέσα από μια δυναμική αλληλεπίδραση με εικονικό / προσωπικό διάλογο μεταξύ τους, είτε μέσω πρόσβασης σε δομημένες πληροφορίες των συστάδων και χρησιμοποίησής τους από τα μέλη για περεταίρω βελτίωση αυτών. Η «προσπάθεια για αριστεία» αντιπροσωπεύει τη νοοτροπία των εμπλεκόμενων στις εν λόγω συστάδες να τις φέρουν σε ένα εξαιρετικό επίπεδο απόδοσης μέσω μίας κοινής από όλους συνιστώσα επικοινωνίας με χρήση της πλατφόρμας που δημιουργεί ευνοϊκές και προσοδοφόρες προοπτικές για τους εμπλεκόμενους.

Η πλατφόρμα δεν αποτελεί έναν απλό τηλεφωνικό κατάλογο ή ένα «νεκροταφείο» δεδομένων. Στοχεύει σε μια ποιοτική προσέγγιση στην ποιότητα των πληροφοριών που παρέχονται από τους χρήστες της στα προφίλ τους, μέσω των εισφορών, των δημοσιεύσεων, της έντασης της χρήσης της πλατφόρμας, καθώς και με τα σχόλιά τους σχετικά με το πώς η πλατφόρμα θα μπορούσε να εξυπηρετήσει καλύτερα τις ανάγκες τους εφόσον πρόκειται για ένα εργαλείο προσανατολισμένο στον χρήστη. Η βάση για την ανάπτυξη της έγκειται στα αποτελέσματα της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής έρευνας μεταξύ συστάδων οργανώσεων και συστάδων φορέων χάραξης πολιτικής. 420 εμπλεκόμενοι παρείχαν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις προσδοκίες τους από μια τέτοια διαδικτυακή πύλη που εξετάστηκαν μέσω μίας τεχνικής ανάλυσης. Ωστόσο, η βέλτιστη πρακτική προϋποθέτει πως η πλατφόρμα θα συμβαδίζει με τις αλλαγές στις ανάγκες των χρηστών, προκειμένου να καταστεί χρήσιμη για μεγάλο χρονικό διάστημα και για αυτό το λόγο είναι ζωτικής σημασίας οι ιδέες για βελτίωση που προέρχονται από τους χρήστες, να παρέχονται σε μόνιμη βάση και να εξετάζονται αδιαλείπτως.

3.1.1.2 Τεχνολογίες ενίσχυσης της ευρωπαϊκής συνεργασίας μεταξύ τεχνικών σχολών (Βέλγιο) Technologies to help European collaboration between technical schools

Η εν λόγω βέλτιστη πρακτική υλοποιήθηκε με το έργο «Innovative technologies» και χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Comenius», ενώ πρόκειται για μια συνεργασία μεταξύ των τεχνικών σχολών στο Βέλγιο, την Τσεχική Δημοκρατία, την Ιταλία, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Πολωνία και τη Νορβηγία. Σκοπός του έργου είναι μέσω συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, οι εκπαιδευτικοί και οι σπουδαστές να μάθουν να καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλο, να συγκρίνουν τα εκπαιδευτικά τους συστήματα και τελικώς να κατασκευάσουν ένα καινοτόμο βιομηχανικό έργο.

Η πρόκληση που παρουσιάστηκε ήταν η σύλληψη και η δημιουργία μιας προγραμματιζόμενης βιομηχανικής μηχανής (industrial robot) η οποία θα μπορούσε να ελέγξει την ποιότητα των CD και να τα συσκευάσει με βάση τα απαιτούμενα εκπαιδευτικά και βιομηχανικά πρότυπα.

Το πρόγραμμα περιελάμβανε τη χρήση καμερών και εξελιγμένων τεχνικών αισθητήρων, ενώ οι σπουδαστές έπρεπε να χρησιμοποιούν τις τεχνικές τους γνώσεις στο σχεδιασμό του εργαλείου.

Αποτέλεσμα του έργου ήταν οι εταίροι να καταφέρουν να μάθουν τα δικά τους εκπαιδευτικά συστήματα και να αναπτύξουν νέες προσεγγίσεις για την συλλογική εργασία, ενώ παράλληλα ενισχύθηκε η διεθνής συνεργασία και επιτράπηκε η ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ των τεχνικών σχολών.

3.1.1.3 Συνεργασία μεταξύ περιοχών για την ανάπτυξη της καινοτομίας (Δανία) Collaboration between regions to develop innovation

Η εν λόγω βέλτιστη πρακτική υλοποιήθηκε με το έργο «Innovation C.I.R.C.U.S.» και χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Sixth Framework Programme, Research and Innovation». Στόχος ήταν να αναλυθούν οι βασικοί παράγοντες για την ανάπτυξη της καινοτομίας και να προταθούν πολιτικές για την επίτευξη της ανάπτυξης αυτής. Το έργο έφερε σε επαφή εταίρους από χώρες της Βαλτικής, τη Λομβαρδία, το Βερολίνο και τη Δανία.

Η πρώτη δράση του έργου ήταν η συλλογή ποιοτικών πληροφοριών μέσω συνεντεύξεων και μελετών περιπτώσεων σε όλες τις εμπλεκόμενες περιοχές. Περίπου 300 συνεντεύξεις και μελέτες περιπτώσεων διεξήχθησαν με σπουδαστές, δυνητικούς καινοτόμους, ερευνητικά εργαστήρια, καινοτόμες εταιρείες και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν αναλύθηκαν για κάθε περιφέρεια, προκειμένου να προσδιοριστούν οι παράγοντες επιρροής, τα εμπόδια και οι πιθανές προτάσεις που έπρεπε να παραχθούν. 65.000 άτομα έλαβαν μέρος σε εβδομάδες καινοτομίας που οργανώθηκαν στις 4 χώρες-εταίρους. Κάθε περιοχή οργάνωσε μια εβδομάδα καινοτομίας με θέματα:

- τα παιδιά και το σχολείο ως πηγή δυνητικής καινοτομίας στη Ρίγα,

- την καινοτομία αστικής ανάπτυξης στο Βερολίνο,
- την καινοτομία στην καθημερινή ζωή στο Μιλάνο και
- την εκπαίδευση των παιδιών για μια κοινωνία καινοτομίας στην Κοπεγχάγη.

Οι εν λόγω εκδηλώσεις είχαν διάφορες επιπτώσεις σε κάθε περιοχή και τροφοδότησαν το σχέδιο δράσης που εκπονήθηκε με βάση τα αποτελέσματα του έργου. Τέλος, στο έργο διατυπώθηκε μια σειρά συστάσεων για πολιτικές, συμπεριλαμβανομένης της σπουδαιότητας να ενταχθεί η σημασία της καινοτομίας στην εκπαίδευση, η σκοπιμότητα ανάπτυξης διεπιστημονικών προσεγγίσεων, ενώ παράλληλα αναπτύχθηκαν νέες πλατφόρμες επικοινωνίας για την καινοτομία.

3.1.1.4 AALTO UNIVERSITY DESIGN FACTORY (Φινλανδία)

Το Πανεπιστήμιο Aalto είναι ένα νέο πανεπιστήμιο με αιώνες εμπειρίας, που δημιουργήθηκε από τη συγχώνευση των τριών κορυφαίων φινλανδικών πανεπιστημίων με σημαντικό σκοπό μεταξύ άλλων την ποιότητα στην έρευνα και την εκπαίδευση.

Το Design Factory είναι στην ουσία ένα μέρος όπου μαθητές, καθηγητές, ερευνητές και μέλη του κλάδου μπορούν να αλληλεπιδρούν κάτω από την ίδια στέγη. Πρόκειται για μία πειραματική πλατφόρμα για την εκπαίδευση, την έρευνα και την εφαρμογή διεπιστημονικής σχεδίασης προϊόντος. Οι εγκαταστάσεις του εργοστασίου έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αλληλεπίδραση, την πραγματοποίηση διαλέξεων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, και ομαδικών εργασιών, περιλαμβάνοντας όλα τα είδη «hands-on» δραστηριοτήτων όπως προτυποποίηση, πειράματα, δοκιμές χρήστη κ.λπ. Η αποστολή του Εργοστασίου Σχεδίασης είναι η ανάπτυξη δημιουργικών τρόπων εργασίας, χωροταξικών λύσεων και βελτιωμένης διεπιστημονικής αλληλεπίδρασης με σκοπό την υποστήριξη παγκόσμιας κλάσης σχεδίασης προϊόντων σε εκπαιδευτικά, ερευνητικά και πρακτικά πλαίσια εφαρμογής. Ως εκ τούτου, είναι ένα καινοτόμο περιβάλλον για την εύρεση, την «επώαση» και την υλοποίηση νέων ιδεών μαζί με κορυφαίους επιστήμονες, μελλοντικά ταλέντα του κλάδου και ένα μίγμα επιχειρήσεων. Επιπλέον, το εργοστάσιο προσφέρει όχι μόνο τις ιδανικές εγκαταστάσεις και εργαλεία για τους διάφορους τρόπους εργασίας και τη δημιουργία πρωτοτύπων, αλλά και μεγάλη δημοσιότητα μέσα από μια σταθερή ροή επισκεπτών και πραγματοποίησης εκδηλώσεων υψηλού προφίλ.

Το Design Factory μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες περιοχές χωρίς μεγάλες επενδύσεις. Καταλαμβάνει ένα ξεχωριστό κτίριο, ενώ δεν είναι απαραίτητη η κατασκευή ειδικών εγκαταστάσεων σε μία ενδεχόμενη μεταφορά. Απαραίτητη είναι η ύπαρξη ενός δημιουργικού χώρου εργασίας με τις σημαντικότερες συνθήκες να είναι: (1) η πραγματοποίηση μίας καθοδηγητικής προσέγγισης

εκπαίδευσης, αντί της παραδοσιακής, (2) οι εκπαιδευόμενοι να αντιλαμβάνονται τα πλεονεκτήματα της μάθησης δια της πρακτικής (3) οι επιχειρήσεις να αναγνωρίζουν τις ευκαιρίες αυτού του είδους.

3.1.1.5 BUSINESS INCUBATION PROGRAMME (Ολλανδία)

Το Brainport Eindhoven υποστηρίζει την «επώαση» των επιχειρήσεων υποστηρίζοντας τις δυνατότητες της επιχειρηματικότητας για τη δημιουργία επιτυχημένων επιχειρήσεων. Οι επιχειρηματικές υπηρεσίες «επώασης» μπορεί να περιλαμβάνουν εγκαταστάσεις, συμβουλές διαχείρισης και δραστηριότητες χρηματοδότησης και δικτύωσης. Σήμερα, οι έξι θερμοκοιτίδες που διευθύνονται από την Brainport Development μπορούν προσφέρουν υπηρεσίες σε έως και 200 νεοσύστατες εταιρείες. Αξίζει να σημειωθεί ότι δύο θερμοκοιτίδες έχουν λάβει τη διαπίστευση «soft landing» από την αμερικανική NBIA (National Business Incubation Association).

Οι δραστηριότητες «επώασης» βοηθούν τις ΜΜΕ κατά τα πρώτα στάδια του κύκλου ζωής τους (1 -5 έτη). Η «επώαση» των επιχειρήσεων επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση και την επιτάχυνση του αυξανόμενου αριθμού των επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας στην περιοχή, μέσω επικέντρωσης σε τομείς αιχμής όπως Συστήματα Τεχνολογίας Αιχμής, Βιοτεχνολογία, Σχεδιασμός, Αυτοκίνηση και Τρόφιμα.

Η επώαση πραγματοποιείται από διάφορα συμβαλλόμενα μέρη. Οι πιο ενεργοί συμμετέχοντες του εγχειρήματος είναι η Brainport Development NV και το Eindhoven University of Technology (TU/e). Οι εγκαταστάσεις επιχειρηματικής επώασης περιλαμβάνουν 8 θερμοκοιτίδες (εκ των οποίων 2 είναι εικονικές) και πολλές δραστηριότητες θερμοκοιτίδων. Οι θερμοκοιτίδες (μη εικονικές) προσφέρουν πλήρεις υπηρεσίες για νεοσύστατες επιχειρήσεις: γραφεία, φυσικό χώρο, εργαστήρια, ερευνητικές εγκαταστάσεις και εστιατόρια. Άλλες υπηρεσίες «επώασης» περιλαμβάνουν: διευθυντική και οικονομική στήριξη, χρηματοδότηση πριν τη σύσταση, χρηματοδότηση εκκίνησης, δραστηριότητες επαγγελματικής δικτύωσης, συναντήσεις εργασίας και βοήθεια σχετικά με ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τα 25 χρόνια εμπειρίας αυτής της πρωτοβουλίας δείχνουν ότι η εστίαση σε θεματικές θερμοκοιτίδες αποδίδει σε αντίθεση με τις θερμοκοιτίδες γενικού περιεχομένου. Υπάρχει η δυνατότητα να μοιράζονται εγκαταστάσεις (εργαστήρια και χώροι), άνθρωποι να έρχονται σε επαφή με άλλους ανθρώπους και εταιρείες, αυξάνοντας έτσι την ταχύτητα της καινοτομίας και συμβάλλοντας στον σχηματισμό συστάδων και δικτύου κοινού ενδιαφέροντος.

3.1.1.6 BIOFORUM—CENTRAL EUROPEAN FORUM OF BIOTECHNOLOGY AND INNOVATIVE BIOECONOMY

Το Bioforum είναι το μεγαλύτερο και το πιο σημαντικό διεθνές γεγονός για τη βιοτεχνολογία στην περιοχή της Κεντρικής Ευρώπης και πραγματοποιείται κάθε χρόνο σε διαφορετική χώρα. Πραγματοποιήθηκε πρώτη φορά το 2000 με 17 συμμετέχοντες και έκτοτε γνώρισε σημαντική ανάπτυξη με το 2011 (Πολωνία) να φτάνει τους 100, με εκπροσώπους από 10 χώρες. Ο κύριος στόχος του Bioforum είναι να δημιουργήσει δικτύωση στις επιχειρήσεις εντός της Κεντρικής Ευρώπης και να προσελκύει αναγνωρισμένες επιχειρήσεις βιοτεχνολογίας των ΗΠΑ και της Ασίας. Είναι μία εκδήλωση που υποστηρίζει τη μεταφορά τεχνολογίας των βιοεπιστημών (βιοτεχνολογία, βιοχημεία, μοριακή βιολογία, κλπ) σε τομείς όπως η βιοοικονομία, υγεία, φάρμακα, παραγωγή τροφίμων, καλλυντικών και περιβάλλον.

Το Bioforum περιλαμβάνει εταιρείες και όργανα που υποστηρίζουν τη μεταφορά τεχνολογίας όπως δικηγόρους διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ταμεία κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών, κεφάλαια εκκίνησης, πάρκα τεχνολογίας και προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και θερμοκοιτίδες τεχνολογίας. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιούνται σεμινάρια για τη μεταφορά γνώσης από εμπειρογνώμονες του κλάδου στους επισκέπτες. Ακόμη, επιστήμονες, τεχνολόγοι και επιχειρηματίες έχουν την ευκαιρία να δείξουν τα επιτεύγματά τους σε τομείς νέων χημικών ουσιών και φαρμάκων, τεχνολογικά προηγμένες συσκευές εργαστηρίου, εργαλεία για τη φαρμακευτική βιομηχανία, εργαλεία και λύσεις γενετικής και μοριακής βιολογίας, καθώς και εξοπλισμό ερευνητικών εργαστηρίων.

Λειτουργεί μέσω προγραμματισμένων κατ' ιδίαν επιχειρηματικών συναντήσεων που διοργανώνονται για τους δυνητικούς εταίρους περιλαμβάνοντας επενδυτές, εταιρείες βιοτεχνολογίας και φαρμακευτικές εταιρείες και επικεφαλής ομάδων R&D. Το BioPartnering είναι ευρέως γνωστό και εκτιμάται από τους συμμετέχοντες ως η καλύτερη πλατφόρμα για την πραγματοποίηση επαφών μεταξύ Επιστήμης και Επιχειρήσεων.

3.1.1.7 EDUCATION & RESEARCH PARTNERSHIP BETWEEN AUDI HUNGARIA & SZÉCHENYI ISTVÁN UNIVERSITY (Ουγγαρία)

Η Audi Ουγγαρίας Motor Kft. (AHM) εγκαταστάθηκε στην πόλη Γκιόρ το 1993, ενώ το κέντρο ανάπτυξης κινητήρων άνοιξε το 2001. Από την αρχή η AUDI συνεργάστηκε με τοπικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και ιδιαίτερα με το Széchenyi István University. Ως μία από τις σημαντικότερες βιομηχανικές πόλεις της χώρας, η Γκιόρ είχε πάντα μια μεγάλη εμπειρία στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας. Η συνεργασία μεταξύ της AUDI και του Széchenyi István University στηρίζεται στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, αλλά και στην εκπαίδευση, καθώς από το 2008 ένα ξεχωριστό τμήμα της AUDI εκπαιδεύει φοιτητές ως εμπειρογνώμονες σε

διάφορους τομείς της αυτοκινητοβιομηχανίας, εστιάζοντας στις ιδιαίτερες ανάγκες της.

Η συνεργασία αυτή είναι προσανατολισμένη στο μέλλον της εκπαίδευσης που συμβάλλει στις μελλοντικές καινοτομικές εξελίξεις (π.χ. εναλλακτικά οχήματα) με το αποτέλεσμα της συνεργασίας να είναι θετικό και για τις δύο πλευρές.

Είναι καίριας σημασίας να υπάρχει μια ισχυρή και καινοτόμα βιομηχανική εταιρεία και ένας εκπαιδευτικός οργανισμός με ανοιχτό πνεύμα. Ο βασικός παράγοντας για την επιτυχία της συνεργασίας αυτής ήταν το πανεπιστήμιο και ο βιομηχανικός εταίρος να έρθουν στο ίδιο επίπεδο όσον αφορά την επικοινωνία, τις ενέργειες, τον χρόνο απόκρισης και την τεκμηρίωση, δεδομένου ότι ένα πανεπιστήμιο διαφέρει αρκετά από μια βιομηχανική εταιρεία σε όλους αυτούς τους τομείς. Η φιλοδοξία και η επιθυμία για αλλαγή και των δύο μερών σε όλα τα επίπεδα ήταν και εξακολουθεί να είναι απαραίτητη να πραγματοποιηθεί αυτή η συνεργασία επιτυχώς. Επιπλέον, σημαντικός παράγοντας ήταν η απασχόληση ατόμων και στις δύο πλευρές, διευκολύνοντας έτσι την επικοινωνία και τη δυνατότητα κατανόηση των καταστάσεων πιο γρήγορα και πιο εύκολα.

3.1.1.8 NIBRT (Ιρλανδία)

Το National Institute for Bioprocessing Research & Training (NIBRT) δημιουργήθηκε στην Ιρλανδία σε συνεργασία με τη βιομηχανία. Η αποστολή του είναι να στηρίξει την ανάπτυξη της βιομηχανίας βιομετασχηματισμού στην Ιρλανδία και να προσελκύσει επιπλέον εταιρείες βιομετασχηματισμού σε αυτή. Το NIBRT είναι ένα πιλοτικό εργοστάσιο βιομετασχηματισμού που χρηματοδοτείται από την ιρλανδική κυβέρνηση, με υποστήριξη από την ακαδημαϊκή κοινότητα και με τα έσοδα από τη βιομηχανία, ενώ λειτουργεί ως μη κερδοσκοπική εταιρεία.

Για την υιοθέτηση αυτής της πρακτικής απαιτείται οι δραστηριότητες του πιλοτικού εργοστασίου να συντονιστούν με την τοπική βιομηχανία. Αυτό σημαίνει ότι η βιομηχανία μπορεί να συμβάλει στην στρατηγική εστίαση των δημοσίων επενδύσεων έρευνας. Στα έτη 1990-2000, υπήρξε έντονο ενδιαφέρον από τη φαρμακευτική βιομηχανία της βιοτεχνολογίας, που οδήγησε την ιρλανδική κυβέρνηση να επενδύσει στο NIBRT ως μέσο για την υποστήριξη της ανάπτυξης της βιοτεχνολογίας σε πιλοτικό πλαίσιο. Συνεπάγεται, επίσης, ότι οι ιρλανδικοί φορείς χάραξης πολιτικής έχουν πραγματοποιήσει μια επιλογή σχετικά με τα ερευνητικά θέματα που υποστηρίζουν.

3.1.1.9 Συνεργασίες Μεταφοράς Ακαδημαϊκής Τεχνογνωσίας

Η εν λόγω πρωτοβουλία υλοποιήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, προκειμένου να μεταφέρει ακαδημαϊκή τεχνογνωσία σε κάποιον κλάδο της οικονομίας μέσω συμπράξεων μεταξύ μίας εταιρείας, ενός ή περισσότερων πρόσφατα αποφοίτων

και ενός ανώτερου ακαδημαϊκού, ο οποίος ενεργεί ως επόπτης του/των αποφοίτων. Σκοπός είναι η αύξηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ της βάσης γνώσεων (Πανεπιστήμια, Οργανισμοί Έρευνας και Κολέγια) και των εταιρειών με την πρόσληψη του αποφοίτου (συνεργάτη) από την εταιρεία, ο οποίος κατά την περίοδο της παραμονής του σε αυτής εργάζεται σε ένα έργο έρευνας και ανάπτυξης. Το έργο αυτό αναπτύσσεται σε συνεργασία και επιτήρηση των ακαδημαϊκών εποπτών, για μια περίοδο 12 ή περισσότερων μηνών.

Προϋπόθεση για την επιτυχία τέτοιου τύπου πρωτοβουλιών είναι η προθυμία ερευνητικών οργανισμών να λειτουργήσουν ως επόπτες του απόφοιτου, ένας ικανός αριθμός πτυχιούχων υψηλού επιπέδου κατάρτισης και μια συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και εταιρειών. Παρόμοιες πρωτοβουλίες βέλτιστων πρακτικών έχουν υλοποιηθεί και σε άλλες χώρες όπως η Τσεχία μέσω της Εθνικής Πολιτικής Έρευνας και Ανάπτυξης 2009-2015, η Ισπανία μέσω Κέντρων Υποστήριξης Τεχνολογικής Καινοτομίας, η Πολωνία, κ.α..

3.1.2 Καλές Πρακτικές Αναβάθμισης Ανθρώπινου Δυναμικού

3.1.2.1 *Developing leaders for Change and Innovation, Malta*

Η Δράση «Developing Leaders for Change and Innovation in Tourism» χρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ και υλοποιήθηκε από Οργανισμό Τουρισμού της Μάλτας, ώστε να καλύψει τις διαγνωσμένες ανάγκες των τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η έρευνα αναγκών ανέδειξε μια μεταστροφή στο είδος του εισερχόμενου τουρισμού της χώρας η οποία αποδίδεται κυρίως στην καθιέρωση αεροπορικών συνδέσεων χαμηλού κόστους. Το αποτέλεσμα αυτής της μεταστροφής ήταν οι «νέοι» τουρίστες να έχουν διαφορετικές προτιμήσεις σχετικά με τις προσφερόμενες τουριστικές υπηρεσίες.

Στόχος της παρούσας δράσης ήταν η εκπαίδευση και κατάρτιση ενός μεγάλου αριθμού στελεχών του Τουριστικού Κλάδου σε θέματα μάρκετινγκ, λειτουργιών, εξυπηρέτηση πελατείας και χρήση νέων τεχνολογιών ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις νέες απαιτήσεις του κλάδου.

Το Πρόγραμμα σχεδιάστηκε για τους διαχειριστές ή και τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων του κλάδου, οι οποίοι έχουν την ευθύνη να ηγηθούν της ανάπτυξης και παροχής νέων προϊόντων και υπηρεσιών ώστε να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις της αγοράς και να παραμείνουν ανταγωνιστικοί σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Η διάρκεια του προγράμματος ήταν 5 χρόνια (2008-2013) και ο συνολικός αριθμός των άμεσα ωφελούμενων ξεπέρασε τα 1.000 άτομα. Το συνολικό κόστος του Προγράμματος ήταν 3,14 εκατ. €, και κάλυψε ατομικές συνεδρίες συμβουλευτικής, την παροχή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και την ανάπτυξη διαδικτυακής πλατφόρμας επαγγελματικής δικτύωσης.

3.1.2.2 *Kurbits Programme (Sweden)*

Το Πρόγραμμα «Kurbits» αφορά στην ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό κλάδο στην Σουηδία. Το Πρόγραμμα εστιάζει στη βελτίωση των πρακτικών διοίκησης και παρακολούθησης της απόδοσης των τουριστικών επιχειρήσεων σε επίπεδο επιχείρησης, ώστε εν τέλει να αναδειχθούν οι βέλτιστες πρακτικές για την τυποποίησης, την προώθηση και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.

Αρχικά υλοποιήθηκε το 2008, στην περιφέρεια της 'Dalarna', χρηματοδοτήθηκε στην πορεία από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία για την περίοδο 2009-2011 και σήμερα έχει υιοθετηθεί από τον Σουηδικό Οργανισμό Τουρισμού ως επίσημο Εθνικό Πρόγραμμα.

Το Πρόγραμμα στη σημερινή του μορφή χρηματοδοτείται σε ότι αφορά τη λειτουργία του κεντρικού συντονιστικού μηχανισμού από τη Σουηδικό Κράτος και σε ότι αφορά τα τοπικά προγράμματα από τις τοπικές αρχές οι οποίες με τη σειρά τους χρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία ή αξιοποιούν τις αγροτικές επιδοτήσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 25 με 50% του κόστους συμμετοχής καλύπτεται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν.

Η συνεισφορά του Προγράμματος στους εθνικούς στόχους για την ανάπτυξη του Τουρισμού συνίσταται στην ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των επαγγελματιών του κλάδου και στη βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος, μέσω της προώθησης της καινοτομίας στις παρεχόμενες τουριστικές υπηρεσίες.

Τα στοιχεία καινοτομίας που εισήγαγε το Πρόγραμμα εντοπίζονται κυρίως στην μεθοδολογική προσέγγιση και τα εργαλεία που υιοθετήθηκαν τα οποία ήταν εξατομικευμένα για μικρού μεγέθους επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τουριστικό κλάδο. Επίσης, το Πρόγραμμα είχε έντονη τοπική και περιφερειακή εστίαση ενθαρρύνοντας τον καινοτομικό τρόπο σκέψης και τη δικτύωση μεταξύ των συμμετεχόντων επιχειρήσεων, καθώς και των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών αποσκοπώντας στην ενίσχυση της ικανοποίησης των τουριστών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε μέσω μιας σειράς εξειδικευμένων δράσεων κατάρτισης, οι οποίες αποτελούνταν από 6 θεματικές συναντήσεις εργασίας σε ομάδες των 10 επιχειρήσεων και πλαισιώθηκε από προσωπική συμβουλευτική και καθοδήγηση (coaching) των επιμέρους συμμετεχόντων. Η υλοποίηση του Προγράμματος. Έως τον Ιούνιο του 2013 το πρόγραμμα εφαρμόστηκε σε 12 Περιφέρειες της Σουηδίας και συμμετείχαν συνολικά 400 επιχειρήσεις.

Τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του Προγράμματος κρίνονται άκρως ενθαρρυντικά, καθώς σχεδόν το σύνολο των συμμετεχόντων αναγνώρισε βελτίωση των εμπορικών επιδόσεων. Σε μερικές περιπτώσεις η αύξηση του τζίρου ανήλθε σε 50% και 25% σε όρους κερδοφορίας, επίσης 27% των συμμετεχόντων προχώρησε σε προσλήψεις προσωπικού με τις συνολικές νέες θέσεις εργασίας να ανέρχονται σε 70.

Τέλος το Πρόγραμμα προβλέπει διαδικασίες αξιολόγησης οι οποίες περιλαμβάνουν την εκπόνηση λεπτομερούς σχεδίου διάγνωσης των αναγκών των συμμετεχόντων, ex-post αξιολόγηση κάθε μίας από τις 6 συναντήσεις εργασίας, ex-post αξιολόγηση κάθε επιχείρησης 6 με 12 μήνες μετά την ένταξή της στο Πρόγραμμα, καθώς και συνολική αξιολόγηση της υλοποίησης του Προγράμματος από εξωτερικούς συμβούλους.

3.1.2.3 Πρόγραμμα Διαχείρισης της Τεχνολογίας (Πολωνία) *Innovation Manager Program*

Η εν λόγω βέλτιστη πρακτική υλοποιήθηκε μέσω ενός Μεταπτυχιακού Προγράμματος (Master of Science) στην Επιστήμη και Τεχνολογία Εμπορευματοποίησης, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το έργο «Innovation Manager – Postgraduate Studies» που συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και ιδιωτικά κεφάλαια. Το πρόγραμμα σπουδών «Innovation Manager» απευθύνεται σε φορείς και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται σε τεχνολογικά πάρκα.

Το εν λόγω πολωνικό-αμερικανικό πρόγραμμα εστιάζει γενικότερα στο πώς μπορεί κάποιος να δημιουργήσει και να προσθέσει αξία μέσω της μεταφοράς καινοτόμων ιδεών και νέων τεχνολογιών. Πιο συγκεκριμένα, διδάσκει σε κάποιον πώς να μετασχηματίσει γρήγορα καινοτόμες ιδέες σε νέα προϊόντα ή νέες υπηρεσίες, πώς να εφαρμόσει οργανωτικές βελτιώσεις με αποτελεσματικό τρόπο και πώς να δημιουργήσει και να αναπτύξει νέες επιχειρήσεις έχοντας ως βάση μία καινοτόμο ιδέα.

Κάποια χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι τα ακόλουθα:

- Αποκλειστικότητα - 10 ετής αποκλειστική άδεια προγράμματος αμερικανικών σπουδών από το Πανεπιστήμιο του Όστιν στο Τέξας
- Αποτελεσματικό - οι μαθητές εργάζονται σε πραγματικές τεχνολογικές και καινοτόμες ιδέες υλοποιούμενες από την βιομηχανία
- Γρήγορο και Εντατικό - Διαρκεί μόνο 1 χρόνο και περιλαμβάνει 316 ώρες διαλέξεων μαθημάτων
- Προσβάσιμο - διαθέσιμο σε πρόσωπο με πρόσωπο και on-line.
- Πρακτικό - προκειμένου να αποφοιτήσει κάποιος φοιτητής, απαιτείται η παραγωγή ενός πλάνου υλοποίησης καινοτομίας ή ενός πλάνου εμπορευματοποίησης του προϊόντος / υπηρεσίας / τεχνολογίας
- Επίκαιρο - Δίνει πρόσβαση στην πιο πρόσφατη παγκόσμια γνώση για την εφαρμογή της οργανωτικής καινοτομίας, των προϊόντων και της τεχνολογίας.

Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από δώδεκα μαθήματα και εστιάζει στην ενεργητική εκμάθηση καθώς οι φοιτητές αξιολογούν πραγματικές τεχνολογίες και καινοτομίες. Τοποθετημένοι σε ομάδες, οι υποψήφιοι αναπτύσσουν συνεργατικά εμπορικές στρατηγικές και επιχειρησιακά σχέδια για καινοτόμες τεχνολογίες. Κάθε ομάδα παρουσιάζει επισήμως το τελικό επιχειρησιακό σχέδιο εμπορευματοποίησης μπροστά σε ακαδημαϊκούς, ηγέτες της βιομηχανίας και επενδυτών κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών. Κάθε χρόνο απόφοιτοι του MSTC μετασχηματίζουν τεχνολογίες σε επιτυχείς εμπορικές επιχειρήσεις.

Το πρόγραμμα διατίθεται στο Κέντρο Μεταφοράς Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου του Λοτζ από το 2004. Οι managers του προγράμματος έχουν πρόσβαση στη

γνώση και τα παγκόσμια δίκτυα του Πανεπιστημίου του Όστιν που είναι εκδότης της άδειας αυτού.

3.1.2.4 Πρόγραμμα σπουδών για την εκμάθηση της καινοτομίας (Φινλανδία) *A curriculum for the teaching of innovation*

Η εν λόγω βέλτιστη πρακτική υλοποιήθηκε με το έργο «INNO-FOREST: Integrating Innovation and Entrepreneurship Research in Higher Forestry Education» και χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Erasmus IP». Πρόκειται για ένα πρόγραμμα σπουδών που επιλέχθηκε από 34 μαθητές σε 8 χώρες (Φινλανδία, Αυστρία, Εσθονία, Ρουμανία, Σλοβενία, Βουλγαρία, Νορβηγία, Σερβία) κατά τη διάρκεια ενός εντατικού σεμιναρίου 11 ημερών.

Στόχος του έργου ήταν να αξιολογήσει και να επικυρώσει επιμορφωτικά σεμινάρια για την εκπαίδευση στους τομείς της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, να επεξεργαστεί μελέτες περιπτώσεων στους τομείς της δασοκομίας και του περιβάλλοντος και να δημιουργήσει εκπαιδευτική κατάρτιση ικανή να επαναχρησιμοποιηθεί, να μεταφερθεί και να προσαρμοστεί. Επιπρόσθετα τα 9 Πανεπιστήμια που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα είχαν την ευκαιρία να ενισχύσουν τη διεθνή τους συνεργασία και να αναδείξουν το διαπολιτισμικό χαρακτήρα του Προγράμματος.

Οι σπουδαστές του προγράμματος σπουδών, μέσω της καινοτόμου παιδαγωγικής προσέγγισης που ακολουθήθηκε, κατάφεραν να συνδυάσουν επιτυχώς τη διδασκαλία της θεωρίας και τη συμμετοχή σε πραγματικές καταστάσεις που αφορούσαν την εφαρμογή καινοτομικών μεθόδων. Κάθε μαθητής έπρεπε να προετοιμάσει μία μελέτη περίπτωσης για μια πραγματική επιχείρηση, προκειμένου να αναλύσει και να αξιολογήσει τη στρατηγική καινοτομίας της επιχείρησης.

Το έργο συνολικά έδωσε τη δυνατότητα στους σπουδαστές να βιώσουν, να αναπτύξουν και να διαδώσουν θεωρίες, έννοιες και εργαλεία τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα πρότυπο πλαίσιο εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών επικεντρωμένο στην καινοτομία και κατάλληλο να υιοθετηθεί από όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη.

3.1.3 Καλές Πρακτικές Χρηματοδότησης

3.1.3.1 *PUSH! START UP PROGRAMME (Γερμανία)*

Το PUSH! είναι ένα περιφερειακό δίκτυο που διευκολύνει την ίδρυση νέων επιχειρήσεων από επιχειρηματίες που προέρχονται από πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα. Το δίκτυο προσφέρει στους νέους επιχειρηματίες πρόσβαση σε εμπειρογνώμονες από τον χώρο της εκπαίδευσης, της έρευνας και των επιχειρήσεων, καθώς και σε συμβουλευτικές υπηρεσίες και κρατικούς φορείς. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες παρέχονται σε νεοσύστατες επιχειρήσεις που προέρχονται από πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα εντός της Στουτγάρδης ή τους αποφοίτους της έως και πέντε έτη μετά την αποφοίτηση. Το δίκτυο αποτελείται από τους εταίρους και συμβούλους που προέρχονται από πάνω από 100 ιδρύματα, εταιρείες και πρωτοβουλίες στους τομείς της συμβουλευτικής και της καθοδήγησης (counselling and mentoring), χρηματοδότησης και επενδύσεων, πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων, επιμελητηρίων και ενώσεων.

Το πρώτο σημείο επαφής για τα ενδιαφερόμενα άτομα είναι συνήθως ένα από τα τρία Γραφεία, που βρίσκονται σε περιφερειακά πανεπιστήμια. Μετά από μια πρώτη δωρεάν συμβουλευτική συνέντευξη, το γραφείο οργανώνει επαφές με τους αρμόδιους εταίρους του δικτύου, ανάλογα με τις επιθυμίες και την κατάσταση της υποψήφιας νεοσύστατης επιχείρησης. Οι εταίροι προσφέρουν υπηρεσίες όπως πληροφοριακό υλικό, σεμινάρια, καθοδήγηση και συμβουλευτική. Μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας είναι διαθέσιμο ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους εταίρους και τη συναφή περαιτέρω πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Η Περιφέρεια της Στουτγάρδης έλαβε επιδοτήσεις ύψους πολλών εκατομμυρίων ευρώ από εθνικά, περιφερειακά και ευρωπαϊκά προγράμματα μεταξύ του 1998 και του 2008 για τη δημιουργία και τη λειτουργία αυτής της πρωτοβουλίας, ενώ πάντα αποτελεί πρόκληση η εξασφάλιση χρηματοδότησης, μιας και πολλές δραστηριότητες έχουν αρνητικό ισοζύγιο.

3.1.3.2 *BUSINESS ANGELS REGION STUTTGART (BARS) (Γερμανία)*

Ο συνεταιρισμός Business Angels Region Stuttgart e.V. (BARS) είναι ένα δίκτυο ιδιωτών επενδυτών που ενδιαφέρονται για επενδύσεις σε νέες επιχειρήσεις τεχνολογίας. Πρόκειται για ένα μοντέλο χρηματοδότησης των αρχικών σταδίων που στοχεύει τις μεγάλες δυνατότητες των νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας. Ο συνεταιρισμός οργανώνει τις επαφές μεταξύ επιλεγμένων καινοτόμων νεοσύστατων επιχειρήσεων και ιδιωτών επενδυτών.

Τα μέλη του BARS είναι επιτυχημένοι και καλά χρηματοδοτούμενοι επιχειρηματίες με εμπειρία στη διαχείριση εταιρειών που επενδύουν σε πολλά υποσχόμενες επιχειρήσεις με δικά τους κεφάλαια στο αρχικό στάδιο ανάπτυξης τους, προκειμένου να μειωθεί το χάσμα χρηματοδότησης. Οι start-up και οι νέες

επιχειρήσεις θα πρέπει να βασίζονται σε καινοτόμα ερευνητικά αποτελέσματα και τεχνολογίες έντασης γνώσης. Οι επενδύσεις από τον BARS θεωρούνται μακροπρόθεσμες συμμετοχές. Για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των επενδύσεων, οι αιτήσεις από νεοσύστατες ή νέες επιχειρήσεις εξετάζονται και επιλέγονται σε αρχικό στάδιο από έναν οργανισμό εκκαθάρισης πριν από την επαφή με τον BARS. Στη συνέχεια, οι συμμετοχές με ενθαρρυντικές προοπτικές περνούν από μια συγκεκριμένη διαδικασία διαγνωστικού ελέγχου (due diligence). Οι start-up πρέπει να παρουσιάσουν το προφίλ, την ιδέα και το επιχειρηματικό τους σχέδιο. Στόχος είναι μια επένδυση με προβλέψιμες ευκαιρίες και κινδύνους, με μακροπρόθεσμες προοπτικές μιας γόνιμης συνεργασίας. Επιπλέον ο BARS στηρίζει τις νέες επιχειρήσεων που βασίζονται στη γνώση, προσφέροντας τους επιχειρηματική εμπειρία, διαχειριστικές και ηγετικές ικανότητες και δικτύωση. Η χρηματοδότηση για τον BARS παρέχεται από τον Οργανισμό Περιφερειακής Οργάνωσης της Στουτγάρδης (Stuttgart Region Economic Development Corporation) και περιλαμβάνει κυρίως τα έξοδα προσωπικού για την ίδρυση τη και λειτουργία του γραφείου συντονισμού. Επιπλέον, όλα τα μέλη πρέπει να καταβάλουν ετήσια συνδρομή, η οποία χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση των εκδηλώσεων και τις δραστηριότητες μάρκετινγκ.

Με στόχο την παροχή ολοκληρωμένης στήριξης στην περιφερειακή κοινότητα των start-up ο BARS συνεργάζεται στενά με το PUSH!, ένα δίκτυο συνεργατών για ακαδημαϊκές start-up. Ένα δίκτυο όπως ο BARS εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους χαρακτήρες που εμπλέκονται. Ως εκ τούτου, ο διαχειριστής του δικτύου πρέπει να είναι επικοινωνιακός και με κατανόηση. Η επιλογή των επιχειρήσεων για πιθανές επενδύσεις είναι ζωτικής σημασίας και θα πρέπει να λαμβάνονται με προσοχή. Η εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών του δικτύου πρέπει να αναπτυχθεί και να ενισχυθεί από δραστηριότητες οικοδόμησης εμπιστοσύνης, ενώ η εμπιστευτικότητα θα πρέπει να είναι εγγυημένη, εφόσον ζητηθεί.

3.1.3.3 Small Business Innovation Research (Ολλανδία)

Το Small Business Innovation Research (SBIR) είναι ένα πρόγραμμα που προέρχεται από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η ολλανδική κυβέρνηση χρησιμοποιεί αυτό το μέσο για την παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις, ώστε να αναπτύξουν και να εμπορευτούν καινοτόμες λύσεις για κοινωνικά ζητήματα. Το SBIR δίνει στην ολλανδική κυβέρνηση τη δυνατότητα να προωθήσει τις εξελίξεις στην αγορά, προσφέροντας τα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των πρώτων φάσεων υψηλού κινδύνου μιας καινοτομίας. Επιταχύνει το χρόνο διάθεσης στην αγορά καθώς στηρίζει την ανάπτυξη επιχειρήσεων σε πρώιμο στάδιο με την παροχή καταβεβλημένων συμβάσεων την κρίσιμη φάση της ανάπτυξης του προϊόντος. Στο αντίστοιχο πρόγραμμα του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν πραγματοποιηθεί 79 διαγωνισμοί από το 2009 και έχουν ανατεθεί 690 συμβάσεις, με συνολική επένδυση άνω των 51 εκ. £.

Προϋποθέσεις για να πετύχει ένα πρόγραμμα σαν και αυτό, είναι η ύπαρξη πολιτικής βούλησης για την αντιμετώπιση των κοινωνικών ζητημάτων μέσω των προμηθειών και η ενθάρρυνση χρήσης νέων τεχνολογιών. Αυτό απαιτεί μια προθυμία από τους ανθρώπων του δημόσιου τομέα που εμπλέκονται με τις προμήθειες ή/και τη χάραξη σχετικών πολιτικών, ώστε να αναλάβουν κινδύνους και να τονώσουν την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και προϊόντων. Αυτό το πρόγραμμα απαιτεί μια οργάνωση που θα διαχειρίζεται τη διαδικασία και ένα δημόσιο τομέα που επιθυμεί να χρηματοδοτήσει την έρευνα στο 100% χωρίς να ζητά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε αντάλλαγμα.

3.1.3.4 Κομβικές Τεχνολογίες για Ψηφιακή Οικονομία / Νανοηλεκτρονική (Γαλλία)

Η εν λόγω βέλτιστη πρακτική υλοποιήθηκε στη Γαλλία με δύο έργα και χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Key technologies for Digital Economy / Nanoelectronics 1 & 2», με σκοπό την εύρεση λειτουργικών αποδείξεων που θα μπορέσουν να οδηγήσουν σε εξελίξεις στη βιομηχανική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο των έργων αυτών και μέσα από ένα συνεργατικό πρόγραμμα, αναπτύχθηκαν πιλοτικές εγκαταστάσεις που αποτελούνταν η κάθε μία, από ένα τουλάχιστον εργαστήριο και τουλάχιστον έναν εταίρο. Οι βιομηχανικοί εταίροι, μέσω καταβολής τελών πρόσβασης είχαν τη δυνατότητα χρησιμοποίησης του εξοπλισμού των εργαστηρίων και την επιλογή για την αγορά του εξοπλισμού με την ολοκλήρωση της φάσης της έρευνας. Σε περίπτωση πώλησης, τα εργαστήρια θα επέστρεφαν το 90% των τελών πρόσβασης και το 85% του ποσού πώλησης στο Δημόσιο. Επιπλέον, οι εταιρείες πλήρωναν πίσω στο κράτος, ένα ποσοστό των εσόδων που παράχθηκε από προϊόντα που δημιουργήθηκαν από το έργο.

Τα έργα παρουσίασαν τις οικονομικές επιπτώσεις στην εθνική επικράτεια όσον αφορά την απασχόληση, τις επενδύσεις, τη βιομηχανική αναδιάρθρωση καθώς και την πρόβλεψη των οικονομικών μεταβολών. Η εν λόγω πρωτοβουλία επιτάχυνε την ανάπτυξη εθνικής στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας, με γνώμονα την υποστήριξη φιλόδοξων έργων στον τομέα της νανοηλεκτρονικής, με υψηλό κοινωνικοοικονομικό δυναμικό. Εντούτοις, προϋπόθεση για την επιτυχία τέτοιου τύπου πρωτοβουλιών είναι η προθυμία του κράτους να χρηματοδοτήσει το 100% του εξοπλισμού των εργαστηρίων, ενώ παράλληλα δεν κρίνονται κατάλληλες για έργα-έρευνες αναγνωριστικής φύσης ούτε μικρού μεγέθους. Τέλος, απαιτείται η εμπλοκή ανθρώπων με εμπειρία στην χάραξη πολιτικών και επιθυμία για συμμετοχή στην αξιολόγηση, τη διαπραγμάτευση και τη ρύθμιση και παρακολούθηση συμβάσεων.

3.1.4 Καλές Πρακτικές Διαχείρισης και προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων

3.1.4.1 Εργαλεία για την εκπαίδευση ΜΜΕ στην προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (Φινλανδία) *Tools for training SMEs in the protection of intellectual property*

Η πνευματική ιδιοκτησία έχει καταστεί πλέον βασικός παράγοντας για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ. Η έννοια αυτή καλύπτει την πνευματική ιδιοκτησία της εταιρείας όσον αφορά τεχνογνωσία, εμπειρία, τεχνολογίες, μοναδικές διαδικασίες και ατομικές ικανότητες (εργαζομένων και άλλων που έχουν συνεισφέρει τις γνώσεις τους), που δημιουργούν συνέργειες για την επιχείρηση και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για αυτή. Η δυνατότητα να επωφεληθεί μία επιχείρηση από τις γνώσεις των εργαζομένων της αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχία της και συνεπώς η πνευματική ιδιοκτησία είναι ένας από τους κρίσιμους παράγοντες στη δημιουργία αξίας για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της εταιρείας.

Η εν λόγω βέλτιστη πρακτική υλοποιήθηκε με το έργο «MAC-SIIM» και χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα «Leonardo da Vinci» με σκοπό τη συνεργασία φορέων - βιώσιμων ΜΜΕ μέσω άτυπης κατάρτισης, για τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Προσφέρει ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο πόρων σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και της γνώσης αναπτυσσόμενη από επιχειρήσεις.

Πιο συγκεκριμένα, το έργο «MAC-SIIM» αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και την προστασία της, στην ανάπτυξη εργαλείων κατάρτισης για τη διαχείριση της πνευματικής ιδιοκτησίας από τις ΜΜΕ, στην διευκόλυνση της μάθησης μέσα από μελέτες περιπτώσεων βέλτιστων πρακτικών και στη διάδοση αυτών. Το έργο καλύπτει ποικίλες επιχειρηματικές κουλτούρες, φέρνοντας σε επαφή 17 εταίρους από πέντε χώρες - Φινλανδία, Πολωνία, Ουγγαρία, Πορτογαλία και Γαλλία - και προβάλλει τις εξής θεματικές ενότητες:

- πνευματική ιδιοκτησία και διαχείριση της γνώσης,
- στρατηγικές εταιρικές σχέσεις και ανάπτυξη εμπορικών δικτύων σε μια οικονομία βασισμένη στη γνώση
- διαχείριση καινοτομίας
- διαχείριση αλλαγής
- προστασία της τεχνογνωσίας.

Η μορφή εκπαίδευσης που προσφέρεται αποτελείται από οπτικοακουστικό υλικό σε πέντε γλώσσες, σεμινάρια κατάρτισης, μία e-learning πλατφόρμα και μια ιστοσελίδα που αποστέλλει τακτικά ενημερωτικά δελτία.

3.1.4.2 *MULTIDISCIPLINARY INNOVATION & TECHNOLOGY CENTRE OF NAVARRA IP EXPLOITATION STRATEGY (Ισπανία)*

Το Διεπιστημονικό Κέντρο Καινοτομίας και Τεχνολογίας της Ναβάρα (CEMITEC) είναι ένας δημόσιος Ερευνητικός και Τεχνολογικός Οργανισμός με έμφαση στα ηλεκτρονικά, τη μηχανική των ρευστών, τη θερμική μηχανική, τα μεταλλικά και πολυμερή υλικά. Η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και καινοτομίας είναι ένας από τους βασικούς στρατηγικούς στόχους του οργανισμού, ο οποίος υλοποιεί μια αποφασιστική πολιτική που αποσκοπεί στη δημιουργία εταιρειών τεχνολογίας. Από το 2008, έχουν προστατευθεί 7 αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας και 2 άδειες πνευματικών δικαιωμάτων, ενώ έχουν προκύψει και δύο τεχνολογικές εταιρείες σε δύο τομείς: τις νέες τεχνολογίες εκτύπωσης Inkjet σε διαφορετικές επιφάνειες και υλικά και στον τομέα ενσωματωμένων συστημάτων ηλεκτρονικών. Με βάση τις τότε εκτιμήσεις, ο κύκλος εργασιών για το 2011 και για τις δύο εταιρίες θα ανερχόταν στα 500.000 ευρώ, ενώ για το 2015 στα 10.000.000 ευρώ. Την ίδια περίοδο 4 επιπλέον επιχειρηματικά σχέδια εταιρειών τεχνολογίας βρίσκονταν στο στάδιο της αξιολόγησης.

Η καλή πρακτική απευθύνεται σε οργανισμούς έρευνας και τεχνολογίας που ενδιαφέρονται να ενσωματώσουν μία στρατηγική αξιοποίησης πνευματικής ιδιοκτησίας στις στρατηγικές αλλά και καθημερινές διαδικασίες τους. Μέσω της καλής πρακτικής προτείνεται επίσης ένα συγκεκριμένο επιχειρηματικό μοντέλο για τη δημιουργία τέτοιων εταιρειών τεχνολογίας, με τη συμμετοχή ερευνητών και προσωπικού του οργανισμού. Η ενσωμάτωση της στρατηγικής πνευματικής ιδιοκτησίας στις καθημερινές διαδικασίες πραγματοποιείται μέσω της εφαρμογής μιας εσωτερικής διαδικασίας για την ανάπτυξη των προσπαθειών Έρευνας και Καινοτομίας με στόχο τη δημιουργία εταιρειών τεχνολογίας. Η διαδικασία αυτή έχει αναγνωριστεί σύμφωνα με το EFQM Excellence Model. Το CEMITEC βασίζεται στη συμμετοχή εξωτερικών διαχειριστών πνευματικής ιδιοκτησίας που μπορούν να κερδίσουν την εμπιστοσύνη όλων των εμπλεκόμενων μερών, ώστε να υπάρξει συμφωνία για ένα δίκαιο και ισορροπημένο σύστημα εκμετάλλευσης. Το προτεινόμενο επιχειρηματικό μοντέλο για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις είναι εγγυημένο από τη συμμετοχή CEMITEC ως μέτοχος και μέλος των διοικητικών οργάνων των εταιρειών που προκύπτουν, παρέχοντας χρηματοδότηση και τεχνολογία. Οι ερευνητές της εταιρείας και το προσωπικό μπορούν να γίνουν μέτοχοι αλλά οι μετοχές τους κατέχονται από τη CEMITEC, ήτοι οι μέτοχοι απολαμβάνουν τα οικονομικά δικαιώματα και τα οφέλη τους ως μέτοχοι, αλλά αναθέτουν την επιστημονική και εμπορική λήψη αποφάσεων στη CEMITEC.

Σχετικά με την υιοθέτηση αυτής της πρακτικής, οι στρατηγικοί στόχοι που συνδέονται με την αξιολόγηση της πνευματικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να συνοδεύονται και από τις εσωτερικές διαδικασίες και διεργασίες διευθύνοντας και διευκολύνοντας τους στόχους της έρευνας και καινοτομίας. Η συμμετοχή του

προσωπικού και των ερευνητών στις επιχειρήσεις αποτελεί βασικό κινητήριο μοχλό, αυξάνοντας τη δέσμευση στις διαδικασίες έρευνας και καινοτομίας.

3.1.4.3 TECHNOLOGY TRANSFER CENTRE OF THE TECHNICAL UNIVERSITY OF LODZ (Πολωνία)

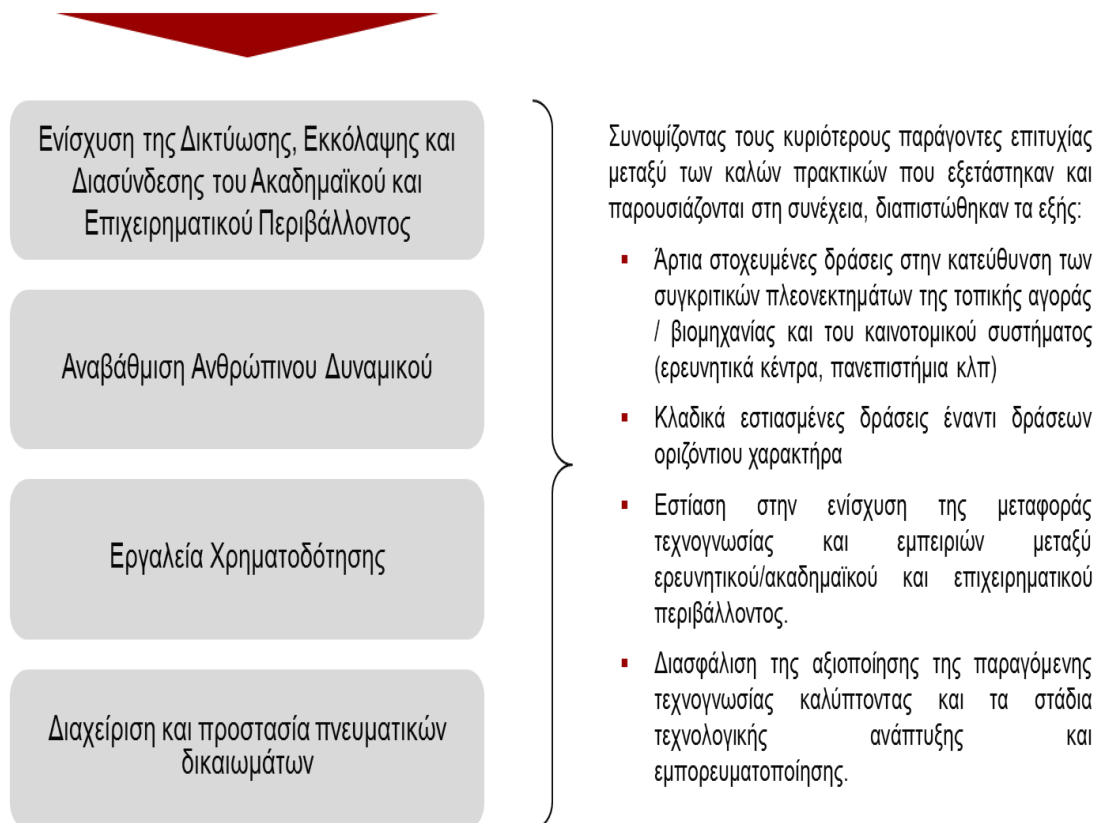
Το TTC TUL Ltd. είναι μια εταιρεία που ανήκει εξ ολοκλήρου στο TUL (Technical University of Lodz). Δημιουργήθηκε για να αξιοποιήσει καλύτερα το πνευματικό και τεχνικό δυναμικό του Πανεπιστημίου και να βοηθήσει τους επιστήμονες να εμπορευματοποιήσουν δυνητικά πολύτιμες εφευρέσεις που προκύπτουν από την έρευνά τους. Το TTC: αναζητά δικαιοδόχους, δημιουργεί εμπορική αξία για παραχωρούμενες τεχνολογίες, διεξάγει διαπραγματεύσεις και διευκολύνει στην πώληση αδειών, δημιουργεί καινοτομικές επιχειρήσεις, πωλεί τεχνολογία που παράγεται από τους επιστήμονες του πανεπιστημίου και παρέχει καινοτόμες υπηρεσίες που βασίζονται στη γνώση που αναπτύχθηκε στο TUL.

Οι δραστηριότητες TTC επικεντρώνονται κυρίως στη στήριξη της αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ επιστημόνων του TUL και επιχειρηματιών όσον αφορά την ανάληψη νέων εταιριών spin-off για να διευκολυνθεί η μεταφορά προηγμένης τεχνολογίας και επιστημονικών ιδεών στην οικονομία.

Η TTC TUL Ltd ακολουθεί το όραμα της δημιουργίας μιας επιχείρησης που αναγνωρίζεται ως μεσίτης της καινοτόμου τεχνολογίας στην αγορά της Πολωνίας, σε στενή συνεργασία με τους καλύτερους επιστήμονες. Η TTC TUL Ltd χρηματοδοτείται με κεφάλαια που προέρχονται από το TUL και τις πωλήσεις της. Για να παραχθούν ακόμη καλύτερα αποτελέσματα, χρειάζονται εντατικότερες προσπάθειες για την ενθάρρυνση των επιστημόνων να εμπορευματοποιήσει τα αποτελέσματα της έρευνάς τους καθώς και κατασκευή ενός περιφερειακού δικτύου συνεργασίας μεταξύ των επιστημόνων και των επιχειρήσεων.

3.1.4.1 Συμπεράσματα που αναδεικνύονται από τις καλές πρακτικές

Για την ενίσχυση της διαδικασίας προσδιορισμού δράσεων για το Σχέδιο Δράσης Καινοτομίας, μελετήθηκαν καλές πρακτικές από τον Ευρωπαϊκό χώρο, οι οποίες ομαδοποιούνται στις ακόλουθες κατηγορίες

4. Συνθετική διάγνωση συμπερασμάτων Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων για την καινοτομία

Το παρόν κεφάλαιο αφορά στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων από την αξιολόγηση της Πρωτοβουλίας του ΣΕΒ «Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Πρωτοβουλίες & Δικτυώσεις για την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων καινοτομίας» και ειδικότερα από την αξιολόγηση των προγραμμάτων επιμόρφωσης, της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης και τις δράσεις δικτύωσης, και την εξαγωγή συμπερασμάτων τα οποία θα τροφοδοτήσουν τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης Δια Βίου Μάθησης για την Καινοτομία. Συγκεκριμένα η σύνθεση των συμπερασμάτων απολογισμού των δράσεων συνδυάζει τις προσδοκίες και προτάσεις όλων των βασικών εμπλεκομένων (επιμορφούμενων, επιμορφωτών, εμπειρογνομόνων – μεντόρων, της Αναθέτουσας Αρχής, του Συμβούλου) για το ποιες πρέπει να είναι οι κατευθύνσεις για το μέλλον στο πλαίσιο της διαμόρφωσης ενός Σχεδίου Δράσης εθνικών παρεμβάσεων Δια Βίου Μάθησης για την καινοτομία σε επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό ο Σύμβουλος διαμόρφωσε σχετικό ερωτηματολόγιο το οποίο αναρτήθηκε ηλεκτρονικά και συμπληρώθηκε από μέρος των συμμετεχόντων στελεχών επιχειρήσεων και εκπαιδευτών – συμβούλων στο Πρόγραμμα, ενώ παράλληλα διεξήγαγε στοχευμένες συνεντεύξεις με εκπροσώπους επιλεγμένων επιχειρήσεων που διαθέτουν ήδη καινοτομικό προσανατολισμό και δραστηριότητα, προκειμένου να διαμορφώσει μια κατά το δυνατό ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με τις ανάγκες, τις προσδοκίες και τις προτάσεις της επιχειρηματικής κοινότητας που συνδέονται με την ενίσχυση του καινοτομικού δυναμικού των επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης και της ενδυνάμωσης του ανθρώπινου δυναμικού τους.

4.1 Συγκέντρωση απόψεων των συμμετεχόντων στην Πρωτοβουλία του ΣΕΒ «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη»

Με την ολοκλήρωση ενός ικανού αριθμού προγραμμάτων επιμόρφωσης και συνεδριών συμβουλευτικής υποστήριξης των επιχειρηματιών και στελεχών επιχειρήσεων στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας του ΣΕΒ «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη», ο Σύμβουλος προχώρησε στο σχεδιασμό κατάλληλου ερωτηματολογίου προκειμένου να συγκεντρωθούν οι απόψεις των συμμετεχόντων (Εκπαιδευτές / Σύμβουλοι και Επιχειρηματίες – Στελέχη Επιχείρησης) σχετικά με τις διαφαινόμενες ανάγκες και τις προτάσεις για δράσεις Δια Βίου Μάθησης (ΔΒΜ) με σκοπό την ενίσχυση της καινοτομίας.

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε στην εξειδικευμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα <https://surveyplanet.com> και αποτελούνταν από 12 ερωτήσεις ανοικτού τύπου. Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα ενημερώθηκαν μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας για το σκοπό του ερωτηματολογίου και συμπληρώθηκαν συνολικά 19 ερωτηματολόγια.

Οι ερωτήσεις που περιλάμβανε το ερωτηματολόγιο ομαδοποιήθηκαν σε 5 κατηγορίες, που παρουσιάζονται στη συνέχεια.

4.1.1 Παρουσίαση Ερωτηματολογίου

Εισαγωγική ερώτηση για τον προσδιορισμό της ιδιότητας (Επιχειρηματίας – Στέλεχος Επιχειρήσεις ή Εκπαιδευτής - Σύμβουλος) του προσώπου που συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ Α: ΕΥΡΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ (ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ)

A1. Ποιοι πιστεύετε ότι πρέπει να συμμετέχουν στα συγκεκριμένα προγράμματα; (πχ. οι νεοπροσλαμβανόμενοι στις επιχειρήσεις, όλα τα στελέχη της επιχείρησης ανεξαρτήτως τμήματος στο οποίο εργάζονται, εκπρόσωποι της Διοίκησης των επιχειρήσεων, άλλοι;)

ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ Β: ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ.

B.1 Ποια πιστεύετε ότι είναι τα οφέλη για τα στελέχη και για την επιχείρηση στην οποία εργάζονται από την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την καινοτομία;

ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ Γ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ.

Γ.1 Ποιοι φορείς πιστεύετε ότι πρέπει να αναλάβουν την πρωτοβουλία σχεδιασμού, οργάνωσης και υλοποίησης των προγραμμάτων για την καινοτομία; (Κυβέρνηση / ΣΕΒ και άλλοι συλλογικοί φορείς της επιχειρηματικής κοινότητας / οι ίδιες οι επιχειρήσεις;)

Γ.2 Με βάση ποιες παραμέτρους πιστεύετε ότι πρέπει να εξειδικευτεί το περιεχόμενο εκπαίδευσης;

(πχ. αναλόγως του κλάδου / για τη συγκεκριμένη επιχείρηση στην οποία υλοποιείται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα / άλλο;)

Γ.3 Ποια πιστεύετε ότι πρέπει να είναι η διάρθρωση του περιεχομένου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την καινοτομία, ποια η ενδεδειγμένη μορφή της εκπαίδευσης; και ποιο το κατάλληλο μέσο παροχής της;

(πχ. θεωρητική; πρακτική; συνδυασμός των δύο; / εξατομικευμένη; ομαδική; / διαζώσης; εξ' αποστάσεως (e-learning);)

Γ.4 Ποια θεωρείτε αποτελεσματικά εργαλεία για αυτό το είδος της εκπαίδευσης (μελέτες περιπτώσεων / καλές πρακτικές / άλλο);

Γ.5 Θεωρείτε ότι η παροχή συμβουλευτικής (counseling - coaching) εντός της επιχείρησης πρέπει να περιλαμβάνεται στα προγράμματα εκπαίδευσης;

Γ.6 Ποια πιστεύετε ότι πρέπει να είναι η συχνότητα υλοποίησης των προγραμμάτων;

Γ.7 Από τι άλλους μηχανισμούς πιστεύετε ότι πρέπει να υποστηρίζεται η καινοτομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων (π.χ. μηχανισμούς συνεχούς παροχής πληροφοριών, κλπ.);

Γ.8 Πόσο απαραίτητη θεωρείτε τη δημιουργία Τμημάτων Καινοτομίας στις επιχειρήσεις (με αρμοδιότητες διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης της καινοτομικής δράσης τους); Ποιοι άλλοι οργανωτικοί μηχανισμοί πιστεύετε ότι θα ενίσχυαν την καινοτομική δραστηριότητα των επιχειρήσεων;

ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ Δ: ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.

Δ.1 Ποιοι θεωρείτε ότι είναι οι κυριότεροι ανασταλτικοί παράγοντες για τη συμμετοχή σας σε κάποιο πρόγραμμα εκπαίδευσης για την καινοτομία και τι κίνητρα πέραν της προσωπικής εξέλιξης θα διευκόλυναν τη συμμετοχή σας;

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με ποιους άλλους τρόπους θεωρείτε ότι μπορεί να βελτιωθεί η συμμετοχή των ελληνικών επιχειρήσεων σε δράσεις Δια Βίου Μάθησης σε θέματα καινοτομίας;

4.1.2 Κυριότερα Συμπεράσματα

Παρακάτω συνοψίζονται τα κυριότερα συμπεράσματα από την επεξεργασία των απαντήσεων συμμετεχόντων (Εκπαιδευτές / Σύμβουλοι ή και Επιχειρηματίες – Στελέχη Επιχείρησης) στην Πρωτοβουλία του ΣΕΒ «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη».

- Από όσους δήλωσαν την ιδιότητά τους το σύνολο ήταν Επιχειρηματίες ή στελέχη των Επιχειρήσεων.

- Σχεδόν το σύνολο των συμμετεχόντων στην έρευνα θεωρεί ότι οι δράσεις δια βίου μάθησης θα πρέπει να εφαρμοστούν στο σύνολο των εργαζομένων κάθε επιχείρησης, ωστόσο αναγνωρίζεται η σημασία συμμετοχής των διοικούντων ώστε να επικοινωνηθεί έμπρακτα στο προσωπικό η σημασία που δίνει η διοίκηση στην καθιέρωση μιας κουλτούρας καινοτομίας εντός των επιχειρήσεων.
- Ως κυριότερο όφελος αναγνωρίζεται η διεύρυνση του τρόπου σκέψης και ο προσανατολισμός στην ανεύρεση καινοτόμων ιδεών.
- Η συντριπτική πλειοψηφία θεωρεί ότι ο ΣΕΒ θα πρέπει να αναλάβει το σχεδιασμό, οργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης.
- Η συντριπτική πλειοψηφία θεωρεί κρίσιμο την εξειδίκευση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων βάσει του κλάδου δραστηριοποίησης.
- Η πλειοψηφία θεωρεί ότι ο συνδυασμός θεωρητικής και πρακτικής διαζώσης εκπαίδευσης έχει τα καλύτερα αποτελέσματα.
- Σχεδόν το σύνολο των συμμετεχόντων ενδιαφέρεται για ενημέρωση σχετικά με μελέτες περιπτώσεων.
- Σχεδόν το σύνολο των συμμετεχόντων θεωρεί απαραίτητη την πλαισίωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων από δράσεις συμβουλευτικής.
- Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων θεωρεί σκόπιμη την υλοποίηση των προγραμμάτων κάθε 6 μήνες.
- Αναγνωρίζεται η σημασία ενός μηχανισμού παροχής συνεχούς ενημέρωσης για τις εξελίξεις σε θέματα καινοτομίας.
- Η δημιουργία τμημάτων καινοτομίας κρίνεται απαραίτητη, ωστόσο κρίνεται μη ρεαλιστικό για μικρού μεγέθους επιχειρήσεις.
- Ως κύριος ανασταλτικός παράγοντας για τη συμμετοχή των εργαζομένων αναγνωρίζεται η έλλειψη χρόνου.
- Τέλος, σε ότι αφορά τις προτάσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής σε δράσεις ΔΒΜ παρατηρείται μεγάλη διαφοροποίηση στις απαντήσεις, ωστόσο διαφαίνεται ενδιαφέρον για δράσεις που θα ενισχύουν τη δικτύωση μεταξύ των επιχειρήσεων αλλά και τη διασύνδεση με τον ακαδημαϊκό χώρο.

Εν κατακλείδι προκύπτει ότι τα στελέχη των συμμετεχόντων αναγνωρίζουν τη σημασία και τα οφέλη από τη συμμετοχή σε αντίστοιχα προγράμματα δια βίου μάθησης, ωστόσο προκειμένου να ξεπεραστούν οι χρονικοί κυρίως περιορισμοί για τη συμμετοχή τους θα πρέπει να ενισχυθούν τα οφέλη που αντλούνται από τη συμμετοχή σε αυτά. Συγκεκριμένα ιδιαίτερη σημασία δόθηκε

- στην κλαδική ειδίκευση των προγραμμάτων,

- στον εμπλουτισμό των προγραμμάτων με περισσότερα πρακτικά παραδείγματα ή και επισκέψεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις,
- στην παροχή κινήτρων για τη συμμετοχή,
- στη συμμετοχή της Διοίκησης της Επιχείρησης στη μαθησιακή διαδικασία, είτε πρόκειται για επιμόρφωση, είτε για συμβουλευτική,
- στη συνεχή και οργανωμένη πληροφόρηση σε σχέση με δομές υποστήριξης, δυνατότητες συνεργασίας με άλλες επιχειρήσεις, Πανεπιστήμια, δυνατότητες χρηματοδότησης κλπ..

4.2 Επαφές και Συνεντεύξεις με στελέχη επιχειρήσεων

Συμπληρωματικά προς τη διαδικασία συγκέντρωσης απόψεων μέσω ερωτηματολογίου που διακινήθηκε ηλεκτρονικά (on line), πραγματοποιήθηκαν, σε συνεννόηση και με την υποστήριξη της Αναθέτουσας Αρχής, και προσωπικές συνεντεύξεις με στελέχη επιλεγμένων επιχειρήσεων με καινοτομικό προσανατολισμό. Στις συνεντεύξεις αυτές δόθηκε δυνατότητα εμβάθυνσης σε ειδικές περιοχές του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και στην έρευνα on line (κυρίως Ομάδες Ερωτήσεων Γ και Δ) οι οποίες αφορούν αντίστοιχα:

- Ομάδα ερωτήσεων Γ: Σχεδιασμός – Οργάνωση – Υλοποίηση ενεργειών προώθησης και καινοτομίας σε επιχειρήσεις.
- Ομάδα Ερωτήσεων Δ: Κίνητρα συμμετοχής στελεχών επιχειρήσεων στα προγράμματα αυτά

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν με στελέχη πέντε (5) επιχειρήσεων, μεταξύ 24/06 και 01/07/2015 και είχαν χαρακτήρα «ανοικτής συζήτησης» πάνω σε θέματα που οι παραπάνω δύο Ομάδες Ερωτήσεων εμπεριέχουν.

Στις συνεντεύξεις θεωρήθηκε σκόπιμο, πριν από κάθε άλλη άποψη, να ζητηθεί η έκφραση της αντίληψης των στελεχών, για το εύρος της έννοιας της καινοτομίας. Στο θέμα αυτό υπήρξε απόλυτη ταύτιση των απόψεων ως προς την αναγκαιότητα να αντιμετωπίζεται η καινοτομία, ως έννοια και πρακτική ευρείας εφαρμογής σε όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης (τεχνική, εμπορική, διοικητικές υπηρεσίες κλπ.). Ταυτόχρονα, εκφράστηκε, με χαρακτηριστική έμφαση, η άποψη ότι η εφαρμογή «νέων ιδεών» είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί από τις Διοικήσεις των επιχειρήσεων, χωρίς την πρωτοβουλία των οποίων και, στη συνέχεια, χωρίς ουσιαστική υποστήριξη εκ μέρους τους, η προώθηση και υλοποίηση καινοτόμων δραστηριοτήτων, θα έχει μόνο περιορισμένες προοπτικές. Οι Διοικήσεις είναι ταυτόχρονα αρμόδιες και για τον καθορισμό κριτηρίων («δεικτών») ελέγχου της απόδοσης κάθε αντίστοιχης πρωτοβουλίας (key performance indicators – KPIs).

Επισημάνθηκε ότι παρόμοιες πρωτοβουλίες εμποδίζονται, κατά την προώθησή τους στο εσωτερικό των επιχειρήσεων, από τον ίδιο τον «καινοτομικό» τους

χαρακτήρα και την φυσιολογική «αντίσταση σε αλλαγές» του προσωπικού. Επομένως, στις αρχικές φάσεις των πρωτοβουλιών, θα πρέπει να υπάρξει ιδιαίτερη προσπάθεια να προβληθούν τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν «για όλους». Προκειμένου να βοηθηθεί η υιοθέτησή τους, σκόπιμο θεωρείται να εστιαστούν οι πρώτες εφαρμογές σε «περιοχές καινοτομίας» όπου θα ήταν πιθανότερο να προκύψουν «γρήγορα θετικά αποτελέσματα» (Quick Gains).

Παράλληλα πάντως με τη «δέσμευση» των Διοικήσεων, η δυνατότητα να εξασφαλιστεί υποστήριξη και από συλλογικούς φορείς (π.χ. ΣΕΒ ή Περιφερειακοί Σύνδεσμοι Επιχειρήσεων ή και Κλαδικές Ενώσεις Επιχειρήσεων) εκτιμάται ότι θα αμβλύνει τυχόν σημαντικές επιφυλάξεις των επιχειρήσεων να αναπτύξουν καινοτομικού χαρακτήρα πρωτοβουλίες – συνήθως με επίκληση επιχειρημάτων όπως: μικρό μέγεθος, περιορισμένοι πόροι, έλλειψη εμπειρίας κλπ. Η πρόβλεψη δημιουργίας ενός «κεντρικού μηχανισμού παραγωγής και διοχέτευσης υποστηρικτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ανάπτυξης», στον οποίο οι επιχειρήσεις θα έχουν τη δυνατότητα να «προσχωρήσουν» και να αντλήσουν πόρους (π.χ. υπηρεσίες μέσω συμβούλων και εμπειρογνομόνων, πρόσβαση σε πηγές πληροφοριών τεχνικού ή άλλου χαρακτήρα κ.α.) αποτελούν οπωσδήποτε κρίσιμες προϋποθέσεις για διευκόλυνση της ανάληψης πρωτοβουλίας σε επίπεδο μεμονωμένης επιχείρησης, για την οποία η απόκτηση ανάλογων πόρων θα ήταν δύσκολη (από τεχνική και οικονομική άποψη). Στο ίδιο θέμα διατυπώθηκε επίσης, γενική επιφύλαξη για την αποτελεσματικότητα των κρατικών φορέων που θα αναλάμβαναν πιθανώς, την παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών, συγκρινόμενων με ιδιωτικούς φορείς σε ότι αφορά την ποιότητα και την ταχύτητα παροχής των εξεταζόμενων υπηρεσιών.

Το πλεονέκτημα αυτής της κατηγορίας φορέων είναι επίσης έντονο και σε ότι αφορά τη δυνατότητα κατάλληλης διαμόρφωσης υλικού εκπαιδευσης στελεχών επιχειρήσεων, με κριτήρια τις εξειδικευμένες ανάγκες των επιχειρήσεων.

Πρωταρχικής σημασίας είναι η πρόβλεψη ειδικής προετοιμασίας επιλεγμένων στελεχών, ως Συντονιστών Καινοτομίας, σε επίπεδο επιχείρησης. Οι Συντονιστές αυτοί θα αναλαμβάνουν, με αποφάσεις των Διοικήσεων των Επιχειρήσεων, να συντονίζουν εσωτερικές διεργασίες, με συμμετοχή και άλλων στελεχών, με στόχο την «παραγωγή ιδεών» για σκόπιμες καινοτομίες και την προώθησή τους στις Διοικήσεις των Επιχειρήσεων.

Από τις συνεντεύξεις διαπιστώθηκε ότι, αντίθετα πιθανώς με την αντίληψη που επικρατεί για απουσία οργανωμένων συστημάτων προώθησης της καινοτομίας, υπάρχουν Ελληνικές επιχειρήσεις των οποίων οι πρακτικές και οι εμπειρίες θα μπορούσαν κάλλιστα να χαρακτηριστούν ως «καλές πρακτικές».

Οι πρακτικές αφορούν κυρίως την εφαρμογή, τυπικά η άτυπα, αλλά, σε κάθε περίπτωση, συστηματικά και από αρκετά χρόνια, εφαρμογές «ενδο-επιχειρηματικής» αναζήτησης και καλλιέργειας «ιδεών για καινοτομίες». Υπό την προϋπόθεση ότι οι πρακτικές αυτές θα μπορούσαν να αναλυθούν σε

λεπτομέρειες (χωρίς απαραίτητα να περιλαμβάνονται στις αναλύσεις αυτές, πληροφορίες και στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως «εμπιστευτικά»), θα μπορούσε να συγκεντρωθεί κατάλληλο υλικό προκειμένου αυτό να εμπλουτίσει προγράμματα κατάρτισης ή και ευαισθητοποίησης σε θέματα καινοτομίας παρουσιάζοντας «Ελληνικές καλές πρακτικές», των οποίων η σημασία σαφώς θα υπερέχει – από άποψη έντασης και αποτελεσματικότητας μετάδοσης μηνυμάτων και παραδειγματισμό – έναντι άλλου υλικού το οποίο χρησιμοποιείται ευρέως και προέρχεται κατά βάσει από πρακτικές ξένων επιχειρήσεων.

Αναφορικά με το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού, ιδιαίτερες αναφορές υπήρξαν στη σκοπιμότητα το υλικό αυτό να περιέχει παραδείγματα επιτυχημένων διαδικασιών καινοτομικής δράσης επιχειρήσεων, αλλά και άλλων λιγότερο πετυχημένων. Αναφορά πάντως, και στις δύο περιπτώσεις, θα πρέπει να γίνεται στους παράγοντες που οδήγησαν σε καλή ή σε λιγότερο καλή έκβαση των εγχειρημάτων. Με τον τρόπο αυτό, τα εκπαιδευόμενα στελέχη θα έχουν τη δυνατότητα να εντοπίζουν αντιστοιχίες ή αναντιστοιχίες με την κατάσταση των επιχειρήσεων στις οποίες τα ίδια εργάζονται και να ευαισθητοποιούνται ανάλογα για τις ενδεδειγμένες ή μη ενδεδειγμένες κινήσεις στις δικές τους περιπτώσεις.

Ερωτήματα στα οποία οι συζητήσεις επίσης επεκτάθηκαν αφορούσαν:

- α) τα συστήματα κινητροδότησης στελεχών για συμμετοχή στα προγράμματα προώθησης καινοτομίας
- β) επιμέρους οργανωτικά στοιχεία των προγραμμάτων.

Αναφορικά με το πρώτο οι απόψεις που διατυπώθηκαν συγκλίνουν στο ότι κάποιου τύπου κίνητρα είναι σκόπιμο να προβλέπονται - χωρίς ωστόσο αυτά να έχουν ρητά ή/και αμιγώς οικονομικό χαρακτήρα. Η «αναγνώριση καλής υπηρεσίας και προσφοράς» (πιθανώς με ειδική αναφορά στην εταιρική ταυτότητα) θεωρείται απαραίτητη, όπως και η πρόβλεψη τα προγράμματα να υλοποιούνται με ελαχιστοποίηση του χρόνου και της προσωπικής προσπάθειας που αυτά απαιτούν. Για το λόγο αυτό, η συχνότητα ομαδικών συναντήσεων αποτελεί σοβαρό θέμα που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό των προγραμμάτων. Η αξιοποίηση σύγχρονων και αποτελεσματικών μεθόδων εκπαίδευσης που αποφεύγουν χρονο-χωρικούς περιορισμούς (π.χ. εκπαίδευση από απόσταση) εκτιμάται ότι θα συμβάλλει σημαντικά.

Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι, στη διάρκεια των επαφών και συνεντεύξεων, διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν ελληνικές επιχειρήσεις που διαθέτουν αξιολογές εμπειρίες οργάνωσης και υλοποίησης καινοτομικής δράσης. Ιδιαίτερα μάλιστα χαρακτηριστικό είναι ότι οι επιχειρήσεις αυτής της κατηγορίας εκφράζουν ενδιαφέρον και πρόθεση συνεργασίας σε προγράμματα ενημέρωσης ευρύτερου κύκλου επιχειρήσεων – ακόμα δε και σύμπραξης σε εκπαιδευτικά προγράμματα για ενίσχυση της καινοτομίας.

Τέλος, από τις συνεντεύξεις προέκυψαν και πληροφορίες για εξειδικευμένους ευρωπαϊκούς η και διεθνείς οργανισμούς από τους οποίους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να αντληθεί τεχνογνωσία η/και υλικό κατάλληλο για τον σχεδιασμό και την αποτελεσματική λειτουργία σχημάτων όπως οι «Κύκλοι Καινοτομίας» που προτείνονται στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης για την Καινοτομία.

4.3 Αξιολόγηση υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης που παρασχέθηκαν

4.3.1 Αξιολόγηση υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης που παρασχέθηκαν

Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης που παρέχονται από τους Συμβούλους στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας του ΣΕΒ «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη» αξιολογούνται από τα στελέχη επιχειρήσεων, μέσω κατάλληλα διαμορφωμένου ερωτηματολογίου.

Υπενθυμίζεται ότι η επεξεργασία των ερωτηματολογίων πραγματοποιείται σε επίπεδο τμήματος επιμόρφωσης και συνολικά. Ειδικότερα, η διαδικασία που ακολουθείται περιλαμβάνει:

- Ολοκλήρωση κάθε συνεδρίας και συμπλήρωση του ερωτηματολογίου (Έντυπο Α4 Αξιολόγησης Συμβουλευτικής Υποστήριξης από τους συμμετέχοντες)
- Ολοκλήρωση όλων των συνεδριών στις οποίες συμμετέχουν τα στελέχη επιχειρήσεων του ιδίου Τμήματος Επιμόρφωσης.
- Επεξεργασία των απαντήσεων και παρουσίαση των αποτελεσμάτων.
- Σύνθεση των επιμέρους αξιολογήσεων σε επίπεδο Τμήματος και στο σύνολο της Παρέμβασης.

Ο πίνακας που ακολουθεί δίνει τον αριθμό των ερωτηματολογίων από κάθε τμήμα επιμόρφωσης που επεξεργάστηκε ο Ανάδοχος για την εξαγωγή των συμπερασμάτων που παρουσιάζονται στη συνέχεια:

Τμήμα Επιμόρφωσης	Αριθμός Ερωτηματολογίων
ΚΑΣΤΟΡΙΑ_1	22
ΚΑΤΕΡΙΝΗ_1	18
ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ_1	20
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ_1	22
ΑΘΗΝΑ_1	22
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ_1	18
ΚΑΛΑΜΑΤΑ_1	17
ΠΑΤΡΑ_1	15
ΠΑΤΡΑ_2	20
ΚΑΒΑΛΑ_1	24
ΣΥΝΟΛΟ	198

Τα παραπάνω 198 ερωτηματολόγια αφορούν τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο συνολικά 87 συνεδριών.

Τα στελέχη αξιολόγησαν σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία τα ακόλουθα:

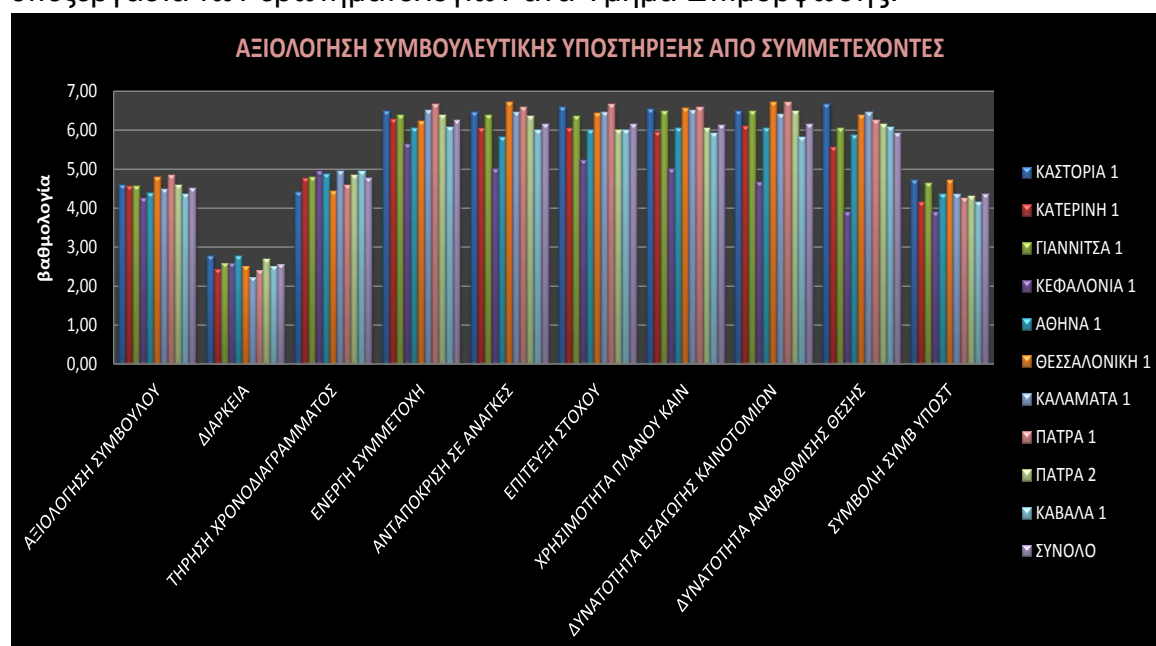
- ❖ Τον Σύμβουλο που παρείχε τις υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης ως προς 8 παραμέτρους:
 - Γνώση – Εμπειρία
 - Επιστημονική Εγκυρότητα
 - Επικοινωνία
 - Συνεργασία
 - Διαθεσιμότητα
 - Τεκμηρίωση Απόψεων
 - Οργάνωση – Μεθοδικότητα
 - Επίλυση Προβλημάτων
- ❖ Την συμβουλευτική υποστήριξη ως προς 8 διαστάσεις της:
 1. Διάρκεια της συμβουλευτικής σε σχέση με περιεχόμενο (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 3)
 2. Τήρηση χρονοδιαγράμματος (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 5)
 3. Παροχή δυνατότητας ενεργούς συμμετοχής (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 7)
 4. Σύνδεση συμβουλευτικής με ανάγκες στελέχους (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 7)
 5. Σύνδεση της εκπόνησης του Πλάνου Καινοτομίας με την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων καινοτομίας (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 7)
 6. Χρησιμότητα του πλάνου καινοτομίας σε σχέση με τις ανάγκες της επιχείρησης (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 7)

7. Εκτίμηση της δυνατότητας εισαγωγής καινοτομίας στην επιχείρηση μέσα από την εκπόνηση του πλάνου καινοτομίας και του σχεδιασμού του μηχανισμού καινοτομίας (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 7)
 8. Εκτίμησης της δυνατότητας αναβάθμισης της θέσης εργασίας μέσα από τη συμμετοχή στην Πρωτοβουλία (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 7)
- ❖ Τη συμβολή της συμβουλευτικής υποστήριξης στην επίτευξη των στόχων του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Καινοτομίας (κλίμακα βαθμολογίας: 1 – 5)

και διατύπωσαν προτάσεις σε σχέση με:

1. αναλυτικότερη περιγραφή των περιεχομένων του Πλάνου Καινοτομίας
2. αναλυτικότερες οδηγίες σύνταξης των επιμέρους ενοτήτων
3. περισσότερους βαθμούς ελευθερίας στην αναζήτηση καινοτομιών
4. περισσότερο χρόνο καθοδήγησης – υποστήριξης
5. λιγότερη θεωρία – περισσότερο πρακτική προσέγγιση
6. άλλες προτάσεις

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων ανά Τμήμα Επιμόρφωσης.

Όπως φαίνεται και στο σχήμα, τα συνολικά μέχρι τώρα αποτελέσματα της αξιολόγησης των υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης από τους επιχειρηματίες – στελέχη επιχειρήσεων που συμμετείχαν στη Δράση είναι θετικά. Ο σταθμισμένος με βάση τον αριθμό συμμετεχόντων σε κάθε τμήμα συνολικός μέσος όρος των βαθμολογιών που δόθηκαν σε κάθε ερώτηση κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα με βάση τη χρησιμοποιούμενη κλίμακα.

Το σχήμα απεικονίζει ωστόσο και τις διαφορές στις απόψεις των συμμετεχόντων κάθε Τμήματος.

Συγκριτικά οι υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης εμφανίζουν τις καλύτερες επιδόσεις στα Τμήματα Καστοριά 1, Θεσσαλονίκη 1, Γιαννιτσά 1, Πάτρα 1 και Καλαμάτα 1 και τις λιγότερο καλές στα Τμήματα Κεφαλονιά 1 και Αθήνα 1.

Οι προτάσεις που επέλεξαν οι συμμετέχοντες για τη βελτίωση της δράσης συμβουλευτικής υποστήριξης κατατάσσονται ως εξής κατά φθίνουσα σειρά προτίμησης:

1. **λιγότερη θεωρία – περισσότερο πρακτική προσέγγιση** (μεγαλύτερο ποσοστό στο τμήμα Καστοριά 1)
2. **περισσότερους βαθμούς ελευθερίας στην αναζήτηση καινοτομιών** (μεγαλύτερο ποσοστό στο τμήμα Κατερίνη 1)
3. **αναλυτικότερες οδηγίες σύνταξης των επιμέρους ενοτήτων** (μεγαλύτερο ποσοστό στο τμήμα Κεφαλονιά 1, το οποίο την κατατάσσει στην 3^η θέση)
4. **αναλυτικότερη περιγραφή των περιεχομένων του Πλάνου Καινοτομίας** (μεγαλύτερο ποσοστό στο τμήμα Κεφαλονιά 1, το οποίο την κατατάσσει στην 4^η θέση)
5. **περισσότερο χρόνο καθοδήγησης – υποστήριξης** (μεγαλύτερο ποσοστό στο τμήμα Θεσσαλονίκη 1 και στην πραγματικότητα 3^η στις προτιμήσεις).

4.3.2 Αξιολόγηση από τους Συμβούλους

Τα κυριότερα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν από τους Συμβούλους που παρείχαν τις υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης προς τα στελέχη των δέκα τμημάτων αντίστοιχα, είναι τα ακόλουθα:

- Τα στελέχη επιχειρήσεων συμμετείχαν ενεργά στη συμβουλευτική διαδικασία και συνεργάστηκαν αρμονικά μεταξύ τους σε μια κοινή προσπάθεια κατανόησης των εννοιών και διαμόρφωσης προτάσεων για καινοτομικές επιχειρηματικές λύσεις.
- Τα στελέχη υψηλότερου εκπαιδευτικού υπόβαθρου και νεαρότερα σε ηλικία λειτούργησαν με μεγαλύτερο ζήλο για την επίτευξη του στόχου.
- Σε αρκετές περιπτώσεις εκτιμάται ότι η ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων από τα στελέχη που συμμετείχαν στο πρόγραμμα θα οδηγήσει σε μια αλλαγή της συμπεριφοράς τους απέναντι στις διαδικασίες της επιχείρησης, σε έναν διαφορετικό τρόπο σκέψης και στην καλύτερη κατανόηση του εργασιακού τους περιβάλλοντος.

- Ο στόχος της διαμόρφωσης του πλάνου καινοτομίας για την επιχείρηση επετεύχθη πιο αποτελεσματικά στις περιπτώσεις που τα στελέχη ήταν οι ίδιοι οι επιχειρηματίες καθώς και στις περιπτώσεις που υπήρξε στήριξη του εγχειρήματος από τη Διοίκηση της επιχείρησης.
- Σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχει βούληση εφαρμογής της πρότασης καινοτομίας, με κύριο εμπόδιο την έλλειψη των απαιτούμενων κεφαλαίων.
- Ο κύριος ανασταλτικός παράγοντας στην εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου πλάνου καινοτομίας ήταν ο φόρτος εργασίας που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι επιχειρηματίες και τα στελέχη, ιδιαίτερα στην περίπτωση πολύ μικρών επιχειρήσεων.
- Οι σύμβουλοι που ολοκλήρωσαν τις συνεδρίες τους έμειναν ικανοποιημένοι από τα αποτελέσματα των υπηρεσιών που παρείχαν και εκτιμούν ότι ανεξάρτητα από την ποιότητα και την πληρότητα των πλάνων καινοτομίας που καταρτίστηκαν από τα στελέχη, η συμβολή της συμβουλευτικής διαδικασίας στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των στελεχών υπήρξε σημαντική.
- Στα θετικά καταγράφεται τέλος και το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε για συμμετοχή και σε άλλες αντίστοιχες πρωτοβουλίες.

4.4 Σύνοψη εξωτερικής αξιολόγησης για το σύνολο της Πράξης

Η Πρωτοβουλία του ΣΕΒ «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη», ήτοι το παρόν Έργο, αποτελεί μέρος ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης της Ανώνυμης Εταιρείας Αναπτυξιακών Δράσεων Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας/ΣΕΒ που υλοποιείται στο πλαίσιο του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», με στόχο τη συντονισμένη και διαρκή (Δια Βίου) αναβάθμιση της ποιότητας του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας, σε σύνδεση με τις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας και του επιχειρείν, για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της Εξωστρέφειας, της Καινοτομίας και της Επιχειρηματικότητας.

Το ολοκληρωμένο αυτό σχέδιο δράσης αποτελεί μια Πράξη του ΕΠ που περιλαμβάνει 6 υποέργα, εκ των οποίων το 2^ο αντιστοιχεί στο παρόν Έργο μέρος του οποίου είναι και το παραδοτέο ανά χείρας. Συγκεκριμένα υλοποιούνται τα ακόλουθα Υποέργα:

Υποέργο 1: Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Πρωτοβουλίες και Δικτυώσεις για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων Εξωστρέφειας

Υποέργο 2: Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Πρωτοβουλίες και Δικτυώσεις για την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων Καινοτομίας

Υποέργο 3: Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα – Φιλοξενία και Αναδοχή Νέων Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών

Υποέργο 4: Καινοτόμος Επιχειρηματικότητα – Συμβουλευτική Υποστήριξη

Υποέργο 5: Δράσεις ενίσχυσης των υπηρεσιών Δια Βίου Μάθησης στους νέους και τις επιχειρήσεις

Υποέργο 6: Αξιολόγηση της Πράξης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά τα κυριότερα συμπεράσματα από το Υποέργο 6 που αφορά στην αξιολόγηση της Πράξης, με έμφαση ωστόσο στα συμπεράσματα που συνδέονται με το παρόν Έργο, δηλαδή το Υποέργο 2. Συγκεκριμένα παρουσιάζεται η ανάλυση SWOT, καθώς και οι προτάσεις του εξωτερικού αξιολογητή για τη βελτίωση των πρακτικών που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη».

Ισχυρά Σημεία	<ul style="list-style-type: none"> • Ο καινοτόμος σχεδιασμός του έργου και η φιλοσοφία με την οποία το αντιμετωπίζει η ηγετική ομάδα σχεδιασμού και διαχείρισης • Η εισαγωγή των καινοτόμων εννοιών του coach και του μέντορα για την υποστήριξη δράσεων επιχειρηματικότητας, καινοτομίας και εξωστρέφειας, • Η αξιοποίηση πολύ ικανών στελεχών από δυναμικές επιχειρήσεις με πολυετή εμπειρία, ως μέντορες, • Η ικανή ομάδα στελεχών της Αναθέτουσας Αρχής που έχει διατεθεί για τη διαχείριση, παρακολούθηση και υποστήριξη του έργου, • Η ευελιξία στη λήψη αποφάσεων/ απόκριση στην επίλυση προβλημάτων, από τα αρμόδια στελέχη διαχείρισης – παρακολούθησης. • Ο υψηλός βαθμός αποδοχής από την πλευρά στελεχών των επιχειρήσεων (Υποέργα 1 και 2) και των μελλοντικών επιχειρηματιών (Υποέργα 3 & 4), ιδίως των νέων επιστημόνων. • Το υψηλό επίπεδο συντελεστών (εκπαιδευτών, συμβούλων, μεντόρων, coach). • Η σταδιακή ανάπτυξη κουλτούρας εξωστρέφειας, Εξωστρέφειας, Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης. • Το «brand name» του ΣΕΒ. • Η εμφάνιση νεοφυών επιχειρήσεων, που μπορεί να αποτελέσουν οδηγό για τον πολλαπλασιασμό τους /η ανάδειξη νέων επιχειρηματικών ιδεών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη χρόνου των στελεχών επιχειρήσεων, • Η συμπίκνωση του ωρολογίου προγράμματος σε επαρχιακές πόλεις, λόγω χρονικών περιορισμών των εκπαιδευτών, • Η ημερήσια διάρκεια της επιμόρφωσης ή/και της συμβουλευτικής, • Η ανομοιογένεια των τμημάτων επιμόρφωσης ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο και τους κλάδους επιχειρήσεων που μετέχουν (άποψη εκπαιδευτών). • Η δυσκολία μέρους στελεχών επιχειρήσεων να αντιληφθούν τη φιλοσοφία του έργου, καθώς το σύνολο των δράσεων είναι πιο «προχωρημένο» από αυτό που μπορούσε να αντιληφθεί και να υποστηρίξει η Ελληνική αγορά. • Η αδυναμία κατανόησης από μερίδα επιχειρήσεων της διαδικασίας να ενσωματώσουν κουλτούρα επιχείρησης που «συνεχώς μαθαίνει». • Η δυσκολία δικτύωσης με φορείς χρηματοδότησης για την επιχειρηματικότητα.
Ευκαιρίες	<ul style="list-style-type: none"> • Η χρονική στιγμή που έχει ισχυροποιήσει την ανάγκη της αγοράς για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, • Η δυνατότητα προσαρμογής σε μεταβαλλόμενες συνθήκες από πλευράς Αναθέτουσας Αρχής, • Η ανάγκη επιπρόσθετης αναβάθμισης του περιγράμματος και των δεξιοτήτων του Συμβούλου/Coach/Μέντορα για την αξιοποίηση του ρόλου και της συμβολής του σε Προγράμματα μεγαλύτερης κλίμακας, • Η προσφορά όλου του υλικού ηλεκτρονικά, μέσα από την ψηφιακή βιβλιοθήκη, • Η εξέταση σεναρίων αυτοχρηματοδότησης του έργου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η μη δημιουργία συνολικά εξειδικευμένου στελεχιακού δυναμικού για την υποστήριξη της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας, • Η ολοκλήρωση και μη επανάληψη έργου/ έργων με ανάλογα χαρακτηριστικά λόγω έλλειψης πόρων, • Η μη αξιοποίηση από το ΣΕΒ της δυνατότητας που του παρέχεται για την περαιτέρω ανάληψη δράσεων υποστήριξης του νέου προσώπου της επιχειρηματικότητας, μέσα από την αξιοποίηση της εμπειρίας που αποκτήθηκε από την υλοποίηση της Πρωτοβουλίας.

Προτάσεις εξωτερικού αξιολογητή

Θεωρείται ότι θα πρέπει να εξεταστούν από την Αναθέτουσα Αρχή:

- Μια πιο εντατική & στοχευμένη προσπάθεια, ώστε να κατανοήσουν οι επιχειρήσεις, ότι πρέπει να δημιουργήσουν εσωτερικό μηχανισμό ανάπτυξης εξωστρέφειας / καινοτομίας και να μην περιμένουν απλά ο σύμβουλος να τους ετοιμάσει το σχέδιο. Δηλαδή ουσιαστικά να «μάθουν πώς να μαθαίνουν», ώστε να είναι ικανές στο μέλλον να αναπροσαρμόζονται, βελτιώνονται, επικαιροποιούν το σχέδιό τους.
- Να αυξηθεί ο βαθμός ενημέρωσης των επιχειρήσεων, για την ανάγκη παροχής στοιχείων στους συμβούλους ώστε να επιτύχουν στο έργο τους. Ενδεχομένως όταν προκύπτει ανάλογο θέμα, να απαιτείται επαφή με την επιχείρηση από υψηλότερης βαθμίδας στέλεχος της Αναθέτουσας Αρχής. Ακόμα προτείνεται να εξεταστεί η υπογραφή από τους συμβούλους που υποστηρίζουν επιχειρήσεις εν λειτουργία, πρωτοκόλλου εμπιστευτικότητας, ειδικά με τις επιχειρήσεις που αποφεύγουν να διαθέσουν τα απαραίτητα στοιχεία στο σύμβουλο λόγω απορρήτου.
- Σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις, να γίνει προσπάθεια μείωσης του φόρτου εργασίας των στελεχών τη συγκεκριμένη περίοδο υλοποίησης. Αυτό είναι εφικτό, αν προβληθούν τα οφέλη για την επιχείρηση.
- Να εξετάζεται κατά περίπτωση, με τη σύμφωνη γνώμη των ωφελούμενων και εφόσον συνθήκες όπως οι χρόνοι μετακινήσεων, οικονομική επιβάρυνση από την ανάγκη διαμονής εκπαιδευτών, συμβούλων κλπ. το επιτρέπουν, η μείωση του απαιτούμενου ημερήσιου χρόνου δράσεων εκπαίδευσης ή/και συμβουλευτικής, με επιμήκυνση της συνολικής χρονικής διάρκειας.
- Να επικαιροποιηθεί το υποστηρικτικό υλικό, ώστε να γίνει πιο πρακτικό το πρόγραμμα, με περισσότερες μελέτες περίπτωσης από την πραγματική λειτουργία επιχειρήσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Να εξεταστεί η αυτό-αξιολόγηση των εμπλεκόμενων ομάδων (ωφελουμένων, εκπαιδευτών, συμβούλων κλπ).
- Να αναπτυχθεί μηχανισμός εκ των υστέρων παρακολούθησης (follow up), μετά τη λήξη της επιμόρφωσης ή /και της συμβουλευτικής.
- Να δημιουργηθεί τηλεφωνικό κέντρο (help desk) αποκλειστικά για το πρόγραμμα, ώστε να υπάρχει αμεσότητα στην επικοινωνία και αποτελεσματικότητα στην αναζήτηση πληροφοριών.
- Να αξιολογηθεί η δυνατότητα επισκέψεων των ωφελούμενων της καινοτομίας, σε επιχειρήσεις που καινοτομούν.
- Να ερευνηθεί η δυνατότητα επαγγελματικής πιστοποίησης για τους «coaches» και ίσως για τους μέντορες.

5. Στόχευση του Σχεδίου Δράσης

5.1 Το Σκεπτικό και οι Στόχοι του Σχεδίου Δράσης για την Καινοτομία

Η σκοπιμότητα σχεδιασμού και εισαγωγής καινοτομιών στις Ελληνικές επιχειρήσεις αποτελεί αναγνωρισμένη ανάγκη.

Ενώ αυτό ισχύει για όλες τις οικονομικές μονάδες σε όλες τις χώρες του κόσμου, ανεξάρτητα μάλιστα και από το επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης στο οποίο βρίσκονται, ειδικά για τις ελληνικές επιχειρήσεις η αναγκαιότητα και ο επείγον χαρακτήρας ανάληψης πρωτοβουλιών, τονίζεται ιδιαίτερα και από τα εξής:

1. Η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών εμφανίζεται σοβαρά υποβαθμισμένη και σε φθίνουσα πορεία.
2. Διαπιστώνεται, εξάντληση των περιθωρίων αποτελεσματικής τόνωσης της ανταγωνιστικότητας μέσω, αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο, μείωσης του κόστους παραγωγής.
3. Η κρατική πολιτική ενθάρρυνσης της Έρευνας & της Τεχνολογίας, ιδίως στο επίπεδο των επιχειρήσεων, περιορισμένη μόνο επιτυχία έχει να επιδείξει.
4. Εκστρατείες τόνωσης της εξωστρέφειας και αξιοποίησης ευκαιριών προώθησης ελληνικών προϊόντων σε ξένες αγορές, δεν έχουν αναληφθεί σε ικανοποιητικό βαθμό, ενώ, ταυτόχρονα, η απορροφητικότητα της εγχώριας αγοράς περιορίζεται.
5. Υπάρχει, για διάφορους λόγους, διαδεδομένη αντίληψη ότι η Καινοτομία αφορά κυρίως επιχειρήσεις εντάσεως-τεχνολογίας και τις τεχνικές λειτουργίες των επιχειρήσεων.
6. Επίσης διαδεδομένη είναι και η αντίληψη ότι η Καινοτομία είναι, σχεδόν εξ' ορισμού, πρακτική υψηλού κόστους, το οποίο οι κατά πλειοψηφία ελληνικές επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν.
7. Παρατηρείται έλλειψη εθνικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων για «δια βίου μάθηση» για την ενίσχυση της καινοτομίας και απουσία πλαισίου αναγνώρισης και προβολής επαγγελματών που ενισχύουν την καινοτομική δραστηριότητα.

Και ενώ οι παραπάνω παράγοντες διαμορφώνουν διαχρονικά και σωρευτικά ένα αρνητικού χαρακτήρα υπόβαθρο για ανάπτυξη Καινοτομιών στις ελληνικές επιχειρήσεις, αναγνωρίζεται αντίστοιχα ότι υπάρχουν ορισμένα αντικειμενικά στοιχεία τα οποία, με κατάλληλη αξιοποίηση και στο πλαίσιο μεθοδικά σχεδιασμένων και οργανωμένων προγραμμάτων, θα ήταν δυνατό να προκαλέσουν ουσιαστική **«αλλαγή και τόνωση»** στις πρωτοβουλίες των επιχειρήσεων για καινοτομική δράση, για αποτελεσματική υλοποίηση καινοτομιών κάθε τύπου και για επίτευξη προόδου, άμεσης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης. Η προβολή, στην συνέχεια, της προόδου αυτής και της επίπτωσής της στις επιδόσεις όσων επιχειρήσεων καινοτομούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι θα επενεργούσε θετικά και πολλαπλασιαστικά σε ευρύτερους κύκλους επιχειρήσεων, για ανάληψη παρόμοιων πρωτοβουλιών.

Τα στοιχεία αυτού του τύπου που θα πρέπει ιδιαίτερα να ληφθούν υπόψη είναι τα εξής:

Πρώτον: Ότι η ανταγωνιστικότητα κόστους, και ιδίως η ανταγωνιστικότητα κόστους εργασίας, δεν αποτελεί πλέον, ή τουλάχιστον δεν αποτελεί την κύρια, αποτελεσματική μέθοδο τόνωσης της ανταγωνιστικότητας.

Δεύτερο: Ότι, ειδικά σε συνθήκες περιορισμού της διαθεσιμότητας πόρων εκ μέρους των επιχειρήσεων, οι περιορισμοί αυτοί είναι δυνατόν να υπερκεραστούν εφαρμόζοντας νέους τρόπους οργάνωσης των πόρων ή διοχέτευσης των περιορισμένων πόρων σε νέους τύπους προϊόντων ή υπηρεσιών στα οποία η αποδοτικότητά τους θα ήταν μεγαλύτερη.

Τρίτο: Ότι καινοτομίες μπορούν και πρέπει να επιχειρούνται σε όλες τις λειτουργίες των επιχειρήσεων - όχι μόνο στις τεχνικές - και ότι, κατά συνέπεια, όλα τα στελέχη των επιχειρήσεων - όχι μόνο εκείνα τεχνολογικού υπόβαθρου και λειτουργίας - μπορούν και πρέπει να κινητοποιηθούν προς την κατεύθυνση παραγωγής «καινοτόμων ιδεών» που θα είχαν ενδιαφέρον για τις επιχειρήσεις-εργοδότες τους.

Τέταρτο: Ότι πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, τόσο των συλλογικών φορέων, όσο και των ίδιων των επιχειρήσεων, έχουν τη δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, να συμπληρώσουν πρωτοβουλίες των Κρατικών Φορέων, να συνεργαστούν μαζί τους και, με κατάλληλους χειρισμούς, να εξασφαλίσουν ανάπτυξη συνεργειών και θετικών αποτελεσμάτων γενικότερου συμφέροντος.

Πέμπτο: Ότι, για την υλοποίηση πρωτοβουλιών για προγράμματα ενίσχυσης της καινοτομίας, είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν πόροι από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, τόσο για την άμεση ενίσχυση της καινοτομίας, όπως για παράδειγμα μέσω της χρηματοδότησης καινοτομικών έργων και ανάπτυξης υποδομών για την ενεργητική στήριξη της καινοτομικής δραστηριότητας, όσο και την έμμεση ενίσχυση, όπως για παράδειγμα η ενίσχυση των καινοτομικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού.

Συνδυάζοντας τις δύο παραπάνω Ομάδες παραγόντων, δηλαδή: (α) τους παράγοντες που αναδεικνύουν την επιτακτική Ανάγκη για Καινοτομία και (β) τις ευκαιρίες ενίσχυσης της καινοτομίας που αναδεικνύονται, αναγνωρίζονται ευκαιρίες και δυνατότητες για πρωτοβουλίες για ενίσχυση της καινοτομίας. Το κύριο ερώτημα που προκύπτει είναι: **«ποιο θα ήταν το πλέον κατάλληλο Σχέδιο Δράσης για οργάνωση και υλοποίηση των πρωτοβουλιών αυτών, για όλες τις μορφές Καινοτομίας, στο επίπεδο επιχειρήσεων, κλάδων ή και γενικότερα».**

Το παρόν παραδοτέο έχει ως αντικείμενο ακριβώς την παρουσίαση και υποστήριξη ενός **Σχεδίου Δράσης Δια Βίου Μάθησης για την ενίσχυση της Καινοτομίας στις ελληνικές επιχειρήσεις**, το οποίο:

- συνεκτιμά τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των ελληνικών επιχειρήσεων,
- είναι ρεαλιστικό, από την άποψη απαιτούμενων πόρων και οργανωτικών προϋποθέσεων,
- είναι ελκυστικό για τις επιχειρήσεις των οποίων αμβλύνονται οι επιφυλάξεις, για προσχώρηση σε σχήματα και προγράμματα που προτείνονται,
- είναι εφικτό, από την άποψη δυνατοτήτων εξασφάλισης πηγών χρηματοδότησης που συμπληρώνει τους ίδιους πόρους και, τέλος,

- είναι βιώσιμο, με την έννοια ότι, αν και η διάρκεια υλοποίησης του περιορίζεται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο 5 μόνο ετών, η μεσοπρόθεσμη λειτουργία και τα αποτελέσματά του, εξασφαλίζουν δυνατότητες επέκτασης της λειτουργίας του, βασισμένης πλέον στην σταδιακά αναπτυσσόμενη νέα «**κουλτούρα καινοτομίας**» στις επιχειρήσεις - στις Διοικήσεις τους και το στελεχιακό / εργατικό δυναμικό τους.

Στο παραπάνω πλαίσιο διαμορφώνονται και αναπτύσσονται οι ακόλουθοι πέντε **βασικοί στόχοι** του **Σχεδίου Δράσης Δια Βίου Μάθησης για την ενίσχυση της Καινοτομίας**:

1 Ενίσχυση δεξιοτήτων και ικανοτήτων καινοτομίας

2 Διαμόρφωση εκπαιδευτικού πλαισίου για την προώθηση της καινοτομίας

3 Προαγωγή ειδικοτήτων που συμβάλλουν στην καινοτομία

4 Δημιουργία περιβάλλοντος ανοικτής καινοτομίας

5 Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση στα ζητήματα της καινοτομίας

Οι παραπάνω στόχοι είναι αλληλένδετοι και εξυπηρετούνται από ένα πλέγμα συμπληρωματικών μεταξύ τους παρεμβάσεων.

Κεντρικό Στόχο του Σχεδίου Δράσης αποτελεί η **ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων καινοτομίας** του ανθρώπινου δυναμικού των ελληνικών επιχειρήσεων, ώστε αυτές να αποκτήσουν καινοτόμο προσανατολισμό και να αναπτύξουν νέες δραστηριότητες που θα συμβάλουν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους. Ο Στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω παρεμβάσεων εξειδικευμένης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, τόσο στα ζητήματα της επιχειρηματικής καινοτομίας όσο και σε ειδικότητες που αναγνωρισμένα συμβάλλουν στην αύξηση των καινοτομικών επιδόσεων των επιχειρήσεων.

Ο Στόχος της **διαμόρφωσης εκπαιδευτικού πλαισίου για την προώθηση της καινοτομίας** προωθείται με τη δημιουργία εκπαιδευτικής υποδομής για την παροχή εξειδικευμένης και αναγνωρισμένης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στα θέματα επιχειρηματικής καινοτομίας. Η ανάπτυξη και καθιέρωση προγραμμάτων σπουδών, επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων και σχημάτων πιστοποίησης θέσεων με προσανατολισμό την καινοτομία, συνθέτουν ένα πλαίσιο για την παροχή προηγμένων υπηρεσιών εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, τόσο προς τους υφιστάμενους όσο και προς τους μελλοντικούς εργαζόμενους των επιχειρήσεων.

Ο Στόχος της **προαγωγής ειδικοτήτων που συμβάλλουν στην καινοτομία** υλοποιείται μέσα από παρεμβάσεις διάγνωσης των εξειδικευμένων αναγκών των επιχειρήσεων σε ειδικότητες που απαιτούνται για την υλοποίηση καινοτομικών δραστηριοτήτων και σύνδεσης των ειδικοτήτων αυτών με τη ζήτηση εργασίας.

Ο Στόχος της **δημιουργίας περιβάλλοντος ανοικτής καινοτομίας** υλοποιείται μέσα από δράσεις μεταφοράς τεχνογνωσίας, δικτύωσης, ανάπτυξης συνεργασιών, πληροφόρησης και σύνδεσης της προσφοράς εργασίας με τη ζήτηση. Ο ίδιος αυτός στόχος εξυπηρετείται ειδικότερα από την πρόβλεψη Ολοκληρωμένης Παρέμβασης για ενίσχυση της καινοτομίας («Κύκλοι Καινοτομίας»). Η ολοκληρωμένη αυτή παρέμβαση, ενώ παρουσιάζεται ως «αυτόνομη Πράξη», αξιοποιεί στοιχεία και από το σύνολο σχεδόν των υπολοίπων Πράξεων του Σχεδίου Δράσης.

Ο Στόχος της **ευαισθητοποίησης σχετικά με την καινοτομία** υλοποιείται μέσα από δράσεις ευρείας ενημέρωσης και πληροφόρησης, διάδοσης των αποτελεσμάτων και των καλών πρακτικών και επιβράβευσης των προσπαθειών και των επιτευγμάτων συγκεκριμένων ομάδων ωφελουμένων.

Η επίτευξη των παραπάνω στόχων απαιτεί μια σημαντική προσπάθεια, σε πολλαπλά επίπεδα, την οποία καλείται να καταβάλει η **Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας**, ως φορέας υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης. Κατά συνέπεια απαιτούνται: (α) ένα ισχυρό σύστημα διοίκησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης, (β) υψηλού επιπέδου και άρτια καταρτισμένα άτομα για στελέχωση επιμέρους ομάδων που θα αναλάβουν να σχεδιάσουν στη λεπτομέρειά τους και να υλοποιήσουν επιμέρους δράσεις και (γ) προηγμένα μέσα και εργαλεία που θα διευκολύνουν τη συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τη διαχείριση ενός σημαντικού όγκου πληροφοριών και δεδομένων. Για την κάλυψη των απαιτήσεων αυτών, το Σχέδιο Δράσης προβλέπει και δράσεις για την **ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας** και τη δημιουργία των προϋποθέσεων που θα διασφαλίσουν την επιτυχή υλοποίηση του Σχεδίου.

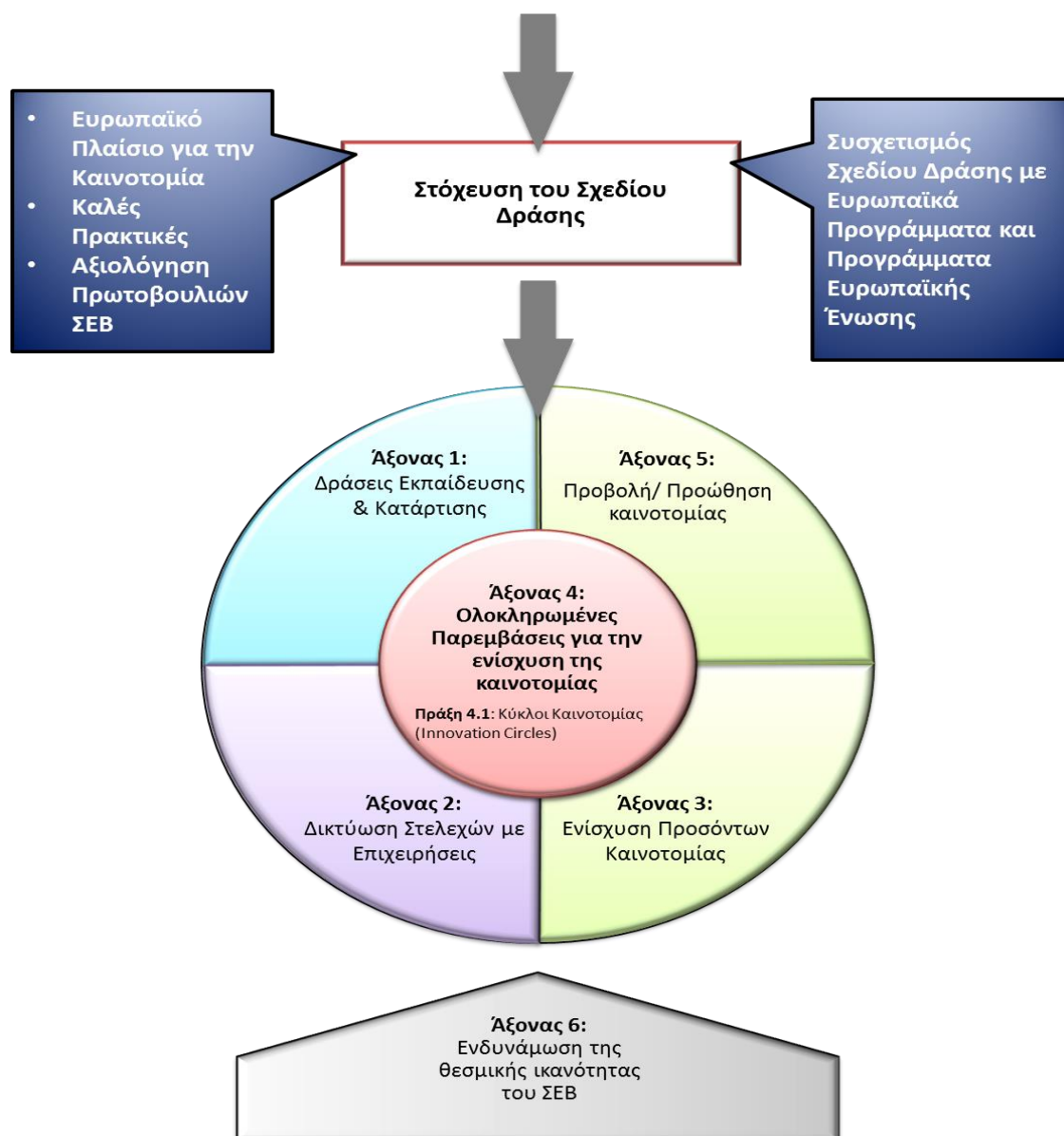
Σημειώνεται ότι, προκειμένου να αξιοποιηθούν, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, οι ευκαιρίες και οι δυνατότητες του ΣΕΒ να προωθήσει και να υλοποιήσει δράσεις που αποσκοπούν, πρώτα, στην κινητοποίηση διαφόρων Ομάδων Στόχων και την ενίσχυση της προδιάθεσής τους για καινοτομία, και, στη συνέχεια, στην ενθάρρυνση και υποστήριξη πρωτοβουλιών για ανάληψη συγκεκριμένων ενεργειών καινοτομίας, ακολουθήθηκε, από τον Σύμβουλο του έργου, η εξής διαδικασία:

- A. Διερευνήθηκαν, εξαντλητικά, δυνατότητες που προσφέρονται από το «ευρωπαϊκό πλαίσιο για ενίσχυση της δια βίου μάθησης για την καινοτομία» (βλ. αναλυτικότερα και Κεφάλαιο 7).
- B. Εξειδικεύτηκαν οι δυνατότητες αυτές σε συγκεκριμένες Πράξεις που θεωρούνται κατάλληλες και σκόπιμες για την περίπτωση των ελληνικών επιχειρήσεων.
- Γ. Αναγνωρίστηκαν οι Ομάδες Στόχοι στις οποίες οι Πράξεις αυτές απευθύνονται και τους δημιουργούν οφέλη (βλ. σχετικό Πίνακα παραγράφου 5.2).
- Δ. Κάθε Πράξη περιγράφεται και αναλύεται, στο Κεφάλαιο 6 που ακολουθεί, **αυτόνομα**, με αναφορά τόσο στο χρονοδιάγραμμα που η υλοποίησή της,

μεμονωμένα θα απαιτούσε, όσο και στον προϋπολογισμό του κόστους υλοποίησής της.

Είναι φανερό ότι, σε επόμενη φάση διαμόρφωσης της στρατηγικής του ΣΕΒ για το κρίσιμης σημασίας θέμα της ενίσχυσης της καινοτομίας στις ελληνικές επιχειρήσεις, θα κριθεί μάλλον σκόπιμο να επιδιωχθεί προώθηση και υλοποίηση, όχι απλώς μεμονωμένων Πράξεων, αλλά, αντίθετα, δέσμης Πράξεων. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, η συνδυασμένη προώθηση Πράξεων, αναμένεται ότι θα εξασφαλίσει σημαντικές **συνέργειες αποτελεσμάτων**, αλλά και **εξοικονομήσεις κόστους** (δεδομένου ότι ορισμένα στοιχεία κόστους θα αφορούν, από τη φύση τους και από τον προγραμματισμό που θα εφαρμοστεί, περισσότερες της μιας Πράξεις).

Στο σχήμα που ακολουθεί αποτυπώνεται το πλαίσιο διαμόρφωσης όλων των στόχων που αναφέρθηκαν νωρίτερα και ο τρόπος με τον οποίο αυτοί εκφράζονται μέσω των διακριτών Αξόνων και επιμέρους Πράξεων του προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης, το οποίο παρουσιάζεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 6 που ακολουθεί. Για τη διαμόρφωση της στόχευσης του Σχεδίου Δράσης, έχουν προφανώς ληφθεί υπόψη και οι αναλύσεις που έχουν, εν είδη «υπόβαθρου εμπειριών και δεδομένων», παρουσιαστεί στα αρχικά Κεφάλαια του παραδοτέου.

5.2 Οι ομάδες - στόχοι του Σχεδίου Δράσης

Οι δράσεις μέσω των οποίων επιτυγχάνονται οι στόχοι που παρουσιάστηκαν παραπάνω απευθύνονται σε εργαζόμενους επιχειρήσεων, αλλά και σε δυνητικούς μελλοντικούς εργαζόμενους σε επιχειρήσεις, όπως π.χ. απόφοιτοι και φοιτητές του εκπαιδευτικού συστήματος που δεν έχουν ακόμη ενταχθεί στην αγορά εργασίας και που επιθυμούν να εργαστούν στον ιδιωτικό τομέα. Ως εκ τούτου διακρίνονται δύο βασικές κατηγορίες δυνητικών ωφελουμένων, από τις οποίες προέρχονται οι επιμέρους ομάδες – στόχοι των δράσεων:

A. Στελέχη επιχειρήσεων

Η καινοτομία αφορά όλους τους εργαζόμενους, σε όλες τις λειτουργίες μιας επιχείρησης. Κατά συνέπεια οι παρεμβάσεις του Σχεδίου Δράσης συνολικά οφείλουν να απευθύνονται σε όλους τους εργαζόμενους όλων των επιχειρήσεων. Ωστόσο λόγω του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ, που συνδέεται με επιχειρήσεις των τομέων μεταποίησης, εμπορίου και υπηρεσιών και λόγω της ύπαρξης και ταυτόχρονης λειτουργίας και άλλων συλλογικών

οργάνων με ανάλογη αρμοδιότητα για τον τομέα των τουριστικών επιχειρήσεων και λόγω των διαφορετικών χαρακτηριστικών και αναγκών των τουριστικών επιχειρήσεων σε θέματα καινοτομίας, οι παρεμβάσεις του παρόντος Σχεδίου Δράσης, όπως αυτές έχουν σχεδιαστεί και κοστολογηθεί, απευθύνονται γενικά στο **ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων των τομέων μεταποίησης, εμπορίου και υπηρεσιών**. Ωστόσο, για τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων, σε άμεσο και σε πολλαπλασιαστικό επίπεδο, των παρεμβάσεων του Σχεδίου Δράσης προτείνεται η ομάδα στόχος κάθε επιμέρους παρέμβασης να προσδιοριστεί στη βάση συνδυασμού των κάτωθι κριτηρίων, ανάλογα με τη στόχευση της παρέμβασης:

- Ιδιότητα και θέση εργασίας στην επιχείρηση του εργαζόμενου - ωφελούμενου
- Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο εντάσσεται η επιχείρηση που απασχολεί τον εργαζόμενο - ωφελούμενο
- Μέγεθος της επιχείρησης που απασχολεί τον εργαζόμενο ωφελούμενο

Η **ιδιότητα και η θέση εργασίας** έχει ιδιαίτερη σημασία στις περιπτώσεις όπου ο ωφελούμενος καλείται να αναπτύξει δεξιότητες και ικανότητες που θα του επιτρέψουν να διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο μέσα στην επιχείρησή του στα θέματα καινοτομίας και να λειτουργήσει ως πολλαπλασιαστής γνώσεων, στάσεων και συμπεριφορών.

Ο **κλάδος οικονομικής δραστηριότητας** στον οποίο εντάσσεται η επιχείρηση στην οποία απασχολείται ο ωφελούμενος λαμβάνει ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιπτώσεις που επιδιώκεται, μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων καινοτομίας του ανθρώπινου δυναμικού, η βελτίωση της καινοτομικής επίδοσης και της ανταγωνιστικότητας των σχετικά αδύναμων, αλλά με προοπτικές ανάπτυξης, κλάδων της ελληνικής οικονομίας ή των κλάδων που παρουσιάζουν ιδιαίτερες προοπτικές ανάπτυξης για τον τόπο, όπως αυτοί έχουν προσδιοριστεί στο πλαίσιο της έξυπνης εξειδίκευσης ή στρατηγική RIS3 (Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation) (π.χ. παραγωγικές αλυσίδες στους τομείς: Τρόφιμα και Βιο-αγροδιατροφή, Παραγωγή και Εξοικονόμηση Ενέργειας, Περιβαλλοντική Βιομηχανία, Κλωστοϋφαντουργία – Ένδυση, Κατασκευές και Δομικά Προϊόντα, Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Τεχνολογίες Υγείας⁵).

Το **μέγεθος της επιχείρησης** που απασχολεί τον ωφελούμενο αποκτά ιδιαίτερη σημασία κυρίως στο επίπεδο των πολύ μικρών επιχειρήσεων (που απασχολούν μέχρι 10 άτομα) και στο επίπεδο των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων (που απασχολούν πάνω από 250 άτομα). Όπως έδειξε και η εμπειρία από το παρόν Έργο, παρόλο που υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για συμμετοχή στην Πρωτοβουλία του ΣΕΒ από στελέχη πολύ μικρών επιχειρήσεων, αυτά, στην πορεία, με δεδομένη και την οικονομική συγκυρία που βιώνει η χώρα, δυσκολεύτηκαν πολύ να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των επιμέρους δράσεων για φυσική παρουσία όσων συμμετείχαν. Συνεπώς για τους εργαζόμενους των πολύ μικρών επιχειρήσεων θεωρούνται καταλληλότερες οι παρεμβάσεις που, για παράδειγμα, αξιοποιούν προηγμένες τεχνολογίες στη μαθησιακή διαδικασία (π.χ. distance learning) ή που στοχεύουν στη δημιουργία μηχανισμών τύπου «πλατφόρμας». Από την άλλη οι εργαζόμενοι σε πολύ μεγάλες επιχειρήσεις αποτελούν μια ιδιαίτερη κατηγορία, καθώς αυτοί εντάσσονται κατά κανόνα σε ενδο-επιχειρησιακούς μηχανισμούς που τους επιτρέπουν, ανάλογα με τη θέση εργασίας που κατέχουν, να συμμετέχουν σε

5 ΣΕΒ (2013) Αναπτυξιακές κατευθύνσεις και προτεραιότητες. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Αθήνα, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών.

ενέργειες εξειδικευμένης επαγγελματικής κατάρτισης ή να αποτελούν ήδη μέρος του «οικοσυστήματος καινοτομίας» που διαθέτει η επιχείρηση. Συνεπώς οι εργαζόμενοι αυτοί, εκτιμάται ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο του πληθυσμού – στόχου του παρόντος Σχεδίου Δράσης.

Β. Τελειόφοιτοι και απόφοιτοι Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Σχολών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Τα τελευταία χρόνια οι επιχειρήσεις, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες, δηλώνουν στο πλαίσιο διαφόρων ερευνών ότι αντιμετωπίζουν δυσκολίες να εξασφαλίσουν και να αξιοποιήσουν ανθρώπινο δυναμικό με ειδικές δεξιότητες κι ότι η δεξιότητα που λείπει περισσότερο από τους νέους υπαλλήλους τους είναι η «επιχειρηματικότητα». Καίτοι στο πλαίσιο του διαλόγου για τις απαιτούμενες δεξιότητες η συνεργασία και η επιχειρηματικότητα αναδεικνύονται ως οι δύο πιο καίριες ζητούμενες δεξιότητες, η δυνατότητα καινοτομίας των ελληνικών επιχειρήσεων συναρτάται και με άλλες δεξιότητες (π.χ. σε γνωστικά πεδία όπως οι ΤΠΕ, οι φυσικές επιστήμες, η ενέργεια κ.α.), ειδικά ως συστατικό της έξυπνης εξειδίκευσης που επιδιώκει την ανίχνευση και αξιοποίηση των μοναδικών χαρακτηριστικών και της δυναμικής για καινοτομία που διακρίνει τις διάφορες Περιφέρειες της χώρας και τη δημιουργία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων σε διεθνώς εμπορεύσιμους κλάδους.

Είναι, ως εκ τούτου, προφανές ότι υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα σε αυτό που παράγουν ως «εκροή – προϊόν» τα εκπαιδευτικά συστήματα και σε αυτό που ζητά η αγορά. Από την άλλη, όπως δείχνουν δοκιμασμένες πρακτικές σε άλλες χώρες, η αξία της εκπαίδευσης ως μοχλού ανάπτυξης και η δυναμική της σύμπραξής της με τις επιχειρήσεις έχει θεαματικά αποτελέσματα. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής η εκπαίδευση καλείται να καλλιεργήσει επιπλέον δεξιότητες στους νέους και οι επιχειρήσεις να υποστηρίξουν και να συμπληρώσουν το κομμάτι της ζήτησης προσόντων.

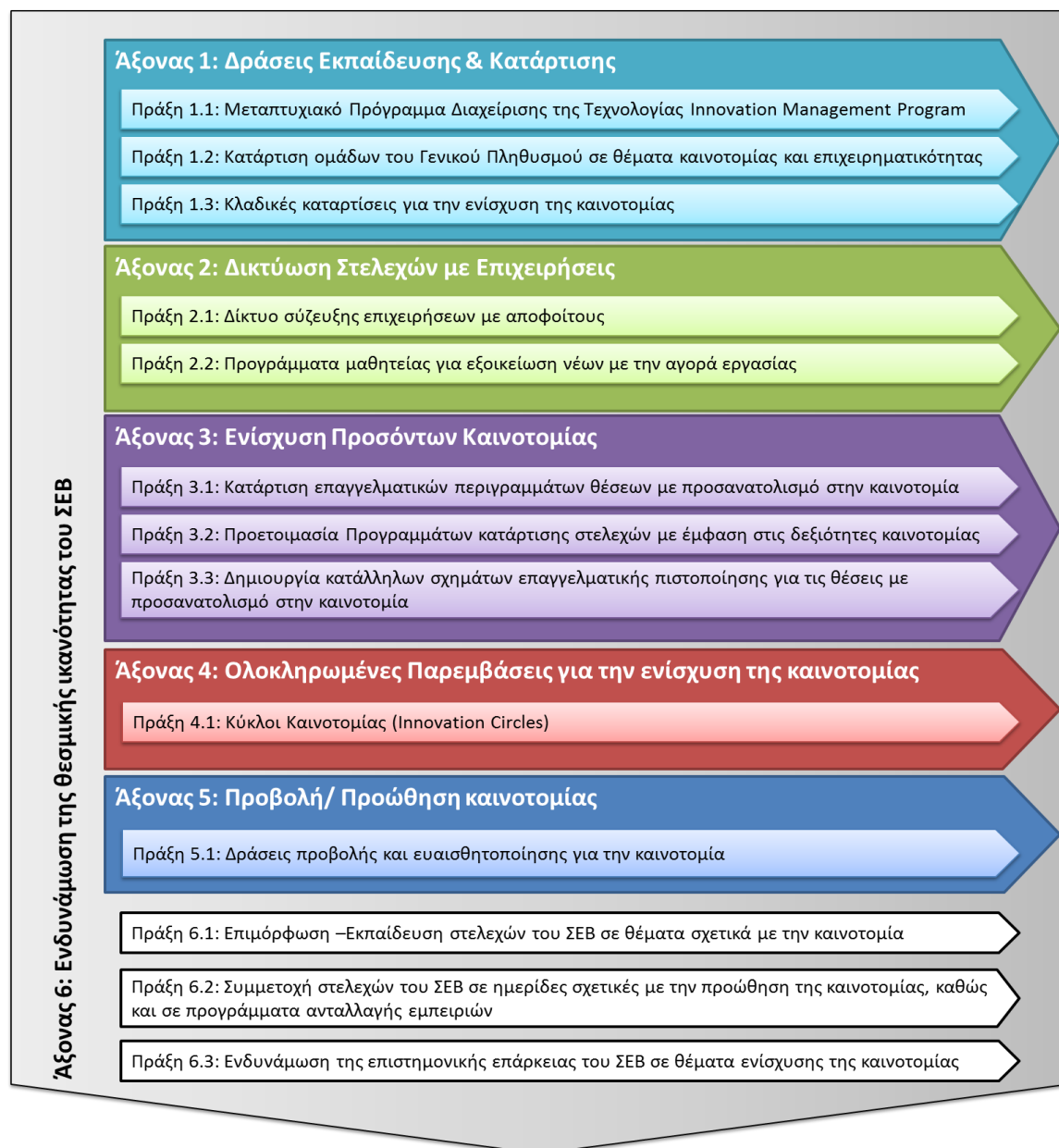
Στο πλαίσιο λοιπόν του παρόντος Σχεδίου Δράσης επιδιώκεται η ενίσχυση της σύνδεσης αυτής μεταξύ εκπαίδευσης, καινοτομίας και αγοράς εργασίας, με την ενεργό συμμετοχή των επιχειρήσεων, για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και προσόντων εκείνων που θα δώσουν στους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, τελειόφοιτους και απόφοιτους ΑΕΙ και Σχολών της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, το συγκριτικό πλεονέκτημα για αποτελεσματική ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

Ο Πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει συγκεντρωτικά τις Ομάδες – Στόχους των Πράξεων του Σχεδίου Δράσης για την καινοτομία.

ΑΞΟΝΑΣ / ΠΡΑΞΗ	ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ		
	ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΑΕΙ	ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΟΙ / ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΣΕΕΚ	ΣΤΕΛΕΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Αξονας 1: Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης			
Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Τεχνολογίας Innovation Management Program	√		√
Πράξη 1.2: Κατάρτιση ομάδων του Γενικού Πληθυσμού σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας			√
Πράξη 1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας			√
Αξονας 2: Δικτύωση Στελεχών με Επιχειρήσεις			
Πράξη 2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με αποφοίτους	√	√	
Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας		√	
Αξονας 3: Ενίσχυση Προσόντων Καινοτομίας			
Πράξη 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία	√	√	√
Πράξη 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας	√	√	√
Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία	√	√	√
Αξονας 4: Ολοκληρωμένη Παρέμβαση για ενίσχυση της καινοτομίας			
Πράξη 4.1: Κύκλοι Καινοτομίας (Innovation Circles)			√

6. Διάρθρωση του Σχεδίου και παρουσίαση των πράξεων

Το Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία διαρθρώνεται σε Άξονες και επί μέρους Πράξεις σύμφωνα με το παρακάτω σχήμα

6.1 Άξονας 1: Δράσεις Εκπαίδευσης & Κατάρτισης

- Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Τεχνολογίας Innovation Management Program
- Πράξη 1.2: Κατάρτιση ομάδων Γενικού Πληθυσμού σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας
- Πράξη 1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας

6.1.1 Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Καινοτομίας Innovation Management Program

6.1.1.1 Στόχος πράξης

Στόχος της πράξης είναι ο σχεδιασμός, η δημιουργία και η πιλοτική λειτουργία ενός Μεταπτυχιακού Προγράμματος, το οποίο θα εστιάζει γενικότερα στο πώς μπορεί κάποιος να δημιουργήσει και να προσθέσει αξία μέσω της ανάπτυξης και διαχείρισης καινοτόμων ιδεών και νέων τεχνολογιών.

Η παρούσα Πράξη ευθυγραμμίζεται με τις πανευρωπαϊκές τάσεις όπου τα τελευταία χρόνια παρατηρείται η δημιουργία όλο και περισσότερων μεταπτυχιακών προγραμμάτων τα οποία εστιάζουν αποκλειστικά στη διαχείριση καινοτομίας (MSc in Innovation Management) και αποσκοπεί να καλύψει το δεδομένο κενό σε αντίστοιχα προγράμματα στην Ελλάδα.

Πιο συγκεκριμένα, ένα τέτοιο πρόγραμμα θα διδάσκει σε κάποιον πώς να μετασχηματίσει γρήγορα καινοτόμες ιδέες σε νέα προϊόντα ή νέες υπηρεσίες, πώς να εφαρμόσει οργανωτικές βελτιώσεις με αποτελεσματικό τρόπο και πώς να δημιουργήσει και να αναπτύξει νέες επιχειρήσεις έχοντας ως βάση μία καινοτόμο ιδέα.

Η συμβολή της εκπαίδευσης στην απασχόληση και την ανάπτυξη, καθώς και η ελκυστικότητά της διεθνώς, μπορούν να ενισχυθούν μέσω της σύνδεσης της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας.

Αυτές είναι οι τρεις πλευρές του "τριγώνου της γνώσης" για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και των δημιουργικών και καινοτόμων δεξιοτήτων σε όλους τους τομείς, και την προώθηση της καινοτομίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω ενός πιο διαδραστικού μαθησιακού περιβάλλοντος που θα ενισχύει περαιτέρω την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών.

Σκοπός της συγκεκριμένης προσπάθειας είναι να ενισχυθούν οι ικανότητες καινοτομίας με την προώθηση της καινοτομίας από τους αποφοίτους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της ισορροπημένης και αμφίδρομης ανταλλαγής γνώσεων με επιχειρήσεις και με φορείς εντός του ευρύτερου κοινωνικοοικονομικού πλαισίου. Οι συμμαχίες αυτές συνίστανται σε ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σύνολο αλληλοσυνδεόμενων δραστηριοτήτων που θα υλοποιούνται μέσω του δικτύου.

Οι συμμαχίες γνώσης:

- αναπτύσσουν νέες, καινοτόμες και πολυτομεακές στρατηγικές διδασκαλίας και εκμάθησης·
- τονώνουν την επιχειρηματικότητα και τις επιχειρηματικές δεξιότητες των φοιτητών, των πανεπιστημιακών διδασκάλων και του προσωπικού επιχειρήσεων·
- διευκολύνουν την ανταλλαγή, τη ροή και τη συνεργατική δημιουργία γνώσης.

Με την είσοδο των πρώτων αποφοίτων που Μεταπτυχιακού Προγράμματος στην αγορά εργασίας, θα είναι δυνατή η στελέχωση των επιχειρήσεων με άτομα τα οποία θα έχουν αποκτήσει στέρεα θεμέλια όσον αφορά την τεχνογνωσία και την μεθοδολογία του *καινοτομείν*. Μεταξύ άλλων τρόπων αξιοποίησής τους, τα συγκεκριμένα στελέχη θα πληρούν όλες τις προδιαγραφές ώστε να αναλάβουν, πιθανώς μετά μια μικρής διάρκειας συμπληρωματική εκπαίδευση, το ρόλο του Συντονιστή των Κύκλων Καινοτομίας οι οποίοι περιγράφονται στην Πράξη 4.1 του παρόντος Σχεδίου Δράσης.

Η υλοποίηση της παρούσας Πράξης θα προσφέρει τη δυνατότητα στους σπουδαστές να βιώσουν, να αναπτύξουν και να διαδώσουν θεωρίες, έννοιες και εργαλεία τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα πρότυπο πλαίσιο εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών επικεντρωμένο στην καινοτομία και κατάλληλο να υιοθετηθεί και από άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

6.1.1.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης αποτελεί η δημιουργία και όλες οι απαιτούμενες αυτής συνοδευτικές ενέργειες ενός Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης στην Διαχείριση της Καινοτομίας. Πιο συγκεκριμένα η Πράξη θα υλοποιηθεί μέσω των ακόλουθων ενεργειών:

1. **Προσδιορισμός ταυτότητας, αποστολής και οράματος του Προγράμματος:** Αφορά στην πραγματοποίηση των απαραίτητων ενεργειών (μελέτη, έρευνα πεδίου, focus groups) προκειμένου να αποσαφηνιστούν τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του Προγράμματος που θα σχεδιαστεί. Εκροή της συγκεκριμένης ενέργειας θα αποτελούν τα κείμενα της ταυτότητας, της αποστολής και του οράματος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών που θα αποτελέσουν τη βάση για την πραγματοποίηση των υπόλοιπων ενεργειών.
2. **Εξεύρεση συνεργαζόμενων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων:** Αφορά στη διενέργεια διαβουλεύσεων με άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και εκπαιδευτικούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό, προκειμένου να

διερευνηθούν δυνατότητες συνεργασίας, με σκοπό την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και τη δυνατότητα διαμόρφωσης μακρόπνων στρατηγικών συμμαχιών που θα περιλαμβάνουν πραγματοποίηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δυναμικών συμπράξεων για την παροχή του εν λόγω μεταπτυχιακού προγράμματος. Οι ενδεχόμενες συνεργασίες δύνανται να αφορούν μεταξύ άλλων την ανταλλαγή καθηγητών, την ανάπτυξη προγραμμάτων μεταφοράς φοιτητών μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων αλλά και θέματα αξιοποίησης υφιστάμενου εκπαιδευτικού υλικού.

3. **Καθορισμός Προγράμματος Σπουδών:** Συνεργασία με στελέχη από την αγορά και τον ακαδημαϊκό χώρο για τον προσδιορισμό των αναγκών σε γνώσεις και εφόδια που θα πρέπει να καλυφθούν και μετασχηματισμός τους σε Πρόγραμμα Σπουδών, Περιγράμματα Ύλης αλλά και προφίλ διδασκόντων εκπαιδευτικών. Ενδεικτικά, οι τομείς που θα πρέπει να καλύπτονται από το πρόγραμμα είναι οι ακόλουθοι:

- Στρατηγική της Καινοτομίας
- Οργάνωση της Καινοτομίας
- Ανοικτή Καινοτομία
- Δημιουργία και διαχείριση Ομάδων Καινοτομίας
- Δημιουργικότητα
- Διαχείριση Καινοτομίας
- Ανάπτυξη επιχειρηματικών ιδεών
- Πατέντες και Πνευματική Ιδιοκτησία

4. **Επιλογή διδασκόντων και προετοιμασία υλικού:** Αφορά την εξεύρεση και επιλογή του πλέον κατάλληλου Ανθρώπινου Δυναμικού από τα συνεργαζόμενα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα αλλά και από στελέχη της αγοράς εργασίας για την ανάθεση της προετοιμασίας και διδασκαλίας του κάθε μαθήματος από τον διδάσκοντα που θα επιλεγεί. Στο πλαίσιο της παρούσας ενέργειας εντάσσεται και η προετοιμασία του αναλυτικού εκπαιδευτικού υλικού που θα χρησιμοποιηθεί από τον εκάστοτε διδάσκοντα.

5. **Πιλοτική Λειτουργία:** Αφορά στην πιλοτική εφαρμογή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Διαχείριση Καινοτομίας μέσω της δωρεάν παροχής του σε μια πρώτη σειρά εισακτέων ώστε να δοκιμαστεί, αξιολογηθεί και καταμετρηθεί η αποτελεσματικότητά του. Για το σκοπό αυτό θα προσδιοριστούν κατάλληλα κριτήρια επιλογής των σπουδαστών που θα λάβουν υποτροφία (συνδυασμός ακαδημαϊκών και επαγγελματικών επιδόσεων, καθώς και κοινωνικών κριτηρίων) ενώ θα προβλέπεται

διαδικασία αξιολόγησης η οποία θα διαρκέσει έως και ένα έτος μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος ώστε να παρακολουθηθεί αφενός η απορρόφηση των αποφοίτων από την αγορά εργασίας αλλά και ο βαθμός ικανοποίησης των επιχειρήσεων από τα προσόντα των εν λόγω αποφοίτων.

6. **Αξιολόγηση / Απολογισμός Πιλοτικής Λειτουργίας:** Η συγκεκριμένη ενέργεια περιλαμβάνει την πραγματοποίηση του απολογισμού και της αξιολόγησης της πιλοτικής λειτουργίας της πρώτης τάξης του προγράμματος όπως περιγράφηκε και ανωτέρω.

6.1.1.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι της παρούσας Πράξης είναι οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι θα συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα. Σημειώνεται ότι κρίνεται σκόπιμο οι συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα να διαθέτουν τουλάχιστον 2 έτη επαγγελματικής εμπειρίας.

Έμμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Πράξης κρίνονται οι επιχειρήσεις που θα υποδεχθούν τους αποφοίτους, καθώς και τα πανεπιστημιακά ιδρύματα που θα επιλέξουν να παράσχουν το ίδιο ή αντίστοιχα προγράμματα.

6.1.1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η εκτιμώμενη διάρκεια των εργασιών της προτεινόμενης Πράξης παρουσιάζεται στο χρονοδιάγραμμα που ακολουθεί:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Καινοτομίας Innovation Management Program	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■				
1.1.1 Προσδιορισμός ταυτότητας, αποστολής και οράματος του Προγράμματος	■	■	■	■																
1.1.2 Εξεύρεση συνεργαζόμενων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων	■	■	■	■																
1.1.3 Καθορισμός Προγράμματος Σπουδών			■	■	■	■														
1.1.4. Επιλογή διδασκόντων και προετοιμασία υλικού					■	■	■	■												
1.1.5 Πιλοτική Λειτουργία									■	■	■	■								
1.1.6 Αξιολόγηση/ Απολογισμός Πιλοτικής Λειτουργίας													■	■	■	■				

6.1.1.5 Φορέας Υλοποίησης

Προτείνεται το ρόλο του φορέα υλοποίησης να τον αναλάβει, μέσω του δυναμικού που διαθέτει (το οποίο θα ενισχυθεί με εξειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες), το ALBA Graduate Business School σε συνεργασία με τη Στέγη Ελληνική Βιομηχανίας ώστε να διασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή υλοποίηση της Πράξης, συνδυάζοντας την εξειδικευμένη εμπειρία του ALBA στο σχεδιασμό και την παροχή μεταπτυχιακών προγραμμάτων υψηλού επιπέδου, καθώς και την εκτεταμένη εμπειρία της Στέγης στη διαχείριση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Καινοτομίας Innovation Management Program	Τρόπος Υλοποίησης
1.1.1 Προσδιορισμός ταυτότητας, αποστολής και οράματος του Προγράμματος	Αυτεπιστασία και λήψη υπηρεσιών εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων
1.1.2 Εξεύρεση συνεργαζόμενων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων	Αυτεπιστασία
1.1.3 Καθορισμός Προγράμματος Σπουδών	Αυτεπιστασία και λήψη υπηρεσιών εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων
1.1.4. Επιλογή διδασκόντων και προετοιμασία υλικού	Αυτεπιστασία και λήψη υπηρεσιών εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων
1.1.5 Πιλοτική Λειτουργία	Αυτεπιστασία
1.1.6 Αξιολόγηση/ Απολογισμός Πιλοτικής Λειτουργίας	Με Ανάδοχο

6.1.1.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή / εκτιμήσεις
Προσδιορισμός ταυτότητας, αποστολής και οράματος του Προγράμματος	3.000 €	48	α/μ	144.000 €	4 άτομα για 12 μήνες το καθένα
Εξεύρεση συνεργαζόμενων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων	3.000 €	12	α/μ	36.000 €	2 άτομα για 12 μήνες με 50% απασχόληση
Καθορισμός Προγράμματος Σπουδών	3.000 €	12	α/μ	36.000 €	2 άτομα για 12 μήνες με 50% απασχόληση
Επιλογή διδασκόντων και προετοιμασία υλικού	3.000 €	28,8	α/μ	86.400 €	12 άτομα για 12 μήνες με 20% απασχόληση
Πιλοτική Λειτουργία	12.000 €	50	φοιτητές	600.000 €	Δίδακτρα 50 φοιτητών που θα αποτελέσουν την πρώτη σειρά εισακτέων του προγράμματος
Αξιολόγηση/ Απολογισμός Πιλοτικής Λειτουργίας	3.000 €	12	α/μ	36.000 €	2 άτομα για 12 μήνες με 50% απασχόληση
ΣΥΝΟΛΟ				938.400 €	

6.1.1.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iv «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας».

Εναλλακτικά, προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ΑΝΕΚ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iv – «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας».

6.1.1.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Η οριστικοποίηση του πλαισίου συνεργασίας της Στέγης με το ALBA Graduate Business School για την υλοποίηση της Πράξης
- Συνεννόηση με το Υπουργείο και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ για την ένταξη του έργου

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ δεν εγκρίνει τη χρηματοδότηση της Πράξης και δεδομένης της σημασίας της και των σημαντικών αναμενόμενων ωφελειών κρίνεται σκόπιμο να εξεταστεί η βιωσιμότητα της ανάπτυξης σχετικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος με πόρους του ALBA υπό το πρίσμα και της μελλοντικής εμπορικής αξιοποίησης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

6.1.2 Πράξη 1.2: Κατάρτιση ομάδων του Γενικού Πληθυσμού σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας

6.1.2.1 Στόχος πράξης

Η παρούσα Πράξη βασίζεται σε προηγούμενη επιτυχημένη παρέμβαση του ΣΕΒ «Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Πρωτοβουλίες και Δικτυώσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων Καινοτομίας» αποσκοπώντας στην ενημέρωση στελεχών επιχειρήσεων από όλους τους κλάδους σχετικά με τα οφέλη της καινοτομίας, εισάγοντας τα απαραίτητα βελτιωτικά στοιχεία σύμφωνα και με όσα προέκυψαν από την αξιολόγηση της υφιστάμενης παρέμβασης.

Στόχος της Πράξης είναι ο εφοδιασμός στελεχών επιχειρήσεων, με γνώσεις και δεξιότητες σχετικές με την καινοτομία και τη διαχείρισή της, καθώς και η εξοικείωση αυτών με καλές πρακτικές από τον ελλαδικό και διεθνή χώρο. Οι συγκεκριμένες ενέργειες θα έχουν ως απώτερο στόχο τη βελτίωση της ικανότητας παραγωγής και διαχείρισης της καινοτομίας στο πλαίσιο της επιχείρησης, την κτήση δεξιοτήτων καινοτομίας από το ανθρώπινο δυναμικό, την ενίσχυση της καινοτομικής τους δράσης εντός των επιχειρήσεων, καθώς και στη δικτύωση των στελεχών που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.

Μέσα από την Πράξη επιδιώκεται η βελτίωση:

- της ικανότητας παραγωγής και διαχείρισης της καινοτομίας στο πλαίσιο της επιχείρησης,
- της ποιότητας του ανθρώπινου κεφαλαίου που απαιτείται για την ανάπτυξη της καινοτομίας,
- της ανάπτυξης συλλογικής ευφυΐας και της ανταλλαγής γνώσεων με το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης.

Σημαντικός παράγοντας διαφοροποίησης σε σχέση με την υφιστάμενη παρέμβαση είναι ο καθαρά εκπαιδευτικός χαρακτήρας της Πράξης και η εισαγωγή βελτιωτικών στοιχείων όπως για παράδειγμα η αξιοποίηση πλατφόρμας e-learning για το θεωρητικό μέρος της εκπαίδευσης, η έμφαση στην επικοινωνία παραδειγμάτων καλών πρακτικών κλπ..

6.1.2.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης είναι η προετοιμασία και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης που απευθύνονται σε επιχειρηματίες και σε στελέχη επιχειρήσεων που συμμετέχουν ή προτίθενται να συμμετάσχουν στην υλοποίηση της στρατηγικής για την καινοτομία στις επιχειρήσεις τους. Στόχο των προγραμμάτων αυτών αποτελεί η παροχή των απαιτούμενων γνώσεων και η εξοικείωση των συμμετεχόντων με πρακτικές καινοτομίας, ώστε να είναι σε θέση να συμβάλλουν στην αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών μέσα στην επιχείρηση και να συμμετέχουν σε διαδικασίες προώθησης και ανάπτυξης της καινοτομίας στην

επιχείρηση στην οποία απασχολούνται. Πιο συγκεκριμένα η πράξη θα περιλαμβάνει:

1. **Σχεδιασμό Εκπαιδευτικής διαδικασίας:** Η συγκεκριμένη εργασία αφορά στον προσδιορισμό των μεθόδων διδασκαλίας (αναλογία θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, e-learning και διά ζώσης εκπαίδευση κτλ.). Ειδικότερα προτείνεται η θεωρητική διδασκαλία να πραγματοποιηθεί κυρίως μέσω e-learning, ενώ στις δια ζώσης εκπαιδεύσεις να προβληθούν κυρίως παραδείγματα καλών πρακτικών και να πραγματοποιηθεί ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των συμμετεχόντων.
2. **Παραγωγή Υλικού:** Αντικείμενο της εργασίας αυτής είναι η ανάπτυξη και παραγωγή του εκπαιδευτικού και του υποστηρικτικού υλικού για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών δράσεων.

Στη συγκεκριμένη φάση υπάρχει η δυνατότητα επικαιροποίησης και βελτίωσης του εκπαιδευτικού υλικού που έχει παραχθεί στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη».

Οι θεματικές ενότητες που προτείνεται να καλυφθούν από το συγκεκριμένο υλικό είναι οι ακόλουθες:

- Εισαγωγή στην Καινοτομία
- Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα
- Ανθρώπινο Δυναμικό και Καινοτομία
- Καινοτομία Προϊόντων και Υπηρεσιών
- Καινοτομία Διαδικασιών
- Εμπορική Καινοτομία
- Καινοτομία Οργάνωσης
- Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Καινοτομία
- Περιβάλλον Καινοτομίας στην Ελλάδα
- Σχεδιασμός του Πλάνου Καινοτομίας
- Διάγνωση Καινοτομικής Ωριμότητας
- Στόχοι Μηχανισμού-Συστήματος Καινοτομίας
- Ανάπτυξη Μηχανισμού Καινοτομίας – Ανθρώπινο Δυναμικό
- Ανάπτυξη Μηχανισμού Καινοτομίας: Μοντέλα Δικτύωσης & Συνεργασίας
- Ανάπτυξη Μηχανισμού Καινοτομίας: Η Προστασία των Δικαιωμάτων Πνευματικής & Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

- Σχεδιασμός και Εφαρμογή ενός Πλάνου Καινοτομίας
- Πηγές και Μορφές Χρηματοδότησης της Καινοτομίας
- Αποτίμηση και Αξιολόγηση Καινοτομικής Επίδοσης

Το εκπαιδευτικό υλικό θα συνοδεύεται από υποστηρικτικό υλικό, με αναλυτικές οδηγίες προς τους εκπαιδευτές που θα υλοποιήσουν τα επιμορφωτικά προγράμματα. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται επίσης και το υλικό που θα απαιτηθεί για τη διοργάνωση και υλοποίηση του προγράμματος προετοιμασίας των εκπαιδευτών.

- 3. Επιλογή και προετοιμασία Εξειδικευμένων Εκπαιδευτών:** Αντικείμενο της εργασίας αυτής είναι η επιλογή και κατάλληλη προετοιμασία των εξειδικευμένων εκπαιδευτών, για την υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων. Η ομάδα των εκπαιδευτών θα επιλεγεί με τα κριτήρια που θα έχουν συμφωνηθεί κατά το σχεδιασμό του Έργου. Στη φάση αυτή, για την προετοιμασία της ομάδας των εκπαιδευτών θα διοργανωθεί και θα υλοποιηθεί ειδικό πρόγραμμα ενημέρωσης και προετοιμασίας.
- 4. Επιλογή στελεχών και υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων:** Αφορά στην επιλογή των στελεχών που θα συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα και στην υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις θεματικές περιοχές που σχετίζονται με την ανάπτυξη καινοτομίας, και οι οποίες θα έχουν προσδιορισθεί στο πλαίσιο της πρώτης εργασίας. Εκτιμάται ότι οι δράσεις επιμόρφωσης θα απευθυνθούν σε περίπου 1000 άτομα και θα πραγματοποιηθούν με αξιοποίηση της τεχνολογίας e-learning προκειμένου να αρθούν οι όποιοι χρονικοί ή γεωγραφικοί περιορισμοί για τη συμμετοχή των στελεχών. Σημειώνεται ότι καθ' όλη τη διάρκεια των επιμορφωτικών προγραμμάτων θα διασφαλισθεί η διαθεσιμότητα των εκπαιδευτών προκειμένου να παράσχουν την απαραίτητη καθοδήγηση / πλοήγηση στο υλικό, καθώς και τις απαραίτητες διευκρινήσεις στις περιπτώσεις που θα απαιτηθεί.
- 5. Υλοποίηση εργαστηρίων:** Μετά την ολοκλήρωση της θεωρητικής εκπαίδευσης, θα διοργανωθούν 50 εξειδικευμένα εργαστήρια (workshops) με τα στελέχη επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, καθώς και με επιλεγμένα έμπειρα στελέχη και εμπειρογνώμονες σε θέματα καινοτομίας με σκοπό τη μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών αλλά και την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των συμμετεχόντων.
- 6. Απολογισμός - Αξιολόγηση Πράξης (ανάδοχος):** Η συγκεκριμένη ενέργεια αφορά στον απολογισμό και την αξιολόγηση της Πράξης. Θα αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα του προγράμματος χρησιμοποιώντας υλικό τόσο από την αξιολόγηση των εκπαιδευτών όσο και από επιδόσεις

των εκπαιδευόμενων σε σύντομα tests όπως αυτό θα έχει συγκεντρωθεί κατά τη διάρκεια της θεωρητικής επιμόρφωσης.

Για τις ανάγκες της παρούσας ενέργειας θα εκπονηθεί οδηγός αξιολόγησης του προγράμματος. Ο Οδηγός αυτός περιλαμβάνει τη μεθοδολογία, τις αναλυτικές οδηγίες και τα απαιτούμενα έντυπα για την οργάνωση και υλοποίηση όλων των δράσεων αξιολόγησης (π.χ. εκ των προτέρων αξιολόγηση εκ μέρους εκπαιδευτών και συμμετεχόντων/ωφελουμένων, εκ των υστέρων αξιολόγηση εκ μέρους εκπαιδευτών και συμμετεχόντων/ωφελουμένων κλπ.).

6.1.2.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Πράξης είναι τα στελέχη των επιχειρήσεων που θα συμμετάσχουν σε αυτήν.

Έμμεσα ωφελούμενοι είναι οι επιχειρήσεις δεδομένου ότι θα αποτελέσουν το πεδίο εφαρμογής των γνώσεων που θα αποκομίσουν τα στελέχη που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.

6.1.2.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 1.2: Προγράμματα κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■					
1.2.1 Σχεδιασμός εκπαιδευτικής διαδικασίας						■														
1.2.2 Παραγωγή υλικού						■	■													
1.2.3 Επιλογή και προετοιμασία Εκπαιδευτών							■	■												
1.2.4 Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης									■	■	■									
1.2.5 Υλοποίηση εργαστηρίων												■	■	■	■					
1.2.6 Απολογισμός - Αξιολόγηση Πράξης							■	■	■	■	■	■	■	■						

6.1.2.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 1.2: Προγράμματα κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας	Τρόπος Υλοποίησης
1.2.1 Σχεδιασμός εκπαιδευτικής διαδικασίας	Με Ανάδοχο
1.2.2 Παραγωγή υλικού	
1.2.3 Επιλογή και προετοιμασία Εκπαιδευτών	
1.2.4 Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης	
1.2.5 Υλοποίηση εργαστηρίων	
1.2.6 Απολογισμός- Αξιολόγηση Πράξης	

6.1.2.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Διαδικασίας	3.000 €	4	α/μ	12.000 €	4 ανθρωπομήνες
Παραγωγή υλικού	3.000 €	18	α/μ	54.000 €	6 ανθρωπομήνες από 3 άτομα
Επιλογή και προετοιμασία εξειδικευμένων Εκπαιδευτών	3.000 €	12	α/μ	36.000 €	6 ανθρωπομήνες από 2 άτομα
Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης	3.000 €	12	α/μ	36.000 €	περίπου 2000 ώρες υποστήριξης
Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής (Coaching) Υποστήριξης	5.000 €	50	ημερίδα	250.000 €	πρόβλεψη 50 εργαστηρίων
Απολογισμός- Αξιολόγηση Πράξης	3.000 €	4	α/μ	12.000 €	4 ανθρωπομήνες
ΣΥΝΟΛΟ				400.000 €	

6.1.2.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iii «Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες στο πλαίσιο τυπικών, άτυπων και μη τυπικών δομών, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων προσόντων».

6.1.2.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ για την ένταξη της Πράξης

6.1.3 Πράξη 1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας

6.1.3.1 Στόχος πράξης

Η χώρα χρειάζεται ανθρώπινο δυναμικό καλά εκπαιδευμένο με εξειδικευμένες γνώσεις και οριζόντιες δεξιότητες που θα μπορεί να δημιουργήσει εστίες καινοτομίας, να υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας και να υπηρετήσει ένα νέο επιχειρηματικό υπόδειγμα. Είναι δε γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξεύρεση κατάλληλων στελεχών εκπαιδευμένων σε ειδικότητες αιχμής και εφοδιασμένων με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες που ζητούνται από την αγορά εργασίας. Αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία των επιχειρήσεων και στην ανταγωνιστικότητά τους, ενώ παρατηρείται το φαινόμενο να δυσχεραίνεται η δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την ώρα που η ανεργία στη χώρα βρίσκεται σε πολύ υψηλά ποσοστά.

Στόχος της Πράξης είναι η αξιοποίηση των εμπειριών από την υλοποίηση του Έργου «Ολοκληρωμένα Προγράμματα, Πρωτοβουλίες και Δικτυώσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων Καινοτομίας» του ΣΕΒ, προκειμένου να υλοποιηθεί μια αντίστοιχη δράση που θα εμβαθύνει στις ανάγκες συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας σε ότι αφορά την ενίσχυση της καινοτομικής τους δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της Πρωτοβουλίας του ΣΕΒ «Innovation Expert – Καινοτομία στην Πράξη», η κυριότερη πρόταση βελτίωσης εκ μέρους των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα και παράλληλα βασική προϋπόθεση για τη μελλοντική συμμετοχή τους σε αντίστοιχες δράσεις ΔΒΜ είναι η κλαδική εστίαση των παρεχόμενων εκπαιδεύσεων ή ακόμα περισσότερο η επιχειρησιακή εξειδίκευση.

Υπό το πρίσμα αυτό προτείνεται η αναγνώριση, βάσει σαφών και κοινά αποδεκτών κριτηρίων, των κλάδων εκείνων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον όσον αφορά τις δυνατότητες ενσωμάτωσης και εφαρμογής της καινοτομίας προκειμένου να επιδιωχθεί η τόνωσή τους με εξατομικευμένες και εστιασμένες ενέργειες κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης και ενίσχυσης της καινοτομίας.

6.1.3.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης είναι η προετοιμασία και υλοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης που απευθύνονται σε επιχειρηματίες και σε στελέχη επιχειρήσεων τα οποία κατέχουν θέσεις οι οποίες αλληλεπιδρούν με στοιχεία καινοτομίας στα προϊόντα, στις διαδικασίες παραγωγής ή στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας σε κλάδους της οικονομίας. Η συγκεκριμένη πράξη θα περιλαμβάνει:

1. **Μελέτη καθορισμού κλάδων ενδιαφέροντος:** Στη συγκεκριμένη ενέργεια θα λάβει χώρα η πραγματοποίηση μελέτης για τον προσδιορισμό των κλάδων αυξημένου ενδιαφέροντος για την τόνωση της καινοτομίας και των

συγκεκριμένων εξειδικευμένων αναγκών των κλάδων που θα προσδιοριστούν.

2. **Σχεδιασμός εκπαιδευτικής διαδικασίας και παραγωγή υλικού:** Η συγκεκριμένη ενέργεια αφορά στον προσδιορισμό των μεθόδων διδασκαλίας (αναλογία θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, e-learning και διά ζώσης εκπαίδευση κτλ, καθώς και στην ανάπτυξη και παραγωγή του εκπαιδευτικού και γενικότερα υποστηρικτικού υλικού για το τις ανάγκες του έργου ανά κλάδο ενδιαφέροντος. Σημειώνεται ότι το υλικό που θα αναπτυχθεί θα πρέπει να εστιάζει στην προβολή καλών πρακτικών από τους κλάδους εστίασης οι οποίες να κρίνονται εφαρμόσιμες στο ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Επίσης, σε ότι αφορά το θεωρητικό μέρος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων θα πρέπει να επιδιωχθεί η κατά το δυνατόν παροχή του με αξιοποίηση των δυνατοτήτων της απομακρυσμένης εκπαίδευσης (e-learning) προκειμένου να περιορισθεί η φυσική παρουσία των στελεχών στις δράσεις όπου έχουν έντονο το στοιχείο της αλληλεπίδρασης.
3. **Επιλογή και προετοιμασία Εξειδικευμένων Εκπαιδευτών/ Συμβούλων:** Αντικείμενο της ενέργειας αυτής είναι η επιλογή και κατάλληλη προετοιμασία των εξειδικευμένων εκπαιδευτών / συμβούλων. Για την υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων και της συμβουλευτικής υποστήριξης προβλέπεται η συγκρότηση μιας ομάδας εξειδικευμένων εκπαιδευτών / συμβούλων. Στη φάση αυτή, για την προετοιμασία της ομάδας των εξειδικευμένων εκπαιδευτών / συμβούλων θα διοργανωθεί και θα υλοποιηθεί ειδικό πρόγραμμα ενημέρωσης και προετοιμασίας.
4. **Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης:** Αντικείμενο της ενέργειας αυτής είναι η υλοποίηση των ολοκληρωμένων προγραμμάτων καινοτομίας για τα στελέχη επιχειρήσεων των επιλεγμένων κλάδων. Εκτιμάται ότι οι δράσεις επιμόρφωσης θα απευθυνθούν σε περίπου 200 άτομα (κατά μέσο όρο δύο άτομα ανά επιχείρηση).
5. **Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής (Coaching) Υποστήριξης:** Η ενέργεια αυτή περιλαμβάνει την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης προς τους συμμετέχοντες στα προγράμματα επιμόρφωσης από εξειδικευμένους συμβούλους, η οποία θα αφορά στην προετοιμασία από τους συμμετέχοντες ενός πλαισίου προτάσεων καινοτομίας για την επιχείρηση στην οποία εργάζονται.
6. **Πρώθηση της Δικτύωσης των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα.** Στο πλαίσιο της ενέργειας προβλέπεται η οργάνωση και διενέργεια τουλάχιστον δέκα (10) εκδηλώσεων, υπό μορφή εξειδικευμένων ημερίδων και εργαστηρίων (workshops) με τα στελέχη επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, καθώς και με επιλεγμένα έμπειρα στελέχη

και εμπειρογνώμονες σε θέματα καινοτομίας με σκοπό την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών.

- 7. Απολογισμός - Αξιολόγηση Πράξης:** Η συγκεκριμένη ενέργεια περιλαμβάνει την πραγματοποίηση του απολογισμού και της αξιολόγησης των δράσεων κατάρτισης, συμβουλευτικής και δικτύωσης. Θα αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα του προγράμματος χρησιμοποιώντας υλικό τόσο από την αξιολόγηση των εκπαιδευτών / συμβούλων όσο και από τις επιδόσεις των εκπαιδευόμενων στη διαμόρφωση προτάσεων καινοτομίας όπως αυτές θα αξιολογηθούν από τους συμβούλους στο πλαίσιο της συμβουλευτικής διαδικασίας.

6.1.3.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Πράξης είναι τα στελέχη των επιχειρήσεων που θα συμμετάσχουν σε αυτήν και κατ' επέκταση και οι επιχειρήσεις τις οποίες εκπροσωπούν.

Έμμεσα ωφελούμενοι είναι το σύνολο των επιχειρήσεων των κλάδων οι οποίοι θα εκπροσωπηθούν στο πρόγραμμα, καθώς η αναμενόμενη ενίσχυση της καινοτομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων που θα συμμετάσχουν εκτιμάται ότι θα «συμπαρασύρει» και άλλες επιχειρήσεις του κλάδου τους.

6.1.3.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας											■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
1.3.1 Μελέτη καθορισμού κλάδων ενδιαφέροντος											■									
1.3.2 Σχεδιασμός εκπαιδευτικής διαδικασίας και παραγωγή υλικού											■	■								
1.3.3 Επιλογή και προετοιμασία εξειδικευμένων Εκπαιδευτών / Συμβούλων												■	■							
1.3.4 Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης														■	■	■	■	■	■	■
1.3.5 Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής (Coaching) Υποστήριξης														■	■	■	■	■	■	■
1.3.6 Προώθηση της Δικτύωσης των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα														■	■	■	■	■	■	■
1.3.7 Απολογισμός- Αξιολόγηση Πράξης												■	■	■	■	■	■	■	■	■

6.1.3.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας	Τρόπος Υλοποίησης
1.3.1 Μελέτη καθορισμού κλάδων ενδιαφέροντος	Αναδοχή
1.3.2 Σχεδιασμός εκπαιδευτικής διαδικασίας και παραγωγή υλικού	
1.3.3 Επιλογή και προετοιμασία εξειδικευμένων Εκπαιδευτών / Συμβούλων/	
1.3.4 Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης	
1.3.5 Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής (Coaching) Υποστήριξης	
1.3.6 Προώθηση της Δικτύωσης των συμμετεχόντων στο Πρόγραμμα	
1.3.7 Απολογισμός- Αξιολόγηση Πράξης	

6.1.3.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Μελέτη για επιλογή κλάδων	40.000 €	1	αποκοπή	40.000 €	
Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Διαδικασίας και παραγωγή υλικού	3.000 €	18	α/μ	54.000 €	6 ανθρωπομήνες από 3 άτομα
Επιλογή και προετοιμασία εξειδικευμένων Συμβούλων/ Εκπαιδευτών	3.000 €	18	α/μ	54.000 €	6 ανθρωπομήνες από 3 άτομα
Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης	5.000 €	20	α/μ	100.000 €	20 συνεδρίες διάρκειας 50 ωρών έκαστη
Παροχή Υπηρεσιών Συμβουλευτικής (Coaching) Υποστήριξης	3.000 €	20	α/μ	60.000 €	πρόβλεψη 35 ωρών συμβουλευτικής υποστήριξης ανά 2 εκπαιδευόμενους
Προώθηση της δικτύωσης	5.000 €	10	ημερίδα	50.000 €	διοργάνωση 10 ημερίδων
Απολογισμός- Αξιολόγηση Πράξης	3.000 €	4	α/μ	12.000 €	4 ανθρωπομήνες
ΣΥΝΟΛΟ				370.000 €	

6.1.3.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ANEK) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iv – «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας».

Εναλλακτικά, προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ANAD_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iii «Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες στο πλαίσιο τυπικών, άτυπων και μη τυπικών δομών, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων προσόντων».

6.1.3.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές για την ένταξη της Πράξης

6.2 Άξονας 2: Δικτύωση Στελεχών με Επιχειρήσεις

- Πράξη 2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με αποφοίτους
- Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας

6.2.1 Πράξη 2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με αποφοίτους

6.2.1.1 Στόχος πράξης

Έχει διαγνωσθεί ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις δυσκολεύονται να εντοπίσουν κατάλληλα εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό προκειμένου να καλύψουν τις συνεχώς εξελισσόμενες ανάγκες τους. Το κενό αυτό έρχεται να καλύψει η παρούσα Πράξη μέσω της δημιουργίας ενός δικτύου με απώτερο σκοπό τη μεταφορά τεχνογνωσίας κυρίως από αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά ενδεχομένως και από ερευνητές ή λοιπό εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας μέσω συμπράξεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων εταιρειών και του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.

Δεδομένου ότι η μεταφορά τεχνογνωσίας από την εκπαίδευση στον χώρο των επιχειρήσεων αποτελεί βασική παράμετρο ενίσχυσης της καινοτομίας, οποιαδήποτε ενέργεια δημιουργεί γέφυρες ανάμεσα σε αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεις με προσανατολισμό στην καινοτομικότητα, αποτελεί ταυτόχρονα βασικό εργαλείο τόνωσής της.

Ραχοκοκαλιά του δικτύου θα αποτελέσουν τα Γραφεία Διασύνδεσης που θα οργανωθούν και θα λειτουργήσουν σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας υπό την αιγίδα του ΣΕΒ.

Τα εν λόγω γραφεία έρχονται να λειτουργήσουν συμπληρωματικά των υφιστάμενων Γραφείων Διασύνδεσης που λειτουργούν εντός των ΑΕΙ με βασικό χαρακτηριστικό διαφοροποίησης, ότι θα προωθούν τις ανάγκες των επιχειρήσεων και ως εκ τούτου θα αναζητούν αποφοίτους, ερευνητές κλπ για την κάλυψη συγκεκριμένων και διατυπωμένων αναγκών του επιχειρηματικού κόσμου.

6.2.1.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης αποτελεί η δημιουργία και όλες οι απαιτούμενες αυτής συνοδευτικές ενέργειες ενός μηχανισμού για τη σύνδεση των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις επιχειρήσεις. Μέσω του συγκεκριμένου δικτύου μεταξύ άλλων θα καθίσταται δυνατή η σύζευξη της αγοράς εργασίας, όταν υπάρχει ανάγκη για ανθρώπινους πόρους σε θέσεις που συμβάλλουν στην καινοτομία, με νέους αποφοίτους που διαθέτουν το απαιτούμενο επιστημονικό υπόβαθρο. Πιο συγκεκριμένα η Πράξη θα περιλαμβάνει:

1. **Μελέτη οργανωτικού και λειτουργικού σχεδιασμού, μελέτη χωροθέτησης και μελέτη σκοπιμότητας για τη λειτουργία του δικτύου Γραφείων Διασύνδεσης:** Οι ενέργειες θα αφορούν στην πραγματοποίηση έρευνας πεδίου, και διερευνητικών συναντήσεων στις οποίες θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των επιχειρήσεων, τοπικοί και περιφερειακοί συλλογικοί φορείς αλλά και ερευνητικά ιδρύματα, προκειμένου να προσδιοριστούν οι ανάγκες των επιχειρήσεων. Στη συνέχεια θα εκπονηθεί μελέτη για τη βέλτιστη χωροθέτηση των περιφερειακών γραφείων λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη προσφορά και ζήτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε περιφερειακό επίπεδο, ενώ επίσης θα προσδιορισθεί ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας, των Γραφείων με προσδιορισμό των υπηρεσιών που θα παρέχουν. Τέλος στο πλαίσιο της ενέργειας θα εκπονηθεί και μελέτη σκοπιμότητας / βιωσιμότητας ώστε να εκτιμηθεί η βιωσιμότητα του δικτύου μετά το πέρας της περιόδου πιλοτικής λειτουργίας.
2. **Πιλοτική Λειτουργία:** Αφορά στην πιλοτική λειτουργία του δικτύου για διάστημα δύο ετών, κατά τη διάρκεια των οποίων θα προβλέπεται διαδικασία συνεχούς αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς του με σκοπό τον εντοπισμό προβλημάτων και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης και λήψης διορθωτικών μέτρων. Κατά τη διάρκεια της πιλοτικής λειτουργίας τα περιφερειακά γραφεία θα παρέχουν ενδεικτικά τις ακόλουθες υπηρεσίες:
 - **Καταγραφή αναγκών των επιχειρήσεων σε νέο παραγωγικό δυναμικό:** Ανάπτυξη συστήματος εντοπισμού και καταγραφής αναγκών των επιχειρήσεων και κατηγοριοποίησή τους ανά πεδίο και ειδικότητα.
 - **Σύζευξη αναγκών των επιχειρήσεων σε θέσεις που προωθούν την καινοτομία με νέους αποφοίτους:** Ανάπτυξη συστήματος προσέλκυσης και καταγραφής αποφοίτων σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια και δημιουργία κανόνων ώστε να διαπιστώνονται ευκαιρίες απασχόλησης βάσει των διατυπωμένων αναγκών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο δίκτυο
 - **Επισκέψεις σε επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς που το αντικείμενο δραστηριότητάς τους σχετίζεται με το αντικείμενο σπουδών των αποφοίτων ή εμφανίζουν γενικότερο επιχειρηματικό ενδιαφέρον:** Προγραμματισμός επισκέψεων φοιτητών σε επιχειρήσεις του δικτύου και παρακολούθηση του τρόπου λειτουργίας τους ώστε να προσληφθούν παραστάσεις από τον εργασιακό χώρο και να αποκτηθεί επαφή με τον τρόπο εφαρμογής καινοτόμων μεθόδων στην αξιακή αλυσίδα μιας επιχείρησης.

- **Οργάνωση σεμιναρίων από επιχειρηματίες και στελέχη επιχειρήσεων ή οργανισμών, σχετικά με λιγότερο ή περισσότερο εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν στην επιχειρηματικότητα:** Πραγματοποίηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων από στελέχη επιχειρήσεων του δικτύου σε αποφοίτους με βασικό αντικείμενο την καινοτομία σε όλες τις εκφάνσεις τις επιχειρηματικής δραστηριότητας
 - **Ανάπτυξη Μελετών περίπτωσης που αναφέρονται σε συγκεκριμένες υφιστάμενες επιχειρήσεις ή σε συγκεκριμένα επιχειρηματικά ζητήματα καινοτομίας:** Συγκέντρωση υλικού από την εμπειρία των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο δίκτυο και οργάνωσή του σε εκπαιδευτικό / ενημερωτικό περιεχόμενο με στόχο την προβολή καλών πρακτικών και πετυχημένων περιπτώσεων από τη λειτουργία του Δικτύου.
3. **Δραστηριότητες για την προβολή και δημοσιότητα των Προγραμμάτων:** Διοργάνωση ημερίδων, συναντήσεων εργασίας προβολής αλλά και παραγωγή και διάχυση έντυπου και ψηφιακού διαφημιστικού υλικού. Επίσης, στο πλαίσιο της παρούσας ενέργειας θα εξεταστεί η σκοπιμότητα διενέργειας διαγωνισμού για την απονομή Βραβείων Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας μεταξύ επιχειρηματικών ιδεών και επιχειρηματικών σχεδίων που υποστηρίχθηκαν από το Δίκτυο. Επίσης, θα προετοιμαστούν και υποστηριχθούν διαγωνιστικές διαδικασίες με συμμετοχή φοιτητών ή νέων αποφοίτων από την Τριτοβάθμια εκπαίδευση με σκοπό την ανάπτυξη και υποβολή καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών οι οποίες θα αξιολογηθούν και θα βραβευτούν από τις επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στο δίκτυο.

6.2.1.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της παρούσας Πράξης είναι οι απόφοιτοι της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης που μέσω των υπηρεσιών του δικτύου θα αποκτήσουν δεξιότητες περισσότερο προσαρμοσμένες στις ανάγκες των επιχειρήσεων και άρα με αυξημένες πιθανότητες ένταξης στην αγορά εργασίας

Έμμεσα ωφελούμενες είναι οι επιχειρήσεις και κυρίως αυτές που δεν διαθέτουν ιδιαίτερα ανεπτυγμένες υποδομές αναζήτησης ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίσουν και να προσλάβουν εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό.

Έμμεσα ωφελούμενοι είναι τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και λοιποί εκπαιδευτικοί πάροχοι, καθώς θα δύνανται να προσαρμόσουν τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα βάσει των αναγκών της αγοράς εργασίας.

6.2.1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με τρίτοβάθμια εκπαίδευση	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■										
2.1.1 Οργανολειτουργική μελέτη, μελέτη χωροθέτησης και μελέτη σκοπιμότητας για την λειτουργία του δικτύου Γραφείων Διασύνδεσης	■	■																		
2.1.2 Πιλοτική Λειτουργία			■	■	■	■	■	■	■	■										
2.1.3 Δραστηριότητες για την προβολή και δημοσιότητα των Προγραμμάτων			■	■	■	■	■	■	■	■										

6.2.1.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας, ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης:

Πράξη 2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με τρίτοβάθμια εκπαίδευση	Τρόπος Υλοποίησης
2.1.1 Μελέτη οργανωτικού και λειτουργικού σχεδιασμού, μελέτη χωροθέτησης και μελέτη σκοπιμότητας για την λειτουργία του δικτύου Γραφείων Διασύνδεσης	Με ανάδοχο
2.1.2 Πιλοτική Λειτουργία	Αυτεπιστασία και λήψη εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων
2.1.3 Δραστηριότητες για την προβολή και δημοσιότητα των Προγραμμάτων	Αυτεπιστασία και λήψη εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων

6.2.1.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Μελέτη οργανωτικού και λειτουργικού σχεδιασμού, μελέτη χωροθέτησης και μελέτη σκοπιμότητας για την λειτουργία του δικτύου Γραφείων Διασύνδεσης	100.000 €	1	αποκοπή	100.000 €	Μελέτη χωροθέτησης, οργάνωσης και λειτουργίας του Δικτύου, καθώς και μελέτη σκοπιμότητας / βιωσιμότητας.
Πιλοτική Λειτουργία	3.000 €	936	α/μ	2.808.000 €	3 άτομα για 24 μήνες σε κάθε μία από τις 13 Περιφέρειες
Δραστηριότητες για την προβολή και δημοσιότητα των Προγραμμάτων	700.000 €	1	αποκοπή	700.000 €	Δαπάνες για δημοσιότητα
ΣΥΝΟΛΟ				3.508.000 €	

6.2.1.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iv «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας».

6.2.1.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με το Υπουργείο και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ για την ένταξη του έργου
- Διασφάλιση της συμπληρωματικής λειτουργίας του Δικτύου σε σχέση με τα γραφεία διασύνδεσης των ΑΕΙ

6.2.2 Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας

6.2.2.1 Στόχος πράξης

Η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού αποτελεί μεγάλο πρόβλημα σε πολλούς κλάδους. Στη διαδικασία εξεύρεσης λύσεων οι επιχειρήσεις πολύ συχνά υποτιμούν μια εναλλακτική πάνω στην οποία θα μπορούσε να οικοδομηθεί μια στερεή βάση για το μέλλον. Πρόκειται για τη διαδικασία μάθησης η οποία συνδυάζει την επαγγελματική εκπαίδευση και την πρακτική άσκηση σε εργασιακό χώρο. Με λίγα λόγια στην Ελλάδα αυτό το μοντέλο μάθησης αντικατοπτρίζεται στο θεσμό της μαθητείας και της πρακτικής άσκησης αποφοίτων.

Η μάθηση λοιπόν σε εργασιακό χώρο μπορεί να έχει τη μορφή πρακτικής άσκησης ή μαθητείας. Η διαφορά μεταξύ των δύο έγκειται στον τρόπο διεξαγωγής τους. Ενώ κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ο μαθητής απέχει από το σχολείο και τις εκεί υποχρεώσεις του, στη μαθητεία η φοίτηση στο σχολείο και η εκπαίδευση σε εργασιακό χώρο πραγματοποιούνται παράλληλα.

Ενώ σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως για παράδειγμα στη Γερμανία, το μοντέλο μάθησης σε εργασιακό χώρο είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο, στην Ελλάδα βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο. Στη χώρα μας το σύστημα της μαθητείας εφαρμόζεται μέχρι τώρα από τον ΟΑΕΔ, ενώ τα προγράμματα πρακτικής άσκησης εφαρμόζονται κυρίως για τους αποφοίτους της τεχνικής εκπαίδευσης. Σε συναφές πλαίσιο εντάσσονται και οι Επιταγές Κατάρτισης, οι οποίες βασίζονται στη μάθηση μέσα στον εργασιακό χώρο.

Στόχος των προτεινόμενων Προγραμμάτων Μαθητείας Αποφοίτων Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για Απόκτηση Επαγγελματικής Εμπειρίας είναι να υποστηρίξουν και να ενισχύσουν τους τελειόφοιτους ή πρόσφατους αποφοίτους τεχνικής εκπαίδευσης, να αποκτήσουν μέσω μαθητείας 6 μηνών, επαγγελματική εμπειρία στον παραγωγικό τομέα και ειδικότερα σε ιδιωτικές επιχειρήσεις κλάδων σχετικών με τις σπουδές τους, έτσι ώστε να ενισχύσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους και να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για την αγορά εργασίας.

Μέσω της πράξης θα προκύψει η εφαρμογή ενός δομημένου πλέγματος ενεργειών αναβάθμισης προσόντων και δεξιοτήτων των νέων, προκειμένου να επιτευχθεί, απρόσκοπτα και σταθερά, η είσοδός τους στην αγορά εργασίας σε θέσεις απασχόλησης σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε δυναμικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας.

Αντίστοιχα οι επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα θα επωφεληθούν από την συνεργασία με νέους αποφοίτους οι οποίοι φέρουν μαζί τους νέες, φρέσκιες και καινοτόμες ιδέες και μεθόδους, οι οποίες θα αποτελέσουν τονωτική ένεση στις υφιστάμενες αποθήκες γνώσεων των επιχειρήσεων.

Πιο συγκεκριμένα θα αναζητηθούν θέσεις σε επιχειρήσεις που να προωθούν την έρευνα και την καινοτομία και θα σχεδιαστούν σε συνεργασία με αυτές προγράμματα τα οποία θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Με τη συγκεκριμένη πράξη θα επιτευχθεί:

- Ομαλοποίηση της διαδικασίας ένταξης των νέων αποφοίτων στην αγορά εργασίας
- Εξοικείωση νέων αποφοίτων με το αντικείμενο διαφόρων κλάδων ώστε να χαράξουν από πιο πλεονεκτική θέση τη στρατηγική καριέρας τους
- Πρακτική εφαρμογή των μεθόδων και των τεχνικών που οι απόφοιτοι διδάχθηκαν στο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Σημαντικός παράγοντας διαφοροποίησης της προτεινόμενης Πράξης σε σχέση με τα προγράμματα Μαθητείας που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα, αποτελεί ο προσανατολισμός τους στην εξυπηρέτηση των αναγκών των επιχειρήσεων. Κατά αυτόν τον τρόπο οι επιχειρήσεις θα έχουν κάθε συμφέρον να αξιοποιήσουν στο έπακρο το θεσμό προετοιμάζοντας κατάλληλα εξειδικευμένους υπαλλήλους οι οποίοι θα συνδράμουν στην οικονομική ανάπτυξη και βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

6.2.2.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης αποτελεί ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση ενός προγράμματος μαθητείας για τελειόφοιτους / απόφοιτους Τεχνικής Εκπαίδευσης με έμφαση σε επαγγέλματα και ειδικότητες που προωθούν την Καινοτομία. Πιο συγκεκριμένα η Πράξη θα περιλαμβάνει:

1. **Σχεδιασμό προγραμμάτων μαθητείας:** Οι ενέργειες θα αφορούν τον σχεδιασμό των προγραμμάτων μαθητείας όσον αφορά:
 - Τον προσδιορισμό των αναγκών των επιχειρήσεων για θέσεις μαθητείας
 - Τον καθορισμό του περιεχομένου των προγραμμάτων μαθητείας διασφαλίζοντας ότι τα προγράμματα που θα υλοποιηθούν συνεισφέρουν στην ενίσχυση της καινοτομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων
 - Τον προσδιορισμό των κριτηρίων επιλογής των επιχειρήσεων και την εφαρμογή του για την επιλογή των επιχειρήσεων
 - Τον καθορισμό προφίλ εκπαιδευομένων και διαδικασίας επιλογής τους
 - Την επιλογή των ενδιαφερόμενων σπουδαστών και την οργάνωση των προγραμμάτων μαθητείας

2. **Υλοποίηση προγραμμάτων:** Πραγματοποίηση και παρακολούθηση υλοποίησης μαθητειών στις επιχειρήσεις. Η ευθύνη για την υλοποίηση της συγκεκριμένης ενέργειας θα μπορούσε να ανατεθεί στα Γραφεία διασύνδεσης που περιγράφηκαν στο πλαίσιο της Πράξης 1.2. Πέρα από την οργάνωση των μαθητειών που θα υλοποιηθούν προβλέπεται και η χρηματοδότηση του κόστους των μαθητευόμενων σπουδαστών .
3. **Αξιολόγηση αποτελεσμάτων προγραμμάτων μαθητείας:** Η συγκεκριμένη ενέργεια περιλαμβάνει αξιολόγηση 360^ο ώστε να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα του προγράμματος και να εφαρμοσθούν διορθωτικές ενέργειες εφόσον απαιτείται. Πιο συγκεκριμένα θα λάβει χώρα:
 - Αξιολόγηση των επιχειρήσεων από τους μαθητευόμενους
 - Αξιολόγηση των μαθητευόμενων από τις επιχειρήσεις
 - Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος από εξωτερικό εμπειρογνώμονα

6.2.2.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της παρούσας Πράξης κρίνονται οι τελειόφοιτοι και απόφοιτοι Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, οι οποίοι θα αποκτήσουν δεξιότητες και προσόντα συναφή με τις δεξιότητες και τα προσόντα που ζητούνται από τις επιχειρήσεις.

Έμμεσα ωφελούμενες είναι οι επιχειρήσεις που θα έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν νέους εργαζόμενους με προσόντα που προάγουν και ενισχύουν την καινοτομία.

6.2.2.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■								
2.2.1 Σχεδιασμός προγραμμάτων μαθητείας:	■	■																		
2.2.2 Υλοποίηση προγραμμάτων			■	■	■	■	■	■	■	■										
2.2.3 Αξιολόγηση αποτελεσμάτων προγραμμάτων μαθητείας					■	■	■	■	■	■	■									

6.2.2.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ. Συγκεκριμένα προτείνεται η Στέγη να αναλάβει τον κεντρικό σχεδιασμό του Προγράμματος και την παρακολούθηση αυτού και να υποστηριχθεί σε ότι αφορά την εφαρμογή του (επιλογή επιχειρήσεων και σπουδαστών) από τα περιφερειακά Γραφεία Σύζευξης, τα οποία προτάθηκε να συσταθούν μέσω της υλοποίησης της Πράξης 2.1.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης:

Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας	Τρόπος Υλοποίησης
2.2.1 Σχεδιασμός προγραμμάτων μαθητείας:	Αυτεπιστασία
2.2.2 Υλοποίηση προγραμμάτων	Αυτεπιστασία
2.2.3 Αξιολόγηση αποτελεσμάτων προγραμμάτων μαθητείας	Με ανάδοχο

6.2.2.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Ενέργειες για σχεδιασμό, πραγματοποίηση και αξιολόγηση προγράμματος	3.000 €	54	α/μ	162.000 €	3 άτομα για 36 μήνες με 50% απασχόληση
Αμοιβές μαθητευόμενων	580 €	2400	α/μ	1.392.000 €	100 θέσεις μαθητείας για 24 μήνες
ΣΥΝΟΛΟ				1.554.000 €	

6.2.2.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iv «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας».

Εναλλακτικά, προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ΑΝΕΚ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iv – «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας».

6.2.2.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Διασφάλιση της δέσμευσης των μελών του ΣΕΒ να στηρίζουν ουσιαστικά το Πρόγραμμα Μαθητείας
- Συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Εργασίας και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ για την ένταξη του Έργου
- Συνεργασία με τον ΟΑΕΔ ώστε να διασφαλισθεί η συμπληρωματικότητα της προτεινόμενης Πράξης με τα προγράμματα μαθητείας που εφαρμόζει ο ίδιος ο ΟΑΕΔ.

6.3 Άξονας 3: Ενίσχυση Προσόντων Καινοτομίας

- Πράξη 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία
- Πράξη 3.2: Προετοιμασία προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας
- Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για τις θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία

6.3.1 Πράξη 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία

6.3.1.1 Στόχος πράξης

Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικές προσπάθειες για την ανάπτυξη επαγγελματικών περιγραμμάτων σύμφωνα άλλωστε με τις ευρωπαϊκές τάσεις και κατευθύνσεις, ωστόσο παρατηρείται έλλειψη επαγγελματικών περιγραμμάτων που να σχετίζονται ευθέως με επαγγέλματα που προωθούν την καινοτομική δραστηριότητα.

Στόχος της Πράξης είναι η κάλυψη του κενού όσον αφορά την ύπαρξη επαγγελματικών περιγραμμάτων για επαγγέλματα που σχετίζονται είτε άμεσα, είτε έμμεσα με την ενίσχυση της καινοτομίας.

Με την ύπαρξη πιστοποιημένων επαγγελματικών περιγραμμάτων επιτυγχάνεται:

- Η ενίσχυση της αξιοπιστίας της επαγγελματικής κατάρτισης και η στενότερη σύνδεση της με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Η θεσμοθέτηση μεθόδων, προδιαγραφών και κριτηρίων ανάπτυξης, αξιολόγησης και πιστοποίησης επαγγελματικών περιγραμμάτων.
- Η άμεση σύνδεση του περιεχομένου των πλαισίων προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με τα αντίστοιχα επαγγελματικά περιγράμματα.
- Η βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας καθώς και η διευκόλυνση της ένταξης των ανέργων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων στην απασχόληση.
- Η ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στο σύστημα της δια βίου επαγγελματικής κατάρτισης.
- Η διασφάλιση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Δια Βίου επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Η συγκεκριμένη πράξη εξυπηρετεί ευθέως την εθνική πολιτική για την ανάπτυξη του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και την Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Πιστοποιήσεων, καθώς η ανάπτυξη επαγγελματικών περιγραμμάτων αποτελούν βασική εισροή για τα προαναφερόμενα Συστήματα. Επιπρόσθετα η υλοποίηση της παρούσας Πράξης εμφανίζει σημαντικές συνέργειες με τις ακόλουθες πράξεις του παρόντος Σχεδίου Δράσης:

- i. Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Τεχνολογίας Innovation Management Program
- ii. Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας
- iii. Πράξη 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας
- iv. Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για τις θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία
- v. Πράξη 4.1: Κύκλοι Καινοτομίας (Innovation Circles)

6.3.1.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της Πράξης αποτελεί η κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων για εγκεκριμένα επαγγέλματα που θα προσδιορισθούν από κοινού με το ΣΕΒ και τα μέλη του. Πιο συγκεκριμένα η πράξη θα περιλαμβάνει:

1. **Συσκέψεις με επιχειρήσεις:** Σε αυτό το στάδιο θα γίνουν συσκέψεις με στελέχη των επιχειρήσεων σε καίριες θέσης λήψης αποφάσεων ώστε να προσδιοριστούν τα επιθυμητά επαγγέλματα για τα οποία θα προετοιμαστούν περιγράμματα. Οι συσκέψεις θα περιλαμβάνουν:
 - Ανάλυση των στόχων της πράξης
 - Συμπλήρωση ερωτηματολογίων
 - Εντοπισμός πιθανών περιορισμών/κινδύνων που μπορεί να επηρεάσουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα από τη διαδικασία σχεδιασμού των περιγραμμάτων
2. **Μελέτη για την κατανόηση της φύσης των θέσεων εργασίας:** Η μελέτη για την κατανόηση της φύσης των θέσεων εργασίας συνιστά το πρώτο βήμα για την κατάρτιση των επαγγελματικών περιγραμμάτων. Συγκεκριμένα, εξετάζονται από ομάδα εργασίας, που συγκροτείται για το σκοπό αυτό, οι απαιτήσεις των θέσεων που θα καλυφθούν, τα καθήκοντά που τις συνοδεύουν και τα προσόντα που θα πρέπει να διαθέτουν τα στελέχη που θα τις καλύψουν.

Στο βήμα αυτό συγκεντρώνονται και επεξεργάζονται δεδομένα, τα οποία αφορούν τις υπό διαμόρφωση θέσεις εργασίας και αξιοποιούνται για να

σχεδιαστούν τα αρχικά έντυπα περιγραμμάτων. Μέθοδοι συλλογής δεδομένων σχετικών με τη θέση εργασίας είναι:

- Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης της Θέσης Εργασίας
- Επιτόπια παρατήρηση
- Συσκέψεις-Focus Groups

3. **Διαμόρφωση Εντύπων περιγραμμάτων:** Στο βήμα αυτό δημιουργούνται τα τελικά έντυπα περιγραμμάτων. Βασικοί κανόνες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στην αποτύπωση των τελικών περιγραμμάτων θέσεων εργασίας είναι οι εξής:

- Τα καθήκοντα πρέπει να περιγράφονται με τρόπο ακριβή
- Οι προτάσεις (δηλ. το κείμενο) πρέπει να είναι σαφείς και συγκεκριμένες (π.χ. να αποφεύγονται αόριστες ή κενές περιεχομένου φράσεις, ή η χρήση συντομογραφιών)
- Τα περιγράμματα πρέπει να αποτελούν περίληψη των καθηκόντων και όχι αναλυτική περιγραφή των εργασιών
- Τα περιγράμματα πρέπει να περιλαμβάνουν πραγματικά δεδομένα, όχι απλές απόψεις, ώστε να αποφεύγονται προσωπικές εκτιμήσεις.
- Να είναι ευκρινές ότι το περίγραμμα περιγράφει τη θέση εργασίας και όχι το άτομο που την εκτελεί
- Η περιγραφή κάθε θέσης εργασίας δεν θα πρέπει να εστιάζει μόνο στην παρουσίαση των χαρακτηριστικών της, αλλά θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τι χρειάζεται η συγκεκριμένη θέση εργασίας για να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες ανάγκες της οργάνωσης και στους μακροπρόθεσμους στόχους της. Επομένως, τα περιγράμματα θέσεων εργασίας θα πρέπει να έχουν επιχειρησιακή μορφή και περιεχόμενο. Να είναι, δηλαδή, γραμμένα κατά τρόπο που να επιτρέπει την αναπροσαρμογή και τροποποίησή τους, ανάλογα με τη μεταβολή της φύσης της οργάνωσης ή επιμέρους τμημάτων της
- Η περιγραφή της θέσης εργασίας δεν συνιστά μόνο έναν εξαντλητικό κατάλογο καθηκόντων. Αντανακλά και προτεραιότητες
- Τα προσόντα (τίτλοι σπουδών, διπλώματα) είναι απολύτως απαραίτητα για κάποιες θέσεις εργασίας. Βοηθούν το ανθρώπινο δυναμικό να ασκεί τις αρμοδιότητες με το βέλτιστο τρόπο και του δίνουν τη δυνατότητα να εξελιχθεί, μέσα από την αύξηση της αποδοτικότητας. Επομένως, η περιγραφή των απαιτούμενων προσόντων θα πρέπει να είναι σε πλήρη αντιστοιχία με τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη θέση εργασίας

- Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι μια θέση εργασίας δεν περιγράφεται με πολλά επιμέρους καθήκοντα τα οποία απαιτούν μεγάλο αριθμό προσόντων για να πληρωθούν, προκειμένου να μην προκύψει μια θέση που μπορεί να πληρωθεί από περιορισμένο αριθμό υπαλλήλων
- Τα περιγράμματα θα είναι συμβατά με το ECVET
- Ενδεικτικά παρατίθενται τα περιεχόμενα ενός επαγγελματικού περιγράμματος παρακάτω:
 - Τίτλος και Ορισμός του Επαγγέλματος/ Ειδικότητας
 - Ανάλυση του Επαγγέλματος ή/και ειδικότητας – Προδιαγραφές
 - Απαραίτητες Γνώσεις, Δεξιότητες, Ικανότητες
 - Προτεινόμενες Διαδρομές για την Απόκτηση των απαιτούμενων προσόντων
 - Ενδεικτικοί Τρόποι και Μεθοδολογία των Απαιτούμενων Γνώσεων, Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων

4. Υποστήριξη της πιστοποίησης των επαγγελματικών Περιγραμμάτων: Η εργασία αφορά στην υποβολή των επαγγελματικών περιγραμμάτων για πιστοποίηση από τον ΕΟΠΠΕΠ και η παροχή σε αυτόν όλων των απαραίτητων στοιχείων και διευκρινήσεων προκειμένου να διευκολυνθεί στο έργο του.

6.3.1.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Έμμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Πράξης είναι οι εργαζόμενοι που απασχολούνται ή επιθυμούν να απασχοληθούν στα επαγγέλματα για τα οποία θα αναπτυχθούν περιγράμματα, αλλά και οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να προσλάβουν προσωπικό για την κάλυψη των εν λόγω θέσεων.

Έμμεσα ωφελούμενοι κρίνονται οι σπουδαστές επαγγελματικής εκπαίδευσης, οι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας, μεταδευτεροβάθμιας ή ακόμα και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και γενικότερα όλος ο πληθυσμός που επιθυμεί να απασχοληθεί στα επαγγέλματα που θα αναλυθούν σε περιγράμματα και αποζητά επαγγελματική συμβουλευτική καθοδήγηση.

6.3.1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία																				
3.1.1 Συσκέψεις με επιχειρήσεις																				
3.1.2 Μελέτη για την κατανόηση της φύσης των θέσεων εργασίας																				
3.1.3 Διαμόρφωση Εντύπων περιγραμμάτων																				
3.1.4 Υποστήριξη της πιστοποίησης των επαγγελματικών Περιγραμμάτων																				

6.3.1.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 2.1: Κατάρτιση επαγγελματιών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία	Τρόπος Υλοποίησης
3.1.1 Συσκέψεις με επιχειρήσεις	Αυτεπιστασία
3.1.2 Μελέτη για την κατανόηση της φύσης των θέσεων εργασίας	Αναδοχή
3.1.3 Διαμόρφωση Εντύπων περιγραμμάτων	
3.1.4 Υποστήριξη της πιστοποίησης των επαγγελματιών Περιγραμμάτων	Αυτεπιστασία

6.3.1.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Συσκέψεις με επιχειρήσεις	3.000 €	6	α/μ	18.000 €	6 ανθρωπομήνες στελεχών του ΣΕΒ
Διαμόρφωση εντύπων περιγραμμάτων	20.000 €	10	περίγραμμα	200.000 €	10 μελέτες ανάπτυξης περιγραμμάτων κόστους € 20.000 έκαστη
Παρακολούθηση εφαρμογής περιγραμμάτων	3.000 €	3	α/μ	9.000 €	3 α/μ στελεχών του ΣΕΒ
ΣΥΝΟΛΟ				227.200 €	

6.3.1.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iii «Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες στο πλαίσιο τυπικών, άτυπων και μη τυπικών δομών, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων προσόντων».

Εναλλακτικά, προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ΑΝΕΚ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 8ν – «Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές».

6.3.1.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Η οριστικοποίηση του πλαισίου συνεργασίας του ΣΕΒ με την επιχειρηματική Κοινότητα για την υλοποίηση της Πράξης
- Συνεννόηση με το Υπουργείο και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ για την ένταξη του

6.3.2 Πράξη 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας

6.3.2.1 Στόχος πράξης

Στόχος της πράξης είναι η προετοιμασία του εκπαιδευτικού υλικού και ο σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα ανταποκρίνονται στα επαγγελματικά περιγράμματα που περιγράφηκαν στην προηγούμενη πράξη. Τα συγκεκριμένα προγράμματα θα μπορούν να αξιοποιηθούν από τους φορείς αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης με σκοπό τη δημιουργία θυλάκων γνώσης στους οποίους θα μπορούσε να προστρέξει οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος προκειμένου να καταρτιστεί σε οποιαδήποτε από τις νέες αυτές ειδικότητες.

Μεταξύ των προγραμμάτων που θα αναπτυχθούν προβλέπεται να είναι και του Διαχειριστή Καινοτομίας σε πλήρη συνέργεια και με τις απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούν οι Συντονιστές των Κύκλων Καινοτομίας που περιγράφονται στην Πράξη 4.1.

6.3.2.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης είναι η προετοιμασία προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία θα σχετίζονται με επαγγέλματα ή ρόλους σχετικούς με την καινοτομία, για τους οποίους θα έχουν δημιουργηθεί περιγράμματα στο πλαίσιο της Πράξης 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία. Στόχο των προγραμμάτων αυτών αποτελεί η παροχή των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων προς τους συμμετέχοντες, ώστε να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που θα τους ανατεθούν βάσει των περιγραμμάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι βάσει των πιστοποιημένων Ε.Π και των αντίστοιχων Προγραμμάτων Κατάρτισης δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για :

- τη δόμηση σπονδυλωτών προγραμμάτων εκπαίδευσης,
- τον καθορισμό μαθησιακών αποτελεσμάτων,
- την απόδοση πιστωτικών μονάδων εκπαίδευσης με βάση τα πιστοποιημένα μαθησιακά αποτελέσματα,
- την αναφορά των πιστοποιημένων μαθησιακών αποτελεσμάτων στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και κατ' επέκταση στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

Πιο συγκεκριμένα η πράξη θα περιλαμβάνει:

- 1. Προετοιμασία της εκπόνησης προγραμμάτων σπουδών:** Αντικείμενο της φάσης αυτής είναι η προετοιμασία του πρότυπου Οδηγού Κατάρτισης και του Τεχνικού εγχειριδίου που θα χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση των προγραμμάτων σπουδών με μορφή σπονδύλων και μαθησιακών μονάδων, πλήρως συμβατών με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Απόδοσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET), για τα επαγγελματικά περιγράμματα που θα έχουν προσδιοριστεί από την Πράξη 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία.
- 2. Διαμόρφωση Προγραμμάτων Κατάρτισης:** Η ενέργεια αυτή αφορά στη σύνταξη των Οδηγών Κατάρτισης για τα επαγγελματικά περιγράμματα που θα αναπτυχθούν στην Πράξη 3.1, με βάση τον πρότυπο Οδηγό Κατάρτισης που θα έχει ήδη αναπτυχθεί. Επίσης, θα καθορισθεί το προφίλ και τα απαιτούμενα προσόντα τα οποία θα πρέπει να κατέχει το εκπαιδευτικό προσωπικό που θα αναλάβει τη διδασκαλία των εν λόγω προγραμμάτων κατάρτισης, καθώς και το Τεχνικό Εγχειρίδιο των μαθημάτων, το οποίο θα παρέχει οδηγίες προς τους εκπαιδευτές για το περιεχόμενο και τον τρόπο διδασκαλίας του κάθε μαθήματος.
- 3. Διοίκηση και τεχνική υποστήριξη έργου.** Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και σύμφωνη με τον προγραμματισμό εκτέλεση του έργου, καθώς και το ποιοτικό αποτέλεσμα των οδηγιών κατάρτισης και των τεχνικών εγχειριδίων, θα λάβουν χώρα ενέργειες διοίκησης και επιστημονικής υποστήριξης, που θα εξασφαλίσουν την αποτελεσματική λειτουργία μηχανισμών ποιοτικού ελέγχου και αξιολόγησης, καθώς και ενέργειες διοικητικής υποστήριξης του έργου και των ομάδων που θα εμπλακούν σε αυτό, που θα εξασφαλίσουν τον αποτελεσματικό συντονισμό τους. Στις ενέργειες αυτές περιλαμβάνεται η δημιουργία help desk, που θα έχει ως στόχο να επιλύει κάθε είδους απορία πάνω στην εφαρμογή των πρότυπων οδηγιών της ενέργειας 1 και να μεριμνά για την παροχή κάθε είδους υποστήριξη προς τις συντακτικές ομάδες. Επιπλέον, προβλέπεται η αξιολόγηση όλων των συντελεστών και του τρόπου υλοποίησης της Πράξης ως προς τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά, την απόδοση και τα αποτελέσματα. Για το λόγο αυτό, στην εν λόγω ενέργεια συμπεριλαμβάνεται δράση αξιολόγησης της πράξης.
- 4. Υποστήριξη κατά την πιστοποίηση:** Παροχή υποστήριξης στον ΕΟΠΠΕΠ κατά τη διαδικασία πιστοποίησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

6.3.2.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της παρούσας Πράξης είναι οι εκπαιδευτικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, καθώς και τα άτομα που θα επιλέξουν να καταρτιστούν σε κάποιο από τα προγράμματα που θα εκπονηθούν.

Έμμεσα ωφελούμενοι κρίνονται οι επιχειρήσεις που θα υποδεχτούν το καταρτισμένο προσωπικό.

6.3.2.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας																				
3.2.1 Προετοιμασία της εκπόνησης προγραμμάτων σπουδών																				
3.2.2 Διαμόρφωση Προγραμμάτων Κατάρτισης																				
3.2.3 Διοίκηση και τεχνική υποστήριξη έργου																				
3.2.4 Υποστήριξη κατά την πιστοποίηση																				

6.3.2.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας	Τρόπος Υλοποίησης
3.2.1 Προετοιμασία της εκπόνησης προγραμμάτων σπουδών	Αυτεπιστασία
3.2.2 Διαμόρφωση Προγραμμάτων Κατάρτισης	Αυτεπιστασία με λήψη υπηρεσιών εμπειρογνομόνων
3.2.3 Διοίκηση και τεχνική υποστήριξη έργου	Αναδοχή
3.2.4 Υποστήριξη κατά την πιστοποίηση	Αυτεπιστασία

6.3.2.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Προετοιμασία της εκπόνησης προγραμμάτων σπουδών	3.000 €	12	α/μ	36.000 €	6 μήνες από 2 άτομα πλήρους απασχόλησης
Διαμόρφωση Προγραμμάτων Κατάρτισης	3.000 €	45	α/μ	135.000 €	9 μήνες από 5 άτομα πλήρους απασχόλησης
Διοίκηση και τεχνική υποστήριξη έργου	3.000 €	18	α/μ	54.000 €	18 μήνες από 2 άτομα 50% απασχόλησης
Υποστήριξη κατά την πιστοποίηση	3.000 €	2	α/μ	6.000 €	2 α/μ στελεχών του ΣΕΒ
ΣΥΝΟΛΟ				177.000 €	

6.3.2.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iii «Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες στο πλαίσιο τυπικών, άτυπων και μη τυπικών δομών, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων προσόντων».

Εναλλακτικά, προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ΑΝΕΚ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iv – «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας».

6.3.2.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας, τον ΕΟΠΠΕΠ και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ για την ένταξη του Έργου.

6.3.3 Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για τις θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία

6.3.3.1 Στόχος πράξης

Η εθνική στρατηγική για τη διά βίου μάθηση, όπως αντικατοπτρίζεται και στις διατάξεις του ν. 3879/2010, θέτει σαν βασικό πυλώνα για την ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης την Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης Εκρών Μη Τυπικής Εκπαίδευσης και Άτυπης Μάθησης και την ενεργοποίηση της σχετικής αγοράς, με στόχο τόσο τη συμβολή στη στήριξη & ενίσχυση της παραγωγικής δραστηριότητας στη χώρα, όσο και πρωτίστως στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Αρμόδιος φορέας για την ανάπτυξη του Συστήματος Πιστοποίησης Εκρών της Μη Τυπικής Εκπαίδευσης και Άτυπης Μάθησης είναι ο ΕΟΠΠΕΠ, ωστόσο έως και σήμερα το Σύστημα καλύπτει την αρχική επαγγελματική κατάρτιση και κάποιες πολύ συγκεκριμένες ανάγκες επιμέρους επαγγελμάτων ανταποκρινόμενο σε ευρωπαϊκές απαιτήσεις (π.χ. προσωπικό ιδιωτικής ασφάλειας, μηχανοδηγοί κ.α.).

Στόχος της Πράξης είναι η δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης που να καλύπτουν τα επαγγέλματα για τα οποία θα προκύψουν επαγγελματικά περιγράμματα και θα αναπτυχθούν εκπαιδευτικά προγράμματα μέσω της υλοποίησης των Πράξεων 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία και 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας.

Η ανάπτυξη των σχημάτων πιστοποίησης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της «αγοράς» πιστοποιήσεων προς την κατεύθυνση των επαγγελμάτων διαχείρισης και προώθησης της καινοτομίας. Η ανάπτυξη και καθιέρωση ενός πλαισίου πιστοποίησης για τα εν λόγω προσόντα έχει σημαντικά οφέλη τόσο για τους εργοδότες / επιχειρήσεις όσο και για τους εργαζόμενους.

Για τον Εργοδότη, η ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις επιχειρήσεις έχει ως αποτέλεσμα τη μεγιστοποίηση της απόδοσης της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό. Με τη διασφάλιση ενός αξιοκρατικού και αντικειμενικού συστήματος πιστοποίησης των Επαγγελματικών Προσόντων επιβεβαιώνονται και αξιοποιούνται πλήρως οι γνώσεις και δεξιότητες των εργαζομένων με άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικότητας. Επίσης διευκολύνεται η διαδικασία επιλογής και πρόσληψης του κατάλληλου προσωπικού και αποτελεί αντικειμενικό μέτρο για αξιολόγηση των γνώσεων και δεξιοτήτων του.

Για τον Εργαζόμενο, η πιστοποίηση των Επαγγελματικών Προσόντων αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο ότι έχει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες του σχετικού επαγγέλματος σε συγκεκριμένο επίπεδο και εξασφαλίζει αναγνώριση και

αναβάθμιση του κύρους του. Επίσης, η πιστοποίηση βελτιώνει την απόδοση και τις προοπτικές ανέλιξης, αυξάνει τις δυνατότητες / ευκαιρίες κατάρτισης και διευκολύνει την κινητικότητα στην αγορά εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση η επιτυχία της προτεινόμενης Πράξης εξαρτάται από τη διασφάλιση ενός αντικειμενικού και αδιάβλητου συστήματος πιστοποίησης ώστε τα επαγγελματικά προσόντα που θα πιστοποιούνται να χρήσουν αναγνώρισης από την αγορά εργασίας και τις επιχειρήσεις.

6.3.3.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης είναι η προετοιμασία και υλοποίηση σχημάτων πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων θέσεων εργασίας για την καινοτομία και αναλύεται ως εξής:

1. **Καθορισμός σχημάτων πιστοποίησης:** Στην συγκεκριμένη φάση θα προσδιορισθεί το μοντέλο και ο τρόπος λειτουργίας των συγκεκριμένων σχημάτων πιστοποίησης ενώ θα γίνουν και προτάσεις για τις μεθόδους με τις οποίες αυτή θα πραγματοποιείται (ηλεκτρονική εξέταση, προφορικές/ γραπτές εξετάσεις, εξέταση στην εργασία κτλ). Επίσης θα προσδιορισθούν οι γνώσεις, οι ικανότητες και οι δεξιότητες που θα πρέπει να πιστοποιηθούν ώστε να προσδιορισθεί η σχετική ύλη και πεδίο θεμάτων που θα εξεταστούν οι συμμετέχοντες
2. **Υποστήριξη της πιστοποίησης της επικύρωσης των σχημάτων από ΕΟΠΠΕΠ:** Παροχή υποστήριξης στον ΕΟΠΠΕΠ κατά τη διαδικασία επικύρωσης των σχημάτων πιστοποίησης
3. **Πιλοτική διενέργεια πιστοποιήσεων επαγγελματών που σχετίζονται με την καινοτομία:** Η φάση αφορά την πιλοτική και δωρεάν διενέργεια πιστοποίησης επαγγελματών στη διάρκεια της οποίας θα γίνει αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της, θα εντοπιστούν προβλήματα, θα προταθούν και θα υλοποιηθούν ενέργειες βελτίωσης.

6.3.3.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Πράξης θα είναι τα άτομα που θα πιστοποιήσουν τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες τους βάσει των επαγγελματικών περιγραμμάτων που θα έχουν εκπονηθεί, καθώς και οι επιχειρήσεις στις οποίες θα απασχοληθούν.

Επιπρόσθετα, άμεσα οφέλη αναμένεται να έχουν οι φορείς πιστοποίησης λόγω της τόνωσης της εν λόγω αγοράς αλλά και από τη μελλοντική αξιοποίηση των εν λόγω σχημάτων πιστοποίησης.

6.3.3.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για τις θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία																				
3.3.1 Καθορισμός σχημάτων πιστοποίησης																				
3.3.2 Υποστήριξη της πιστοποίησης της επικύρωσης των σχημάτων από ΕΟΠΠΕΠ																				
3.3.3 Πιλοτική διενέργεια πιστοποιήσεων επαγγελματών που σχετίζονται με την καινοτομία																				

Σημειώνεται ότι για τον καλύτερο συντονισμό των Πράξεων 3.2 και 3.3 και προκειμένου να αναδειχθούν οι σημαντικές συνέργειες μεταξύ των δύο Πράξεων η ανάπτυξη των σχημάτων πιστοποίησης προβλέπεται να πραγματοποιηθεί παράλληλα με την ανάπτυξη των αντίστοιχων προγραμμάτων κατάρτισης.

6.3.3.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Ειδικά σε ότι αφορά την πιλοτική εφαρμογή των νέων σχημάτων πιστοποίησης προβλέπεται η συνεργασία της Στέγης με εξειδικευμένους φορείς πιστοποίησης ανά την Ελλάδα.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για τις θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία	Τρόπος Υλοποίησης
3.3.1 Καθορισμός σχημάτων πιστοποίησης	Αυτεπιστασία με λήψη υπηρεσιών εμπειρογνομόνων
3.3.2 Υποστήριξη της πιστοποίησης της επικύρωσης των σχημάτων από ΕΟΠΠΕΠ	Αυτεπιστασία με λήψη υπηρεσιών εμπειρογνομόνων
3.3.3 Πιλοτική διενέργεια πιστοποιήσεων επαγγελματών που σχετίζονται με την καινοτομία	Συνεργασία με φορείς πιστοποίησης

6.3.3.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Καθορισμός σχημάτων πιστοποίησης	3.000 €	27	α/μ	81.000 €	9 μήνες από 3 άτομα πλήρους απασχόλησης
Υποστήριξη της πιστοποίησης της επικύρωσης των σχημάτων από ΕΟΠΠΕΠ	3.000 €	2	α/μ	6.000 €	2 α/μ στελεχών του ΣΕΒ
Οργάνωση πιλοτικής εφαρμογής	3.000 €	6	α/μ	18.000 €	6 α/μ στελεχών του ΣΕΒ
Κόστος πιστοποιήσεων	200 €	200	πιστοποιήσεις	40.000 €	Πιστοποιήσεις 200 ατόμων κόστους € 200 έκαστη
ΣΥΝΟΛΟ				145.000 €	

6.3.3.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση (ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 10iii «Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες στο πλαίσιο τυπικών, άτυπων και μη τυπικών δομών, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων προσόντων».

Εναλλακτικά δύναται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ΑΝΕΚ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 8ν «Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές».

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που δεν εξασφαλιστεί χρηματοδότηση από το ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ και δεδομένων των σημαντικών ωφελειών για την τόνωση της καινοτομίας από την εν λόγω Πράξη, προτείνεται να εξεταστεί η σκοπιμότητα υλοποίησης αυτής με πόρους του ΣΕΒ.

6.3.3.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας, τον ΕΟΠΠΕΠ και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ για την ένταξη του Έργου.

6.4 Άξονας 4: Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας

- Πράξη 4.1: Κύκλοι Καινοτομίας (Innovation Circles)

6.4.1 Πράξη 4.1: Κύκλοι Καινοτομίας (Innovation Circles)

6.4.1.1 Στόχος Πράξης

Ευρύτερη επιδίωξη της προτεινόμενης Πράξης «Επιχειρηματικοί Κύκλοι Καινοτομίας – Innovation Circles», είναι η, με κάθε δυνατό τρόπο ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση ελληνικών επιχειρήσεων, προκειμένου:

α) Να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν την έννοια της καινοτομίας – σε όλες τις εκφάνσεις της (Καινοτομία προϊόντων – Καινοτομία Μεθόδων παραγωγής – Οργανωσιακή Καινοτομία κλπ)

β) Να αναγνωρίσουν την εφαρμοσιμότητά της, σε όλες τις λειτουργίες των επιχειρήσεων – όχι μόνο στις καθαρά τεχνικές, ώστε με τον τρόπο αυτόν να «ανοίξει ο δρόμος» για ουσιαστική διαδικασία εκτίμησης των ευκαιριών άμεσης και μεσο/μακροπρόθεσμης ένταξης της καινοτομίας στην «επιχειρηματική κουλτούρα», ως διακριτή μεν, αλλά άρρηκτα συνδεδεμένη με όλες τις άλλες, λειτουργία της επιχειρηματικής δράσης.

γ) Να αναγνωρίσουν τα πολλαπλά – άμεσα και έμμεσα – οφέλη που προκύπτουν από την καινοτομική δράση, για την ίδια την επιχείρηση και για όλους τους συντελεστές της. Τα οφέλη αυτά εκδηλώνονται, ενδεικτικά, ως «Τόνωση της Ανταγωνιστικότητας», «Τόνωση της Εξωστρέφειας», «Αναβάθμιση αποδοτικότητας» των επιχειρήσεων κλπ..

Προκειμένου η ευαισθητοποίηση και η κινητοποίηση να ακολουθηθεί από συγκεκριμένες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και σχεδιασμό διαδικασιών καινοτομίας, αναγνωρίζεται ότι, στην περίπτωση των ελληνικών επιχειρήσεων, θα πρέπει ως **Στόχοι της Πράξης** να θεωρούνται τα εξής:

Πρώτον: να καθοδηγηθούν οι επιχειρήσεις σε μεθόδους με τις οποίες οι πρωτοβουλίες τους για καινοτομική δράση θα είναι δυνατόν να σχεδιαστούν κατά τρόπο αποτελεσματικό.

Δεύτερον: να υποστηριχτούν με διοχέτευση και απορρόφηση υποστηρικτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ανάπτυξης των πρωτοβουλιών τους. Η προσφορά υπηρεσιών αυτού του τύπου θα μειώσει σημαντικά το αρχικό κόστος καινοτομικής δράσης, θα διευκολύνει την λειτουργία της και τελικά θα αμβλύνει τυχόν αρχικές επιφυλάξεις για προσχώρηση σε διαδικασίες καθιέρωσης της καινοτομίας ως αναπόσπαστο στοιχείο ανάπτυξης υγιούς, φιλόδοξης και μακρόπνοης επιχειρηματικότητας.

Τρίτο: Να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις στην «προς τα έσω» (δηλαδή προς τα στελέχη και το εργατικό δυναμικό) παρακίνηση για «ομαδική – διαδραστική λειτουργία», η οποία, όπως η διεθνής εμπειρία προτείνει, αποτελεί τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο επινόησης και ανάδειξης νέων – καινοτόμων ιδεών.

Η υιοθέτηση και εφαρμογή της προτεινόμενης Πράξης «Κύκλοι Καινοτομίας» επιδιώκει να καλύψει αυτούς ακριβώς του βασικούς Στόχους, με μεθόδους, εργαλεία και πρακτικές που θα αναλυθούν στη συνέχεια, ενώ ταυτόχρονα η οργάνωση και η διαδικασία διοχέτευσης υποστηρικτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ανάπτυξης των «Κύκλων Καινοτομίας» προτείνεται να αναληφθεί από «Κεντρικό Μηχανισμό», ο οποίος θα διαμορφωθεί και θα οργανωθεί με τρόπο κατάλληλο, ώστε να επιτυγχάνεται αποτελεσματική λειτουργία, πολλαπλές συνέργειες και, τελικά, ουσιαστικό όφελος των καινοτόμων επιχειρήσεων.

Ιστορικό ανάπτυξης των «Κύκλων Καινοτομίας» και γενικά χαρακτηριστικά τους

Οι «Κύκλοι Καινοτομίας» («Innovation Circles») αποτελούν, κατ' ουσία, παραλλαγή των «Κύκλων Ποιότητας» («Quality Circles»), που αναπτύχθηκαν σε πολλές επιχειρήσεις διεθνώς, με ορόσημο την στρατηγική ανάπτυξης της ιαπωνικής βιομηχανίας/ οικονομίας και των επιχειρήσεών της στη μεταπολεμική Ιαπωνία, με εφαρμογή προτάσεων του W.E. Deming.

Βασικό στοιχείο των προτάσεων αυτών αφορούσε την εφαρμογή στατιστικών μεθόδων Διαχείρισης Ποιότητας, περιλαμβανομένης και της καθιέρωσης «Κύκλων Ποιότητας» στις ιαπωνικές επιχειρήσεις. Μέσω των «Κύκλων» αυτών επιδιώχθηκε η ενεργός εμπλοκή στελεχών όλων των επιπέδων και η αξιοποίηση πληροφοριών, αλλά και ιδεών, τόσο από το καθαρά τεχνικό τμήμα των επιχειρήσεων, όσο και από άλλα τμήματά τους. Οι «Κύκλοι» λειτούργησαν μέσω τακτικών συναντήσεων μεταξύ στελεχών, στη διάρκεια των οποίων τα προϊόντα, οι μέθοδοι παραγωγής και, γενικά, όλα τα συστατικά επιχειρηματικών λειτουργιών, αναλύονταν, σχολιάζονταν, αξιολογούνταν και αναθεωρούνταν. Με τον τρόπο αυτό, ιδέες και σχόλια συγκεντρώνονταν από διαφορετικά τμήματα της επιχείρησης, ενώ ο κεντρικός στόχος ήταν η ανάδειξη ευκαιριών και τρόπων με τους οποίους θα ήταν εφικτός ο εντοπισμός δυσλειτουργιών και η συνεχής αναβάθμιση της αποδοτικότητας.

Ενώ ο «Έλεγχος Ποιότητας» και η βελτίωση της «Ποιότητας Υπηρεσιών προς τον Πελάτη» εξακολουθούν να είναι κρίσιμα για τις επιχειρήσεις και την ανταγωνιστικότητά τους, η ανάγκη για συνεχή Καινοτομία (σε προϊόντα, μεθόδους, αγορές, οργάνωση) αναδεικνύεται ως Προτεραιότητα. Σε πρόσφατη μάλιστα μελέτη του MIT (Lester Thurow) υπολογίστηκε ότι το «προσδόκιμο επιβίωσης» των Αμερικάνικων επιχειρήσεων, από 65 έτη που ήταν στη δεκαετία του 1920, έχει μειωθεί σε λιγότερα από 10 έτη. Σύμφωνα δε με την ίδια μελέτη, εάν οι επιχειρήσεις δεν επιδιώκουν να «επανιδρύονται» συνεχώς (με την έννοια

της συνεχούς – και ριζικής ακόμα – αναθεώρησης των προϊόντων, των μεθόδων παραγωγής, των αγορών στις οποίες απευθύνονται και της εσωτερικής τους οργάνωσης), διατρέχουν τον κίνδυνο να υποσκελιστούν από ανταγωνιστές τους και τελικά να εκλείψουν από την αγορά. Χωρίς αμφιβολία, αντίστοιχες προβλέψεις ισχύουν και για όλες τις χώρες και τις επιχειρήσεις τους, με έμφαση μάλιστα σε όσες λειτουργούν υπό συνθήκες ήδη υποβαθμισμένης ανταγωνιστικότητας, ίσως και σε συνθήκες γενικότερης κρίσης του μακρο – οικονομικού τους περιβάλλοντος.

Το συμπέρασμα – και ταυτόχρονα υπόδειξη επιχειρηματικής στρατηγικής – που αβίαστα προκύπτει είναι, ότι:

1. Οι επιχειρήσεις πρέπει να επιδιώκουν τη συνεχή Καινοτομία, προκειμένου να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν. Η δε πίεση για αυτό συνεχώς εντείνεται.
2. Την πρωτοβουλία για «Αλλαγή και Καινοτομία» θα πρέπει να την εκδηλώσουν τα ανώτερα κλιμάκια των Διοικήσεων των επιχειρήσεων, χωρίς ουσιαστική δέσμευση των οποίων δεν θα είναι εφικτή η προώθηση των αλλαγών που απαιτούνται.
3. Οι πιέσεις γίνονται πιο έντονες και η αντιμετώπισή τους πιο επιτακτική, για επιχειρήσεις (όπως πχ. οι ελληνικές και αυτές άλλων χωρών σε ανάλογες καταστάσεις οικονομικής κρίσης), για τις οποίες απαιτούνται επειγόντως δράσεις αναβάθμισης της ανταγωνιστικότητάς τους και της θέσης τους στις αγορές (εγχώριες και διεθνείς).

Η «λύση» για τα παραπάνω θεωρείται ότι είναι η σαφής «εκ των άνω» δέσμευση των Διοικήσεων των επιχειρήσεων, για ένταξη της δεδομένης ανάγκης για καινοτομία ως αναπόσπαστο στοιχείο της «εταιρικής φιλοσοφίας και στρατηγικής» και για διάθεση πόρων, που θα επιτρέψουν αποτελεσματική λειτουργία των εσωτερικών δομών, που θα δημιουργηθούν για εξυπηρέτηση ακριβώς αυτών των Στόχων. Οι Δομές αυτές είναι ακριβώς οι προτεινόμενοι «Κύκλοι Καινοτομίας», η οργάνωση των οποίων σε επίπεδο επιχειρήσεων ή και άλλων (πχ. δι – επιχειρησιακό ή Οριζόντιο), θα αναλυθούν στη συνέχεια.

Δεδομένου μάλιστα ότι, για να εξασφαλιστεί μεθοδική και αποδοτική λειτουργία των ενδο – επιχειρηματικών «Κύκλων Καινοτομίας», απαιτούνται πόροι (ανθρώπινοι και άλλοι), που δεν είναι πάντοτε εύκολο να εξασφαλιστούν (ιδίως από επιχειρήσεις μεσαίου, το πολύ, μεγέθους και όχι ιδιαίτερα υψηλού βαθμού ωριμότητας), ιδιαίτερη θέση στην ανάπτυξη των προτάσεων για καθιέρωση και ανάπτυξη «Κύκλων Καινοτομίας» στις ελληνικές επιχειρήσεις έχει η πρόβλεψη «Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης» τους. Οι αυτονόητες «οικονομίες κλίμακας» και η «ανάπτυξη συνεργειών», που με τη λειτουργία του Κεντρικού αυτού Μηχανισμού εξασφαλίζονται, εκτιμάται ότι αποτελούν ισχυρό επιχειρήμα και κίνητρο για υιοθέτηση της συγκεκριμένης πρακτικής και για προώθηση των «Κύκλων Καινοτομίας» στις ελληνικές επιχειρήσεις.

6.4.1.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της προτεινόμενης Πράξης είναι η προώθηση της δημιουργίας «Κύκλων Καινοτομίας» σε ελληνικές επιχειρήσεις, σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας, αλλά, ταυτόχρονα, η υποστήριξή τους μέσω δέσμης υπηρεσιών και εργαλείων που επιδιώκουν την εγκαθίδρυση και καθιέρωση «κουλτούρας καινοτομίας» εντός των επιχειρήσεων, μέσω της εξασφάλισης προς αυτές μιας σειράς κρίσιμης σημασίας συντελεστών, απαραίτητων για την αναγνώριση, το σχεδιασμό, τη λειτουργία και την ανάπτυξη των καινοτομικών πρωτοβουλιών τους (πχ εκπαίδευση στελεχών, διακίνηση εμπειριών, συμμετοχή εμπειρογνομώνων από την Ελλάδα και το εξωτερικό κ.α.).

Σε γενικές γραμμές, η δημιουργία και λειτουργία των «Κύκλων Καινοτομίας», σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο, προβλέπει (σε αναλογία με το πρότυπο των Quality Circles), τα εξής:

- i. «Δέσμευση» της Διοίκησης της επιχείρησης, η οποία εκφράζεται, σε πρώτη φάση, με τον ορισμό 1-2 έμπειρων στελεχών της επιχείρησης, ως «Συντονιστών Κύκλων Καινοτομίας», με σαφείς αρμοδιότητες και καθήκοντα.
- ii. Εκπαίδευση των Στελεχών αυτών, ιδίως σε θέματα Δημιουργικότητας και Καινοτομίας και ενδυνάμωση των Ηγετικών τους ικανοτήτων, αλλά και άλλων απαραίτητων δεξιοτήτων.
- iii. Δημιουργία «Κύκλου – ή πιθανώς, και Κύκλων Καινοτομίας», με συμμετοχή στελεχών από διάφορα τμήματα της επιχείρησης (συνιστάται ένας αριθμός 5 – 7 άτομα), τα οποία συναντώνται περιοδικά (π.χ. 1 φορά το μήνα). Στις Συναντήσεις, με το συντονισμό ενός από τα παραπάνω στελέχη / συντονιστές, οι συμμετέχοντες στον «Κύκλο» ανταλλάσσουν απόψεις και ιδέες για τις «ευκαιρίες καινοτομίας» στις διάφορες – όχι αποκλειστικά μόνο τις τεχνικές – λειτουργίες της επιχείρησης.
- iv. Περιοδική παρουσίαση στη Διοίκηση της επιχείρησης (πχ. σε εξαμηνιαία ή ετήσια βάση), των αποτελεσμάτων από τη λειτουργία του «Κύκλου», συνοδευόμενα από συγκεκριμένες Προτάσεις με εκτιμήσεις της εφικτότητας και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων από την υιοθέτηση και υλοποίηση των προτάσεων.

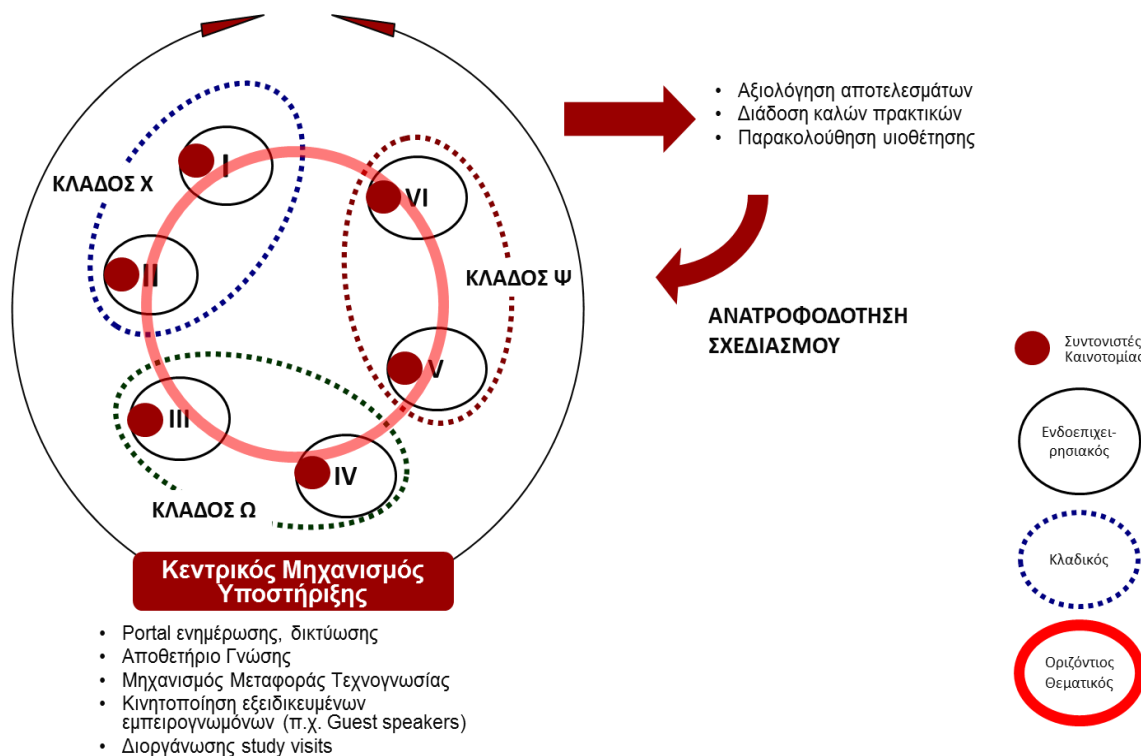
Οι γενικές αυτές προδιαγραφές, συμπληρώνονται από τα εξής:

Πρώτον: Παράλληλα με τη λειτουργία Ενδοεπιχειρησιακών Κύκλων Καινοτομίας, προβλέπεται να λειτουργήσουν, με προσαρμογή των γενικών προδιαγραφών και αντίστοιχοι Κύκλοι, σε Κλαδικό επίπεδο («**Κλαδικοί Κύκλοι Καινοτομίας**»), ή ακόμα και σε επίπεδο Περιφερειών, αλλά και «**Οριζόντιοι Θεματικοί Κύκλοι Καινοτομίας**».

Δεύτερον: Δεδομένου ότι βασική προϋπόθεση αποτελεσματικότητας είναι η συνεχής εκπαίδευση/ επιμόρφωση των Συντονιστών των Κύκλων Καινοτομίας και ο συνεχής εφοδιασμός τους με διάφορα «εργαλεία», στα οποία περιλαμβάνεται και συνεχής πρόσβαση σε τακτικά ανανεούμενες Βάσεις Πληροφοριών, προβλέπεται να δημιουργηθεί **Κεντρικός Μηχανισμός Εκπαίδευσης, Πιστοποίησης, Υποστήριξης και Αξιολόγησης των Κύκλων Καινοτομίας** (στο εξής: «Κεντρικός Μηχανισμός»).

Ο Κεντρικός Μηχανισμός θα αναλάβει την εξειδικευμένη υποστήριξη των Ενδοεπιχειρησιακών, Κλαδικών και Οριζόντιων Θεματικών Κύκλων Καινοτομίας (πχ. εξωτερικοί Σύμβουλοι Καινοτομίας, κινητοποίηση εμπειρογνομώνων για τους Κλαδικούς ή τους Οριζόντιους Θεματικούς Κύκλους, υποστήριξη για την υλοποίηση Εκπαιδευτικών Επισκέψεων – βάσει Σχεδίου και Προγράμματος – των Συντονιστών ή/ και Στελεχών Επιχειρήσεων, στο εξωτερικό κα.).

Στο Σχήμα που ακολουθεί, παρουσιάζεται ενδεικτικά, ένα «σύστημα» Κύκλων Καινοτομίας με έξι (6) επιχειρήσεις (I-VI), ανά δύο σε τρεις διαφορετικούς κλάδους (Κλάδοι Χ, Ψ και Ω). Στο εσωτερικό κάθε επιχείρησης, λειτουργεί ένας «Ενδο – επιχειρησιακός Κύκλος Καινοτομίας», ενώ ταυτόχρονα λειτουργούν τρεις «Κλαδικοί Κύκλοι» και ένας «Οριζόντιος Θεματικός Κύκλος Καινοτομίας», για θέμα/τα που αφορά/ούν περισσότερους κλάδους κα επιχειρήσεις.

Οι διακριτές ενέργειες που προβλέπονται είναι συγκεκριμένα οι εξής:

- i. Σχεδιασμός Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης βασικών λειτουργιών του Συστήματος Κύκλων Καινοτομίας
- ii. Δράσεις ευαισθητοποίησης - ενίσχυσης της συμμετοχής επιχειρήσεων στο Πρόγραμμα
- iii. Επιλογή και εκπαίδευση των Συντονιστών των Κύκλων Καινοτομίας
- iv. Λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας – Ενδο-επιχειρηματικοί - Κλαδικοί και Οριζόντιοι-Θεματικοί
- v. Λειτουργία του Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης Κύκλων Καινοτομίας

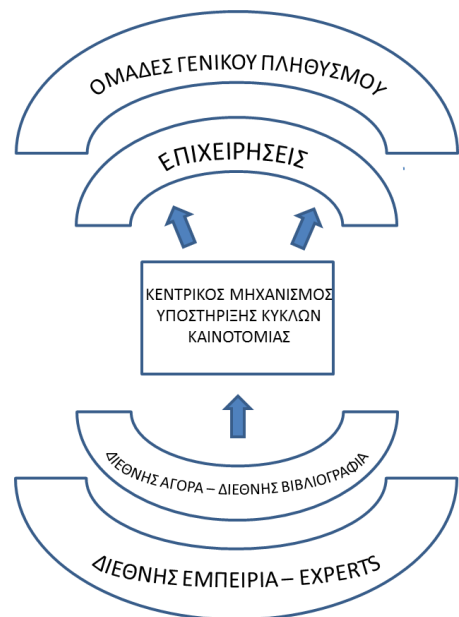
Ακολουθεί η αναλυτική περιγραφή των διακριτών αυτών ενεργειών:

1. Σχεδιασμός Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης βασικών λειτουργιών του Συστήματος Κύκλων Καινοτομίας.

Η παρούσα ενέργεια αφορά στον αναλυτικό σχεδιασμό του Κεντρικού Μηχανισμού των Κύκλων Καινοτομίας και περιλαμβάνει τον προσδιορισμό της οργάνωσης και των λειτουργιών που θα επιτελεί, την προδιαγραφή των ποσοτικών αλλά και ποιοτικών απαιτήσεων στελέχωσης, καθώς και την προδιαγραφή των απαραίτητων εργαλείων πληροφορικής υποστήριξης για τη βέλτιστη λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας.

Ο ρόλος του Κεντρικού Μηχανισμού που προτείνεται, θα είναι καθοριστικός, τόσο για την τόνωση της διάθεσης προσχώρησης των επιχειρήσεων στο πρόγραμμα, όσο και για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία του κάθε Τύπου Κύκλων Καινοτομίας, στην συνέχεια. Ο Μηχανισμός αυτός, εκτός των ενεργειών και παρεμβάσεων για υποστήριξη των επιμέρους συστατικών του συστήματος, έχει και τον ρόλο διαύλου διοχέτευσης εισροών τις οποίες οι ίδιες επιχειρήσεις θα είχαν πρόβλημα (αντικειμενικό ή οικονομικό) να εξασφαλίσουν. Στην περίπτωση αυτή θα επηρεάζονταν αρνητικά και τυχόν προθέσεις τους για υιοθέτηση της πρακτικής και διαμόρφωσης / λειτουργίας Κύκλων Καινοτομίας.

Οι εισροές αυτές θα προέρχονται πιθανώς από τη Διεθνή Αγορά και Βιβλιογραφία, για εξελίξεις τεχνικού ή οργανωτικού χαρακτήρα και επίσης από

την διεθνή εμπειρία σε θέματα καινοτομιών και εμπειρογνωμοσύνης στα σχετικά θέματα. Σημειώνεται ότι η διοχέτευση των εισροών δεν θα περιορίζεται αναγκαστικά στους κύριους ωφελούμενους – τις επιχειρήσεις, αλλά, για λόγους διαμόρφωσης θετικού περιβάλλοντος υπέρ της Αλλαγής και της Καινοτομίας, τμήμα αυτών των εισροών θα είναι δυνατόν να διοχετευθεί και σε ευρύτερες ομάδες του γενικού πληθυσμού (π.χ. σπουδαστές, αποφοίτους ΑΕΙ, δυνητικά στελέχη επιχειρήσεων, στελέχη της Διοίκησης και διαμορφωτές πολιτικής κ.α.). Για την επεξεργασία των εισροών και τη διαμόρφωση και παροχή εξειδικευμένων πλέον υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, ο Κεντρικός Μηχανισμός οργανώνεται στα πρότυπα Γραφείου Διαχείρισης Έργων (PMO – Project Management Office) προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη υλοποίηση, του πολυσύνθετου αυτού έργου. Η ευρύτητα και ο πολυσύνθετος χαρακτήρας του, εκφράζεται στο σύνολο των ενεργειών που θα πρέπει να αναληφθούν, και παρουσιάζεται συνοπτικά και στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Ο Κεντρικός Μηχανισμός που θα δημιουργηθεί θα έχει ως κύριο αντικείμενο τον συντονισμό και τη σύνθεση επιμέρους διαδικασιών προκειμένου να παράγονται και να διοχετεύονται προς τις επιχειρήσεις που εντάσσονται στους κύκλους Καινοτομίας (ή με άλλους τρόπους, συμμετέχουν σε αυτούς) οι κατάλληλες υπηρεσίες δημιουργίας υποστήριξης και ανάπτυξης. Για τον σκοπό αυτό στελεχώνεται κατάλληλα και ταυτόχρονα αξιοποιεί δυνατότητες παραγωγής επιμέρους τύπων υπηρεσιών ή άλλων εισροών, μέσω υπεργολαβιών.

Συνιστάται επίσης η σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής (Steering Committee), στην οποία συμμετέχουν επιλεγμένοι εμπειρογνώμονες με εμπειρία σε λειτουργίες επιχειρήσεων και τεχνολογίες παραγωγής και οργάνωσης, η οποία θα αναλάβει το ρόλο της επιτελικής παρακολούθησης του Προγράμματος και διατύπωσης προτάσεων για τόνωση της αποτελεσματικότητάς του.

Στο πλαίσιο της παρούσας ενέργειας, περιλαμβάνεται και ο σχεδιασμός και ανάπτυξη κατάλληλης διαδικτυακής πλατφόρμας που θα αποτελέσει τη βασική πηγή πληροφόρησης επί των δραστηριοτήτων των Κύκλων Καινοτομίας και παράλληλα ένα ψηφιακό χώρο δικτύωσης των συμμετεχόντων. Η ίδια αυτή πλατφόρμα θα αξιοποιηθεί επίσης, σε όλη τη διάρκεια του Προγράμματος, για εξυπηρέτηση και άλλων υποστηρικτικών λειτουργιών όπως για παράδειγμα: δυνατότητα παροχής εκπαίδευσης «από απόσταση» (e-learning), Αποθετήριο

(Depository) υλικού και εξειδικευμένων πληροφοριών, forum επικοινωνίας επιχειρήσεων με συμβούλους, coaches κ.ά., διάχυση Μελετών Περιπτώσεων Good Practices κλπ..

Τέλος, στο πλαίσιο του οργανωτικού και λειτουργικού σχεδιασμού θα προσδιοριστούν και οι απαιτήσεις στελέχωσης του Κεντρικού Μηχανισμού, καθώς και οι απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα πρέπει να διαθέτουν τα στελέχη του για την αποτελεσματική λειτουργία του.

2. Δράσεις ευαισθητοποίησης-ενίσχυσης της συμμετοχής επιχειρήσεων στο Πρόγραμμα.

Η παρούσα δράση αποσκοπεί στην ενίσχυση της συμμετοχής των επιχειρήσεων στο πρόγραμμα μέσω της υλοποίησης κατάλληλα στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Η εξασφάλιση ενός αριθμού επιχειρήσεων οι οποίες, έχοντας κατανοήσει, τόσο την έννοια της Καινοτομίας όσο και τις δυνατότητες εφαρμογής της σε όλες τις λειτουργίες τους και, με βάση τις προσδοκίες και εκτιμήσεις τους, θα αποφασίσουν να ενταχθούν στο πρόγραμμα, δημιουργώντας «Κύκλους Καινοτομίας», αποτελεί την πρώτη ένδειξη αποδοχής και επιτυχίας του προτεινόμενου προγράμματος και διαμόρφωσης του απαραίτητου κλίματος για τη μελλοντική διεύρυνση και ανάπτυξή του.

Η επιτυχία των δράσεων αυτού του τύπου θα εξαρτηθεί από μια σειρά παραγόντων, όπως:

(α) Η κατάλληλη οργάνωσή τους και η αποτελεσματική στόχευση των ενεργειών ευαισθητοποίησης που θα αναληφθούν κατά βάση από τον Κεντρικό Μηχανισμό, σε συνεργασία και με ειδικούς συμβούλους επικοινωνίας.

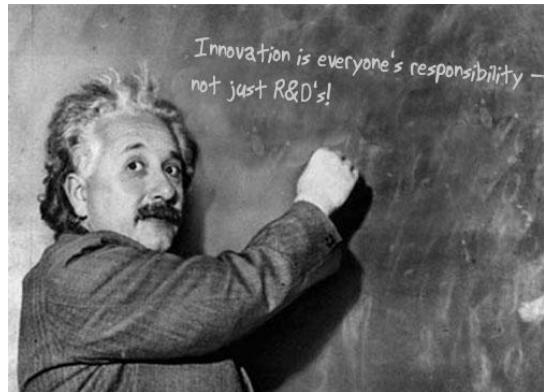
(β) Η προετοιμασία του κατάλληλου υλικού και του τρόπου αποτελεσματικής προβολής του.

(γ) Η οργάνωση και προετοιμασία διαδικασιών αξιοποίησης των «εκδηλώσεων ενδιαφέροντος» που θα προκύψουν.

Οι παράγοντες αυτοί αναλύονται στην συνέχεια.

- Οργάνωση Δράσεων Ευαισθητοποίησης

Οι Δράσεις προτείνεται να οργανωθούν ως «**Ημερίδες Καινοτομίας**» που θα πραγματοποιηθούν σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Ενώ, όπως αναφέρθηκε, η βασική μέριμνα ανήκει στον Κεντρικό Μηχανισμό, κρίνεται σκόπιμη και η σύμπραξη τοπικών Φορέων, όπως Περιφερειακών Συνδέσμων Επιχειρήσεων ή άλλων.

Προβολή των εκδηλώσεων αυτών θα προηγηθεί μέσω ανακοινώσεων σε Μέσα Ενημέρωσης (π.χ. Εφημερίδες, εξειδικευμένος Τύπος, διαδίκτυο, κ.ά.), ενώ προσκλήσεις θα απευθυνθούν, σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων οι οποίες θα πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια συμμετοχής στο πρόγραμμα και θα ήταν πιθανό να εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής στο πρόγραμμα. Θεωρείται επίσης επιβεβλημένο να αξιοποιηθεί πλήρως η πλατφόρμα του Προγράμματος που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο της πρώτης εργασίας, η οποία μεταξύ άλλων θα φιλοξενεί ανακοινώσεις και υλικό προβολής του Προγράμματος.

Προβλέπεται η οργάνωση σειράς 10 τουλάχιστον Ημερίδων στον πρώτο χρόνο λειτουργίας του προγράμματος και τουλάχιστον 5 για κάθε επόμενο χρόνο μέχρι την τυπική ολοκλήρωσή του (2020).

Η διάρκεια των Ημερίδων θα είναι, από 3-4 ώρες κατ' ελάχιστο έως μια πλήρη ημέρα (6-8 ώρες), ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες του τόπου στον οποίο αυτές οργανώνονται.

- Προετοιμασία υλικού και τρόπος προβολής του

Δεδομένου του Καινοτομικού χαρακτήρα της όλης πρωτοβουλίας και της ανάγκης τα κάθε τύπου μηνύματα που θα μεταδίδονται προς επιχειρήσεις ή άλλους ενδιαφερόμενους, να είναι εύληπτα και ελκυστικά, είναι απαραίτητο να προσδιοριστεί η επικοινωνιακή ταυτότητα (branding) του όλου Προγράμματος και ιδιαίτερα των Κύκλων Καινοτομίας.

Για το σκοπό αυτό, προτείνεται ο σχεδιασμός και εκτύπωση φυλλαδίων ενημέρωσης για το Πρόγραμμα (π.χ. βασικά επικοινωνιακά μηνύματα - slogans, ανάδειξη της σημασίας των υπηρεσιών υποστήριξης και ανάπτυξης των Κύκλων Καινοτομίας, με έμφαση στα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν, περιληπτική περιγραφή του τρόπου λειτουργίας όλων των τύπων Κύκλων Καινοτομίας που θα υλοποιούνται κλπ.).

Σε συνάρτηση με τις ειδικές συνθήκες οργάνωσης κάθε Ημερίδας, θα επιλεγούν και οι Ομιλητές/ Παρουσιαστές, με κριτήρια προφανώς την εμπειρία τους σε

θέματα καινοτομίας και, συμπληρωματικά, την εκτίμηση της ικανότητας αποτελεσματικής επικοινωνίας τους με ακροατήριο του τύπου που προβλέπεται ότι θα συμμετέχει στις Ημερίδες. Παράλληλα προς τις δια ζώσης παρουσιάσεις, θα είναι χρήσιμο να προβάλλονται και μικρής διάρκειας μαγνητοσκοπημένες συνεντεύξεις /διαλέξεις ατόμων κύρους και ατόμων με ειδικές εμπειρίες (π.χ. περιπτώσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων που καινοτόμησαν και αποδεδειγμένα αντιμετώπισαν προβλήματα που δημιουργήθηκαν, ιδιαίτερα σε «περιόδους κρίσης»). Σημειώνεται ότι, ειδικά για τις ευαίσθησιες του συγκεκριμένου ακροατηρίου, θεωρείται σκόπιμο να αποφευχθούν αναφορές και προβολή περιπτώσεων επιχειρήσεων των οποίων τα χαρακτηριστικά θα είναι δύσκολο να επιτρέψουν «ταύτιση» και «παραδειγματισμό» (π.χ. επιχειρήσεις από το εξωτερικό, επιχειρήσεις πολύ μεγάλου μεγέθους ή/και πολύ μεγάλης ωριμότητας, επιχειρήσεις των οποίων τα προϊόντα ή/και η λειτουργία αντιμετωπίζονται ως «ξένα» για την ελληνική πραγματικότητα). Αντίθετα, θα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρον και πολλαπλά ωφέλιμο να προβληθούν περιπτώσεις ελληνικών επιχειρήσεων με εμπειρίες αποδοτικής καινοτομίας δράσης διαφόρων τύπων.

Κριτήριο επιλεξιμότητας του τύπου του υλικού που θα διαμορφωθεί για τις ανάγκες των Ημερίδων Ευαισθητοποίησης θα πρέπει να είναι και η καταλληλότητά του για επαναλαμβανόμενη χρήση-κατά συνέπεια και για εξασφάλιση «οικονομιών κλίμακας» στη δαπάνη σχεδιασμού και παραγωγής του.

3. Επιλογή και Εκπαίδευση Συντονιστών Κύκλων Καινοτομίας

Εξ' ορισμού και κατ' αναλογία προς την παλαιότερη και δοκιμασμένη πρακτική των «Κύκλων Ποιότητας» (από την οποία προκύπτει και η προτεινόμενη των «Κύκλων Καινοτομίας»), η διαθεσιμότητα κατάλληλα εκπαιδευμένου Συντονιστή αποτελεί βασική προϋπόθεση αποτελεσματικής λειτουργίας των Κύκλων Καινοτομίας.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η παρούσα ενέργεια η οποία αποσκοπεί στην εκπαίδευση των στελεχών που θα αναλάβουν το ρόλο των Συντονιστών των Κύκλων Καινοτομίας για τις επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.

Σε ότι αφορά την παρούσα ενέργεια, ταυτόχρονα με τη δέσμευση της Διοίκησης της επιχείρησης να δημιουργήσει και να λειτουργήσει έναν ενδο-επιχειρησιακό Κύκλο Καινοτομίας, θα πρέπει να επιλεγεί και το κατάλληλο στέλεχος που θα αναλάβει υπεύθυνα τον ρόλο του Συντονιστή του.

Η επιλογή, η οποία αποτελεί καθαρά θέμα ενδο-επιχειρησιακό, θα πρέπει να γίνει με πολλαπλά κριτήρια από τα οποία δεν ξεχωρίζει κανένα ως περισσότερο ή λιγότερο σημαντικό. Στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικά κριτήρια που κρίνεται σκόπιμο να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή των στελεχών:

- Θα πρέπει να διαθέτει την **εμπιστοσύνη της Διοίκησης**, με την έννοια ότι αντιλαμβάνεται τις προτεραιότητές της. Ακόμα και σε περιπτώσεις διαφορών σε θέματα μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την επιχείρηση, η προϋπάρχουσα εμπιστοσύνη επιτρέπει συμμετοχή σε προβληματισμούς όσον αφορά τη σκοπιμότητα αναπροσανατολισμού της υφιστάμενης επιχειρηματικής στρατηγικής.
- Η δυνατότητα του Συντονιστή να έχει **άμεση επαφή με τη Διοίκηση** για την προβολή των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας, ιδίως εκείνων που αφορούν προτάσεις καινοτομίας σε προϊόντα, μεθόδους παραγωγής, προσανατολισμού προς αγορές ή αναπροσανατολισμού από ορισμένες που εμφανίζονται κορεσμένες ή ακόμα και καθαρά οργανωσιακού χαρακτήρα καινοτομίες. Πολύ περισσότερο μάλιστα, αν οι «ιδέες/ προτάσεις» έχουν, πριν ακόμα προωθηθούν στη Διοίκηση, υποστεί ελέγχους όσον αφορά την εφικτότητά τους (εκτιμήσεις κόστους/οφέλους που συνδέονται με την υλοποίησή τους).
- Αυτονόητο είναι ότι το στέλεχος που θα επιλεγεί θα πρέπει να διαθέτει **καλή γνώση των τεχνικών και εμπορικών χαρακτηριστικών των προϊόντων ή και υπηρεσιών της επιχείρησης**, καθώς και τα «ευαίσθητα σημεία» της λειτουργίας της- στα οποία θα ήταν δυνατό να προσανατολιστεί η προσπάθεια μέσω των Κύκλων Καινοτομίας, αναζήτησης και εντοπισμού τρόπων βελτίωσης με χρήση καινοτομικών παρεμβάσεων. Η υπάρχουσα γνώση θα πρέπει να συνδυάζεται και με αντίστοιχη αντίληψη του τρόπου λειτουργίας των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων (εγχώριων και διεθνών) , ώστε και πάλι να εξασφαλίζεται αντίληψη για τη συγκριτική θέση της επιχείρησης και των περιθωρίων βελτίωσης (benchmarking). Σημειώνεται ότι δεν χρειάζεται ο υποψήφιος Συντονιστής Κύκλου Καινοτομίας να τα «γνωρίζει όλα», αφού κατά πάσα πιθανότητα θα είναι συγκεκριμένου εκπαιδευτικού υπόβαθρου. Ο ρόλος του τελικά θα είναι κυρίως συντονιστικός ομάδας στελεχών που το καθένα θα γνωρίζει, σε συγκεκριμένα θέματα, πολλά περισσότερα απ' όσα ο ίδιος!
- Οι τρεις προηγούμενες προϋποθέσεις – κριτήρια αναδεικνύουν την ανάγκη η επιλογή να βασίζεται σε συνεκτίμηση της θέσης του στελέχους στην ιεραρχία της επιχείρησης και της αναμφισβήτητης επίδρασης της φιλοδοξίας νεότερων στελεχών να αποδείξουν της αξία τους για την επιχείρηση και να εξελιχθούν.

Τα στελέχη που, κατά τη γνώμη των επιχειρήσεων, αφού αυτές εκδηλώσουν σχετικό ενδιαφέρον, δεσμευτούν για τη δημιουργία και λειτουργία Κύκλων Καινοτομίας, απευθύνονται στον Κεντρικό Μηχανισμό και εντάσσονται σε πρόγραμμα Εκπαίδευσης το οποίο έχει προηγουμένως διαμορφωθεί, τόσο ως

προς το περιεχόμενο του, όσο και ως προς τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί ότι η παρούσα ενέργεια παρουσιάζει άμεση συνέργεια με την Πράξη 1.1 «Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Καινοτομίας (Innovation Manager Program)» υπό την έννοια ότι οι απόφοιτοι του Προγράμματος θα μπορούν να δηλωθούν ως Συντονιστές ΚΚ μιας επιχείρησης χωρίς να απαιτείται η επανεκπαίδευσή τους. Επίσης, η υλοποίηση των Πράξεων του Άξονα 3, αναμένεται να οδηγήσει στην αναγνώριση του επαγγέλματος του Συντονιστή Καινοτομίας με αποτέλεσμα να προκύψουν ενδιαφερόμενες Επιχειρήσεις που θα έχουν υιοθετήσει τα εν λόγω πρότυπα και θα πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για συμμετοχή στο Πρόγραμμα.

Σε ότι αφορά το εκπαιδευτικό υλικό, τα θέματα τα οποία κρίνεται σκόπιμο να καλυφθούν από το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Συντονιστών Κύκλων Καινοτομίας ορίζονται από τους «Μαθησιακούς Στόχους» του συγκεκριμένου προγράμματος. Δηλαδή από το «τί πρέπει, μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, να γνωρίζει το στέλεχος, ώστε να λειτουργήσει κατά το δυνατόν πιο αποτελεσματικά ως Συντονιστής ΚΚ;».

Οι μαθησιακοί στόχοι στη συγκεκριμένη περίπτωση, ορίζονται, περιληπτικά, ως εξής:

(α) Να μπορεί να λειτουργεί ως «Ηγέτης Ομάδας», να εμπυχώνει, να παρακινεί, να κινητοποιεί τα υπόλοιπα στελέχη της επιχείρησης που συμμετέχουν στον «Κύκλο Καινοτομίας».

(β) Να ακούει «ιδέες» που συλλογικά διαμορφώνονται και να είναι σε θέση να τις συνθέτει σε «Προτάσεις Καινοτομίας».

(γ) Να διαθέτει ικανότητες οργάνωσης των ιδεών σε συγκεκριμένες Προτάσεις.

(δ) Να γνωρίζει τις τεχνικές αξιολόγησης ιδεών και Προτάσεων Καινοτομίας, ως προς το κόστος υλοποίησης και την αναμενόμενη απόδοση για την επιχείρηση.

(ε) Να διαθέτει οργανωτικές ικανότητες που είναι απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας.

(στ) Να έχει την ικανότητα έγκαιρου εντοπισμού των αναγκών του Κύκλου για εξωτερική υποστήριξη μέσω περισσότερο εξειδικευμένων συμβουλών.

Το εκπαιδευτικό υλικό που θα είναι στη διάθεση των εκπαιδευόμενων θα αποτελείται από πρότυπα Εγχειρίδια, ειδικά διαμορφωμένα για κάλυψη των παραπάνω στόχων και από πλούσιο και διαφόρων τύπων οπτικοακουστικών μέσων, για συγκεκριμένα αντικείμενα. Το υλικό αυτό θα προωθείται μέσω της ειδικής Πλατφόρμας του Κεντρικού Μηχανισμού στην οποία θα προβλέπεται ειδικός χώρος για την «εναπόθεση» και διακίνησή του (Αποθετήριο Εκπαιδευτικού Υλικού- Depository) και θα ανανεώνεται συνεχώς.

Όσον αφορά τη διάρκεια και τον τρόπο υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος προτείνονται τα εξής:

- Η διάρκεια του θα είναι έξι (6) μήνες, επαναλαμβανομένη κάθε χρόνο, ανάλογα με το ρυθμό ένταξης νέων επιχειρήσεων στο πρόγραμμα.
- Η υλοποίησή του βασίζεται σε μηνιαίες συναντήσεις για παροχή εκπαίδευσης «δια ζώσης» (μια πλήρης ημέρα). Οι συναντήσεις σε χώρο των επιχειρήσεων που λειτουργούν Κύκλους Καινοτομίας και με δεδομένο ότι το μέγεθος των συμμετεχόντων δε θα πρέπει να υπερβαίνει τα δέκα (10) άτομα.
- Παράλληλα με τις «δια ζώσης» εκπαιδεύσεις θα λειτουργεί και πρόγραμμα εκπαίδευσης «από απόσταση» (εξυπηρετούμενο μέσω της Πλατφόρμας του Κεντρικού Μηχανισμού). Οι εκπαιδεύσεις θα υλοποιούνται με «τηλεδιασκέψεις» των μελών κάθε Ομάδας Εκπαιδευομένων για τουλάχιστο τρεις (3) ώρες εβδομαδιαίως.

4. Λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας – Ενδο-επιχειρηματικοί - Κλαδικοί και Οριζόντιοι-Θεματικοί

Εκδήλωση Ενδιαφέροντος για προσχώρηση στο πρόγραμμα Κύκλων Καινοτομίας μπορεί να εκφράσει, κατ' αρχήν, κάθε επιχείρηση που εντάσσεται στους κλάδους και τους τομείς που θα αποτελέσουν το «πεδίο εφαρμογής» της Πράξης. Για την επιλογή των επιχειρήσεων θα πρέπει να προσδιοριστούν κατάλληλα κριτήρια συμμετοχής τα οποία μεταξύ άλλων θα σχετίζονται με:

- Το μέγεθος της επιχείρησης
- Την «υγιή» λειτουργία της επιχείρησης

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί η σημασία αποφυγής αυστηρών κριτηρίων συμμετοχής υιοθετώντας τη γενική αρχή ότι «η καινοτομία είναι για όλους».

Με τη δέσμευση της Διοίκησης της επιχείρησης για δημιουργία και λειτουργία Κύκλου Καινοτομίας, την επιλογή του στελέχους που θα αναλάβει ρόλο Συντονιστή του «Κύκλου» και την εκπαίδευσή του, προκειμένου να αποκτήσει (ή να βελτιώσει) τις απαραίτητες για το νέο του ρόλο, ικανότητές του, καλύπτονται τα προαπαιτούμενα για ουσιαστική έναρξη της λειτουργίας του «Κύκλου Καινοτομίας» σε επίπεδο επιχείρησης (Ενδο-επιχειρησιακός Κύκλος Καινοτομίας).

Απαραίτητη προπαρασκευαστική ενέργεια η οποία θα αναληφθεί σε συνεργασία Διοίκησης και Συντονιστή και θα υποστηριχθεί από τον Κεντρικό Μηχανισμό του προγράμματος είναι η Σύνταξη Κανονισμού Λειτουργίας του Κύκλου Καινοτομίας στον οποίο θα αναφέρονται:

- ο Στόχος του Κύκλου Καινοτομίας
- η σύνθεσή του

- οι διαδικασίες λειτουργίας του (π.χ. η συχνότητα συναντήσεων, αντικείμενα συζητήσεων, διαδικασίες σύνθεσης των «ιδεών» για σκόπιμες, κατά την εκτίμηση των μελών του Κύκλου, καινοτομίες κάθε τύπου, η, υπό προϋποθέσεις προώθηση προτάσεων καινοτομίας προς τη Διοίκηση της επιχείρησης, οι σχέσεις του Κύκλου με τον Κεντρικό Μηχανισμό, η μεθοδολογία αξιολόγησης της όλης λειτουργίας κλπ.).

Οι επιχειρήσεις που θα επιλεγούν, θα προσχωρήσουν σε κάποιου τύπου «Προγραμματική Συμφωνία» με τον Κεντρικό Μηχανισμό, το περιεχόμενο της οποίας θα προσδιορίζει:

- (α) Τις υπηρεσίες που ο Κεντρικός Μηχανισμός θα προσφέρει στην επιχείρηση.
- (β) Τις προϋποθέσεις με τις οποίες η επιχείρηση θα δικαιούται να παραλαμβάνει τις υπηρεσίες αυτές.
- (γ) Τη δέσμευση της επιχείρησης να δημιουργήσει Κύκλους Καινοτομίας και να τους λειτουργήσει για ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα.
- (δ) Την υποχρέωση της επιχείρησης να επιτρέπει περιοδική παρακολούθηση της εξέλιξης των Κύκλων Καινοτομίας και του τρόπου με τον οποίο αξιοποιούνται οι υπηρεσίες που παρέλαβε.
- (ε) Την υποχρέωση της επιχείρησης να συντάσσει περιοδικές Εκθέσεις Προόδου της λειτουργίας των Κύκλων Καινοτομίας.
- (στ) Τη δέσμευση της επιχείρησης να επιτρέπει, με τρόπο που δεν θα θίγει τα συμφέροντά της, την προβολή της εμπειρίας της ως «Καλής Πρακτικής».

Άλλη απαραίτητη προπαρασκευαστική ενέργεια είναι η διαμόρφωση μιας σειράς εντύπων (φόρμες) οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν κατά τη λειτουργία του Κύκλου και θα απαιτηθούν και στις Φάσεις Παρακολούθησης και Αξιολόγησης. Η μορφή των εντύπων αυτών, που θεωρείται χρήσιμο να είναι τυποποιημένη για όλους τους Κύκλους Καινοτομίας που θα λειτουργήσουν σε επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα, θα προταθεί και αυτή από τον Κεντρικό Μηχανισμό, κατά τη φάση του λεπτομερούς σχεδιασμού του (ενέργεια 1).

Η συγκρότηση του Κύκλου Καινοτομίας με στελέχη από όλα τα διάφορα τμήματα της επιχείρησης (π.χ. παραγωγή, πωλήσεις, διοικητικά τμήματα) αποτελεί μια πρόσθετη πρόκληση για την επιχείρηση, δεδομένου ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί ισορροπία μεταξύ διαφορετικότητας των εμπειριών, επαρκής ωριμότητας και διάθεση για ομαδικότητα και προσωπικά στοιχεία που προοιωνίζουν δυνατότητα για διαπροσωπική επικοινωνία και συνεργασία. Ο

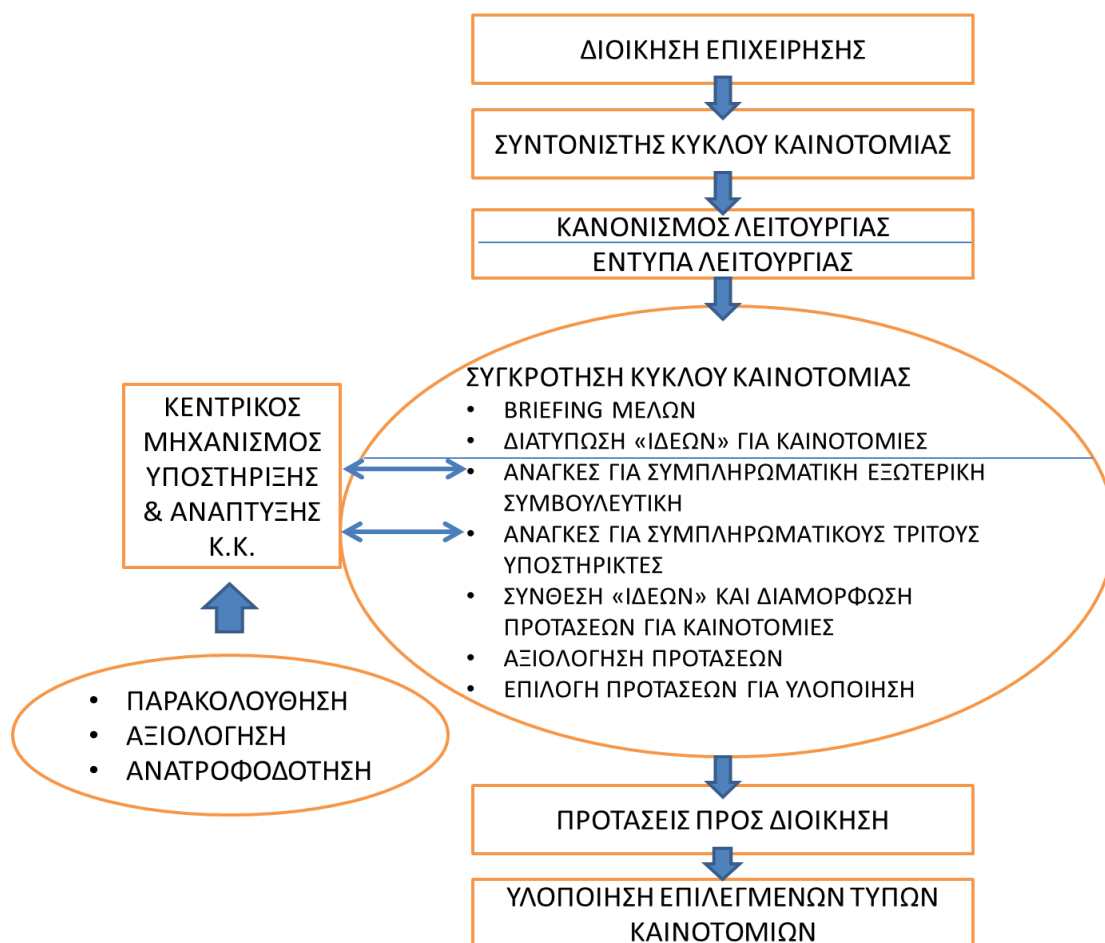
αριθμός των μελών του Κύκλου Καινοτομίας θα πρέπει να είναι, ανάλογα και με τη φύση και το μέγεθος της επιχείρησης, μεταξύ 5 και 7 άτομα.

Με σχετικά «επίσημο» τρόπο και με συμμετοχή εκπροσώπου της Διοίκησης της επιχείρησης συγκαλείται ο Κύκλος Καινοτομίας σε 1^η Συνεδρίαση όπου πραγματοποιείται ευρεία ενημέρωση των μελών του για όλα τα στοιχεία λειτουργίας του, ενώ ταυτόχρονα ανακοινώνεται και το πρόγραμμα εργασιών του (π.χ. συχνότητα συνεδριάσεων, η οποία όπως προκύπτει από τη διεθνή εμπειρία και από απόψεις που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια διαμόρφωσης του Σχεδίου Δράσης, δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη της μιας φοράς ανά 3μηνο και όχι μεγαλύτερη της μιας φοράς το μήνα, ενώ θα εξεταστεί και η περίπτωση συχνότερων συναντήσεων τουλάχιστον στα αρχικά στάδια, όπως για παράδειγμα η διενέργεια εβδομαδιαίων συναντήσεων μικρής διάρκειας).

Σημειώνεται ότι, ως «θέμα αρχής» η λειτουργία του Κύκλου Καινοτομίας αποτελεί αρμοδιότητα της επιχείρησης και η αποδοτικότητά του εξαρτάται αποκλειστικά από τη διάθεση των μελών του για εντοπισμό, παρουσίαση και επεξεργασία ιδεών και προτάσεων που κρίνονται ως «υποσχόμενες» για την ανταγωνιστικότητα και αποδοτικότητα της επιχείρησης. Το κόστος λειτουργίας τού Κύκλου – με εξαιρέσεις το κόστος υπηρεσιών που θα ζητηθούν και θα προσφερθούν από τον Κεντρικό Μηχανισμό- το αναλαμβάνει η ίδια η επιχείρηση, έχοντας εκτιμήσει το ισοζύγιο «κόστος – όφελος» που συνεπάγεται η επιλεκτική υλοποίηση κάθε τύπου καινοτομίας, που ο Κύκλος προτείνει.

Το περιεχόμενο της λειτουργίας ενός τυπικού Ενδο-επιχειρηματικού Κύκλου Καινοτομίας, παρουσιάζεται στο γράφημα που ακολουθεί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΔΟ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Οι σχετικές συζητήσεις οι οποίες θα έχουν κυρίως (και ειδικά στα αρχικά στάδια) μορφή «καταιγισμού ιδεών» (brainstorming) μπορεί να οργανωθούν με εφαρμογή απλών μεθόδων όπως για παράδειγμα η μεθοδολογία SWOT (**S**trong, **W**eaK points, **O**pportunities and **T**hreats). Συντονίζονται με παρεμβάσεις του Συντονιστή του Κύκλου και με συλλογική απόφαση των μελών του Κύκλου, εντοπίζονται και ιεραρχούνται θέματα για περαιτέρω εμβάθυνση και ανάλυση.

Ήδη από τα αρχικά στάδια λειτουργίας του Κύκλου και ενώ παραμένει η αρχή ότι ο «Κύκλος» θα πρέπει να λειτουργήσει, σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό, αξιοποιώντας **εσωτερικούς** πόρους της επιχείρησης», τα μέλη του Κύκλου θα έχουν τη δυνατότητα, έχοντας εντοπίσει περιοχές προβληματισμού όπου η επιχείρηση (πιο συγκεκριμένα, ο ίδιος ο Κύκλος) θα χρειαστεί υποστήριξη εξωτερικών συμβούλων. Τύποι τέτοιων προβληματισμών θα μπορούσαν να υποστηριχθούν και πιθανώς να χρηματοδοτηθούν (τουλάχιστον μερικώς) από πόρους του Προγράμματος.

Οι ανάγκες για «συμπληρωματική εξωτερική συμβουλευτική» τεκμηριώνονται και, εφόσον δεν είναι εφικτό να ικανοποιηθούν από την ίδια την επιχείρηση, θα υπάρξει δυνατότητα προώθησης σχετικού αιτήματος προς τον Κεντρικό Μηχανισμό, στις υπηρεσίες του οποίου προβλέπεται η εξασφάλιση προς όφελος των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, υπηρεσιών εξωτερικών ειδικών συμβούλων. Η συμβολή των συμβούλων αυτών μπορεί να αφορά σύνταξη και υποβολή υπομνημάτων εμπειρογνωμοσύνης ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σε πιο ουσιαστική συμμετοχή στη λειτουργία του Κύκλου (coaching).

- Ταυτόχρονα, ο Κύκλος (μεμονωμένης επιχείρησης αλλά κατά προτίμηση σε επίπεδο Κλαδικού ή Οριζόντιου Θεματικού Κύκλου) είναι πιθανό να εκτιμήσει ότι το έργο του και ιδίως η αποδοτικότερη διαμόρφωση προτάσεων για καινοτομίες, θα μπορούσε να ενισχυθεί ουσιαστικά μέσω επισκέψεων σε επιχειρήσεις ή άλλης μορφής φορείς στο εξωτερικό. Και σ' αυτήν την περίπτωση, επισκέψεις (study visits) θα ήταν δυνατό να χρηματοδοτηθούν (τουλάχιστον μερικώς) από πόρους του Κεντρικού Μοναχισμού.
- Με αξιοποίηση εσωτερικών και εξωτερικών εισροών σε κάποια φάση λειτουργίας του Κύκλου και με ουσιαστική αρμοδιότητα του Συντονιστή του, οι «ιδέες» που θα διατυπωθούν, θα χρειαστεί να συνεκτιμηθούν, να ιεραρχηθούν προκαταρκτικά (shortlisted) και να υποβληθούν σε συγκεκριμένες διαδικασίες αξιολόγησης (μεμονωμένα και συγκριτικά), που θα περιλαμβάνουν και εκτιμήσεις κόστους υλοποίησης και αναμενόμενων ωφελειών.
- Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών αξιολόγησης, ο Κύκλος προωθεί τις προτάσεις Καινοτομίας στη Διοίκηση της επιχείρησης προκειμένου να διαμορφωθούν τελικές αποφάσεις, είτε για άμεση υιοθέτηση και υλοποίηση ορισμένων από αυτές, είτε για υιοθέτηση άλλων και ένταξή τους σε μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα Καινοτομίας ή, τέλος, για παραπομπή τους σε μελλοντική εξέταση.

Ενισχυτικά προς τη λειτουργία των Ενδο-επιχειρησιακών Κύκλου Καινοτομίας προβλέπεται η οργάνωση **Δι-επιχειρησιακών Κύκλων Καινοτομίας** (Κλαδικοί ή και οριζόντιοι θεματικοί Κύκλοι Καινοτομίας) για εξέταση ειδικών θεμάτων που αφορούν τη δυνατότητα και σκοπιμότητα υλοποίησης καινοτομιών οι οποίες ενδιαφέρουν κάποιο υποσύνολο των συμμετεχόντων επιχειρήσεων ή ακόμα απαιτούν συμπράξεις μεταξύ διαφορετικών επιχειρήσεων για την υλοποίησή τους. Η υποστήριξη και οργάνωση τέτοιων Κύκλων αναλαμβάνεται από τον Κεντρικό Μηχανισμό, σε συνεννόηση με τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

5. Λειτουργία του Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης Κύκλων Καινοτομίας

Ο **Κεντρικός Μηχανισμός Υποστήριξης και Ανάπτυξης Κύκλων Καινοτομίας**, αποτελεί την «καρδιά» του Προγράμματος. Το εύρος των αρμοδιοτήτων του που περιγράφηκε παραπάνω καλύπτει όλη τη λειτουργία του Προγράμματος. Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται:

- ο αναλυτικός σχεδιασμός του Προγράμματος και η προδιαγραφή των κριτηρίων συμμετοχής των επιχειρήσεων,
- η διοργάνωση δράσεων ευαισθητοποίησης για την ενίσχυση της συμμετοχής στο Πρόγραμμα,
- η οργάνωση των εκπαιδεύσεων των επιλεγμένων στελεχών των επιχειρήσεων,
- η διαρκής υποστήριξη των επιχειρήσεων κατά τη λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας,
- η λειτουργία της διαδικτυακής πλατφόρμας,
- η παρακολούθηση των Κύκλων Καινοτομίας με σκοπό την ανάδειξη καλών πρακτικών αλλά και τη λήψη τυχόν διορθωτικών μέτρων,
- η συνεχής αξιολόγηση και ο περιοδικός απολογισμός του Προγράμματος.

Η παρούσα δράση αφορά στη λειτουργία του Κεντρικού Μηχανισμού σύμφωνα με τον αναλυτικό σχεδιασμό των υπηρεσιών του που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της πρώτης εργασίας της παρούσας Πράξης. Για τη λειτουργία του Μηχανισμού προβλέπεται η απασχόληση μόνιμων στελεχών που θα αναλάβουν την οργάνωση των δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης, την επιλογή των επιχειρήσεων και την οργάνωση και παρακολούθηση των Κύκλων Καινοτομίας. Παράλληλα, προβλέπεται και εξωτερική εξειδικευμένη υποστήριξη για θέματα επικοινωνιακού σχεδιασμού, καθοδήγησης επιχειρήσεων (coaching) αλλά και πληροφορικής υποστήριξης του Κεντρικού Μηχανισμού.

Επισημαίνεται ότι σημαντικός παράγοντας επιτυχίας είναι η ουσιαστική δέσμευση της Διοίκησης του ΣΕΒ κατά την υλοποίηση του Προγράμματος κατά αντιστοιχία με την απαιτούμενη δέσμευση των Διοικήσεων των επιχειρήσεων για την υποστήριξη των Κύκλων Καινοτομίας. Υπό το πρίσμα αυτό κρίνεται σκόπιμη η συμμετοχή μέλους της Διοίκησης του ΣΕΒ στο διοικητικό σχήμα του Κεντρικού Μηχανισμού.

6.4.1.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Όπως προαναφέρθηκε η Ομάδα Στόχος της προτεινόμενης πράξης είναι κυρίως το ανθρώπινο δυναμικό επιχειρήσεων, μεγέθους και οργάνωσης ικανών να «στηρίξουν» (λαμβάνομένης υπόψη και της εξασφαλισμένης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μέσα του Κεντρικού Μηχανισμού), μια πρωτοβουλία, όπως οι «Κύκλοι Καινοτομίας».

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του εκπαιδευτικού σκέλους της Πράξης είναι τα στελέχη των επιχειρήσεων τα οποία θα εκπαιδευτούν ως Συντονιστές Ενδο-επιχειρησιακών Κύκλων Καινοτομίας. Έμμεσα ωφελούμενοι είναι τα στελέχη που θα συμμετάσχουν στους ενδο-επιχειρησιακούς Κύκλους Καινοτομίας που θα λειτουργήσουν.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι μεταξύ των διακριτών ενεργειών του προγράμματος περιλαμβάνονται και ευρείας κλίμακας δράσεις ευαισθητοποίησης/ενίσχυσης της συμμετοχής, οι οποίες θα υλοποιηθούν τόσο στο Κέντρο, όσο και στις Περιφέρειες, εκτιμάται ότι περίπου πενήντα (50) επιχειρήσεις θα ενταχθούν στο πρόγραμμα με την έναρξη της λειτουργίας του. Επίσης, εκτιμάται ότι η εισροή νέων επιχειρήσεων στο Πρόγραμμα θα διατηρηθεί στα ίδια επίπεδα, δηλαδή 50 νέες επιχειρήσεις το χρόνο ενώ η πιθανή αποχώρηση επιχειρήσεων από το πρόγραμμα εκτιμάται σε περίπου 10% του αριθμού επιχειρήσεων που είναι ενταγμένες κάθε χρόνο.

Παρά το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, και σε διάφορους βαθμούς, μπορούν να χαρακτηριστούν ως άμεσα ωφελούμενοι, η προβολή των περιπτώσεων τους και η με διάφορους τρόπους διάχυση των εμπειριών και των θετικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν, θα προκαλέσουν έμμεσες θετικές επιπτώσεις σε ευρύτερο κύκλο επιχειρήσεων και σε τελική ανάλυση, ευρύτερη διάδοση του «μηνύματος», ότι «Η Καινοτομία αποδίδει» - με όλα τα αποτελέσματα από την υιοθέτηση του και την διαμόρφωση προθέσεων εφαρμογής ανάλογων πρακτικών.

Με βάση τις υποθέσεις αυτές, εκτιμάται ότι ο αριθμός των άμεσα ωφελουμένων επιχειρήσεων, θα διαμορφωθεί, σε περίπου 200 επιχειρήσεις έως το 2020, ενώ 150 εξ αυτών θα παραμείνουν σε αυτό έως την ολοκλήρωσή του.

Αριθμός Επιχειρήσεων			2017	2018	2019	2020
Νεοεισερχόμενες	Επιχειρήσεις	στο	50	50	50	50
Πρόγραμμα						
Υφιστάμενες Επιχειρήσεις στο Πρόγραμμα				45	85	120
Επιχειρήσεις που αποχωρούν από το Πρόγραμμα			5	10	15	20
Σύνολο επιχειρήσεων που παραμένουν στο Πρόγραμμα			45	85	120	150

6.4.1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Η υλοποίηση της Πράξης προβλέπεται να εξελιχτεί στη διάρκεια της 5-ετίας 2016-2020, με τις περισσότερες από τις διακριτές Ενέργειες που αναλύθηκαν νωρίτερα να υλοποιούνται παράλληλα.

Ειδικότερα:

- Ο Σχεδιασμός του Κεντρικού Μηχανισμού υλοποιείται στη διάρκεια του πρώτου 3μήνου του πρώτου έτους.
- Οι Δράσεις Ευαισθητοποίησης και Τόνωσης της συμμετοχής επιχειρήσεων στο πρόγραμμα ξεκινούν μετά το πρώτο 3μηνο, με σταδιακή ανάπτυξη του υλικού προβολής και περίπου ταυτόχρονη οργάνωση εκδηλώσεων (Ημερίδες κλπ). Οι Δράσεις συνεχίζονται με διάφορους τρόπους σε όλη τη διάρκεια της 5ετίας, με στόχο τη σταδιακή διεύρυνση του αριθμού των επιχειρήσεων που δεσμεύονται για λειτουργία Κύκλων Καινοτομίας.
- Η επιλογή και εκπαίδευση των Συντονιστών Κύκλων Καινοτομίας ξεκινά μετά το πρώτο 6μηνο, μετά την έναρξη των δράσεων ευαισθητοποίησης και την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού υλικού. Η εκπαίδευση των Συντονιστών Κύκλων Καινοτομίας συνεχίζεται, με διαδοχικούς κύκλους εκπαίδευσης, καθώς όλο και περισσότερες επιχειρήσεις εντάσσονται στο πρόγραμμα.
- Η λειτουργία των Κλαδικών Κύκλων Καινοτομίας ξεκινά με την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου εκπαιδεύσεων και συνεχίζεται έως τη λήξη του Προγράμματος.
- Η λειτουργία του Κεντρικού Μηχανισμού ξεκινά μετά την ολοκλήρωση του σχεδιασμού του.

Η εκτιμώμενη διάρκεια των εργασιών της προτεινόμενης Πράξης παρουσιάζεται στο χρονοδιάγραμμα που ακολουθεί:

Π.7 Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 4.1 Κύκλοι Καινοτομίας																				
4.1.1 Σχεδιασμός Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης βασικών λειτουργιών του Συστήματος Κύκλων Καινοτομίας																				
4.1.2 Δράσεις ευαισθητοποίησης-ενίσχυσης της συμμετοχής επιχειρήσεων στο Πρόγραμμα																				
4.1.3 Επιλογή και εκπαίδευση των Συντονιστών των Κύκλων Καινοτομίας																				
4.1.4 Λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας – Ενδο-επιχειρηματικοί - Κλαδικοί και Οριζόντιοι-Θεματικοί																				
4.1.5 Λειτουργία του Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης Κύκλων Καινοτομίας																				

6.4.1.5 Φορέας Υλοποίησης

Προκειμένου να διασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή συμμετοχή των επιχειρήσεων στο Πρόγραμμα, προτείνεται ο ρόλος του φορέα υλοποίησης της Πράξης να τον αναλάβει η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 4.1 Κύκλοι Καινοτομίας	Τρόπος Υλοποίησης
4.1.1 Σχεδιασμός Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης βασικών λειτουργιών του Συστήματος Κύκλων Καινοτομίας	Με ανάδοχο
4.1.2 Δράσεις ευαισθητοποίησης-ενίσχυσης της συμμετοχής επιχειρήσεων στο Πρόγραμμα	Αυτεπιστασία και λήψη εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων
4.1.3 Επιλογή και εκπαίδευση των Συντονιστών των Κύκλων Καινοτομίας	Με ανάδοχο
4.1.4 Λειτουργία των Κύκλων Καινοτομίας – Ενδο-επιχειρηματικοί - Κλαδικοί και Οριζόντιοι-Θεματικοί	Αυτεπιστασία και λήψη εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων
4.1.5 Λειτουργία του Κεντρικού Μηχανισμού Υποστήριξης και Ανάπτυξης Κύκλων Καινοτομίας	Αυτεπιστασία και λήψη εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων

6.4.1.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

		Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Σχεδιασμός Κεντρικού Μηχανισμού Κύκλων Καινοτομίας	Μελέτη Σχεδιασμού	100.000 €	1	αποκοπή	100.000 €	περιλαμβάνει: α) λεπτομερή σχεδιασμό όλων των ενεργειών του προγράμματος, β) προδιαγραφές στελέχωσης του Κεντρικού Μηχανισμού, γ) προδιαγραφές portal του Μηχανισμού που εξυπηρετεί όλες τις Δράσεις, δ) Διαμόρφωση Κανονισμών Λειτουργίας των Κύκλων Καινοτομίας, ε) Σχεδιασμό απαιτούμενων εντύπων
	Σχεδιασμός και Δημιουργία Portal	40.000 €	1	αποκοπή	40.000 €	Σχεδιασμός και ανάπτυξη του portal
Δράσεις Ευαισθητοποίησης	Branding	20.000 €	1	αποκοπή	20.000 €	Σχεδιασμός λογότυπων, slogans, εντύπων κτλ
	Internet Marketing	1.000 €	30	ημερίδα	30.000 €	Δαπάνες δημοσιότητας των Ημερίδων Προβολής και Ευαισθητοποίηση.
	Υλικό Δημοσιότητας	2.000 €	30	ημερίδα	60.000 €	Σχεδιασμός, Παραγωγή Υλικού Δημοσιότητας (Brochures, άλλα έντυπα). Εφ' άπαξ δαπάνη.
	Δαπάνες Ημερίδων	6.000 €	30	ημερίδα	180.000 €	Δαπάνες πραγματοποίησης Ημερίδων (Χώροι, Catering, Εξοπλισμός)
Επιλογή Συντονιστών Κύκλων	Εκπαιδευτικό Υλικό	100.000 €	1	αποκοπή	100.000 €	Παραγωγή εντύπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού

Π.7 Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

		Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Καινοτομίας και Εκπαίδευση	Εκπαιδευτές	3.000 €	18	α/μ	54.000 €	Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της συνολικής απασχόλησης (σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) είναι οι εξής: α) θα πραγματοποιηθούν 4 σειρές εκπαίδευσης β) εκτιμάται ότι θα δημιουργηθούν 5 τμήματα για κάθε σειρά γ) για κάθε τμήμα προβλέπεται μία συνάντηση ολοήμερη τον μήνα, για 6 μήνες (54 πλήρεις ανθρωποημέρες) δ) Για κάθε σειρά εκπαίδευσης, προβλέπονται επίσης εβδομαδιαίες εκπαιδευτικές συναντήσεις on line (4 κύκλοι x 5 τμήματα x 6 μήνες x 4 εβδομάδες). Για το τμήμα εκπαίδευσης "από απόσταση" (e-learning - Moodle platform), προβλέπεται μισή ημέρα απασχόληση εκπαιδευτή.
	Δαπάνες εκπαιδευομένων συντονιστών Κύκλων	900 €	200	αριθμός εκπαιδευόμενων	180.000 €	Στις "εκ του σύνεγγυς" εκπαιδευτικές συναντήσεις, υπολογίζεται ότι θα συμμετέχουν περίπου 200 (4 έτη επί 50 νέες επιχειρήσεις) επιλεγμένοι υποψήφιοι Συντονιστές Ενδοεπιχειρησιακών Κύκλων Καινοτομίας (ένας από κάθε επιχείρηση που δεσμεύεται να λειτουργήσει Κύκλο Καινοτομίας), επί 6 ημέρες ο καθένας. Για κάθε συμμετοχή (6 μέρες ο καθένας), καλύπτεται μέγιστη δαπάνη 150 € ανά εκπαιδευόμενο που αφορά στα μεταφορικά του έξοδα και στη διατροφή του. Συνολική Δαπάνη: 900 € ανά εκπαιδευόμενο Συντονιστή Κύκλου Καινοτομίας
Λειτουργία Κύκλων Καινοτομίας	Σύμβουλοι Ενδοεπιχειρηματικών Κύκλων Καινοτομίας	3.000 €	600	α/μ	1.800.000 €	Εκτιμάται ότι, κατά τη λειτουργία των Ενδοεπιχειρησιακών Κύκλων Καινοτομίας, κάθε Κύκλος θα χρειαστεί να κάνει χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων (advisors) 3 ανθρωποημερών κατά μέσο όρο, για όλη τη διάρκεια λειτουργίας του κύκλου (από 4 χρόνια max, έως 1 χρόνο min). Για το σύνολο των 200 Κύκλων Καινοτομίας που προβλέπεται να λειτουργήσουν συνολικά την περίοδο 2016-2020, προκύπτει απασχόληση εξωτερικών Συμβούλων συνολικά 600 ανθρωποημερών.

Π.7 Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

		Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
	Σύμβουλοι Κλαδικών Κύκλων Καινοτομίας	3.000 €	48	α/μ	144.000 €	Οι Κλαδικοί Κύκλοι Καινοτομίας υλοποιούνται με Συναντήσεις Συντονιστών Κύκλων Καινοτομίας από επιχειρήσεις του ίδιου Κλάδου διάρκειας μιας (1) ημέρας. Προγραμματίζονται 10 κύκλοι ετησίως, από το 2ο μέχρι τον 5ο χρόνο λειτουργίας του προγράμματος (40 συνολικά κλαδικοί κύκλοι). γίνεται χρήση εξειδικευμένων 2 εμπειρογνομόνων για κάθε Κύκλο. Με εκτίμηση συνολικής απασχόλησης 4 ημέρες για τον καθένα (360 συνολικά ανθρωποημέρες, ή υπολογίζοντας ποσοστό 50% ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης οκτώ (8) περίπου ανθρωπομηνών).
	Διεπιχειρηματικά Workshops (Κλαδικοί Κύκλοι Καινοτομίας)	5.000 €	40	ημερίδες	200.000 €	Προβλέπεται η πραγματοποίηση συνολικά 40 κλαδικών κύκλων καινοτομίας και 8 οριζόντιων θεματικών κύκλων ετησίως, σύνολο 48 κύκλοι των δύο αυτών τύπων. Για την οργάνωσή τους προβλέπεται δαπάνη 5.000 € ανά κύκλο.
	Θεματικοί - Οριζόντιοι Κύκλοι Καινοτομίας	5.000 €	8	ημερίδες	40.000 €	
	Study visits	6.500 €	20	αριθμός επιχειρήσεων	130.000 €	Κατά τη λειτουργία των Ενδοεπιχειρηματικών και των Κλαδικών Κύκλων Καινοτομίας, προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν προτάσεις για επισκέψεις στο εξωτερικό για επί τόπου άντληση εμπειρίας από την καινοτομική δραστηριότητα ξένων επιχειρήσεων. Εκτιμάται ότι, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, θα υποβληθούν 20 τεκμηριωμένα αιτήματα για τέτοιου τύπου επισκέψεις, με μέση διάρκεια 5 ημερών η κάθε μία και συμμετοχή 5 στελεχών επιχειρήσεων του ίδιου ή συναφούς κλάδου. Η δαπάνη που συνολικά προβλέπεται είναι 200 € ημερησίως για κάθε συμμετέχοντα για τα έξοδα διαμονής και διατροφής και 300 € για τα έξοδα μετακίνησης (συνολικά 6.500 € ανά επίσκεψη).

Π.7 Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

		Κόστος μονάδας (€)	Μονάδες	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Λειτουργία Κεντρικού Μηχανισμού Κύκλων Καινοτομίας	Λειτουργία - Διαχείριση	2.500 €	180	α/μ	450.000 €	<p>Η στελέχωση του Κεντρικού Μηχανισμού, προκειμένου αυτός να εξυπηρετήσει όλη τη λειτουργία του προγράμματος, προβλέπει (σύμφωνα με προδιαγραφές που θα περιέχει ο σχεδιασμός του Κεντρικού Μηχανισμού) τα εξής:</p> <p>α) Προσλαμβάνονται για συνολικά 60 μήνες πλήρους απασχόλησης τρία (3) στελέχη για τη λειτουργία και τη Διαχείριση του Κεντρικού Μηχανισμού</p> <p>β) Προσλαμβάνεται επίσης στέλεχος πληροφορικής (με ποσοστό μερικής απασχόλησης 60%) για συντήρηση του κεντρικού portal, αποθετηρίου (Depository) Εκπαιδευτικού και άλλου υλικού και λειτουργία Help Desk, όλων των χρηστών του portal</p>
	Τεχνική Υποστήριξη Λειτουργίας	3.000 €	36	α/μ	108.000 €	
	Εκτυπώσεις κλπ	20.000 €	1	αποκοπή	20.000 €	Για κάθε είδος εκτυπώσεων, αποστολών εντύπων κτλ, προβλέπεται για όλη τη διάρκεια λειτουργίας του Μηχανισμού, συνολικό ποσό 20.000 €
	Μετακινήσεις	500 €	75	αριθμός μετακινήσεων	37.500 €	Για μετακινήσεις των στελεχών του Κεντρικού Μηχανισμού προκειμένου να συμμετάσχουν σε ενέργειες του προγράμματος εκτός έδρας, προβλέπεται κατ' άτομο και κατ' έτος ποσό 500 € ανά μετακίνηση. Συνολικά προβλέπονται πέντε (5) μετακινήσεις ανά στέλεχος, ανά έτος.
ΣΥΝΟΛΟ					3.693.500 €	

6.4.1.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ANEK) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 8ν – «Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές».

6.4.1.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με τη ΔΑ του ΕΠΑΝΕΚ για την ένταξη του

6.5 Άξονας 5: Προβολή / Προώθηση καινοτομίας

- Πράξη 5.1: Δράσεις προβολής και ευαισθητοποίησης για την καινοτομία

6.5.1 Πράξη 5.1: Δράσεις προβολής και ευαισθητοποίησης για την καινοτομία

6.5.1.1 Στόχος πράξης

Η έννοια της καινοτομίας στο σύγχρονο αναπτυξιακό σχεδιασμό δεν περιορίζεται μόνο στην τεχνολογική καινοτομία όπως λανθασμένα συνηθίζεται να θεωρείται, αλλά επεκτείνεται στην διοικητική, παραγωγική, οργανωτική καινοτομία. Συγκεκριμένα, αφορά στην ανάπτυξη νέων δομών οργάνωσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων (στην προκειμένη περίπτωση), στην παραγωγή νέων ιδεών στο σύνολο των τομέων της οικονομικής δραστηριότητας προσδίδοντας προστιθέμενη αξία σε υπάρχοντα προϊόντα και υπηρεσίες ή εμπνέοντας την παραγωγή νέων.

Στόχος της παρούσας Πράξης είναι η ανάδειξη της σημασίας της καινοτομίας σε όλες τις εκφάνσεις της αξιακής αλυσίδας μιας επιχείρησης, καθώς και η ευαισθητοποίηση της επιχειρηματικής κοινότητας σχετικά με την αναγκαιότητα να επενδύσουν στην καθιέρωση ενός καινοτομικού τρόπου λειτουργίας.

Στο πλαίσιο της παρούσας Πράξης και υπό το πρίσμα της ενίσχυσης του επικοινωνιακού στίγματος και της δημιουργίας οικονομιών κλίμακας προτείνεται η συγκέντρωση όλων των επικοινωνιακών ενεργειών που σχετίζονται με το παρόν Σχέδιο Δράσης, υπό μια ενιαία Πράξη. Εξάιρεση, αποτελούν οι δράσεις ευαισθητοποίησης που αφορούν στην Πράξη 4.1 Κύκλοι Καινοτομίας, καθώς επιλέχθηκε ειδικά για τη συγκεκριμένη Πράξη να δρομολογηθεί ως μια ενιαία και ολοκληρωμένη παρέμβαση, δεδομένων των σημαντικών αναμενόμενων ωφελειών.

6.5.1.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της πράξης είναι η πραγματοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την κάλυψη των επικοινωνιακών αναγκών του παρόντος Σχεδίου Δράσης.. Πιο συγκεκριμένα θα πραγματοποιηθούν:

1. **Σύνταξη του Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας:** Η ενέργεια αφορά στην εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου επικοινωνίας και δημοσιότητας όπου θα προδιαγραφούν όλες οι επικοινωνιακές ανάγκες του παρόντος Σχεδίου Δράσης, θα οριστούν τα κοινά αποδέκτες και τα βασικά μηνύματα που θα επικοινωνηθούν, τα κανάλια επικοινωνίας κλπ. Το Σχέδιο Επικοινωνίας και Δημοσιότητας που θα εκπονηθεί θα συμπεριλαμβάνει όλες τις ενέργειες που θα καλύπτουν την ενημέρωση,

ευαισθητοποίηση και πληροφόρηση που απαιτούν οι επιμέρους Πράξεις του Σχεδίου Δράσης.

2. **Παραγωγή επικοινωνιακού υλικού:** Η ενέργεια αφορά στην παραγωγή του απαιτούμενου έντυπου και ψηφιακού υλικού που θα απαιτηθεί για την απρόσκοπτη υλοποίηση των δράσεων που θα προδιαγραφούν. Για την επιτυχία της Δράσης είναι σημαντικό ως «επικοινωνία» να ορίζεται το σύνολο των έντυπων ή οπτικοακουστικών παραγωγών, είτε αυτές αφορούν σε καταχωρήσεις στον Τύπο, σε προσκλήσεις και ενημερωτικά έντυπα, σε προβολές μέσω διαδικτύου.
3. **Ανάπτυξη ιστοχώρου (web site):** Η δράση αφορά στο σχεδιασμό και ανάπτυξη ιστοσελίδας η οποία θα εξυπηρετήσει τις ανάγκες επικοινωνίας και προβολής του συνόλου των πράξεων του ΣΕΒ για την ενίσχυση της Καινοτομίας. Η ιστοσελίδα θα έχει δύο βασικούς στόχους: την παρουσίαση στο ευρύ κοινό του συνολικού προγράμματος, των στόχων και των επιμέρους πράξεών του, καθώς και την υποστήριξη της επικοινωνίας και της ανταλλαγής υλικού, μεταξύ των ενδιαφερομένων και του ΣΕΒ.
4. **Υλοποίηση δράσεων επικοινωνίας.** Η παρούσα δράση αφορά στην υλοποίηση των δράσεων που θα προδιαγραφούν στο πλαίσιο της ενέργειας 1 και ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά θα περιλαμβάνουν:
 - Ημερίδες ευαισθητοποίησης για τις δράσεις που θα διοργανώσει ο ΣΕΒ με στόχο την ενίσχυση της Καινοτομίας.
 - Ημερίδες για τις ευκαιρίες που ανοίγονται από Ευρωπαϊκά προγράμματα για επενδύσεις σε καινοτομία μέσω της οργάνωσης Ημερίδων με στόχο την παρουσίαση των ευκαιριών για χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το Horizon 2020 αλλά και τις ευκαιρίες που παρέχει το ΕΠ ANEK για απευθείας χρηματοδότηση επιχειρήσεων.
 - Ανάπτυξη και διαχείριση προφίλ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με σκοπό τόσο την προβολή των αποτελεσμάτων του Σχεδίου Δράσης αλλά και την ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής τους στις επιμέρους Πράξεις
 - Μετάδοση Μηνυμάτων μέσω MME με στόχο να προωθηθεί η ιδέα της καινοτομίας καθώς και των δράσεων του ΣΕΒ σε σχέση με αυτή.
5. **Παρακολούθηση του Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας.** Η παρούσα ενέργεια αφορά στη διαρκή παρακολούθηση του Σχεδίου Επικοινωνίας και Προβολής με σκοπό τον απολογισμό της επίδρασης των επικοινωνιακών δράσεων σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί και τη λήψη διορθωτικών μέτρων στις περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο.

6.5.1.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Η δράση στοχεύει στην ενημέρωση όλων των ομάδων στόχων των επιμέρους Πράξεων του Σχεδίου Δράσης με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής τους σε αυτές. Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση του Σχεδίου Ενημέρωσης και Προβολής κρίνονται τόσο οι επιχειρήσεις που θα ενημερωθούν για τις δυνατότητες που έχουν αν αντλήσουν χρηματοδότηση ή να συμμετάσχουν σε δράσεις με αντικείμενο την ενίσχυση της καινοτομίας, καθώς και ο ΣΕΒ μέσω της επιτυχίας που θα γνωρίσουν τα προγράμματα που θα υλοποιήσει.

6.5.1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 5.1: Δράσεις προβολής και ευαισθητοποίησης για την καινοτομία																				
5.1.1 Σύνταξη και παρακολούθηση του Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας																				
5.1.2 Παραγωγή επικοινωνιακού υλικού																				
5.1.3 Ανάπτυξη ιστοχώρου (web site)																				
5.1.4 Υλοποίηση δράσεων επικοινωνίας																				
5.1.5 Παρακολούθηση του Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας																				

6.5.1.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 5.1: Δράσεις προβολής και ευαισθητοποίησης για την καινοτομία	Τρόπος Υλοποίησης
5.1.1 Σύνταξη και παρακολούθηση του Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας	Με αναδοχή
5.1.2 Παραγωγή επικοινωνιακού υλικού	
5.1.3 Ανάπτυξη ιστοχώρου (web site)	
5.1.4 Υλοποίηση δράσεων επικοινωνίας	
5.1.5 Παρακολούθηση του Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας	

6.5.1.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδα μέτρησης	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Σύνταξη του Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας	3.000 €	20	α/μ	42.000 €	20 α/μ
Παραγωγή υλικού	100.000 €	1	αποκοπή	20.000 €	Εκτίμηση μέγιστου κόστους
Ανάπτυξη ιστοχώρου	10.000 €	1	αποκοπή	10.000 €	Κόστος σχεδιασμού και ανάπτυξης
Υλοποίηση δράσεων επικοινωνίας	3.000 €	50	ημερίδα	150.000 €	50 ημερίδες ευαισθητοποίησης
	3.000 €	100	ημερίδα	300.000 €	100 ημερίδες ενημέρωσης για ευκαιρίες συγχρηματοδότησης
	500.000 €	1	αποκοπή	500.000 €	Εκτίμηση μέγιστου κόστους τηλεοπτικών σποτ
	1.000 €	50	Μηνιαίο κόστος	50.000 €	Μηνιαίο κόστος διαχείρισης κοινωνικών δικτύων
Παρακολούθηση Σχεδίου Επικοινωνίας και Δημοσιότητας	3.000 €	5	α/μ	15.000 €	1 άτομο με 10% απασχόληση
ΣΥΝΟΛΟ				1.087.000 €	

6.5.1.7 Πηγές χρηματοδότησης

Προτείνεται να διερευνηθεί η χρηματοδότηση μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Τεχνική Βοήθεια, δεδομένου ότι το Σχέδιο Επικοινωνίας και Προβολής είναι οριζόντιου χαρακτήρα και καλύπτει το σύνολο του παρόντος Σχεδίου Δράσης.

6.5.1.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με τη ΔΑ του ΕΠ Τεχνική Βοήθεια για την ένταξη της Πράξης

6.6 Άξονας 6: Ενδυνάμωση της θεσμικής ικανότητας του ΣΕΒ

- Πράξη 6.1: Επιμόρφωση – Εκπαίδευση στελεχών του ΣΕΒ σε θέματα σχετικά με την καινοτομία
- Πράξη 6.2: Συμμετοχή στελεχών του ΣΕΒ σε ημερίδες σχετικές με την προώθηση της καινοτομίας
- Πράξη 6.3: Ενδυνάμωση της επιστημονικής επάρκειας του ΣΕΒ σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας

6.6.1 Πράξη 6.1: Επιμόρφωση – Εκπαίδευση στελεχών του ΣΕΒ σε θέματα σχετικά με την καινοτομία

6.6.1.1 Στόχος πράξης

Ο ΣΕΒ κατέχοντας θεσμικά ηγετικό ρόλο όσον αφορά την παρακολούθηση των εξελίξεων του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αλλά και της αγοράς εργασίας και τη μεταφορά τεχνογνωσίας στα μέλη του, καλείται να παρεμβαίνει αποτελεσματικά μέσω των στελεχών του, με εμπειριστατωμένες θέσεις και προτάσεις, αναφορικά με ζητήματα που άπτονται του πεδίου δράσης του και τα οποία εμφανίζουν διαρκή και πολύπλοκη διαμόρφωση εξαιτίας των σύγχρονων και απαιτητικών συνθηκών της εποχής. Η στόχευση της παρούσας δράσης αφορά στην ενδυνάμωση των δεξιοτήτων των στελεχών του ΣΕΒ, προκειμένου να ενισχυθεί αποτελεσματικά ο βαθμός συμμετοχής και εκπροσώπησης τους σε στο σχεδιασμό πολιτικών για την αποτελεσματική υποστήριξη των επιχειρήσεων σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας.

6.6.1.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Αντικείμενο της προτεινόμενης Πράξης είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαιδευτικού mentoring σε κατάλληλα επιλεγμένα στελέχη του ΣΕΒ. Τμήμα του έργου θα υλοποιηθεί με εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τη χρήση της μεθοδολογίας e-learning. Αναλυτικότερα, η δράση περιλαμβάνει ενέργειες όπως:

1. **Σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (συμπεριλαμβανομένου e-learning υλικού) για τις ανάγκες της δράσης:** Η δράση περιλαμβάνει τις ενέργειες προετοιμασίας εκπαιδευτικού υλικού για την καινοτομία απευθυνόμενο στα στελέχη του ΣΕΒ. Το συγκεκριμένο υλικό θα είναι συμβατό με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης προκειμένου να είναι αξιοποιήσιμο μέσω κατάλληλης πλατφόρμας e-learning. Το υλικό που θα αναπτυχθεί θα έχει σαν στόχο να ενημερώσει τα στελέχη του ΣΕΒ σχετικά

με τις πλέον πρόσφατες τάσεις σε ότι αφορά το σχεδιασμό πολιτικών ενίσχυσης της καινοτομίας, δίνοντας έμφαση σε καλές πρακτικές από το διεθνή χώρο.

2. **Ταχύρρυθμα μαθήματα για την εκπαίδευση εκπαιδευτών και την εξοικείωσή τους με την ηλεκτρονική μάθηση:** Ταχύρρυθμη εκπαίδευση μέσω σεμιναρίων επιμορφωτών, στη χρήση των νέων μεθόδων διδασκαλίας με σκοπό την απόκτηση γνώσεων σε σχέση με την καινοτομία και τις τρέχουσες εξελίξεις ώστε να είναι σε θέση να τις μεταλαμπαδεύσουν σε στελέχη του ΣΕΒ
3. **Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών:** Προγραμματισμός και υλοποίηση εκπαιδεύσεων στελεχών του ΣΕΒ σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας
4. **Δημιουργία δικτύου εκπαιδευτικών μεντόρων που θα λειτουργεί υποστηρικτικά για τους συμμετέχοντες (εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους) στα προγράμματα κατάρτισης:** Εντοπισμός και προσέγγιση ανθρώπων από τον ακαδημαϊκό και τον επιχειρηματικό χώρο που θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά ως μέντορες τόσο των εκπαιδευτών όσο και των εκπαιδευόμενων
5. **Εξωτερική αξιολόγηση του έργου:** Προσδιορισμός των κριτηρίων αξιολόγησης και προετοιμασία των απαραίτητων εντύπων για την αξιολόγηση των εκπαιδευτών, των μεντόρων, του εκπαιδευτικού υλικού αλλά και της εκπαιδευτικής διαδικασίας που θα ακολουθηθεί.

6.6.1.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Δράσης είναι τα Στελέχη του ΣΕΒ που θα εκπαιδευτούν και κατ' επέκταση ο ίδιος ο ΣΕΒ.

Η ενδυνάμωση του ΣΕΒ στο να σχεδιάζει και να προωθεί αποτελεσματικές πολιτικές ενίσχυσης της καινοτομίας θα έχει έμμεσα οφέλη και για τις επιχειρήσεις μέλη του.

6.6.1.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 6.1: Επιμόρφωση –Εκπαίδευση στελεχών του ΣΕΒ σε θέματα σχετικά με την καινοτομία																				
6.1.1 Σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (συμπεριλαμβανομένου e-learning υλικού) για τις ανάγκες της δράσης																				
6.1.2 Ταχύρρυθμα μαθήματα για την εκπαίδευση εκπαιδευτών και την εξοικείωσή τους με την ηλεκτρονική μάθηση																				
6.1.3 Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων																				
6.1.4 Δημιουργία δικτύου εκπαιδευτικών μεντόρων που θα λειτουργεί υποστηρικτικά για τους συμμετέχοντες (εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους) στα προγράμματα κατάρτισης																				
6.1.5 Εξωτερική αξιολόγηση του έργου																				

6.6.1.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 6.1: Επιμόρφωση –Εκπαίδευση στελεχών του ΣΕΒ σε θέματα σχετικά με την καινοτομία	Τρόπος Υλοποίησης
6.1.1 Σχεδιασμός και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (συμπεριλαμβανομένου e-learning υλικού) για τις ανάγκες της δράσης	Με ανάδοχο
6.1.2 Ταχύρρυθμα μαθήματα για την εκπαίδευση εκπαιδευτών και την εξοικείωσή τους με την ηλεκτρονική μάθηση	Με ανάδοχο
6.1.3 Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων	Με ανάδοχο
6.1.4 Δημιουργία δικτύου εκπαιδευτικών μεντόρων που θα λειτουργεί υποστηρικτικά για τους συμμετέχοντες (εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους) στα προγράμματα κατάρτισης	Αυτεπιστασία με λήψη ειδικών εμπειρογνομόνων
6.1.5 Εξωτερική αξιολόγηση του έργου	Με ανάδοχο

6.6.1.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδα μέτρησης	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Σχεδιασμός και ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού	3.000 €	12	α/μ	36.000 €	2 άτομα για 6 μήνες
Εκπαίδευση των εκπαιδευτών	3.000 €	6	α/μ	18.000 €	2 άτομα για 3 μήνες
Σχεδιασμός και υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων	3.000 €	24	α/μ	72.000 €	2 άτομα για 12 μήνες
Δημιουργία του δικτύου μεντόρων	3.000 €	10	α/μ	30.000 €	12 ανθρωπομήνες
Ανάπτυξη συστήματος αξιολόγησης	3.000 €	3	α/μ	9.000 €	2 άτομα για 15 μήνες με 10% απασχόληση
ΣΥΝΟΛΟ				165.000 €	

6.6.1.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ΑΝΕΚ) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 11i – «Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση».

6.6.1.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με το Υπουργείο και τη ΔΑ του ΕΠΑΝΕΚ για την ένταξη του

6.6.2 Πράξη 6.2: Συμμετοχή στελεχών του ΣΕΒ σε ημερίδες σχετικές με την προώθηση της καινοτομίας, καθώς και σε προγράμματα ανταλλαγής εμπειριών

6.6.2.1 Στόχος πράξης

Στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι η ενίσχυση της δικτύωσης του ΣΕΒ με αρμόδιους φορείς άλλων Κρατών Μελών ή κεντρικούς/ ευρωπαϊκούς φορείς, για την ανταλλαγή απόψεων και τη μεταφορά πληροφόρησης για την καινοτομία καθώς και η συμμετοχή στελεχών του ΣΕΒ σε ημερίδες/ συνέδρια σε σχέση με ζητήματα καινοτομίας. Η προτεινόμενη δράση περιλαμβάνει μια σειρά από ενέργειες που ενθαρρύνουν τις διακρατικές συνεργασίες των στελεχών του ΣΕΒ, οι οποίες στοχεύουν στην ενδυνάμωση του ρόλου του στο πεδίο της καινοτομίας και της αναβάθμισης των ικανοτήτων του ανθρωπίνου δυναμικού.

6.6.2.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Η παρούσα πράξη περιλαμβάνει ένα σύνολο ενεργειών, οι οποίες ενθαρρύνουν τη δημιουργία δικτυώσεων με άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς και συμμετοχή των στελεχών του ΣΕΒ σε εκδηλώσεις που θα αναβαθμίσουν την θεσμική ικανότητα του Οργανισμού σε σχέση με την καινοτομία.. Πιο συγκεκριμένα, οι ενέργειες αυτές είναι:

1. **Εκπόνηση σύντομης συγκριτικής μελέτης/οδηγού για την ανταλλαγή προτύπων, μεθοδολογιών, εργαλείων και πρακτικών:** Η συγκεκριμένη μελέτη θα αποτελέσει το πρόπλασμα για τη διαμόρφωση του πλαισίου υπό το οποίο θα λάβουν χώρα όλες οι δράσεις ανταλλαγής εμπειριών και δικτύωσης με έμφαση στην καινοτομία.
2. **Οργάνωση επισκέψεων σε φορείς του εξωτερικού:** Η ενέργεια αφορά στην οργάνωση και υλοποίηση study visits, σε φορείς, συνδέσμους και εκπροσώπους του επιχειρηματικού κόσμου οι οποίοι έχουν να επιδείξουν καλές πρακτικές πολιτικών που ενισχύουν την καινοτομία.
3. **Δημιουργία ομάδων εργασίας για τη δικτύωση με άλλους ευρωπαϊκούς/ διεθνείς φορείς,** με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και βέλτιστων πρακτικών.
4. **Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια για την καινοτομία:** με συμμετοχή ομόλογων φορέων του εξωτερικού και δράσεις έκδοσης πρακτικών (on-line αλλά και με μία περιοδική hard copy έκδοση) με τις παρουσιάσεις/ συζητήσεις και τα συμπεράσματά από αυτά.

6.6.2.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της Δράσης είναι τα Στελέχη του ΣΕΒ που θα εκπαιδευτούν και κατ' επέκταση ο ίδιος ο ΣΕΒ.

Η ενδυνάμωση του ΣΕΒ στο να σχεδιάζει και να προωθεί αποτελεσματικές πολιτικές ενίσχυσης της καινοτομίας θα έχει έμμεσα οφέλη και για τις επιχειρήσεις μέλη του.

6.6.2.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	Τρίμηνα υλοποίησης της Πράξης																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 6.2: Συμμετοχή στελεχών του ΣΕΒ σε ημερίδες σχετικές με την προώθηση της καινοτομίας, καθώς και σε προγράμματα ανταλλαγής εμπειριών																				
6.2.1 Εκπόνηση σύντομης συγκριτικής μελέτης/οδηγού για την ανταλλαγή προτύπων, μεθοδολογιών, εργαλείων και πρακτικών																				
6.2.2 Οργάνωση επισκέψεων σε φορείς του εξωτερικού																				
6.2.3 Δημιουργία ομάδων εργασίας για τη δικτύωση με άλλους ευρωπαϊκούς/ διεθνείς φορείς, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και βέλτιστων πρακτικών.																				
6.2.4 Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια για την καινοτομία																				

6.6.2.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 6.2: Συμμετοχή στελεχών του ΣΕΒ σε ημερίδες σχετικές με την προώθηση της καινοτομίας, καθώς και σε προγράμματα ανταλλαγής εμπειριών	Τρόπος Υλοποίησης
6.2.1 Εκπόνηση σύντομης συγκριτικής μελέτης/οδηγού για την ανταλλαγή προτύπων, μεθοδολογιών, εργαλείων και πρακτικών	Αυτεπιστασία
6.2.2 Οργάνωση επισκέψεων σε φορείς του εξωτερικού	Αυτεπιστασία
6.2.3 Δημιουργία ομάδων εργασίας για τη δικτύωση με άλλους ευρωπαϊκούς/ διεθνείς φορείς, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και βέλτιστων πρακτικών.	Αυτεπιστασία
6.2.4 Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια για την καινοτομία	Αυτεπιστασία

6.6.2.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδα μέτρησης	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Εκπόνηση σύντομης συγκριτικής μελέτης/οδηγού για την ανταλλαγή προτύπων, μεθοδολογιών, εργαλείων και πρακτικών	3.000 €	3	α/μ	9.000 €	3 ανθρωπομήνες
Οργάνωση επισκέψεων σε φορείς του εξωτερικού	5.000 €	15	δράσεις	75.000 €	15 δράσεις (3 καθ' έτος) μέσου κόστους € 5.000 έκαστη
Δημιουργία ομάδων εργασίας για τη δικτύωση με άλλους ευρωπαϊκούς φορείς	3.000 €	20	α/μ	60.000 €	2 στελέχη με 20% απασχόληση
Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια	8.000 €	10	συνέδρια	80.000 €	Συμμετοχή 2 στελεχών του ΣΕΒ σε 10 συνέδρια με μέσο εκτιμώμενο κόστος συμμετοχής 8.000 €.
ΣΥΝΟΛΟ				224.000 €	

6.6.2.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ANEK) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 11i – «Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση».

6.6.2.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με τη ΔΑ του ΕΠΑΝΕΚ για την ένταξη της Πράξης

6.6.3 Πράξη 6.3: Ενδυνάμωση της επιστημονικής επάρκειας του ΣΕΒ σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας

6.6.3.1 Στόχος πράξης

Στόχος της συγκεκριμένης πράξης είναι η δημιουργία κατάλληλης δομής στον ΣΕΒ για την παρακολούθηση τάσεων και αλλαγών σε διεθνές και εθνικό επίπεδο σε θέματα καινοτομίας και ο εφοδιασμός της με το κατάλληλο υπόβαθρο (εργαλεία - υποδομές - γνώσεις - ενημέρωση) ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί, να καταγράφει και να ενημερώνει για όλα τα σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με την καινοτομία.

6.6.3.2 Αντικείμενο – περιγραφή

Η πράξη αφορά στην ανάπτυξη μηχανισμού παρακολούθησης των εξελίξεων σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, αναφορικά με θέματα αλλαγών που συντελούνται και τάσεων που διαμορφώνονται στο πεδίο της καινοτομίας.

Οι ενέργειες που περιλαμβάνονται στην πράξη είναι:

1. **Σχεδιασμός οργάνωσης και λειτουργίας παρατηρητηρίου καινοτομίας:** Περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την εγκαθίδρυση και προετοιμασία για την λειτουργία του Παρατηρητηρίου. Μέσα από τη συγκεκριμένη ενέργεια θα προσδιοριστεί ο σκοπός του, η ταυτότητά του και ο τρόπος οργάνωσής του, καθώς και θα αναπτυχθούν τα απαιτούμενα εργαλεία και υποδομές για την απρόσκοπτη λειτουργία του.
2. **Λειτουργία του Παρατηρητηρίου :** Περιλαμβάνει τις ενέργειες λειτουργίας της δομής όπως:
 - i. Αποτύπωση των εξελίξεων όσον αφορά την καινοτομία που διαμορφώνονται σε στρατηγικούς τομείς της οικονομίας, μέσω της εκπόνησης μελετών/ερευνών σε κλαδικό επίπεδο,
 - ii. Διάγνωση αναγκών για ενίσχυση της καινοτομίας σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία του επιχειρηματικού περιβάλλοντος,
 - iii. Συγκριτική αξιολόγηση της κατάστασης ελληνικών επιχειρήσεων όσον αφορά την καινοτομία σε σχέση με τις αλλαγές και τις τάσεις σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο και ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών που υιοθετούνται διεθνώς,
 - iv. Διαρκής ανατροφοδότηση βάσης δεδομένων, με αποτελέσματα δεικτών μέτρησης των αλλαγών σε θέματα επιχειρησιακών δομών και επαγγελμάτων, και
 - v. Τεκμηριωμένη πληροφόρηση επιχειρήσεων και εργαζομένων, αναφορικά με καινοτόμες αλλαγές που συντελούνται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και έχουν άμεση επιρροή στο αντικείμενο τους.

6.6.3.3 Ομάδες στόχοι / τελικοί ωφελούμενοι

Άμεσα ωφελούμενοι από την υλοποίηση της παρούσας Πράξης είναι τόσο ο ΣΕΒ που θα ενδυναμώσει την επιστημονική του επάρκεια όσο και οι επιχειρήσεις που θα ωφεληθούν από τις καλύτερες ποιοτικά υπηρεσίες που θα τους παρέχει.

6.6.3.4 Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Παρακάτω παρατίθεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Πράξης:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Πράξη 6.3: Ενδυνάμωση της επιστημονικής επάρκειας του ΣΕΒ σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας																				
6.3.1 Σχεδιασμός οργάνωσης και λειτουργίας παρατηρητηρίου καινοτομίας																				
6.3.2 Λειτουργία παρατηρητηρίου																				

6.6.3.5 Φορέας Υλοποίησης

Φορέας υλοποίησης της παρούσας Πράξης προτείνεται να είναι η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας ως φορέας υποστήριξης του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ.

Σε ότι αφορά την υλοποίηση των επιμέρους εργασιών προτείνεται το ακόλουθο μοντέλο υλοποίησης

Πράξη 6.3: Ενδυνάμωση της επιστημονικής επάρκειας του ΣΕΒ σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας	Τρόπος Υλοποίησης
6.3.1 Σχεδιασμός οργάνωσης και λειτουργίας παρατηρητηρίου καινοτομίας	Αυτεπιστασία
6.3.2 Λειτουργία παρατηρητηρίου	Αυτεπιστασία

6.6.3.6 Προϋπολογισμός

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ανάλυση του προϋπολογισμού βάσει των εκτιμήσεων και των παραδοχών που πραγματοποιήθηκαν από το Σύμβουλο:

	Κόστος μονάδας (€)	Μονάδα μέτρησης	Τύπος μονάδας	Επί μέρους κόστος (€)	Περιγραφή
Σχεδιασμός οργάνωσης και λειτουργίας παρατηρητηρίου καινοτομίας	100.000 €	1	αποκοπή	100.000 €	Μελέτη οργανωτικού και λειτουργικού σχεδιασμού
Λειτουργία παρατηρητηρίου	3.000 €	60	α/μ	180.000 €	4 άτομα με 30% απασχόληση καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του Παρατηρητηρίου
ΣΥΝΟΛΟ				280.000 €	

6.6.3.7 Πηγές χρηματοδότησης

Για την υλοποίηση της παρούσας Πράξης προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠ ANEK) και συγκεκριμένα από τον Άξονα Προτεραιότητας 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις», στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας ΕΠ 11i – «Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση».

6.6.3.8 Προϋποθέσεις υλοποίησης

- Συνεννόηση με τη ΔΑ του ΕΠΑΝΕΚ για την ένταξη της Πράξης

7. Συσχετισμός Σχεδίου Δράσης με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020

7.1 Χρηματοδοτικές δυνατότητες στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020

Στον Πίνακα που ακολουθεί συσχετίζονται οι Πράξεις του Σχεδίου δράσης ΔΒΜ για την καινοτομία με συγκεκριμένες παρεμβάσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Π.7 Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

ΠΡΑΞΗ	ΕΠ ΑΝΑΔ_ΕΔΒΜ ΑΠ 7 «Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος»		ΕΠ ΑΝΕΚ ΑΠ 2 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις»	
	ΕΠ 10iv «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας»	ΕΠ 10iii «Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες στο πλαίσιο τυπικών, άτυπων και μη τυπικών δομών, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων προσόντων»	ΕΠ 10iv «Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διπλών συστημάτων μάθησης και μαθητείας»	ΕΠ 8ν «Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές»
Πράξη 1.1: Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Τεχνολογίας Innovation Management Program	√		√	
Πράξη 1.2: Κατάρτιση ομάδων του Γενικού Πληθυσμού σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας		√		
Πράξη 1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας		√	√	
Πράξη 2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με αποφοίτους	√			
Πράξη 2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας	√		√	
Πράξη 3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία		√		√
Πράξη 3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας		√	√	
Πράξη 3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία		√		√
Πράξη 4.1: Κύκλοι Καινοτομίας (Innovation Circles)				√

7.2 Συνέργειες με άλλες παρεμβάσεις ενίσχυσης της καινοτομίας

Είναι σαφές ότι οι Πράξεις του Σχεδίου Δράσης που περιγράφηκαν ανωτέρω αφορούν δράσεις Δια Βίου Μάθησης για την ενίσχυση της Καινοτομίας οι οποίες δύνανται να πλαισιωθούν και από άλλες δράσεις οι οποίες ενισχύουν ευθέως την Καινοτομική δραστηριότητα όπως για παράδειγμα η ανάπτυξη θερμοκοιτίδων και δικτύων επιχειρήσεων καινοτομικής έντασης, η ανάπτυξη ερευνητικών υποδομών, ή ακόμα και η υποστήριξη της ανάπτυξης νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Δεδομένου ότι δράσεις αυτής της φύσης δεν αποτελούν αντικείμενο του παρόντος Σχεδίου Δράσης, αλλά αναγνωρίζεται η σημασία τους στο πλαίσιο μιας συνολικής και συνεκτικής προσπάθειας ενίσχυσης της Καινοτομίας, παρουσιάζονται στη συνέχεια επιλεγμένες κατηγορίες δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» προκειμένου να παρουσιαστεί μια συνεκτική εικόνα των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα εθνικά προγράμματα για την ενίσχυση της Καινοτομίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται ενδεικτικοί τύποι δράσεων από το ΕΠΑΝΕΚ προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της Καινοτομίας.

Τύπος Δράσης	Χρηματοδότηση	Σχόλια	Ενδεικτικές Δράσεις
Συστάδες επιχειρηματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων (clusters) που δημιουργούν νέες νησίδες εξειδίκευσης έντασης γνώσης	ΕΠ ANEK ΑΠ 1, ΕΠ 1ii	Ο ΣΕΒ έχει σχετική εμπειρία από την ΠΠ 2007-2013, ωστόσο θα χρειαστεί οι προτάσεις που θα αναπτυχθούν να είναι συμβατές με τον Οδικό Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών και την Περιφερειακή Εξειδίκευση των RIS3	Αφορά στη δημιουργία κλαδικά εστιασμένων clusters με τη συμμετοχή φοιτητών, καθηγητών, ερευνητών και επιχειρήσεων που θα διεκδικήσουν χρηματοδότηση για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων με σκοπό την αλληλεπίδραση, την πραγματοποίηση διαλέξεων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, και ομαδικών εργασιών, περιλαμβάνοντας όλα τα είδη «hands-on» δραστηριοτήτων όπως προτυποποίηση, πειράματα, δοκιμές χρήστη κ.λπ.
Ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών, διερεύνηση δυνατοτήτων αξιοποίησης τους και εφαρμογή τους μέσω νέων προϊόντων και υπηρεσιών	ΕΠ ANEK ΑΠ 1, ΕΠ 3iii		Αφορά κυρίως τη δημιουργία ερευνητικών εργαστηρίων προσανατολισμένα σε συγκεκριμένους κλάδους π.χ. τεχνολογία υλικών, τα οποία θα παρέχονται προς χρήση στις επιχειρήσεις που θα επιλεγούν. Δύναται να πλαισιώνεται από δράσεις συμβουλευτικής. Η χρηματοδότηση δύναται να αφορά την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών και τη διασφάλιση υπηρεσιών συμβουλευτικής, ενώ δύναται να αυτοχρηματοδοτηθεί μερικώς μέσω ενοικίασης των εγκαταστάσεων σε ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.
Υποδομές εκκόλαψης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης και θερμοκοιτίδες	ΕΠ ANEK ΑΠ 1, ΕΠ 3iii		Ανάπτυξη θεματικών θερμοκοιτίδων που να υποστηρίζουν τους στόχους της Περιφερειακής Εξειδίκευσης RIS3
Υποστήριξη επιχειρήσεων για αναζήτηση ευκαιριών σε αγορές του εξωτερικού	ΕΠ ANEK ΑΠ 1, ΕΠ 3iv	Μηχανισμοί πληροφόρησης, δικτύωσης και προβολής των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών.	Ανάπτυξη διαδικτυακής πλατφόρμας για την πληροφόρηση των μελών του ΣΕΒ, σχετικά με τις εξελίξεις κάθε κλάδου (δύναται να τροφοδοτείται από τα διάφορα παρατηρητήρια), τη δικτύωση των μελών αλλά και την προώθηση και προβολή των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών σε

Π.7 Σχέδιο Δράσης για την Καινοτομία

Τύπος Δράσης	Χρηματοδότηση	Σχόλια	Ενδεικτικές Δράσεις
			αγορές του εξωτερικού.
Μηχανισμός Παρακολούθησης τάσεων και αλλαγών σε διεθνές και εθνικό επίπεδο	ΕΠ ANEK ΑΠ 2, ΕΠ 11 i	Κοινή δράση των Κοινωνικών Εταίρων για την παρακολούθηση των εξελίξεων στα θέματα ενδιαφέροντός τους, την ενίσχυση της δικτύωσής τους με άλλους εταίρους στο εξωτερικό και την ενημέρωση των μελών τους.	Αφορά σε κοινή δράση των κοινωνικών εταίρων που ενισχύει το θεσμικό τους ρόλο και τους παρέχει τη δυνατότητα να τροφοδοτούν τις δράσεις και τους μηχανισμούς ενημέρωσης των μελών τους .
Υποστήριξη Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων	ΕΠ ANEK ΑΠ 2, ΕΠ 8v	Ενημέρωση, συμβουλευτική και υποστήριξη για την ανάπτυξη σχεδίων διαρθρωτικής προσαρμογής, καθώς και δράσεις ex-post παρακολούθησης και αξιολόγησης της προσαρμογής.	Αφορά σε δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων ιδανικά με κλαδική εστίαση. Δύναται να περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες: <ul style="list-style-type: none"> • Καθορισμός πλαισίου επιλογής επιχειρήσεων • Επιλογή επιχειρήσεων και διάγνωση των εξατομικευμένων αναγκών τους • Δημιουργία ομάδων επιχειρήσεων με παρεμφερείς ή συμπληρωματικές ανάγκες • Διενέργεια κοινών workshops με στόχο την ενημέρωση των επιχειρήσεων για τις εξελίξεις, τις τάσεις και καλές πρακτικές που αφορούν στον κλάδο τους και την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών • Διαμόρφωση σχεδίων διαρθρωτικής προσαρμογής ανά επιχείρηση • Παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του σχεδίου
Υποστήριξη Προσαρμογής Ανθρώπινου Δυναμικού	ΕΠ ANEK ΑΠ 2, ΕΠ 8v, 10iv	Ο ΣΕΒ έχει σχετική εμπειρία από την ΠΠ 2007-2013, ωστόσο κρίνεται σκόπιμο οι νέες δράσεις να έχουν	1. Αφορά στη διενέργεια εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης με κλαδική ίσως και επιχειρησιακή εστίαση.

Τύπος Δράσης	Χρηματοδότηση	Σχόλια	Ενδεικτικές Δράσεις
		έντονη κλαδική ή και περιφερειακή εστίαση	<ol style="list-style-type: none"> 2. Την υλοποίηση προγράμματος αξιολόγησης των διαδικασιών διαχείρισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και τη διαμόρφωση εξατομικευμένων (ανά επιχείρηση) προτάσεων για την ενδυνάμωση αυτών των λειτουργιών. 3. Τον προσδιορισμό των επαγγελματιών που κρίνονται απαραίτητα για την ανάπτυξη συγκεκριμένων κλάδων και στα οποία παρατηρείται έλλειψη προσφοράς, προκειμένου να αναπτυχθούν ή να προωθηθούν τα συγκεκριμένα επαγγελματικά περιγράμματα, καθώς και δράσεις κατάρτισης και πιστοποίησης στην κατεύθυνση των επαγγελματικών περιγραμμάτων. Επίσης, μια τέτοια δράση θα ήταν ιδανικό να πλαισιωθεί από ένα πρόγραμμα μαθητείας για τα άτομα που θα καταρτιστούν μέσω του προγράμματος.
Στήριξη βιωσιμότητας νεοφυών Επιχειρήσεων	ΕΠ ANEK ΑΠ 2, ΕΠ 8iii	Ανάπτυξη υποστηρικτικών εργαλείων, παροχή υποστήριξης (εκπαιδεύσεις, mentoring, συμβουλευτική για εύρεση χρηματοδότησης, δικτύωση κλπ) παρακολούθηση και αξιολόγηση της επιχειρηματικής πορείας	<p>Αντικείμενο της δράσης είναι η διαμόρφωση εργαλείων και η παροχή υπηρεσιών στήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών, ανταγωνιστικού και καινοτομικού χαρακτήρα, υψηλής εμπορικής ελκυστικότητας και εξωστρέφειας, με στόχο τη βιωσιμότητά τους, τη μετεξέλιξή τους σε ανταγωνιστικές επιχειρηματικές μονάδες και τη διατήρηση των θέσεων απασχόλησης. Η προτεινόμενη δράση περιλαμβάνει ενέργειες όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εκπόνηση προτύπων επιχειρηματικών σχεδίων για ορισμένους τύπους επιχειρήσεων • Προτυποποίηση διαδικασιών για την εκτέλεση κύριων και υποστηρικτικών λειτουργιών • Δημιουργία βάσης δεδομένων με βέλτιστες

Τύπος Δράσης	Χρηματοδότηση	Σχόλια	Ενδεικτικές Δράσεις
			<p>πρακτικές και case studies δυναμικής ανάπτυξης νεοφυών επιχειρήσεων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμβουλευτικές υπηρεσίες για θέματα αναζήτησης αγορών και πελατών, δικτύωσης με άλλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, πρόσβασης σε χρηματοδότηση (τραπεζική, κρατικές ενισχύσεις, ευρωπαϊκά προγράμματα, κλπ.), προβολής και δημοσιότητας • Υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε εξειδικευμένα θέματα παραγωγής προϊόντων/ υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, οργάνωσης και διοίκησης και προώθησης-προβολής προϊόντων/ υπηρεσιών • Δημιουργία δικτύου μεντόρων αναγνωρισμένου κύρους για την εξατομικευμένη υποστήριξη/ καθοδήγηση (mentoring) των επιχειρήσεων με στόχο τη διευκόλυνση και την επιτάχυνση της αναπτυξιακής τους πορείας • Δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας για τη δικτύωση των επιχειρήσεων και την προβολή των προϊόντων/ υπηρεσιών • Παρακολούθηση και αξιολόγηση της πορείας και της εξέλιξης των επιχειρήσεων
<p>Διασύνδεση της επιχειρηματικής και της ακαδημαϊκής κοινότητας</p>	<p>ΕΠ ANEK ΑΠ 2, ΕΠ 10iv</p>		<p>Συμμετοχή στο σχεδιασμό ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών που συνδυάζουν εκπαίδευση και εργασία (sandwich course) σε συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα</p> <p>Κατάρτιση σχεδίων δράσης επιχειρήσεων για την βελτίωση της δυνατότητάς τους να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία και την υποδοχή σπουδαστών.</p>

8. Ο ρόλος της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας

8.1 Πλαίσιο διοίκησης

Το Σχέδιο Δράσης δια βίου μάθησης για την Καινοτομία (ΣΔΚ), στο πλαίσιο της προσπάθειάς του να υποστηρίξει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων προκειμένου να υιοθετήσουν στάσεις και συμπεριφορές που θα προάγουν την καινοτομία, προτείνει Άξονες Προτεραιοτήτων και δράσεις που συνεργατικά και συμπληρωματικά έρχονται να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της πολιτικής του ΣΕΒ για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων. Η υλοποίηση των δράσεων του ΣΔΚ επιδιώκει τη μέγιστη δυνατή συναίνεση και δέσμευση, τόσο των φορέων που καλούνται να συμμετάσχουν σε αυτό, όσο και της Διοίκησης του ΣΕΒ, η οποία καλείται να επικοινωνήσει το όραμα, να θέσει τους στόχους και τις κατευθύνσεις σχεδιασμού και να δηλώσει την έμπρακτη αρωγή της στην όποια συντεταγμένη προσπάθεια.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- η εφαρμογή πρωτοβουλιών δια βίου μάθησης για την καινοτομία έχει ξεκινήσει από το 2013,
- οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις παρά το γεγονός ότι έρχονται αντιμέτωποι καθημερινά με μεγάλο εργασιακό φόρτο και με πολλά πρακτικά προβλήματα εκδηλώνουν έντονο ενδιαφέρον συμμετοχής σε προγράμματα για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους σε θέματα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας,
- η ανάγκη των επιχειρήσεων για ανανέωση και δημιουργία ευκαιριών που θα βελτιώσουν τη θέση τους στην αγορά και θα δώσουν μια προοπτική ανάπτυξης γίνεται ολοένα και πιο μεγάλη,
- οι επιχειρήσεις κατανοούν ότι διέξοδο για την κάλυψη της παραπάνω ανάγκης αποτελεί η απόκτηση και αξιοποίηση της κατάλληλης γνώσης, και
- η άμεση και αποτελεσματική διαχείριση της γνώσης αποτελεί κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας του συνολικού εγχειρήματος και πλατφόρμα πάνω στην οποία θα κληθούν να λειτουργήσουν οι επιχειρήσεις ώστε να υιοθετήσουν κουλτούρα «οργανισμού που συνεχώς μαθαίνει» και να επιδιώξουν να εφαρμόσουν πρακτικές που θα τους επιτρέψουν όχι μόνο να ανταπεξέλθουν στη δύσκολη οικονομική συγκυρία, αλλά και να αποκτήσουν ένα νέο επιχειρηματικό όραμα,

Εκτιμάται ότι είναι αποφασιστικής σημασίας η ευέλικτη αλλά στιβαρή διοίκηση του ΣΔΚ και η αξιοποίηση της σχέσης με την επιχειρηματική κοινότητα στο οργανωτικό σχήμα διοίκησης.

Η διασφάλιση της δέσμευσης / συναίνεσης της επιχειρηματικής κοινότητας αντανακλάται κυρίως στην:

- εφαρμογή διαδικασιών διαβούλευσης στο στάδιο σχεδιασμού, με στόχο τη διαμόρφωση πολύπλευρης προσέγγισης μέσω γόνιμου και αποτελεσματικού διαλόγου με εμπλεκόμενες επιχειρήσεις,
- στην οργάνωση πολύ-επίπεδου αλλά ευέλικτου σχήματος διοίκησης του ΣΔΚ και στο συγκερασμό δύο προσεγγίσεων bottom-up και up-to-bottom και
- στην επιδιωκόμενη δικτύωση φορέων και στελεχών, ως μέσο διαχείρισης και μεταφοράς τεχνογνωσίας.

Σημειώνεται, τέλος η αναγκαία και ζητούμενη δέσμευση της Διοίκησης του ΣΕΒ, η οποία με ιεράρχηση και συνδυασμένη υλοποίηση προτεραιοτήτων και δράσεων, μπορεί να στηρίξει τον καινοτομικό προσανατολισμό των επιχειρήσεων και να καταστήσει σαφή τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από την υλοποίηση του ΣΔΚ.

8.2 Οργάνωση και αρμοδιότητες

Η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας αναπτύσσει δράσεις για την υποστήριξη του θεσμικού ρόλου του ΣΕΒ στη διαμόρφωση καινοτόμων πολιτικών, που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και προάγουν την ανάπτυξη. Όραμα της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας αποτελεί η δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου για τη χώρα που θα καταστήσει τις ελληνικές επιχειρήσεις ανταγωνιστικότερες και θα τους επιτρέψει να απαντήσουν σε προκλήσεις όπως, η οικονομία της γνώσης, το άνοιγμα των αγορών, η βιώσιμη ανάπτυξη και η κοινωνία των ίσων ευκαιριών. Φιλοδοξία της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας είναι να συμβάλει μέσω των δράσεων υποστήριξης του ΣΕΒ στη βελτίωση της τεχνολογικής και καινοτομικής επίδοσης των ελληνικών επιχειρήσεων, στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και στη διαμόρφωση ενός επιχειρηματικού περιβάλλοντος που προάγει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

Η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας παρέχει υπηρεσίες προς τον ΣΕΒ που υποστηρίζουν την επιχειρηματική κοινότητα σε κρίσιμες περιοχές για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και την υιοθέτηση ενός σύγχρονου αναπτυξιακού προτύπου, όπως:

- πληροφόρηση για τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις επιπτώσεις τους στην οργάνωση της παραγωγής και στην ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών,
- εκθέσεις για τις επενδυτικές τάσεις και τις αναπτυξιακές ευκαιρίες σε επιχειρηματικούς τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας,
- αναλύσεις για τις ανάγκες των επιχειρήσεων σε κρίσιμα επαγγέλματα και δεξιότητες και ανάδειξη καλών πρακτικών σε θέματα ανάπτυξης, οργάνωσης και διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού,

- προτάσεις για τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας των παρεχόμενων δημόσιων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις.

Η Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας προτείνεται να είναι ο Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος όλων των πράξεων του Σχεδίου Δράσης Δια Βίου Μάθησης για την Καινοτομία (ΣΔΚ). Στο πλαίσιο αυτό καλείται να επιτελέσει τις ακόλουθες λειτουργίες:

8.2.1 Διοίκηση

- Συντονισμός και παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΔΚ
- Διάθεση και διοίκηση πόρων
- Διάθεση μέσων
- Ανάθεση έργων και υπηρεσιών
- Λήψη διορθωτικών μέτρων

Η διοίκηση του ΣΔΚ, ο συντονισμός των συνεργιών και η επικοινωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων στην υλοποίησή του, εξασφαλίζεται μέσω του ρόλου της Ομάδας Διοίκησης και του Συντονιστικού Οργάνου. Όλες οι σχετικές ενέργειες συντονισμού, ακολουθούν συστηματοποιημένη διαδικασία συναντήσεων, με πρακτικά συναντήσεων, αναφορές προόδου και εκθέσεις υλοποίησης για τις επιμέρους δράσεις.

Ομάδα Διοίκησης (ΟΔΙ)

Η Ομάδα Διοίκησης αναλαμβάνει όλες τις αρμοδιότητες στρατηγικού σχεδιασμού του Σχεδίου Δράσης.

Η Ομάδα Διοίκησης έχει την ευθύνη χάραξης της στρατηγικής του Σχεδίου Δράσης, εξειδίκευσης των παραμέτρων των επιμέρους δράσεων, παρακολούθησης των στόχων και αξιολόγησης της πορείας του Σχεδίου Δράσης. Επιπρόσθετα, παρακολουθεί σε υψηλό επίπεδο όλα τα στοιχεία κόστους και χρονικής εξέλιξης και αποφασίζει διορθωτικές κινήσεις όπου απαιτούνται.

Η Ομάδα Διοίκησης συνεργάζεται με τους Συντονιστές Πράξεων στο επίπεδο του σχεδιασμού και συντονίζει τις ενέργειές τους κατά την υλοποίηση. Επίσης συγκεντρώνει από τα όργανα που εμπλέκονται στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης τις προτάσεις για προσαρμογές / συμπληρώσεις που υποστηρίζουν την υλοποίηση των δράσεων, τις αξιολογεί και τις εισηγείται προς τη Διοίκηση του ΣΕΒ. Η Ομάδα Διοίκησης συνεργάζεται με τις ΕΥΔ των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στο πλαίσιο των οποίων υλοποιούνται οι δράσεις με σκοπό την έγκαιρη υλοποίηση όλων των διαχειριστικών ενεργειών για την ένταξη των απαιτούμενων πράξεων μέσω των οποίων υλοποιούνται οι δράσεις του ΣΔΚ, στα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Προγράμματα και την επίλυση τυχόν διαχειριστικών ζητημάτων χωρίς περιττές χρονικές καθυστερήσεις.

Συντονιστικό Όργανο

Την Ομάδα Διοίκησης συνδράμει σε κάθε της ενέργεια το Συντονιστικό Όργανο, ως κεντρική επιτελική δομή που αναλαμβάνει όλες τις επιμέρους πτυχές τεχνικής υποστήριξης και διαχείρισης του Σχεδίου Δράσης, την παρακολούθηση των δράσεων και τη διαμόρφωση εισηγήσεων, την κατάρτιση πρότυπων τεχνικών δελτίων, την κατάρτιση αναλυτικών προδιαγραφών των έργων για την επιλογή εξειδικευμένων εξωτερικών Αναδόχων, κλπ..

Η Ομάδα Διοίκησης και το Συντονιστικό Όργανο μπορούν να αξιοποιούν επιπρόσθετα εξωτερικές υπηρεσίες για την υποστήριξη της προετοιμασίας, της παρακολούθησης και της διαχείρισης των Δράσεων του Σχεδίου Δράσης.

Επίσης η Ομάδα Διοίκησης εξετάζει τη σκοπιμότητα μια πράξη του ΣΔΚ να υλοποιηθεί από άλλον συνδεδεμένο φορέα του ΣΕΒ, ως πλέον εξειδικευμένο στο αντικείμενο και διαμορφώνει σχετική εισήγηση προς τη Διοίκηση του ΣΕΒ. Εφόσον ληφθεί σχετική απόφαση, η Ομάδα Διοίκησης επιβλέπει τις διαδικασίες σύναψης προγραμματικής σύμβασης με τον τρίτο αυτό φορέα.

8.2.2 Υλοποίηση

- Εξειδίκευση πράξεων
- Οργάνωση & προγραμματισμός της υλοποίησης πράξεων
- Υλοποίηση πράξεων με αυτεπιστασία
- Ανάθεση πράξεων σε αναδόχους
- Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος πράξεων

Η υλοποίηση των πράξεων του ΣΔΚ διασφαλίζεται μέσω του ρόλου των Συντονιστών Πράξεων, των Ομάδων Έργου και των διοικητικών υπηρεσιών της Στέγης.

Συντονιστές Πράξεων

Σε κάθε δράση ορίζεται ένας Συντονιστής ο οποίος φέρει την ευθύνη υλοποίησης της πράξης, από το σχεδιασμό της μέχρι και την ολοκλήρωσή της, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους και μέσα. Οι Συντονιστές αποτελούν μέλη του Συντονιστικού Οργάνου. Συντονίζουν, καθοδηγούν και επιβλέπουν τις επιμέρους ομάδες που συγκροτούνται για την υλοποίηση των πράξεων, καθώς και τους εξωτερικούς αναδόχους και εμπειρογνώμονες στους οποίους ανατίθενται έργα.

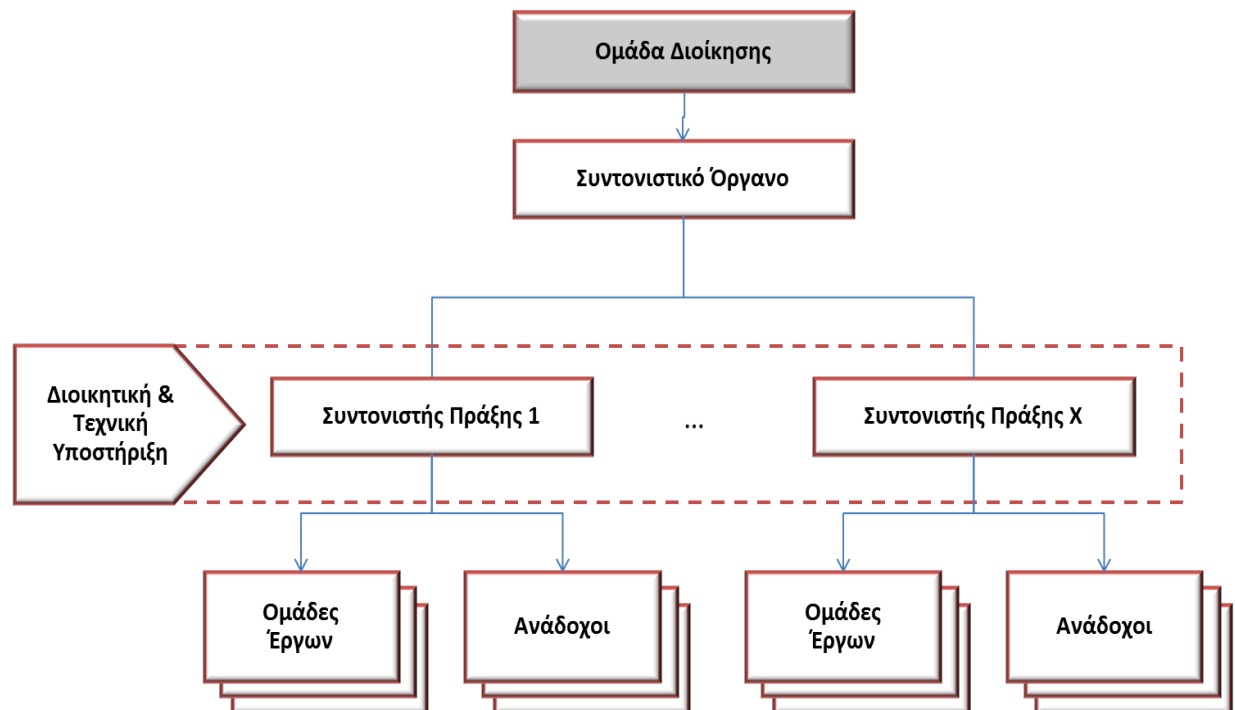
Ομάδες Έργων - Ανάδοχοι

Σε κάθε πράξη ορίζεται μια (ή περισσότερες) Ομάδα Έργου, η οποία αναλαμβάνει την υλοποίηση των ενεργειών της πράξης (ενέργειες αυτεπιστασίας) υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη του Συντονιστή της. Αντίστοιχα οι Ανάδοχοι υλοποιούν τα έργα που τους ανατίθενται στο πλαίσιο των πράξεων.

Διοικητικές Υπηρεσίες

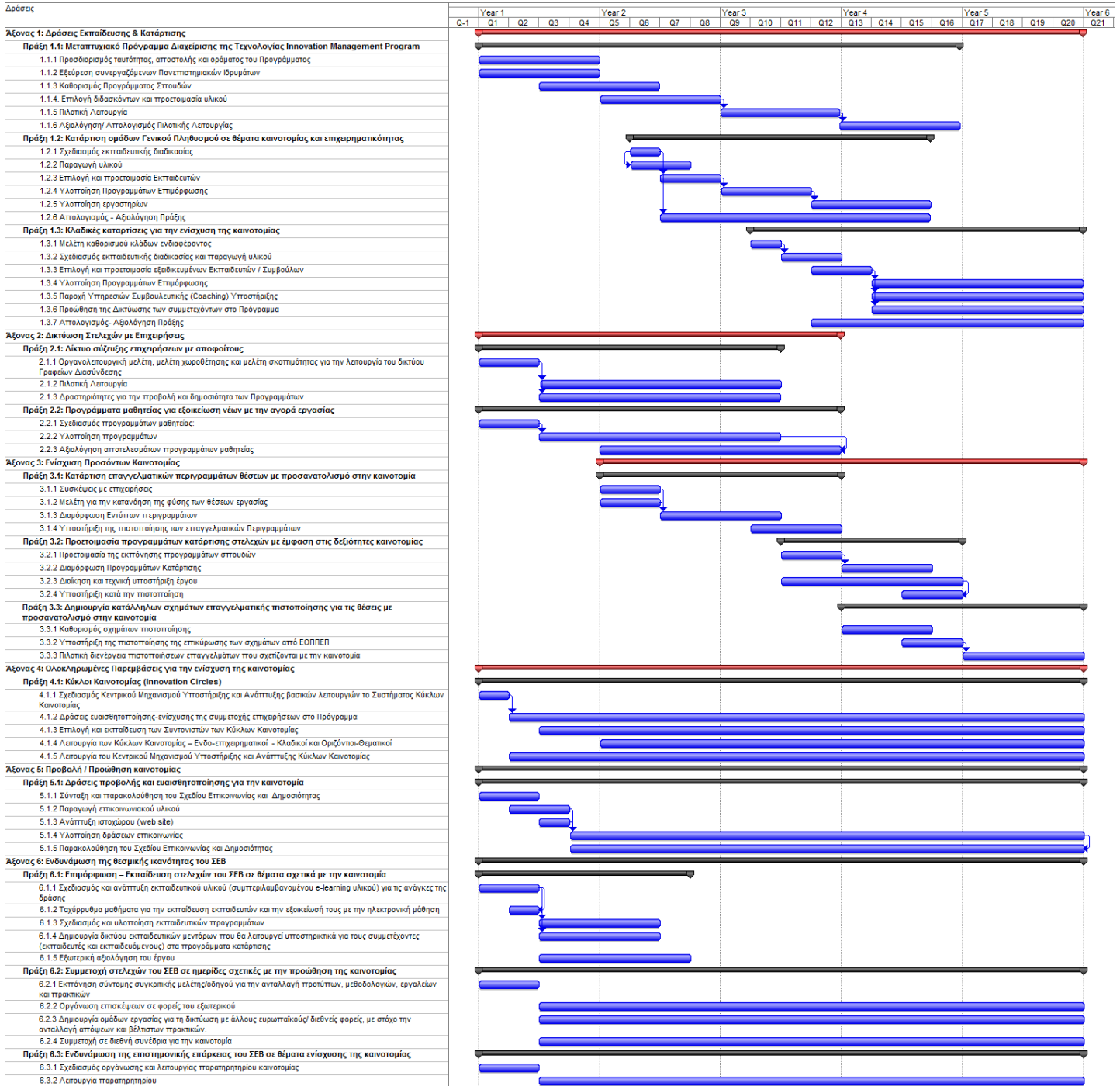
Οι διοικητικές υπηρεσίες της Στέγης της Ελληνικής Βιομηχανίας παρέχουν οριζόντια διοικητική και τεχνική υποστήριξη στους Συντονιστές Πράξεων κατά την υλοποίηση των πράξεων, τόσο σε θέματα που αφορούν στην εφαρμογή των διαδικασιών που απορρέουν από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. πράξεων, όσο και σε θέματα που αφορούν στην τήρηση πρακτικών και μεθόδων που έχει υιοθετήσει ο ίδιος ο ΣΕΒ στο πλαίσιο της λειτουργίας του ή που συνδέονται με το θεσμικό του ρόλο. Η υποστήριξη αυτή μπορεί να αφορά ενδεικτικά νομικά, διαχειριστικά και οικονομικά ζητήματα, ζητήματα δημοσιότητας, προβολής και επικοινωνίας, ζητήματα πληροφορικής, γραμματειακές λειτουργίες, κ.α..

Στο σχήμα που ακολουθεί απεικονίζονται τα όργανα του προτεινόμενου συστήματος διοίκησης και υλοποίησης του ΣΔΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Συνολικό Χρονοδιάγραμμα

Στη συνέχεια παρατίθεται το συγκεντρωτικό χρονοδιάγραμμα του Προτεινόμενου Σχεδίου Δράσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Συγκεντρωτικός πίνακας έργων

Ακολουθώς παρατίθεται ο συγκεντρωτικός πίνακας των προτεινόμενων έργων του Σχεδίου Δράσης μαζί με τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό τους

Τίτλος Πράξης	Εκτιμώμενος Προϋπολογισμός (€)
1.1 Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διαχείρισης της Καινοτομίας Innovation Management Program	938.400 €
1.2: Κατάρτιση ομάδων του Γενικού Πληθυσμού σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας	400.000 €
1.3: Κλαδικές καταρτίσεις για την ενίσχυση της καινοτομίας	370.000 €
2.1: Δίκτυο σύζευξης επιχειρήσεων με αποφοίτους	3.508.000 €
2.2: Προγράμματα μαθητείας για εξοικείωση νέων με την αγορά εργασίας	1.554.000 €
3.1: Κατάρτιση επαγγελματικών περιγραμμάτων θέσεων με προσανατολισμό στην καινοτομία	227.200 €
3.2: Προετοιμασία Προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών με έμφαση στις δεξιότητες καινοτομίας	177.000 €
3.3: Δημιουργία κατάλληλων σχημάτων επαγγελματικής πιστοποίησης για τις θέσεις με προσανατολισμό στην καινοτομία	145.000 €
4.1: Κύκλοι Καινοτομίας (Innovation Circles)	3.693.500 €
5.1: Δράσεις προβολής και ευαισθητοποίησης για την καινοτομία	1.087.000 €
6.1: Επιμόρφωση – Εκπαίδευση στελεχών του ΣΕΒ σε θέματα σχετικά με την καινοτομία	165.000 €
6.2: Συμμετοχή στελεχών του ΣΕΒ σε ημερίδες σχετικές με την προώθηση της καινοτομίας, καθώς και σε προγράμματα ανταλλαγής εμπειριών	224.000 €
6.3: Ενδυνάμωση της επιστημονικής επάρκειας του ΣΕΒ σε θέματα ενίσχυσης της καινοτομίας	280.000 €
Σύνολο	12.769.100 €